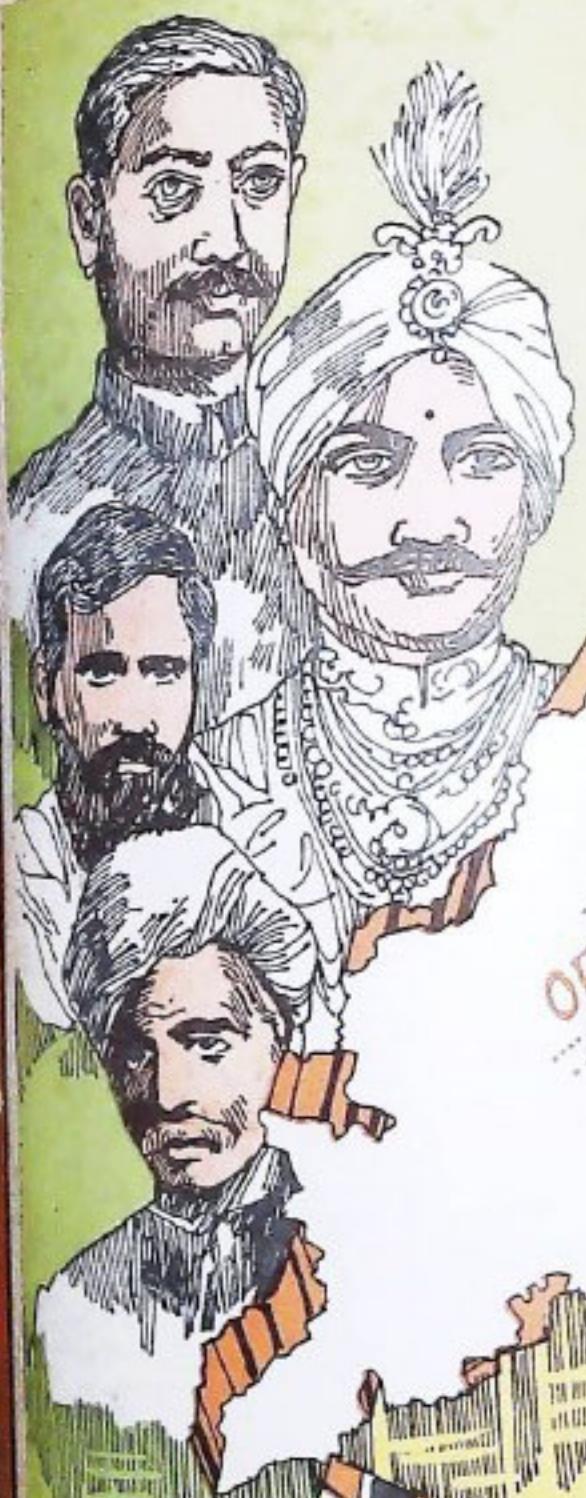
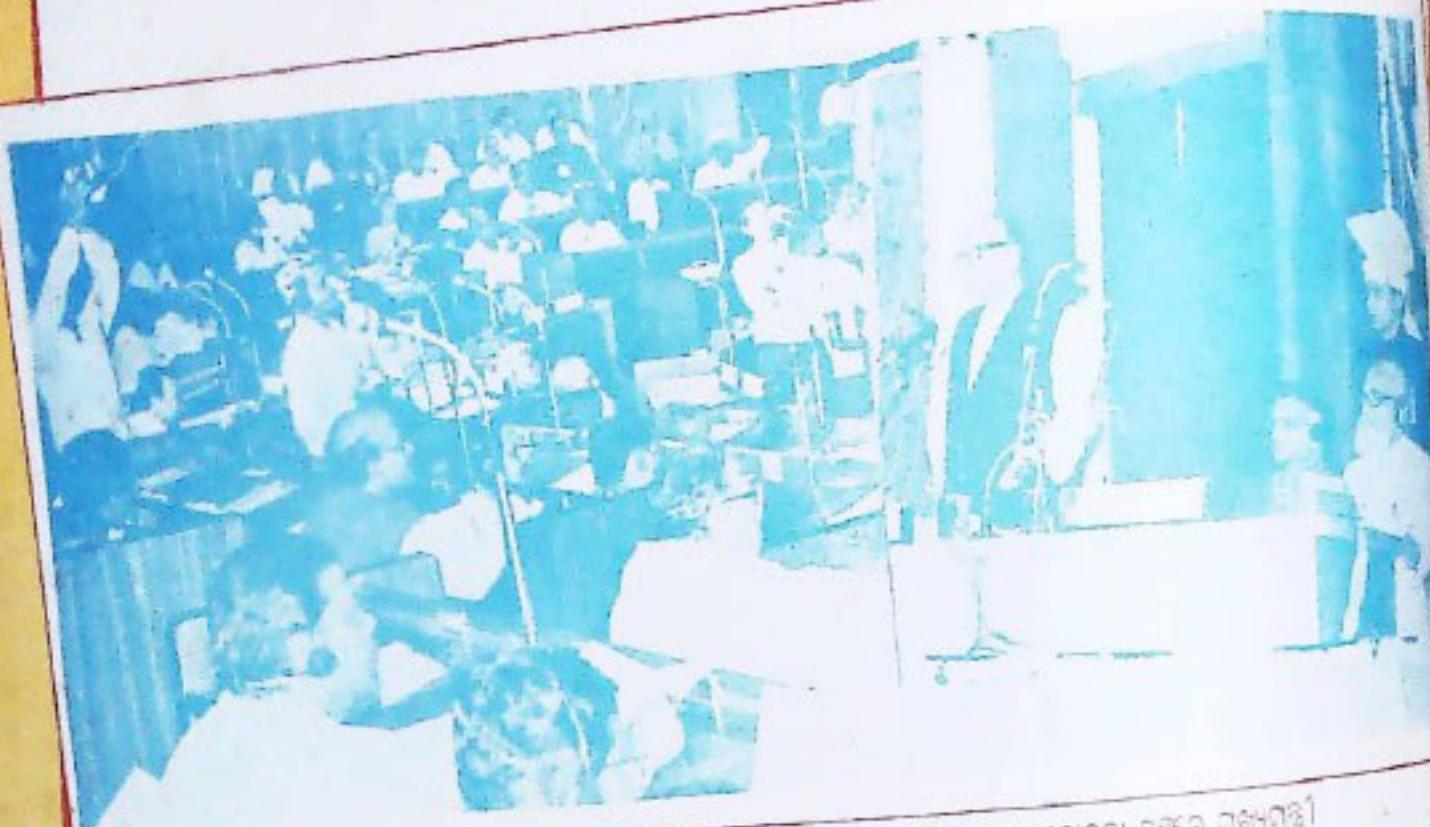

ଓଡିଶା ପ୍ରଦୟନ

ORISSA
1936...

ଓଡିଶା ପ୍ରଦୟନ

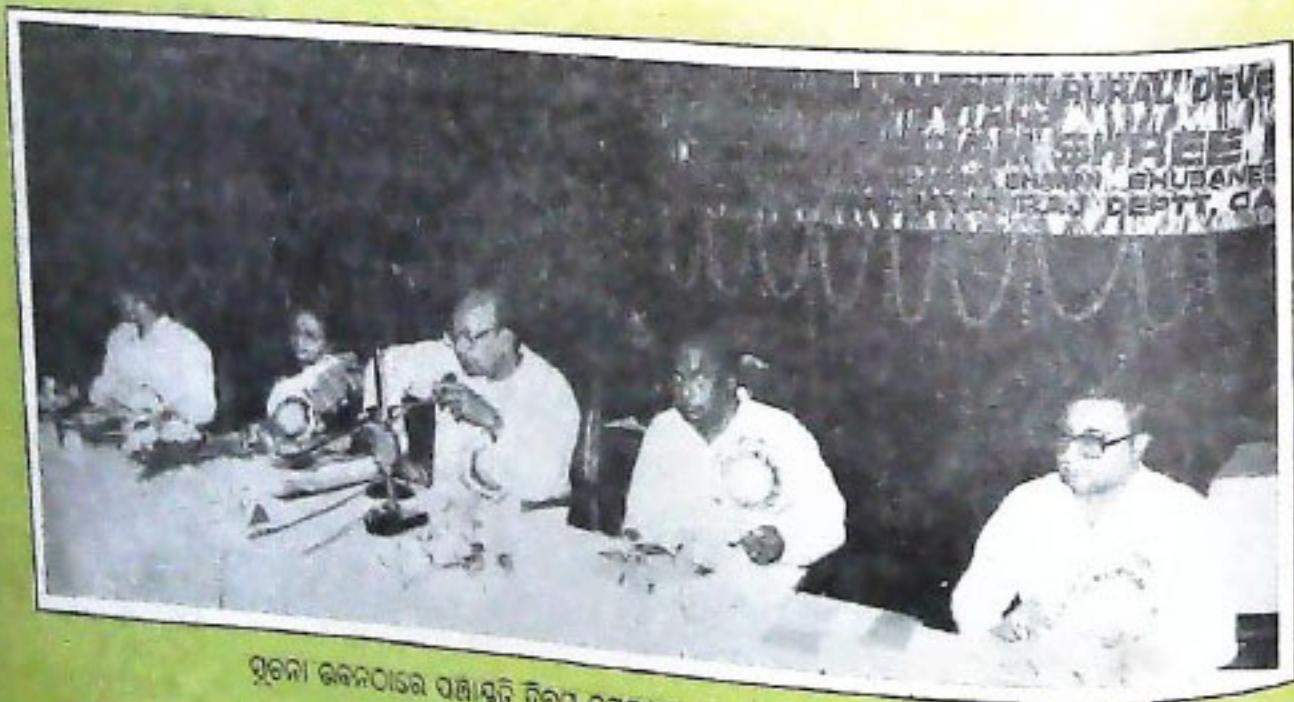
ପ୍ରଦୀପଚନ୍ଦୀ ବାବୁଟି ହାଜିକାଳୀ ଧରମରେ ତେଣା ବିପାନ ସବୁ ତୁହରେ ଥାଏଇଛି ଏକ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପରମାପଦେବ ପଦିବାଙ୍କା !

କେତେ ଦିନକୁ କାମକାଳୀଙ୍କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦର୍ଶକ ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ
ପରମାପଦେବ ଆଲୋଚନା କରିବା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପରମାପଦେବ
ପଦିବାଙ୍କା !

ମ୍ର. ଏମ୍. ଡି. ଛବତାରେ ଆସ୍ଥାନିତ ଏକ ବିଶାଳ ଶୁଣୀ ସମାବେଶରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଚନାୟକ ଉତ୍ସବାଧନ ଦେବତାଙ୍କୁ ।

ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରିବାରେ ପଞ୍ଜାଯତି ଉତ୍ସବାଧନ ଆସ୍ଥାନିତ ଏକ ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଚନାୟକ ଉତ୍ସବାଧନ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

୫୦ ଭାଗ ୧୮ ସଂଖ୍ୟା ରେଖା ୧୯୬୪ ଶକାବ ଏପ୍ରିଲ ୧୯୬୪

ସମ୍ମାଦକ ମଞ୍ଚଳୀ

ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ମାଦକ
ଶ୍ରୀ ସତୀଶ ପାତ୍ର

ସହ ସମ୍ମାଦକ
ଡଃ ଶଶିଧର ଦାସ

ସମ୍ମାଦନା ସହଯୋଗୀ
ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତରାୟ

ପ୍ରକଳ୍ପକ
ବଳଦେବ ମହାରଥୀ

ମୁଦ୍ରଣ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ, କଟକ-୧୦

ପ୍ରକାଶକ

ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷେନ ଦେନା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ମୁଦ୍ରଣ ଓ ଲୋକ ସମର୍ପଣ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବାର୍ଷିକ ଦେବ୍ୟ : ଟ ୨୦.୦୦

ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡ : ଟ ୨.୦୦

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ, ସରକାରୀ ଯୋଜନା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦରକାରୀ ଯେଉଁ ଉପିଷ୍ଠ ବିଭିନ୍ନ "ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ"ରେ
ପ୍ରକଳ୍ପିତ ଦୋଷାତ୍ମକ ହେବାର ପାଇଁ ଏହା ବ୍ୟବୀର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ
ଦେଇଛି ବିଷୟକୁ ପଞ୍ଚଶିଳ୍ପ ଓ ଅନ୍ୟମୋଡ଼ିଟ ମୁକ୍ତ ପାଠ ବୋଲି ଲାଭିବା ଉଚ୍ଚିତ ହୁଏହୁଁ।

"ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ" ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ମୁଦ୍ରଣ ଓ ଲୋକ ପଦର୍ଥ ବିଭାଗ ରହିଥିଲୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଏହି ପରିକାରର ପ୍ରକଳ୍ପିତ
ମତାନ୍ତ ଓ ବିଜ୍ଞାପାରା ପରିପାରଣର ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ଓଡ଼ିଆ ବିଧାନ ସରାରେ ୧୯୫୪-୫୫ ମସିହାର

୧

ବନେଶ୍ବର ଉପାସନ କରି ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ

୮

ଶ୍ରୀ ଦେବ ପ୍ରଥମ ଅଗ୍ରଭାଲାଙ୍କ ଅଭିଵାଷଣ

ସମ୍ମଦ୍ଦିପଥେ ଓଡ଼ିଶା

ବୈଶାଶୀ ଜେନା

୯

ପଞ୍ଚାୟତିଗାର - ଏକ ଦୂରେ ଦିଗନ୍ତ

ତଃ ଦାମୋଦର ରାତ୍ରି

୧୦

ନଗର ଉନ୍ନୟନ - ଏକ ଅନୁଧାନ

ନଳିନୀକାନ୍ତ ମହାତ୍ମି

୧୧

ଓଡ଼ିଶାରେ ଖାତରୀକଳାଶ ବାୟ୍ୟମ

ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ କୁମାର ମିଶ୍ର

୧୨

ପଞ୍ଚଦଶ ଶତାବୀ ପ୍ରତିକାଳ

ଅନୁପମା ରାତ୍ରି

୧୩

ଶୈଶୋଳିକ ପୁଷ୍ଟିବୋଣ

ଅନୁପମା ରାତ୍ରି

୧୪

ନଗନାଥଙ୍କୁ ଦଶାଶ

ପ୍ରଭାତ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

୧୫

ଓଡ଼ିଶାର ପାଞ୍ଚଶିଳ୍ପ ଏକିହ୍ୟ

ଉତ୍ତର କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପଦ୍ମଜୀ

୧୬

ମରତେ ଯାର ତୁଳନା ନାହିଁ

ଶ୍ରୀ ଶାଖାନାଥ ଦାସ

୧୭

ହରିହନ ଓ ଆଦିବାସୀଙ୍କ ବଳମାଶ ବଛେ

..

୧୮

ବିରତ ବୁଦ୍ଧି ବର୍ଣ୍ଣର ଶାର୍ଯ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ସାଫଳ୍ୟ

ମୁର୍ମର୍ମ କାତି ଏ ପରିଜ୍ଞାନ

ଶ୍ରୀ ବିଜ୍ଞାବେଶରୀ ଦର୍ମା

୧୯

ଦୃଷ୍ଟି ନିୟାଗରେ ପୁରୁଷର ଦୟାରୁ

ତଃ ଅନନ୍ତ କୁମାର ଆଗ୍ରୟ

୨୦

ସାନ୍ତୋଦାର ଧର୍ମିଯାନ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଗୀତ

ଶାଖାମୋଦନ ଗଢନାସ୍ଵର୍କ

୨୧

ବଳିକାର ରତ୍ନବ୍ରତ

ଅନୁଷ୍ଠାନ ବର କୌଣସି

୨୨

ଦନନୀର ଦନ୍ତଦିନେ

ଦନସ୍ତ୍ରା ପରିଦ୍ଵା

୨୩

ଦୟ ଉତ୍ସବ ଦନନୀ

ଦୟର ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ

୨୪

ଆମର ଓଡ଼ିଶା

ତଃ ହତେବୁନ୍ଦା ନେତ୍ରଲକ୍ଷ୍ୟ

୨୫

ବରଜ ଦିବସ ଓ ଆମେ

ରଂ ସତ୍ୟବ୍ରତ ରଥ

୨୬

ପୂର୍ବର ଧର୍ମି

ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ମହାରଥୀ

୨୭

ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଓ

ଶ୍ରୀ ବେଣୁଧର ପାତ୍ର

୨୮

ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଭେତ୍ରୀ

ଶ୍ରୀମତୀ ଶାନ୍ତି ମହାପାତ୍ର

୨୯

କଣେଶ୍ବର - ଏକ ପୁଷ୍ଟିପାତ୍ର

ରାଜର୍ଷୟପେନ ରଣା

୩୦

କେବଳମାତ୍ର ତିନେବୀ ଉତ୍ସବ

୩୧

ସମ୍ବାଦ ପରିମଳା

୩୨

ବଦେ ଉତ୍ତଳ ଜନନୀ

ବଦେ ଉତ୍ତଳ ଜନନୀ

ଗୁରୁ ହାସମସ୍ତୀ, ଗୁରୁ ଆଶମସ୍ତୀ

ଜନନୀ..... ଜନନୀ..... ଜନନୀ !

ପୁତ୍ର-ପୟୋଧ୍ରୁ-ବିଧୀତ-ଶରୀରା,

ତାଳ-ତମାଳ-ସୁଶୋଭିତ-ତୀରା,

ଶୁଭ୍ର ଚଟିନୀ କୁଳ ଶୀକର ସମୀରା,

ଜନନୀ..... ଜନନୀ..... ଜନନୀ !

ଘନ ଘନ ବନରାଜି ରାଜିତ ଥଙ୍ଗେ

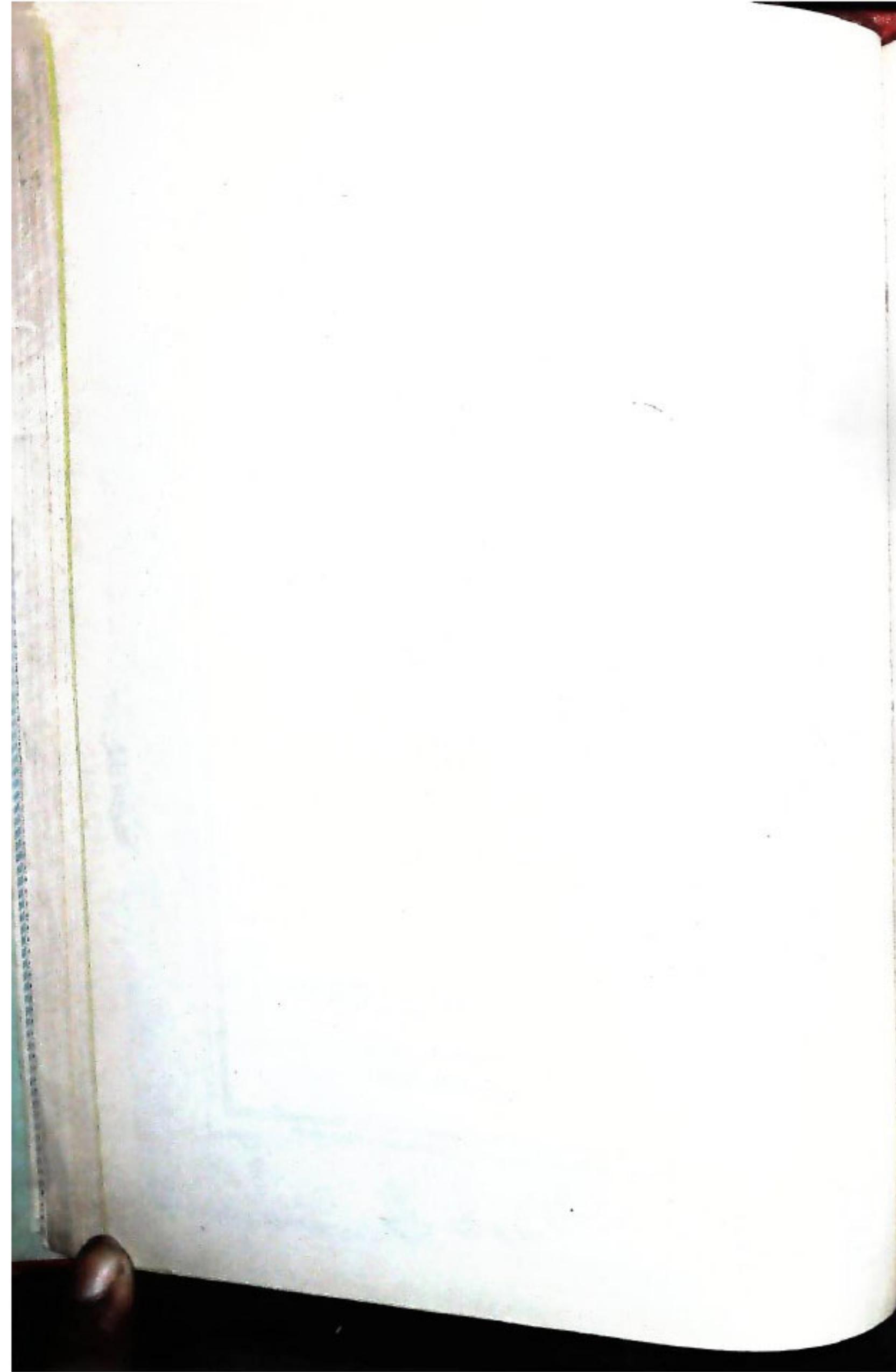
ନୀଳ ଭୂଧରମାଳା ସାଦେ ତରଙ୍ଗେ

କଳ କଳ ମୁଖରିତ ଗୁରୁ ବିହଙ୍ଗେ

ଜନନୀ..... ଜନନୀ..... ଜନନୀ !

(ଭେଳର କାରୀୟ ସଂଖୀତ ରୂପ ଆହୁତି)

ରଜନୀ-ବାନ୍ଧବବି ଲକ୍ଷ୍ମୀବାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର

ଉତ୍କଳ ଦିବସ ଉପଲବ୍ଧ
ରାଜ୍ୟପାଳ

ଶ୍ରୀ ବିଃ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ରେଣ୍ଡୀଙ୍ ବାର୍ତ୍ତା

ମେର ସ୍ଵିଧ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମାନେ,

୧୯୭୩ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ପହିଲା ଓଡ଼ିଶା ଉତ୍ତିହାସରେ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୌରବମୟ ଦିବସ । ଏ ହେତୁକି ସେଇଦିନ,
ରେଣ୍ଡୀଙ୍ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଆଖୁନିକ ଭାରତରେ ଏକ ସ୍ଥତ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଅହିଂସା, ସହିଷ୍ଣୁତା, ବିଶ୍ୱ ଭାତ୍ରୀତାବ ଏବଂ ସଦ୍ଭାବନା ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଚୀନ ଓ ସମୟସକାରୀ ସଂସ୍କରିତ ପରିଗ୍ରହକ.
ଯାହା ଆଜି ଜଗନ୍ମାଥ ପରମାଣୁରେ ସ୍ଵର୍ଗିତ । ଏ ମାନବୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କର ପ୍ରବାହମୟ ଧାରା ଯାହାକି
ପୁରାଣ କାଳରୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଳି ଆସୁଛି । ଏଇ ମୂଲ୍ୟବୋଧ କାରଣରୁ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଯାର ସଂସାରରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମିଳିଛି ।
ବିଭିନ୍ନ ଜୀବନ କାଳରେ ଏହି ପରମାଣୁ ନିଷ୍ଠ ବରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସାଦ ବିରାମାଇଥିଲା । ବିନ୍ଦୁ ଉତ୍କଳ ଗୌରବ ମଧ୍ୟବୁଦନ
ଦାସ, ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗନ୍ଧପତି ନାରାୟଣ ଦେବ ଆହୁରି ଅନେକ ସହଯୋଗୀଙ୍କର ସବଳ ପ୍ରସାଦ, ତ୍ୟାଗ ଏବଂ ନିଷା
ଦଳରେ ଓଡ଼ିଶାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅନ୍ତର୍ଭୁତ ରହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏହା ଏକ ସ୍ଥତ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ରୂପେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ
ପାରିଲା ।

ଦେଶର ସ୍ଥତ୍ତର ସଂଗ୍ରାମରେ ବଞ୍ଚି ଜଗବନ୍ଧୁ ବିଦ୍ୟାଧର ଓ ବୀର ସୁତ୍ରେ ସାଏ ପ୍ରତ୍ଯେ ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ବ୍ରିଦ୍ଧି
ଅଧିପତ୍ୟେରୁ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ବିଶୋଧ କଲେ । ମହାୟା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଯେତେବେଳେ ଭାରତବର୍ଷରେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ
ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା, ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ, ପଞ୍ଚିତ ନୀଳକଞ୍ଚ ଦାସ, ପଞ୍ଚିତ
ଗୋଦାବରୀଙ୍କ ମିଶ୍ର, ଆଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଦରିହର, ପଞ୍ଚିତ କୃପାପିନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର, ଗୋପବନ୍ଧୁ ଗୌଧୁରୀ, ଉତ୍ତର ହରେକୁଣ୍ଡ ମହିତାବ, ଶ୍ରୀମତୀ
ରମା ଦେବୀଙ୍କ ତଳି ମହାନ୍ ନେତାମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଯୋଗଦାନ ଚରିଥୁଳା । ଲକ୍ଷଣ ନାୟକଙ୍କ ତଳି ଶହୀଦମାନେ ମଧ୍ୟ ହସି
ହସି ନିକ କୀବନକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଥୁଲେ । ଆଜି ଏଇ ପବିତ୍ର ଦିବସରେ ଓଡ଼ିଶାର ପୂର୍ଣ୍ଣାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଉତ୍ତିପୁତ ଶ୍ରଦ୍ଧାଙ୍କଳି
ଧାପନ ବରି ମୁଁ ନିଜକୁ ଗୌରବାନ୍ତି ମନେ କରୁଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗୌରବମୟ ସଂସ୍କରିତ ଯେ କେବଳ ସମ୍ବାଦ ଅଶୋକକ ତଳି ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ଚଞ୍ଚାଶୋକରୁ ଧର୍ମାଶୋକରେ ପରିଣତ
କରିଥୁଳା ତା'ନୁହେଁ, ଓଡ଼ିଶାର ସାଧାରଣ ଜଳଯାଏୟୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ମହାନତା,
କୋମଳତା ଏବଂ କଳା କୁଣ୍ଡଳତାର ପରିଚୟ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆକରତ ଭାଙ୍ଗ ପରି ମନ୍ଦିରରେ ପଥରରେ ଖୋଦିବି ହୋଇଥିବା ଜୀବନ
ପ୍ରତିନିଧିକର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷକଙ୍କା, ସଙ୍ଗୀତ ଏବଂ ହୃଦ୍ୟର ଆଜି ମଧ୍ୟ ଏକ ଭିନ୍ନ ସତା ରହିଛି, ଯାହାକି
ଯାର ବିଶ୍ୱାସୀଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ କରିଆସୁଛି ।

ଶାନ୍ତି, ସଦ୍ଭାବ ଓ ଅହିଂସାର ବିଶ୍ୱ ସନ୍ଦେଶ ଯେ କେବଳ ମହେତ୍ର ଓ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଦ୍ୱାରା ଏଇ ଦେଶମାନଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନରେ
ହୋଇଥିଲା, ତା'ନୁହେଁ ଓଡ଼ିଶାର ସାଧାରଣ ଜଳଯାଏୟୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ମହାନତା,
ପ୍ରତିନିଧିକର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷକଙ୍କା, ସଙ୍ଗୀତ ଏବଂ ହୃଦ୍ୟର ଆଜି ମଧ୍ୟ ଏକ ଭିନ୍ନ ସତା ରହିଛି, ଯାହାକି
ଯାର ବିଶ୍ୱାସୀଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ କରିଆସୁଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ଏହି ମନ୍ଦିର ସଂସ୍କରିତ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଉଗବାନ ଗ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ବିଗାଜମାନ କରି ମାନବ ଜାତିକୁ ସରଖାର, ସମଭାବର ସନ୍ଦେଶ ଦେଉଛନ୍ତି । ପାହାଡ଼-ଜଙ୍ଗଲରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଆଗସ୍ତ ବରି ଦିନ୍ଦୁ ଶୋଇ, ଜେନ, ଶୈବ, ଶାତ୍ର, ବୈଷ୍ଣବ ଆଳବାର ଜଳି ସବୁ ସମ୍ମଦ୍ୟମର ଲୋକ ବାଙ୍ଗୁ ଆଦରର ସହ ଉପାୟନା କରୁଛନ୍ତି । ସାଲବେପ ଏବଂ ସ୍ଥାମୀ ହରି ବାସ ଠାରୁଗ ଜଳି ମୁସଲମାନ ଉତ୍ତମାନେ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ସେବାରେ ନିଜର ସବୁ କିନ୍ତୁ ସମୟର ଜଳିଦେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଉତ୍ତମ ଆଦି ମଧ୍ୟ ମଣିଷ ମଣିଷ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖରିତ ହେଉଛି ।

ପ୍ରକୃତି ମଧ୍ୟ ଏ ଗାନ୍ୟରେ ସ୍ଵର୍ଗିତ ସବୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଭରି ଦେଇଛି । ଉତ୍ତରରୁ ଦଶିଶକୁ ସ୍ଵଦୀର୍ଘ ସାଗର ଚଟ, କଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ନଥୀ, ବିଷଟ୍ଟ ବନତୁମି, ପାହାଡ଼, ଝରଣା, ଶାରିଜ ପଦାର୍ଥ, ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଆଦି ଏ ଗାନ୍ୟରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏପରୁଗ ଉପଯୁକ୍ତ ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ଆମେ ଆମର ପ୍ରସାପକୁ ମୁହଁବିତ ଓ ଗଣେଶୀଳ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପ୍ରାକୃତିକ ବିଭବକୁ ଉପଯୋଗ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପରିବେଶକୁ ପୁରକ୍ଷା କରିବା ଯେତିକି ଆବଶ୍ୟକ, ଆଦିବାସୀ ଓ ଦଳିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ସାମାଜିକାଏବଂ ଆତ୍ମିକ ଉତ୍ସତି ସହ ସେମାନଙ୍କର ସଂସ୍କରିତ, ସଙ୍ଗୀତ ଓ ନୃତ୍ୟବଳାକୁ ରଙ୍ଗା କରିବା ମଧ୍ୟ ସେତେବି ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏଇ ଉତ୍ତଳ ଦିବସ ପାଲନ ଅବସରରେ ମୁଁ କୃଷକ, ମନୁଷୀଆ, ବିଦ୍ୟାରୀ, ଶିକ୍ଷକ, ପ୍ରଶାସକ, ଚିକିତ୍ସକ, ବୈଜ୍ଞାନିକ, ଅର୍ଥନୀତିକ, ବାଜନୀତିକ, ଶିକ୍ଷପତି, ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଆଦି ସମାଜର ସବୁ ତୁର ଓ ଶୈଶବ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ବରି ଯୁବପ୍ରେତିକୁ ଆହାନ କରୁଛି, ସେମାନେ ଏ ଗାନ୍ୟକୁ ଆହୁରି ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ସଂକଳନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାକୁ ନବ ନିର୍ମାଣ କରି ପାରା ବିଶ୍ୱରେ ଏହାର ପୁଣି ପୌରାଣିକ ଗୋରାବ ଫେରାଇ ଆଣନ୍ତୁ, ଯାହାକି କେବଳ ଆଜି ଭବି ଉପରେ ହେବାରିବାକୁ ପରିପାଇଛି ।

“ବର୍ଣ୍ଣଶ୍ରୀ ଶାରତତଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠତଃ ଦେଶେଶ୍ଵର ଉତ୍ତଳଃ ।

ଉତ୍ତଳସ୍ୟ ସମୋଦେଶା ନାହିଁ ନାହିଁ ମହି ତଳେ ॥”

ଏଇ ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସର ସହ ମୁଁ ପବିତ ଉତ୍ତଳ ଦିବସ ପାଲନ ଅବସରରେ ଗାନ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବାଳ ତୃତୀ ବନିତାଙ୍କୁ ମୋର ହାହିବ ଅତିନନ୍ଦନ ଓ ଶୁଭଭୋଗ ଦିଶାପାଇ ।

ତୃତୀହାର ।

ଉତ୍କଳ ଦିବସ ଉପଲବ୍ଧ
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ

ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ପଣ୍ଡନାସୁକଙ୍କ ବାତ୍ରୀ

ପ୍ରବିହୁ ଉତ୍କଳ ଦିବସ ପାଳନର ଶୁଭ ଅବସରରେ ରାଜ୍ୟବାସୀ ଭାଇ ଉତ୍କଳୀମାନଙ୍କୁ ମୋର ଆଭିକି ଶ୍ରୀ, ଶୁଭେଳା ଓ
ପ୍ରତିନିଧନ କଣ୍ଠାପାତ୍ରୀ ।

ରତ୍ନାସର ବହୁ ଉତ୍କଳ-ପତ୍ର ଭିତର ଦେଇ ଆବିର ଓଡ଼ିଶା ୧୯୩୭ ଏପ୍ରିଲ ପହିଲା ଦିନ କହୁ ନେଲା ସ୍ଵର୍ଗତ
ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ଦିଗରେ ଉତ୍କଳ ନନ୍ଦୀର ଯେଉଁ କୃତୀ ସନ୍ତୋନମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସାହସ, ତ୍ୟାଗ ଓ ଦେଶ ପ୍ରେମର
ପଳାକାଷ୍ଟା ଦେଖାଇଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଆସମାନଙ୍କର ନମସ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କ ଅମ୍ବାନ ମୁଢି ଉଦେଶ୍ୟରେ ମୋର ଗଭୀର
ଶ୍ରୀଜନ୍ମି କଣ୍ଠାପାତ୍ରୀ ।

ଆଜି ଆମକୁ ଅଚୀଚର ରତ୍ନାସର ପୁଷ୍ପାକୁ ଲେତଣାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାରଣ ରତ୍ନାସର ହୁ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ପ୍ରାଚୀନ
ଶୌରବ ଓ ଆଭିଜାତ୍ୟକୁ ମନେ ପକାଇ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମର ସ୍ବାଭିମାନ ବାଗ୍ରତ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇ
ଥାଏ । ଦିନ ଥୁଲା, ଯୁଦ୍ଧ ଭୟ ଦ୍ୱାରା କଳିଙ୍ଗ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଗଜାଠାରୁ ଗୋଦାବରୀ ଯାଏ ବିଶ୍ଵାର ଲାଭ କରିଥୁଲା । ଓଡ଼ିଆ ପୁଅ
ସରାଜସ କଣ୍ଠ ଜାଣି ନ ଥୁଲା । ଶାରବେଳ ଓ କପିଲେନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ଭଲି ଯୋଦା ଗାନ୍ୟ ଭୟ କରି ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର କେବେ
ବହାରଥୁଲେ । ଓଡ଼ିଆ ସାଧବ ପୁଅ ସାତ ସମ୍ବୂଦ୍ର ତେର ନର ପାର ହୋଇ ଦେପାର ବାଣିଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଵରୂପ ଜାତା, ସୁମାରୀ,
ବାଲି, ବୋଣ୍ଡିଓ ଆଦି ଦକ୍ଷିଣ-ପୁର୍ବ ଏସିଆର ଦେଶମାନଙ୍କ ସହ ବାଣିଜ୍ୟ-ସମର୍କ ପ୍ଲାପନ କରି କଳିଙ୍ଗ ସାମ୍ରାଜ୍ୟକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ
ବର୍ତ୍ତିଥିଲା । ରତ୍ନ ଉଠିଥୁଲା ପୁରୀ, କୋଣାର୍କ, ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଗହ ଗହ ସଂଖ୍ୟାରେ ମନ୍ଦିର । ଓଡ଼ିଆ ଶିଖୀ ନିହାଣ ମୁନରେ
ପଥର ଖେଳରେ ଯେଉଁ କାଳ ଉତ୍ସୁକ କବିତା ପୁଣି କରିଥୁଲା, ତା'ର ପଚାତର ନ ଥୁଲା । ସାହିତ୍ୟ, ସଜୀବ, ହୃଦୟ, ଶିଳ୍ପବଳା,
ଶୁଭକଳା, ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ-ସବୁଥୁରେ ଓଡ଼ିଆ ପୁଅ ଥୁଲା ଅଗ୍ରଣୀ । ଜଗନ୍ନାଥ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣର ସାମ୍ୟ, ମୌରୀ ଓ ସଦ୍ବାଦନାର
ପତାବା ତଳେ ଉତ୍କଳୀଚ, ଛୋଟବଢ଼ର ଭେଦଭାବ ନଥୁଲା । ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ଏକ ଜନତା, ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ଦୁର୍ବିଷ୍ଣ ଜାତିଭାବେ ସାବା
ଭାରତରେ ନିହର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ଶୌରବ ବଢ଼ାଇଥୁଲା । ସେବିନ ଓ ଆଭିଦିନ ଭିତରେ କେତେ ଫୋଟ ! । ଆମର
ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ମାନତିଥି ସଂଭୂତି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମର ମନ ମଧ୍ୟ ଛୋଟ ହୋଇଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଆ ଜାତିକୁ ଉପରକୁ
ହତୀବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ଆମର ମନକୁ ସଜାତିବାକୁ ହେବ ।

ପ୍ରକୃତିର ଅମାପ ଭଣ୍ଡାର ଭରପୂର ହୋଇ ରହିଛି ଆମରାଜ୍ୟରେ । ଶଣିକ ସମ୍ବନ୍ଧ, ଜଙ୍ଗଳ ସମ୍ବନ୍ଧ, ଜଳ ସମ୍ବନ୍ଧ
କୌଣସିଥୁରେ ପ୍ରକୃତି ରଣା କରିନାହିଁ ଆମକୁ ଏହାକୁ ଠିକ୍ ଭବରେ କାମରେ ଲଗାଇ ପାରିଲେ ଆମର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହତିବ,
ଆମେ ପୁଣିଥୁରେ ଏକ ସମ୍ବନ୍ଧ କାରିବୁପେ ମୁଣ୍ଡକେକି ଠିଆ ହୋଇପାରିବା । ଯେଉଁଦିନ ଓଡ଼ିଆ ଯୁଦ୍ଧକ କହିବ, ଏ ନଦୀ
ମୋର ଏ ପାହାଡ଼ ମୋର, ଏ ସମ୍ବୂଦ୍ର ମୋର-ସେବିନ ଆମର ପ୍ରଗତିକୁ ବେହି ଗୋକି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଆଜି ଓଡ଼ିଆ ଯୁଦ୍ଧକ
ଭିତରେ ଦରକାର- ଆସବିଶ୍ୱାସ, ରହାହ, ଅଧିବସାୟ ଓ ପରିଶ୍ରମ । ଦାସ୍ତ ମନୋଭାବ ପରିହାର କରି ନିଜ ଗୋଦରେ
ନିଜକ ଠିଆ ହେବାକୁ ଯହ କରିବାକୁ ହେବ, ବାହାରୁ ବେହି ଆସି ଆମ ପାଇଁ କିଛି କରି ଦେବେ ନାହିଁ । ଆମର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ
ପ୍ରମତ୍ତି ପାଇଁ ଆମକୁ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ହେବ ।

ମୁଁ ଶୁଣେ, ଓଡ଼ିଶା ଦିବସ ଉତ୍ସବ ପାଳନର ଗତାନୁଗତିକତା ଭିତରେ ସମ୍ମିତ ନରଙ୍କୁ । ଏହା ହେଉ ଆମ୍ବ ନିରୀକ୍ଷଣର
ଦିବସ; ସଂକଷି ଓ ସମର୍ପଣର ଦିବସ । ଶାରବେଳର ଦାସ୍ତାଦ ନିଜର ଆଭିଜାତ୍ୟ ଓ ସ୍ବାଭିମାନ ଫେରିଯାଉ । ଏ ଜାତି ପୁଣି
ଧରନ ପୁର୍ବ ଶୌରବ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଆଲୋକର ଆଲୋକିତ ହେଉ । ପରୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଅପାର କରୁଣା ଓ ଆମ
ସମସ୍ତଙ୍କ ମିଳିତ ପ୍ରତ୍ୟେଶ୍ୱାରେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି କୟମାନୀ ପଥରେ ଆଗେଇ ଶୁଣୁ ।

ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ, ବହେ ଉତ୍ସବ ନନ୍ଦନ !

ଉତ୍କଳ ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ ସୁରନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବୈରାଗୀ ଜ୍ୟୋତିଶ ବାର୍ମୀ

ପରିବର୍ତ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ ଓଡ଼ିଶାର ଭାଇ ଉତ୍କଳୀମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ମୋର ଆନ୍ତରିକ ଶ୍ରୀମତୀ ସହ ହରିକ ଅଭିନନ୍ଦ ଜ୍ଞାପନ ଦ୍ୱାରା ।

ମହାରାଜା ବୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗନ୍ଧପତି, ସଂଗ୍ରାମୀ ଶଶିଭ୍ରତାଶ ରଥ, ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ, ପଞ୍ଚିତ ଗୋଦାବରୀଶ, ଉତ୍କଳ ଗୋରବ ମଧୁପୁରୁଷ, ମସୁରତ୍ତ୍ଵ ମହାରାଜା ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରମୁଖ ଯେଉଁ ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଅସୀମ ତ୍ୟାଗ ଫଳରେ ଆମେ ଆମର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ରାଜ୍ୟ ପାଇପାତ୍ରିତ୍ତ ଦେହି ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କ ସ୍ମୃତି ପ୍ରତି ଆଜିର ଏହି ଶ୍ରୀମତୀୟ ଅବସରରେ ଗତୀର ଉତ୍ସିତ ଶ୍ରଦ୍ଧାଭାଲି ଅର୍ପଣ କରୁଛି ।

ଏହି ଉତ୍ସବ ସରକାରୀ ପ୍ରତିରୋଧରେ ସମ୍ମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ପାଲନ କରାଯାଉଛି । ପ୍ରବାସୀ ଓ ଡିଆମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତରପୋଷକତାରେ ଏ ଉତ୍ସବ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଜ୍ୟାନରେ ପାଲନ କରାଯାଉଛି । ଏହା ଏତିକିରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ନରହି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଜନ୍ମ ମାଟିର ମମତା ନେଇ ଏହି ଉତ୍ସବ ପାଲନ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ବିନମ୍ର ନିବେଦନ କରୁଛି ।

ଆସନ୍ତୁ ଆମେ ସମ୍ମଶେ ମିଳିଦିଶି ଦେହି ମମତା ନେଇ ଆମ ରାଜ୍ୟକୁ ଏବଂ ସମୁଦ୍ରିଶାଳୀ ରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ଆଜିର ଏହି ଶୁଭ ଅବସରରେ ସଂକଳ୍ପ ନେବା – ଓଡ଼ିଶାକୁଆଗେଇ ନେବା – ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏକ ଅଗ୍ରଣୀ ରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା ।

ବହେ ଉତ୍କଳ ଉନ୍ନନ୍ଦୀ ।

ଓଡ଼ିଆ ଦିବସର କାମନା

ଓଡ଼ିଶା ଦିବସର କାମନା

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀ ଅଞ୍ଚଳକୁ ନେଇ ୧୯୩୬ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ପହିଲା ତାରିଖରେ ଆମର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଦିବସଟିକୁ ଆମେ “ଓଡ଼ିଶା ଦିବସ” ରୂପେ ପାଲନ କରି ଆସୁଛୁ ।

ମହାରାଜା କୃତ୍ତବ୍ୟ ଗନ୍ଧପତି, ଉଛଳ ଗୌରବ ମଧ୍ୟାବନ, ସଂଗ୍ରାମୀ ଶତିରୂପଣ ରଥ, ପଞ୍ଚିତ ଗୋଦାବରୀଶ, ମୟୁରଜଣୀ ମହାରାଜା ରାମପାତ୍ର ଉତ୍ସ ପ୍ରମୁଖ ଯେତେ ମହାପ୍ରକ୍ରିୟାମାନଙ୍କ ନିଷ୍ଠାପର ଉଦ୍ୟମ ଫଳରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ସମସ୍ତ ପୂର୍ବପୁରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମେ ଆମର ଭଣ୍ଡପୁତ୍ର ଶ୍ରଦ୍ଧାଙ୍କି ଅର୍ପଣ କରୁଛୁ ।

ଏହି ଅବସରରେ ଆମେ ଆମର ଅତୀତକୁ ବିନ୍ଦାବଲୋକନ କଲେ ଦେଖୁବା ଯେ, ଆମେ ସେହିମାଟିର ସଜାନ, ଯେଉଁ ମାଟିର ଓଡ଼ିଆ ସାଧବ୍ୟାଥ ବୋଇତ ବାଣିଜ୍ୟ କାରବାର କରି ବିଦେଶରୁ ଧନରହ ବୋଇ ଆସୁଥିଲା । ଆମେ ସେହି ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଦାସ୍ୱାଦ ଯେଉଁ ପଗାତମୀ ଜାତି ଗଜଠାରୁ ଗୋଦାବରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିଜ୍ଞାର କରିପାରିଥିଲା । ଆମେ ସେହି ଜାତିର ଦାସ୍ୱାଦ ଯିଏ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟ କୋଣାର୍କ ନିର୍ମାଣ କରିପାରିଥିଲା ।

ହେଲେ, ଆଜି ଆମର କ୍ଷିତି କେଉଁଠି ? ଅତୀତେ ସେହି ବୋଇତ ବାଣିଜ୍ୟ ପରମା-ଆଜି ହଜି ଯାଇଛି । ଅତୀତେ ସେହି ବିଭବଶାଳୀ ରାଜ୍ୟ ଆଜି ଏକ ଦୃଚିତ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ଏପରିବି, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଗଠନ ହେବା ପରେ ଏହି ଉଠିଥିବା ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ତୁଳନାରେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ଆଜି ପଛରେ ପଢ଼ିଯାଇଛି ।

ଏହି ପରିଷ୍କାର ପାଇଁ ଯାହା ସବୁ କାରଣ ଆଉ ନା କାହିଁକି ଏହା ନିରାଟ ସତ୍ୟ ଯେ, ଓଡ଼ିଶାକୁ ଗଢ଼ି ତୋଳିବା ଦିଗରେ ସଫଳତା ହାସିଲ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ଫଳରେ ଓଡ଼ିଶା ଆଜି ଏକ ପରୁଆ ରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । କୁଷଟିଏ ଘୋଷଣା କରିଦେଲେ ତାହା ଆସେ ଆସେ ବଢ଼ିଯାଏ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଦାସ୍ୱାଦ ସେତିକିରେ ସରିଯାଏ ନାହିଁ । ତା'ର ଜ୍ଞାନବେଶର ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ବଢ଼ି କରିବାକୁ ପଢ଼ିଥାଏ । ସେହିତିଳି ଛୁଆଟିଏ କରୁ ଦେଇଦେଲେ ବର୍ଣ୍ଣବ୍ୟ ସରିଯାଏ ନାହିଁ । ଛୁଆର ଉପରୁ ଯହି ନେଇ ମଣିଷ କରି ଗଢ଼ିବା ମଧ୍ୟ ପିତାମାତାଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣବ୍ୟ ।

ଯାହାହେଉ ଦିଲ୍ଲୀରେ ହେଲେ ବି ଓଡ଼ିଶାର ଭାର୍ଯ୍ୟ ଫେରିଛି । ଆନ୍ଦୋଳିକ ଶ୍ୟାତିସମ୍ପଦ ନେତା ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ପରିନାୟକ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ଓଡ଼ିଶାର ଭାଗ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ଏବେ ଓଡ଼ିଶାରେ ନିର୍ମାଣ ଯୁଗର ଅନୁମଦିତ ହୋଇଛି । ଦୀର୍ଘ ଦିନର ନିର୍ମାଣକାରୀ ଏବଂ ତ୍ରୈକିନିତ ଅନୁରୂପରତାକୁ ଦୁରକରି ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏବ ସ୍ମୃତିଶାଳୀ ରାଜ୍ୟ ଭାବରେ ପୁନଃପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ ପାଇଁ ବିନ୍ଦୁବାବୁଙ୍କ ପାଦ ପଢ଼ିତ ପାଦ ମିଳାଇ ଆଗେଇଯିବା । ଏହା ଏହାହେଲେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଆନୁରି ଦୁରତର ହୋଇପାରିବ ।

ସୁତ୍ରାଂ ଓଡ଼ିଶା ମାଟିର ସଜାନ ହିସାବରେ ଅତୀତକୁ ଗୋମଙ୍ଗଳ କରି ପୂର୍ବ ପୁରୀମାନଙ୍କ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରର କରିବା ଏହାକୁ ଆଜିର ଏହି ଶୁଭ ଲଭ୍ୟରେ କାଟି, ବଞ୍ଚି, ଧର୍ମ ତଥା ଦକ୍ଷତ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଆମେ ସେହି ସଂବନ୍ଧ ନେଇ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏବ ସ୍ମୃତିଶାଳୀ ରାଜ୍ୟ ଭାବେ ପୁନଃପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ ବିନ୍ଦୁବାବୁଙ୍କ ପାଦ ପଢ଼ିତ ପାଦ ମିଳାଇ ଆଗେଇଯିବା । ଏହା ଏହାହିର ଚିନ୍ତା – ଆଜିର ଆବଶ୍ୟକତା ।

ଓଡ଼ିଶା ଦିବସ ଏବଂ ପରେ ପରେ ଆସୁଥିବା ପଣାଦିଗତି ବା ଓଡ଼ିଆ ନବ ବର୍ଷ ପ୍ରତ୍ୟେକବେ ମନରେ ଏକ ନୂତନ ଜୀବନାଂଶୁ ଆଣିଦେବା । ମାତୃଭୂମି ଓ ମାତୃଭାଷାର ମମତା ଅଭୁବତ୍ତି ଅଧିକ ପରିମାଣରେ କାଗ୍ରତ କରୁ – ଏହା ଏହା କାମନା ।

ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାରେ ୧୯୯୪-୯୫ ମସିହାର ବନ୍ଦେତ୍ ଉପଷ୍ଠାପନ କରି ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବେଦ ପ୍ରକାଶ ଅଗ୍ରତ୍ମାଲାଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣ

ଅଧ୍ୟ ମହୋଦୟ,

ଆଜି ଏହି ମହାନ୍ ଗୃହରେ ୧୯୯୪-୯୫ ମସିହାର ବାର୍ଷିକ ବନ୍ଦେତ୍ ଉପଷ୍ଠାପନ କରିବା ଅବସରରେ ମୁଁ ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ
ଯାତ୍ରିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି ।

୨। ଏହି ଅବସରରେ ମୋର ସେହି ଏମ୍ପିହାସିକ ଦିନ ମନେ ପଡ଼ୁଛି, ୧୯୯୦ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ଓ ତାରିଖ, ଯେତେ ଦିନ ବର୍ତ୍ତମାନର
ସରବାର ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରୀ ପଞ୍ଜନୀଯକବଳ ବଳିଷ୍ଠ ନେତ୍ରଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟଭାବ ଗୃହଣ କଲା । ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆୟବ୍ୟସ ଅଟକଳର ଏକ
ହୃଦୟରେ ଉପଷ୍ଠାପନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବିଜତ ଓ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ପାଇଁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟର କୁଷକ,
ଶ୍ରମିକ ଓ ଆଦିବାସୀ ହରିଜନ ତଥା ଦୁର୍ବଳ ଗ୍ରେଣୀ ଓ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଆଶା ଓ ଆବାଶ୍ୟକ ପ୍ରତିଷ୍ଠଳନ ପାଇଁ ଯେତେ ମୁଗାଡ଼ିବାରୀ ଥୋ
ରୈପୁରିକ ପଦକ୍ଷେପମାନ ଗୃହଣ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଯାହା ଆମ ରାଜ୍ୟର ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ତଥା ଅର୍ଥନୈତିକ ଉତ୍ସବରେ ବିରଦ୍ଧିନ
ପାଇଁ ସ୍ଵର୍ଗାଶ୍ରମରେ ଜିଯିବନ ହୋଇ ରହିବ, ସେଗୁଡ଼ିକର ଏକ ସଂରକ୍ଷଣୀ ପ୍ରଦାନ ବରୁଛି ।

- ସର୍ବନିମ୍ନ ମନ୍ତ୍ରୀ ହାର ୨୭ ଟଙ୍କାକୁ ହୃଦୀ ।
- ହୃଦୀ ଶାରିରୀକ ଅକ୍ଷମ ଓ ବିଧବାମାନଙ୍କ ପେନ୍ସନ୍ ୧୦୦ ଟଙ୍କାକୁ ହୃଦୀ ।
- ଶ୍ରୁତି ଓ ନାମମାତ୍ର ଶୁଣୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନୃତ୍ୟ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
- ବିଧବା ଭଜା ପାଇଁ ବସ୍ତ୍ରପର ସୀମା ଭତ୍ତାର ଦିଆଯାଇ ୨,୨୫,୨୧୦ ଜଣ ବିଧବାର ସମେତ ୪,୨୭,୨୧୦ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ
ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ।
- ରାଜ୍ୟର ପ୍ରାୟ ୨୩ ଲକ୍ଷ କୁଷକ ପରିବାରଙ୍କୁ ରଣ ଜାଲରୁ ମୁକ୍ତ କରି ସେମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ମେହୁଦର୍ଶ ଦୁଃଖ ବିରଦ୍ଧିକା ସହ
ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଏକ ଲକ୍ଷ ବାର ହଜାର କୁଷକଙ୍କୁ ହୃଦୀ ରଣ ସୁଧ ଲାଭ କରାଯାଉଛି ।
- କଲିଙ୍ଗ କୁଟୀର ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରାମାଶ୍ରମ ଗରିବ ଲୋକମାନଙ୍କ ବାସଗୁଡ଼ ତିଆରି ନିର୍ମିତ ଆର୍ଥିକ ପାହାୟ୍ୟ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
- ମହିଳା ବିକାଶ ନିରାମ, ମହିଳା ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍ଗ ଓ ରାଜ୍ୟ ମହିଳା କମିଶନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ସରବାରୀ ଶୁକରି ଷେଷରେ
ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶତବର୍ଷୀ ୨୦ ଟଙ୍କା ରାଜ୍ୟ ସଂକ୍ଷେଣ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଶୁକରିରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ବସ୍ତ୍ର ସୀମା
କୋଇଲ ।
- ପଞ୍ଚାୟତ୍ରାବ୍ଦ ଓ ପୌର ସଂପାଦନ ନିର୍ବାଚନ କରାଇ କ୍ଷମତାର ବିକ୍ରେତୀରଣ କରିବା ସହ ସେହି ସଂପାଦନରେ
୨୮,୮୮୮ ରଣ ମହିଳାଙ୍କୁ ବିତନ୍ତ ପଦବୀରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ପ୍ରଯୋଗ ପ୍ରଦାନ ।
- ଦେଶ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ପୁନର୍ଗୀନ କରିବା ସହ ପଞ୍ଚାୟତ୍ର ସମିତିଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ଗୀନ ପାଇଁ କମିସନ
ଆପନ ।
- ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ଗୀନ କରି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ୫,୩୧୭ରୁ ୫,୨୩୩୩କୁ ହୃଦୀ ।
- ଦୁର୍ଗାତ୍ମି ନିରାମ ନିର୍ମିତ ଷେଗାଲ କୋର୍ ଆଇନ୍ ପ୍ରଣୟନ ତଥା ଆୟ ବହିରୁତ ସମତିର ବାଜ୍ୟାତ୍ମି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି
କେଷଚରେ କ୍ଷମତାର ଅପରିବହାର ବିରୁଦ୍ଧରେ କଠୋର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୃହଣ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେଷୀରେ ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମୋର ଅନୁଭୋଧ ଯେ, ସରଳାଗତ ଏହି ସବୁ ଗରୁଡ଼ପୁଣ୍ଡ ବାୟ୍ୟମ କାର୍ଯ୍ୟରୀତି କରିବାରେ ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ଉପରେ ଯେଉଁ ଆଶ୍ରମ ଶୂପ ପରୁଛି ତାହା ହୃଦୟଜଳ କରିବେ । ଏ କଥା କହିବା ଅନ୍ତାବଶ୍ୟକ ଯେ, ଏହି ଏହି ବାୟ୍ୟମମୁଣ୍ଡିକର ସଫଳ ହୃଦୟନ ରାଜ୍ୟର ନିନ୍ଦାପାଦ୍ୟାରଣକୁ ଅକୁଣ୍ଡିତ ସମୟରେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ନିବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧି - ଏ ହୃଦୟ ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଆନ୍ତରିକତା ଦ୍ୱାରା ହୁଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇ ପାରିଛି । ଏଥୁପାଇଁ ମୁଁ ମେମାନଙ୍କ ମାନ୍ୟବର ମୋର ଗଭୀର ତୁମେଣେ ଆଜିଶାଯୋଗ୍ୟ ।

୩। ୧୯୬୨-୯୦ ଆମ୍ବିକ ବର୍ଷର ସଂଶୋଧିତ ଅଚକଳ ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ବର୍ଷ ଗେଷର ନିଅନ୍ତ୍ର ୧୨୪-୧୨ ବୋଟି ବୋ ହେଲି
କଥା ଏବଂ ସେହି ନିଆନ୍ତ୍ରର ପରିମାଣ କରିବ ବର୍ଷ ଗେଷର ନିଅନ୍ତ୍ର ପରିମାଣ ସହ ସମାଜ ହେବାକଥା, କିନ୍ତୁ ରିଜର୍ ବ୍ୟାବସ୍ରାଦ୍ଧ ଦେଖାବ ଅନୁସାରେ
ଜାହା ୧୪୫-୧୫ ବୋଟି ବେଳା ହେଲା । ତେଣୁ କରିବ ବର୍ଷ ଗେଷର ନିଆନ୍ତ୍ରର ପରିମାଣ ହେଲା ।

୪। ୧୯୯୩-୯୪ ଆମ୍ରିକ ବର୍ଷର ଅଣ ଯୋଜନା ବଳେଟରେ ଗାନ୍ଧୀ ଖାତ୍ ୨୫୩-୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ ବୋଲି ଅଛି ବର୍ଷାରୁଥୁବା, କିନ୍ତୁ ମିବେୟସିଟା ଅବଲମ୍ବନ କରି ଆମେ ଅଣ ଯୋଜନା ରାଜସ୍ୱ ଖାତ୍ର ପରିମାଣକୁ ୨୩୭୮-୭୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ସାମିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଅଚଳକ କରିଛୁ ଯଦିও ଏ ବାବଦରେ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଟିରିକ ବ୍ୟସ୍ତ ମାନ୍ଦ୍ରାଜୀ ବେଳେ ସାରଳାଗରୁ ୧୭-୧୮ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଭ୍ୟବ ବୋଷ ଦୟନ ବର୍ତ୍ତିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ଦିଗରୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ହୁଏ ପାଇବାକୁ ଚଳିତ ବର୍ଷର ମୂଳ ଯୋଜନା ଅବେଳା ଦୟନ କୋଟି ଟଙ୍କା ବମାର ଦେବାକୁ ଆମେ ବାଧ ହୋଇଛୁ । ମୂଳ ଅଚଳକ ୧୪୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରାବା ହୁଳେ ତାହା ୧୦୭୮ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ସାମିତ ରଖାଇଲା । ବିଭିନ୍ନ ଖାତ୍ ବାବଦରେ ଆମ୍ରିକ ପ୍ରସମନା ଓ ମିବେୟସିଟା ଅବଲମ୍ବନ କରି ଚଳିତ ବଣ୍ଣ ଆବଶ୍ୟକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବସ୍ତି ରେଷ୍ଟର ନିଆପ୍ରତିରେ ସାମିତ ରଖାଇବାକୁ ନିର୍ଧାର୍ୟ ବର୍ତ୍ତିବାକୁ ।

୫। ଗାନ୍ୟର ବବେଶ୍ଟ ଆଗାମୀ ବର୍ଷର ଆସ୍ତିବ୍ୟସର କେବଳ ଏକ ଅଟକଳ ନୁହେଁ, ବରଂ ତାହା ଆଗାମୀ ବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏକ ହୃଦୟରେ ବୋଲି ମୁଁ ପୁର୍ବରୁ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଏ ଗ୍ରହରେ ଦଶାରାଜିତି । ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୁଖ୍ୟ ଆଭିମୂଳଣ ପ୍ରତି ଦ୍ରୁଷ୍ଟି ଗଣ ହେବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏକ ଆର୍ଥିକ ବବେଶ୍ଟ ଆସ୍ତିବ୍ୟସର ଅଟକଳ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରାଯାଇଛି ।

(କ) ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ସର୍ବୀଜୀନ ଉନ୍ନତି ଦ୍ଵାରାନ୍ତ କରିବା ।

(ଖ) ପରିବର୍ତ୍ତତ ଅର୍ଥନେଟିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକ ବେସରକାରୀ ପୁଣି ବିନିଯୋଗ ନିମିତ୍ତ ଏବଂ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟକ ବନାର ପ୍ରତିକଳନ ନିମିତ୍ତ ଉତ୍ତମ ବାତାବରଣର ଭିତ୍ତିରୁ ମୁଖ୍ୟ କରିବା ।

(ଘ) ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିର ପୁନବିନ୍ୟାୟ କରି ଆର୍ଥିକ ସନ୍ତୁଳନ ଫେରାଇ ଆଣିବା ।

୬। ଉପରୋକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଳ ନିମିତ୍ତ ୧୯୯୪-୯୫ ମସିହାର ବକ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବାତ୍ମକ ପାର୍ଶ୍ଵ (CONSOLIDATED FUND), ଆକ୍ରମୀକ ପାର୍ଶ୍ଵ (CONTINGENCY FUND) ଓ ସରକାରୀ ହିସାବରେ (PUBLIC ACCOUNT) ୫,୧୭୪.୭୮ ଲୋଟି ଟଙ୍କାର ସମୁଦ୍ଦାୟ ଆସ ଏବଂ ପେହି ପରିମାଣର ସମୁଦ୍ଦାୟ ବ୍ୟସ ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ପରିଶେଷରେ ୧୯୯୪-୯୫ ବର୍ଷର ଓଡ଼ିଶା ବବେଶ୍ଟ ହୃଦୟରେ ଦଶାରାଜିତି ।

୭। ସର୍ବାତ୍ମକ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ୧୯୯୩-୯୪ ର ସଂଶୋଧୁତ ଅଟକଳ ଅନୁଯାୟୀ ସମୁଦ୍ଦାୟ ରାଜ୍ୟ ମା.୩୫୭.୪୪ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ହେବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ୧୯୯୪-୯୫ ବର୍ଷ ପାଇଁ ତାହା ମା.୩୫୪.୩୩ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ହେବା ବୋଲି କଲନା କରାଯାଇଛି । ଏହା ଚଲିତ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ୭୨.୭୪ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ । ସମୁଦ୍ଦାୟ ରାଜ୍ୟର ନିକଷ୍ଟ ଟିକିପ ଫେରୀ-୨୦ ଲୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଟରିତ ସପଳକୁ ନେବା ମୋଟ ୧,୩୭୮.୦୬ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ହେବାର କଲନା କରାଯାଇଛି । ଚଲିତ ବର୍ଷର ସଂଶୋଧୁତ ଅଟକଳ ୧,୭୭୪.୮୨ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହେବା ତୁଳନାରେ ଏହା ୨୪.୫୪ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ । ଚଲିତ ବର୍ଷର ସଂଶୋଧୁତ ଅଟକଳରେ ନିକଷ୍ଟ ରାଜ୍ୟର ଟାଙ୍କା ୮୮.୧୨ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହେବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ପାଇଁ ୧୦୭୩.୭୪ ଲୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଚଲିତ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ୨୧.୪୦ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ । ରାଜ୍ୟର ଅଟରିକିପ ଆସ୍ତିର ପରିମାଣ ଚଲିତ ବର୍ଷର ସଂଶୋଧୁତ ଅଟକଳ ଅନୁଯାୟୀ ୩୩.୭୪ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହେବାର ଅଧିକତା କରାଯାଇଛି । ୧୯୯୪-୯୫ ଅଧିକ ବର୍ଷ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଟିକିପର ଅଂଶ ବାବଦକୁ ଆମେ ୧୭୭୭.୬୮ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ୟ ପାଇବା ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ଚଲିତ ବର୍ଷର ଅର୍ଥନେ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ତାହା ୪୭୧.୪୭ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ଅନ୍ତିମ ଅଧିକତା କରାଯାଇଛି ।

୮। ସର୍ବାତ୍ମକ ପାର୍ଶ୍ଵର ସମୁଦ୍ଦାୟ ରାଜ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଚଲିତ ବର୍ଷର ସଂଶୋଧୁତ ଅଟକଳ ଅନୁଯାୟୀ ୩,୭୩୭.୧୨ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ହେବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ୧୯୯୪-୯୫ ବର୍ଷ ପାଇଁ ତାହା ୪,୪୧୧.୭୭ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ଚଲିତ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ୧୮.୧୭ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ । ଏହାର ଅଧିକତା ଯୋଜନା ରାଜ୍ୟର ସମୁଦ୍ଦାୟ ରାଜ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିମାଣ ୨,୫୩୦.୩୧ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ସମୁଦ୍ଦାୟ ରାଜ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିମାଣ ୨୨.୭୨ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ପରିମାଣରେ ଅଧିକ । ଏହା ଚଲିତ ବର୍ଷର ସଂଶୋଧୁତ ଅଟକଳ ଉପରେ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷର ଅଟକଳ ୧୩.୭୪ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ଏବଂ ସୁଧା ଦେଖି ଏହା ୧୮.୭୭ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ । ବେଳେ ଓ ମହୁରିକୁ ବାବଦଦେଲେ ଅଣ୍ୟାକଣା ରାଜ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିମାଣ ମୁଖ୍ୟ ଅଧିକତା ହେଲା—ସୁଧା ବାବଦକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ୨୨୨୧.୪୪ ଲୋଟି ଟଙ୍କା, ଯେନ୍ଦ୍ରନ୍ ୧୯୯୪-୯୫ ଲୋଟି ଟଙ୍କା, ଜଳ ଯୋଗାଣ ସହ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପଦର ବନ୍ଦାବେଶରୀ ୨୫୨୨.୪୧ ଲୋଟି ଟଙ୍କା, ବାର୍ଷିକ୍ୟ ଭଜା ୪୭୧.୩୦ ଲୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ ସହିତ ଅନ୍ୟ ସଂଗ୍ରାମାନଙ୍କୁ ସହିତ ଓ ସହାୟକ ମଞ୍ଚୁରୀ ୨୭.୩୫ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ।

୯। ରାଜ୍ୟର ଉପରୋକ୍ତ ଯୋଜନା ଅଟକଳ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାରରେ ସପଳ ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରକାର ରଖାଯାଇଛି :—

ବୋର୍ଡ ଟଙ୍କାରେ

୩୫୭.୩୫

(କ) ଖୋଲା ବଜାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରଣକୁ

୮୩୩.୩୫

ମୀଶାଇ ରାଜ୍ୟର ନିକ ସପଳ ।

୧୮୭.୬୪

(ଖ) କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ

୧୮୭.୬୪

(ଗ) ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗମାନକର

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆସ ।

୧,୫୪୦.୦୦

ମୋଟ

୧୧। ୧୯୯୪-୯୫ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ପାଇଁ ନିଜ ସମ୍ବଲ ମଧ୍ୟରୁ ଛିଲୁ ବ ମାଧ୍ୟମରେ ୧୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଉତ୍ତରାଜ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ସତ୍ୟମାନେ ଏହା କାଣି ଆନନ୍ଦିତ ହେବେ ଯେ, ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ପାଇଁ ସମ୍ବଲ ସଂଗ୍ରହର ଏହା ଟଙ୍କା ମହୁଁରୁ ଅଭିନବ ରହ୍ୟମା । ଏହି ବ ପ୍ରବଳନାରୁ ସଂଗ୍ରହୀତ ଧନ ଉପାତ କାରଖାନା ପାଇଁ ଆନ୍ତୁସଙ୍ଗିକ ଉତ୍ତିଶ୍ଚିନ୍ତା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଉପାତ କାରଖାନା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅଂଶଧନ ନିର୍ମିତ ଗରିଥିଲା । ଏତଦୁ ବ୍ୟତୀତ କୋଇଲା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜଣିତ ସମ୍ପଦ ଉପରେ ବୟାଲୁଟି ସଂଗ୍ରାଧନ ବାବଦକୁ ୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କା Orissa Rural Employment, Education and Production Act, 1992 ପ୍ରବଳନାରୁ ୨୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଓ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ଜଳକର ହାରଗେ ସଂଶୋଧନ ବାବଦକୁ ୨୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ମିଳିବ ବୋଲି ଥିଲା ଆଶା ବିଚିନ୍ତା ଏବଂ ଆମର ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରୀରାମପୁରୁଷ ଅଭିନିତ ସମ୍ବଲ ସଂଗ୍ରହ ପଦକ୍ଷେପମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟମେ । ସମ୍ବଲରୀ ବର୍ମାରୀମାନକର ଅବସରକାଳୀନ ପ୍ରାପ୍ୟରୁ ସମ୍ବଲ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏକ ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ କମା ଯୋଜନା ପ୍ରତକଳ ଭରିବାରୁକୁଣ୍ଠି କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ବାବଦରେ ୨୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ ବଗାଯିବା ଆଶା କରାଯାଏ ।

୧୨ । ୧୯୪୩-୪୪ ଆଶ୍ରିତ ବର୍ଷରେ ବହୁଷ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନନ୍ଦିତ ଅତିରିକ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ବାଦଦରେ ୨୭୦ ଟଙ୍କା ଗଢ଼ ପ୍ରାପ୍ତ ମିଳିବ ଚୋଲି କଲନା କରାଯାଇଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କାର୍ଯ୍ୟବାରୀ ଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ୨୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ଅଧିକ କେତେକ ରୂପନ ବହୁଷ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ବାଦଦରେ ଆଉ ଅଧିକ ୧୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ମିଳିବା ଆଶା ରଖାଯାଇଛି ।

୧୩ । ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟକ ନିମିଷେ ମୁଁ ପୁନଃ ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ଗୁଡ଼େ ଯେ, ୧୯୫୪-୫୫ ବର୍ଷର ଶାଖା ଯୋଜନା ଅବକଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ କେତ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ୨୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ମଧ୍ୟମ ମିଆଦି ଜଣ ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ପ୍ରସାଦ ଜଣାଇଲୁ । କେତ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜଣ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ନେତ୍ରିକ ଗୁପ୍ତ ପକାଇବା ପାଇଁ ମୁଁ ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଶ୍ରତିକ ସହଯୋଗ କାମନା ବର୍ତ୍ତିଲା ।

୧୪ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୯୫୪-୫୫ ବାର୍ଷିକ ଯୋକନାର ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ ଉପରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବରେ ଏକ ଆଲୋକପାତ୍ର କରିଗାଏ । ବିଭିନ୍ନ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧ୍ୟ ଭାବ୍ୟ ଯୋକନା ଅଚଳକ ଅନୁସାରେ କୃଷି ଓ ଫଳ ବୁଝ ନିମନ୍ତେ ୩୬-୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟସ ବରାମ୍ବାଦ ପରିଲାଭ ୧୯୫୪-୫୫ ଆବୁକୁ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଭାବ୍ୟ ଯୋକନା ଅଚଳକ ମ୍ଭେ-୮୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ରଖାଯାଇଛି । ଏଥୁରେ ବ୍ୟସ ଅଭିଭାବକ ପରିଣାମ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠତ । ନୁହନ କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତ୍ର ଓ ଉପରକଣର ଲୋକପ୍ରିୟତା ନିମନ୍ତେ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷରେ ଏକ ନୁହନ ବାର୍ଷିକ ହାବକୁ ନିଆଯିବ । ବିଭିନ୍ନ କୃଷିଜିହ୍ଵା ଓ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରକଟିକାରଣ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟସ ଅଚଳକ ଧର୍ମ ବରାମ୍ବାଦ ।

୧୪। କଳସେବନ ଓ ବନ୍ୟା ନିୟମତି ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ସମୁଦ୍ରାୟ ୨୦୧୦-୧୧ ବୋର୍ଡି ଟଙ୍କା ଶତ୍ର ହେବ, ଯାହା ପ୍ରମାଣେ
ଗାନ୍ୟ ଯୋଜନା ଅଚକଳ ୧୮-୫ ପ୍ରତିଶତ । ତତ୍ତ୍ଵଧରୁ ହୃଦୟ ଓ ମଧ୍ୟମ କଳସେବନ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମିତ ୨୦୧୦-୧୧ କୋର୍ଡି ଟଙ୍କା ଶତ୍ର ହେବ ।
ଏହା ଦୀର୍ଘ ଅଧିକ ୨୨-୫୫ ହଜାର ହେତ୍ତର କମିଶେ ଶରିଯ୍ୟ ଗଢ଼ୁରେ ଏବଂ ୭-୮୮ ହଜାର ହେତ୍ତର କମିକୁ ରବି ଗଢ଼ୁରେ କଳସେବନରେ
କଲାପାନ୍ଥ ପାଇଛନ୍ତି । ବନ୍ୟା ନିୟମତି ନିର୍ମିତ ଚକ୍ରି ବର୍ଷରେ ଏ ବୋର୍ଡି ଟଙ୍କା ଶତ୍ର ହେବା ଶୁଳ୍କ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଅ କୋର୍ଡି ଟଙ୍କା ଶତ୍ର ପାଇଁ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଭାଗୀର୍ଥିତ । ଶୁଳ୍କ କଳସେବନ (ପ୍ରକାଶ) ପାଇଁ ବଳିତ ବର୍ଷର ସଂଗ୍ରାହୁତ ଗାନ୍ୟ ଯୋଜନା ଅଚକଳ ୨୧-୮୮ ବୋର୍ଡି ଟଙ୍କାରେ
ଶିରୀକୃତ ହେବା ଶୁଳ୍କ ୧୫୦୮-୫୫ ଆଶ୍ରିତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ୩୪-୮୮ ବୋର୍ଡି ଟଙ୍କା ଶତ୍ର ହେବାର ଅଚକଳ କଲାପାନ୍ଥି । ଏହାଦ୍ୱାରା ୮୮
ନିର୍ମାଣାଧୀନ ଶୁଳ୍କ କଳସେବନ ଯୋଜନା ଏବଂ ୧୭୪କୁ ପୁନରୁତ୍ଥାର ଯୋଜନା ପର୍ମାଣ୍ଣ ହୋଇ, ୧୩-୨୦୭ ହେତ୍ତର କମି ଶରିଯ୍ୟ ଗଢ଼ୁରେ ଏବଂ
୧୭୭ ହେତ୍ତର କମି ରବି ଗଢ଼ୁରେ ଯେତ୍ତନ ହୋଇ ପାରିବ ବୋଲି ଆଶା କଲାପାନ୍ଥ । ପୁନର୍ବାଟା କଳସେବନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ୧୫୦୮-୫୫
ମଧ୍ୟରେ ଚକ୍ରି ବର୍ଷର ୩୦ ବୋର୍ଡି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ତୁଳନାରେ ୪୭ ବୋର୍ଡି ଟଙ୍କାର ଏଇ ଉଚ୍ଚତର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହି

୧୨। ବାହ୍ୟାବାଚର ଉନ୍ନତି ନିମିଷେ ପୁଣି ବିଭାଗ ଓ ଶ୍ରାମ ଉନ୍ନସନ ବିଭାଗମାନଙ୍କରେ ଆଗାମୀ ଆସୁଥିବ ବସ୍ତରେ ଯଦ୍ୟାନ୍ତଙ୍କ
୧୭୦-୪୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ୪୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଭାବ ବିଭାଗରେ ଆଗାମୀ ଆସୁଥିବ ବସ୍ତରେ ଯଦ୍ୟାନ୍ତଙ୍କ
ଏବଂ ଶ୍ରାମଉନ୍ନସନ ବିଭାଗ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିମୀଶାଧୀନ ପୋଲି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଯାଇବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ଏହିଆ ଉନ୍ନସନ ବ୍ୟାବ୍ସାୟତରେ ୪୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ ହୋଇ ସମ୍ବଲପୁର-ଗାଉରକେଳା ବାହ୍ୟାବାଚର ଉନ୍ନତି କରାଯିବ । ୧୯୯୦-୯୧ ଆସୁଥିବ ବସ୍ତରେ
ରଜ୍ୟାନ ଡିକ୍ରିକ୍ ପ୍ରକଳ୍ପରୀତି ବିନ୍ଦ୍ୟାରେ ଧ୍ୟାନ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ଶର୍ତ୍ତ ପୋଲର ପୁନଃନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ଵ ବ୍ୟାବ୍ସାୟ ସହାୟତାରେ ୧୫ କୋଟି
ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗରେ ଆରପ କରାଯିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖା ଯାଇଛି । ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ଆନନ୍ଦିତ ହେବେ ଯେ, ଶ୍ରାମାଳକ ରଖା
ନିମୀଶ ନିର୍ମିତ ପ୍ରତି ନିର୍ବିଭବନ ମ ବୀ ପାଇଁ କରିବ ବ୍ୟସବିଭାବ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ୨୦ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକ ରଖି ନିର୍ବିଭବନ ମ ବୀ ପାଇଁ ବିଭାବ ନିର୍ବାଚନ କରାଯାଇଛି ।

୧୩। ମୁଣ୍ଡର ପାଇସ (UNTIED FUND) ଓ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ
ଏଥେବେଳେ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଗନା ଓ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଆପଣୀ ବସ୍ତି ମ୍ୟାନ୍-୨୦ ହୋଇଥିଲା ।

ପୁନଃ ଗାନ୍ୟ ଯୋଜନା ଅଟକଳର ଏହା ୭ ପ୍ରତିଶତ । ଏଥୁ ମଧ୍ୟରୁ ୭୨-୮୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ୪୪-୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଯଥାଏମେ ଉଦ୍ବାଧର ଗୋବାର ଯୋଜନା ଏବଂ ସମନ୍ଵିତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉତ୍ସ୍ଥନ ଯୋଜନା (I.R.D.P.) ନିମନ୍ତେ ଗାନ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଅଂଶ ବାବଦରେ ବ୍ୟସ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶା ଏକ କୃତି ପ୍ରଧାନ ଗାନ୍ୟ । ଗାନ୍ୟର ଶତକଢା ୮୦ ଭାଗ ଲୋକ କୁଷି ଉପରେ ନିରଣୀଳ ଓ ଗାନ୍ୟବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶତକଢା ୮୭ ଭାଗ ଭ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରନ୍ତି । ଏହୁ କୁଷି ଓ କୁଷବକ୍ଷ ଉନ୍ନତି କଣ୍ଠେ ଭ୍ରତୀଳ ନଳର ଯଥାଏଥ ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ୧୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟସ ଅଟକଳରେ ଆସନ୍ତା ଆହୁକ ବଣ୍ଣରେ ଏକ ନୂନେ ବାର୍ଯ୍ୟତମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତାବ ଉତ୍ସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏଥୁପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତ ବିଶେଷ ଓ ଗୋପୀଗତ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବାଳିନୀ ଆହୁକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ଆମ ଗାନ୍ୟର ମାତ୍ର ଶତକଢା ୧୦ ଭାଗ ଭ୍ରତୀଳ ନଳ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଉଥିବା ପରିପ୍ରେସୀରେ ଏହି ବାର୍ଯ୍ୟତମାର ବାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଗାନ୍ୟର କୁଷି ଉପରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ଵପ୍ରତାଦ ପକାଇବ ।

୧୮ । ଶ୍ରୀ ଓ ଗଣଶୀ ଏବଂ ତଳ ଶିଖ ବିଜାଗ ପାଇଁ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷର ଗାନ୍ୟ ଯୋଜନା ଅଟକଳକୁ ଚଲିତ ବର୍ଷର ସଂଶୋଧୁତ ଯୋଜନା ଅଟକଳ ଅପେକ୍ଷା ଯଥାଏମେ ୨୪-୪୫ ବୋଟି ଟକା ଓ ୯-୮୩ ଲୋଟି ଟଙ୍କା ଦ୍ୱାରା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଅଧୁବ ଶ ଶୋଟି ଡିନ୍ରା, ଯଥା-ମାଲକାନଗର, ନୂଆପଡା, ମୁବନ୍ଦିପୁର, ଅନୁଗ୍ରହ, ନୟାଗଡ଼, ଓ ସପଳୟୁଗରେ ପଞ୍ଚୁଅ ପାଇଁ ରତ୍ନା ଅଭିଯାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବିବାହିତ ।

୧୯ । ମାନ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଳ୍ପାଣ ନିମତ୍ତେ ୧୯୯୩-୯୪ ଆଖୁକ ବର୍ଷର ସଂଶୋଧୁତ ଅଟକଳ ୨୫-୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଥୁବା ଛଲେ ଆସନ୍ତା ଆଖୁକ ବର୍ଷରେ ସେଥି ପାଇଁ ୩୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖଲ୍କ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଅନ୍ତରୁ ନିରାବରଣ ନିମତ୍ତେ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାକ୍ ସମୟତରେ ଗୋଟିଏ ନୃତ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତରୁ ନିଆଯିବ । ମାନ୍ୟବର ସମ୍ମାନେ ଅବଶତ ଥିବେ ଯେ, ଗାନ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ନୃତ୍ୟ ନିୟମତି ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ୧୯୯୪-୯୫ ଆଖୁକ ବର୍ଷରେ ବନ୍ୟାବରଣ ଅପ୍ରୋପକୁ ସଂଖ୍ୟାର ଲକ୍ଷ୍ୟ-ତୁର୍କି କରାଯାଇ ୨୦୦୦ ବର୍ଷ ଶେଷ ପୁଧା ବନ୍ୟାକ୍ୟା ତୁର୍କିର ଦାରକୁ ଶତକତା ୧-୨୦ ଭିତରେ ସୀମିତ ରଖିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ସେହି ଅନୁଯାୟେ ଚର୍ଚିବ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଆଖୁକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରବନ୍ଧିତ ଯୋଜନାରେ ଗାନ୍ୟର ଅଂଶ ବାବଦକୁ ଚଲିତ ବର୍ଷରେ ୪୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥୁବା ଛଲେ ଆସନ୍ତା ଆଖୁକ ବର୍ଷରେ ୮୭-୮୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ଜାଣି ଆନନ୍ଦିତ ହେବେ ଯେ ଆମ ଗାନ୍ୟର ନୃତ୍ୟ ପରିବାର କଳ୍ପାଣ ଓ ବନ୍ୟାକ୍ୟା ନିୟମତି ନୀତି ସମ୍ଭବ ଦେଶରେ ବିକ୍ଷେତ ଭାବେ ପ୍ରଶାସିତ ହୋଇଛି ।

୧୦। ପଶୁ ଓ ଗୋ-ସର୍ପଦ ଉନ୍ନୟନ ନିମଟେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ସଂଶୋଧନ ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ ୭-୭୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବା ଛଲେ ଆସନ୍ତା ଥିଲୁକି ବର୍ଷ ପାଇଁ ୧୧-୭୭ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଖାଲି ବରାଦ କଗାଯାଇଛି । ଏହା ଚଳିତ ବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ୫୨-୪ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ । ଏହି ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ବରାଦ କୁଣ୍ଡିମ ପ୍ରତିନିରତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାରଣ ଏବଂ ଅଧିକ ସଂଶୋଧନ ଶୀଳେକରଣ (Chilling) ମାତ୍ର ନିମୀଳା ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ ହେବ । ଏହାପାଇଁ ଅଧିକ ଦୁଇ ଉନ୍ନୟନ ନିମଟେ ପୋହାଦନ ମିଳିବ ।

୧୨ । ବନୀକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ SIDA ସହାୟତାରେ ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପରୁଡ଼ିକୁ ଗୁଲୁ ରଖିବା ନିମିତ୍ତେ ୧୯ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟାସ ବିବାଦ କରାଯାଇଛି । ତୁରନେଶ୍ଵରରେ ସହରାଞ୍ଚଳ ଜଙ୍ଗଳ ସ୍ଥାପି ପାଇଁ ୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖାତୀ ହେବ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଆମର ଶାନ୍ତିଆନୀରେ ହୀବନ ଧାରଣର ମାନ ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପରିବେଶର ସୁରକ୍ଷା ସପବ ହେବ । ଏହାଛିଦା ଗାନ୍ୟ ଆଧୁନିକ ଉତ୍ସବ ସମ୍ବନ୍ଧ କେନ୍ଦ୍ରର ଚିତ୍ର କଲ୍ପନା ମାଧ୍ୟମରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଉନ୍ନତ ଧରଣର ଶୁଭ ଜୀବାଦନ ପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବିବାଦିତ ।

୨୭। ସ୍ଵତ୍ତ ବେତନକୋଗୀ ସରକାରୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବାସନ୍ତ ଅଭିଜନିତ ଅସ୍ଥିରିଧା ଲାଏବ କରିବା ପାଇଁ ଶାଖ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ଯାଧାରେ ପ୍ରଗାସନ ବିଭାଗ ପାଇଁ ୩-୪୦ ବୋର୍ଡ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ବଗଦ କରାଯାଇଛି । ଏହୁରେ ତୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଏକ ଦକ୍ଷାର୍ଚି E/F ଶାଖ୍ୟ କ୍ଷାତ୍ରର ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ ।

୨୩ । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନେ ଅବଶ୍ୟକ ଥୁବେ ଯେ, ଆମ ସବକାର ବାହ୍ୟର ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ଏହି ଅଧିକାରିକ ଅବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତିକୁ ବଚାବର ଅଗ୍ରାହ୍ୟକାର ଦେଇ ଆବଶ୍ୟକତି । ଏହି ପ୍ରେଣେର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏହୁ ପ୍ରକାର ଖୋଷଣାରୁ ମୁଣ୍ଡ ଦିଲ୍ଲାବା ଆମର ସବୁଦେଲେ ଆନ୍ତରିକ ଉଦ୍ୟମ ହୋଇ ଆସିଲା । ଏହି ପରିପ୍ରେଷ୍ଟୀରେ ଆମ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଦୂଢ଼ ଆପଦିଷ୍ଟାପର ସହିତ ଏହି ମହାନ୍ ହୃଦୟରେ ଦେଶୀ ମଦର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ପ୍ରତଳନ ସମ୍ମାନ ରୂପେ ନିଷେଧ କରିବା ପାଇଁ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଯଦିଓ ଏହି ନିଶା ନିବାରଣ ପଦିଷ୍ଠାତ୍ମକ ଦ୍ୱାରା ଏଣେତ-୫୫ ଆଣ୍ଟିକ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ୪୦ ବୋଟି ଟଙ୍କାର ଗାନ୍ଧୀ ଆସ୍ତାପ ପାଇବ, ତଥାପି ଗରିବ ଓ ଶୈତିଆ ଲୋକମାନଙ୍କର ଏହା ଯେଉଁ ହିତ ସାଧନ କରିବ ତାହା ତୁଳନାରେ ଏହି ସାହାର୍ଯ୍ୟ ଗାନ୍ଧୀ ଯତି ଅତି ନଗଣ୍ୟ । ଏହି ନିଷ୍ଠାତି ନିକଟରେ ଯୋଗିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏ ବାବଦ ଗାନ୍ଧୀ ଯତିର ଭରଣା ପାଇଁ ଜପମୂଳ୍କ ପଦିଷ୍ଠାପନ ପୂର୍ବରୁ ନେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏହି ହୃଦୟରେ ନଶାର ଦେବାକୁ ବୁଝେ ଯେ, ଗାନ୍ଧୀ ଯତିରେ କଟୋର ସଂୟମ ଓ ମିତର୍ୟୀତା ଅବଲମ୍ବନ କରି ଏହି ଅଟରିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନଶିଆଗେ ଆମ ଏହି ଗାନ୍ଧୀ ଯତି ଭରଣା କରିବୁ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଏହି ଗାନ୍ଧୀ ଯତିର ଭରଣା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିକିତ ପରାମର୍ଶ ଲୋତୁଛି । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଅବଶ୍ୟକ ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ନଶାରବାକୁ ବୁଝେ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏହି ଯତିର ଭରଣା ପାଇଁ ଦଶମ ଅର୍ଥ କମିଶନଙ୍କ ନିକଟରେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏକ ସ୍ଵଚ୍ଛ ପ୍ରାଗବିପଦ୍ଧତି ରପାହାପନ ଭରିବି ।

୨୪ । ଦେଶର ପରିବହିତ ଅର୍ଥନୀତି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରିପ୍ରେଷେ ୧ରେ ଗାନ୍ୟରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉତ୍ସାଦନ ପାଇଁ ଶୁଭ୍ୟ ଆବେଦନ ଏକାଟ ଆବଶ୍ୟକ । ମେଘପାଇଁ ଗାନ୍ୟ ଯୋଜନା ଅବଳକଣରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉତ୍ସାଦନ ନିମିତ୍ତ ମଧ୍ୟ-୩୩ କୋଡ଼ି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟସ ବସନ୍ତ କତାଯାଇଛି । ଏହା ସମ୍ମାନ ଗାନ୍ୟ ଯୋଜନା ଅବଳକଣର ୧୦-୩୭ ପ୍ରତିଶତ । ରହ ଅମ୍ବାଲ୍ ପ୍ଲାଞ୍ଚର ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱୀପୀୟ ମୁନିଶିପ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଇବା ପାଇଁ ଦେଖି ଅପାର ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୂତ । ଉପର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସାରଣ ଓ ବିଭାଗ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମ୍ମବିନବଣ ବିନା ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ଶକ୍ତି ଉତ୍ସାଦନର ସମ୍ମାନ ମୁଦ୍ରିତ ଜୟନ୍ତି ଅପରିବା । ତେଣୁ ଓଡ଼ିଶା ଗାନ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପରିଷଦକୁ ବିଭିନ୍ନ ନବୀକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ୧୦-୫୮ ବେଳେ ଟଙ୍କାର ଏକ ବୃକ୍ଷ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ମାନ୍ୟବର ସତ୍ୟମାନଙ୍କର ଅବଗତି ନିମିତ୍ତ ମୁଁ ଏଠାରେ କଣାର ଦେବାରୁ ଘରେଁ ଯେ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି କେତେବେଳେ ମୁନିଶିପ୍‌ନ୍ୟାଯ ନିମିତ୍ତ ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାକ୍ରମ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଗ୍ରହ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗାନ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ବିଶ୍ୱଜାଧିକ ହାତେ । ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାକ୍ରମ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିମିତ୍ତ ୩୦୦ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଟଙ୍କାର ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ସଜ୍ଜିତ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଇଛନ୍ତି ।

୨୫ । ପ୍ରଶାପନର ମୁଦ୍ରିଧା ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ଫଳପ୍ରଦ ଭାବେ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଏବଂ ଦୀଘି ଦିନର ଏହି ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୁରୁଷ କରିବା ପାଇଁ ଜୀଜୀ ପୁନର୍ଥଠନ କରି ଆମ ସରକାର ଏକ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୟାବ୍ରତ ଭୁଲାଇଛନ୍ତି । ପୁନର୍ଗଠିତ ଜୀଜୀଗୁଡ଼ିକରେ ଶାଶ୍ଵତ ପୁସ୍ତିବ୍ୟକ୍ତିନା ନିମିତ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିତ୍ତି ଭୂମି, ଯଥା-କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୃହ, ବାସଗୃହ ଇତ୍ୟାଦି ପର୍ଯ୍ୟାସ୍ତମେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ବଲ ପଢ଼େ ଜୀଜୀପାଇଁ ଏବଂ ଆରଣ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ବାସଗୃହ ନିମିତ୍ତ ଜାବ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ଆସନ୍ତା ବର୍ଣ୍ଣ କୋଣ୍ଠି ଚକ୍ରାବତ୍ତ ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଭାଗ୍ୟାଳାଇଛି ।

୨୩। ଏହିପରି ୧୯୯୪-୯୫ ବର୍ଷ ଯୋଜନା ଅବଳକର ବେଳେକେ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସାବ ଉପରେ ମୁଁ ଆଲୋକପାତ କଲି । ବିଭିନ୍ନ ଦିଆଗୀୟ ଦାବୀ ଆଲୋଚନା ବେଳେ ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପରିବିଜନନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଣ୍ଠ ବିନିଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସହିଷ୍ଣେଷ ଆଲୋଚନା କରିବାର ସମ୍ଭାଗ ପାରିବେ ।

୧୭। ୧୯୯୪-୯୫ ବରେଟ୍‌ରେ ସହୂଲନ ରକ୍ଷା କରି ପଞ୍ଜିତ ପାର୍ଶ୍ଵ (CONSOLIDATED FUND), ଆକ୍ରମିକ ପାର୍ଶ୍ଵ (CONTINGENCY FUND) ଏବଂ ସରକାରୀ ଦ୍ୱାରା (PUBLIC ACCOUNT)ର ସମ୍ପତ୍ତି ଅବଳମ୍ବନ ଆୟ ଅନୁସାରେ ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇ ବର୍ତ୍ତ ଆରଥର ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ପରିମାଣ ୧୯୯୪-୯୫ ବୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ହେ ବର୍ଷ ଶେଷର ନିଅନ୍ତ୍ର ବୋଲି ନିଆଯାଇଛି । ଫଳରେ ପ୍ରକୃତ ଏହେ ୧୯୯୪-୯୫ ବର୍ତ୍ତ ବରେଟ୍ ଏକ ସହୂଲିତ ବନ୍ଦେଶ୍ଵର । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖନ୍ୟାୟ ଯେ ୧୯୯୩-୯୪ ସଂଶୋଧ୍ୟ ଅବଳମ୍ବନରେ ପଞ୍ଜିତ ପାର୍ଶ୍ଵ (CONSOLIDATED FUND)ର ନିଅନ୍ତ୍ର ପରିମାଣ ୪୦୪-୩୦ ବୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ହୁଏ ପାଇ ୧୯୯୪-୯୫ ଆୟୁକ ବର୍ଷରେ ୨୦୦-୫୦ ବୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ । ଏହା ବନ୍ଦିତ ବର୍ଷ ରୂପନାରେ ୩୩ ପ୍ରତିଶତ ବମ୍ବ ହେବ । ଏହା ନିଃସନ୍ଧେହ ଭାବରେ ରାଜ୍ୟରେ ଆୟୁକ ସହୂଲି ଯେବାର ଆଣିବା ଦିଗରେ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛି । ପଞ୍ଜିତ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ରାଜ୍ୟ ନିଅନ୍ତ୍ର ୧୯୯୩-୯୪ରେ ସଂଶୋଧ୍ୟ ଅବଳମ୍ବନ ମନ୍ୟାନ୍ୟ ୩୪୩-୩୫ ବୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ୧୯୯୪-୯୫ ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ଅବଳମ୍ବନରେ ୪୨୧-୫୫ ବୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ହୁବି ପାଇବାର ଅନୁମାନ କରାଯାଇଛି । କିମ୍ବା ଲାଜବ୍ୟ ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ନେଇଲେ ଏହି ବ୍ୟୟର ମାତ୍ର ନଗଣ୍ୟ । ମାତ୍ର ଏହି ପରିପ୍ରେସ୍ରୀରେ ରାଜ୍ୟ ନିଯନ୍ତ୍ର ମନେ କରୁଛି । ରାଜ୍ୟ ଅଛିର ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ ହେଲା ଯୋଜନା ବାବଦ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ସୁଧ ଦେବ୍ୟ । ଆମର ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ସଫଳ ଭବ ମୁଖ୍ୟ ରମାଦନ ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଆମର ସୁଧ ଦେବ୍ୟର ପରିମାଣ ହୁବି ପାଇଛି । ତେଣୁ କେମ୍ବୀୟ ଯୋଜନା ସହାୟତାର ସାଥୀ ଆମ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ଭାବେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ନହେଲେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଭାବ ଲାଭବ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସୁବିଧା ନରେର ରାଜ୍ୟ ନିଅନ୍ତ୍ରର ପରିମାଣ ବନ୍ଦିତବା କଷ୍ଟଭର ହେବ । ତେଣୁ ଦଶମ ଅନ୍ତି ବିନିଶନ୍ୟ ନିକଟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା ସହାୟତାର ୨୦ ଆୟର ୨୦ ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ୧୮୮ ରହୁଥାରୁ ଆମେ ଦାବୀ ଉପର୍ଯ୍ୟାପିତ କରିଛୁ । ଆଶା କରାଯାଏ ଯେ, ଆମର ଏହି ଦାବୀକୁ ଦଶମ ଅନ୍ତି ଯଥାଏ ଭାବେ ବିଶ୍ୱାସରୁ ନେଇ ରାଜ୍ୟ ନିଅନ୍ତ୍ରର ପରିମାଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟକମେ ଦ୍ୟାୟ କରିବାରେ ସହାୟ କରିବେ ।

୨୮ । ଏତିକି କହି ମୁଁ ୧୯୪୮-୫୦ ଥାର୍ଥିକ ବଞ୍ଚିର ବଜେତ୍ ଏହି ମହାନ୍ ଶ୍ରୀଦରେ ଉପଞ୍ଚାପିତ କରୁଛି ଏବଂ ଆଶା କରୁଛି ୩୦ ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ଅକୁଳିତ ତିଥରେ ଏହା ଗ୍ରହଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଦେଶ୍ୱର ଅନ୍ତର୍ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟବନ୍ଦରୁତ୍ତିକର ସଫଳ ବୃଦ୍ଧାୟକ ନିର୍ମିତ ପୁରୁଷିତ ତଥା ଗଠନପୂର୍ବକ ପଚାମଶିମାନ ଦେବେ ।

କ୍ଷେତ୍ର

ପରିଶୀଳନ

ବୁଦ୍ଧିକରେ ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍, ୧୯୯୪-୯୫

(ବୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

	ଆୟ	ବ୍ୟାସ
I. ସଂଗଠିତ ପାଞ୍ଚି		
(କ) ରାଜସ୍ଵ ହିସାବ		
(i) ଅଣ ଯୋଜନା	୨୭୧୪-୦୭	୨୯୫୦-୩୯
(ii) ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	୮୭୭-୧୧	୮୮୭-୭୮
(iii) କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା	୨୦୩-୯୭	୧୯୭-୭୦
(iv) କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଯୋଜନା	୩୪୮-୨୮	୩୧୧-୪୮
ମୋଟ—(କ) ରାଜସ୍ଵ ହିସାବ	୩୪୯୪-୩୩	୪୪୧୭-୨୭
(ଖ) ପୁଞ୍ଜି ହିସାବ		
(i) ଅଣ ଯୋଜନା	୯୯୬-୩୧	୧୦୦୩-୪୯
(ii) ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	୧୧୪୭-୩୩	୧୨୪-୪୭
(iii) କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା	୧୭-୮୦	୨୪-୦୭
(iv) କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଯୋଜନା	୭-୮୩	୭୪-୩୩
ମୋଟ—(ଖ) ପୁଞ୍ଜି ହିସାବ	୨୧୭୯-୪୭	୨୦୧୭-୨୧
ମୋଟ—ସଂଗଠିତ ପାଞ୍ଚି	୨୧୭୩-୮୦	୨୪୩୩-୮୮
II. ଆବସ୍ଥିକ ପାଞ୍ଚି	୩୦-୦୦	୩୦-୦୦
III. ସରକାରୀ ହିସାବ		
(କ) ଉତ୍ସବ୍ୟନିଧ୍ୟ ପାଞ୍ଚି	୨୦୪-୩୯	୪୦୪-୩୯
(ଖ) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଞ୍ଚି	୨୧୭୪-୪୪	୨୨୭୪-୩୭
ମୋଟ—ସରକାରୀ ହିସାବ	୨୯୭୧୦-୮୮	୨୭୭୦-୭୭
ମୋଟ—ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍	୯୧୭୪-୭୮	୯୧୭୪-୭୮
ମୋଟ ନିଅଞ୍ଚ ବା ବଲକା		
ବର୍ଷ ଆବସ୍ଥର ନିଅଞ୍ଚ	(—)୧୪୪-୧୭	
ବର୍ଷ ଶେଷର ନିଅଞ୍ଚ	(—)୧୪୪-୧୭	

ସମ୍ବନ୍ଧ ପଥେ ଓଡ଼ିଶା

॥ ବୈଜ୍ଞାନୀ କେନା ॥

**ପ୍ରାଚୀକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍ସୁକ ଓଡ଼ିଆରୁ ଗାନ୍ଧୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ମାନବିତର ମର୍ଯ୍ୟାଦାତ୍ମକ ଆନ ଦେବା ପାଇଁ ଗାନ୍ଧୀ ସତକାର
ନିରବଳ୍ଜ ଉଦ୍ୟମ କରି ଆପିଲେ ।**

୧୯୪୮ ଆର୍ଥିକ ବନ୍ଦରେ ଗାନ୍ୟ ସରଜାର ଯୋଜନାର ତୁପାୟନ
ପାଇଁ ୧୫୦ ଟଙ୍କାର ଟଙ୍କାର ଅନୁମାଦନ ପାଇଛନ୍ତି । ବ୍ୟସ
ବଗାଦରେ କୃଷି ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉତ୍ସବ, କର୍ମ ନିମ୍ନତି ପୁଣ୍ୟାଗ୍ରହଣ କୃଷି,
ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟବେଳା, ସାଧାରଣ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ପାନୀୟ ଉଲ୍ଲେଖାଣା ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଓ ବାରିତ୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟବିମ୍ବକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ
ଦିଆଯାଇଛି । ସାଧାରଣ ଲୋକର ଜୀବନଧାରଣ ମାନ କୃଷି
କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାସୀ କାର୍ଯ୍ୟବିମ୍ବ ଉପରେ ଗ୍ରହିତ
ଦିଆଯାଇଛି । ବିଶ୍ୱ ବର୍ଷମାନରେ ଜନସଂଖ୍ୟା କୃତିକୁ
ସମୀକ୍ଷା କରି ବୃଦ୍ଧିହାର ହ୍ରାସ ଦିଗରେ ଫଳପ୍ରଦ ପଦଶୈପ ଗ୍ରହଣ
କରାଯାଇଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ୟା ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିକୁ
ପରିବାର ନିଯୋଜନ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଧୁକ ଦ୍ୟାତ୍ମକ ଦିଆଯାଇଛି ।
ଦୂରତି ସଞ୍ଚାର ପ୍ରକାଶ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସରଜାରୀ ବୃଦ୍ଧିର ଓ ପଦୋନ୍ତି
ଦେବା, ସବୁକ ପରିବାରାଗୀକୁ ସମନ୍ତିତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉତ୍ସବ
ପରିବହନ କରିବା ପାଇଁ ଆଦି ପ୍ରୋତ୍ସହନମୂଳକ ପଦଶୈପ ଗ୍ରହଣ
କରାଯାଇଛି । ବିଶ୍ୱ ବର୍ଷମାନରେ ଜନସଂଖ୍ୟା କୃତିକୁ
ସମୀକ୍ଷାକରି ବୃଦ୍ଧିହାର ହ୍ରାସ ଦିଗରେ ଫଳପ୍ରଦ ପଦଶୈପ ଗ୍ରହଣ
କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରାଚୀନକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କନ୍ୟାଧାରଣକର ନିତରଭତ୍ତୀ ବରିବା
ପାଇଁ ଅବିଜ୍ଞାନ ୧୩ଟି ଡିଲାକୁ ୩୦ଟି ନିଯାମେ ପରିଣତ
କରାଯାଇଛି । ଯୋଜନା ପ୍ରକ୍ଷେପ ଦିବ୍ୟାକରଣ ଯୋଗ୍ୟ
ସାମାଜିକ, ଅଧ୍ୟନେତିକ ଓ ପ୍ରକାଶନିକ ଲେଖରେ ମହିଳାମାନେ
ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିବା ବୃଦ୍ଧି ବହୁତ । ପଞ୍ଚାମିତ ଏମିତି ଓ
ପେରିବାଙ୍ଗାରୁତିକରେ ମାତ୍ରାଗ୍ରେ କଣ ମହିଳା ବିଭିନ୍ନ ପଦଦର୍ଶୀ
ଲାଭ ନିର୍ବିତ୍ତିତ ହୋଇଛି । ପଞ୍ଚାମିତାକ ଓ ଯ୍ୟନୀୟ ଫୌର
ସଂସ୍କାରିକରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶତକଦୀ ୩୦ ଟାର ଆନ
୮୦୦ଟିଟ ଜ୍ଞାଯାଇଥିବା ବେଳେ ସରକାରୀ ଘୂର୍ଣ୍ଣରେ ମଧ୍ୟ
ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶତକଦୀ ୩୦ ଟାର ଖାଲିଥିବା ଆନ
୮୦୦ଟିଟ ଜ୍ଞାଯାଇଛି ।

ଅନୁପ୍ରତୀତ ପଦ୍ଧତି କ୍ଷେତ୍ରୀର ଅନୁପ୍ରସର ଲୋକଙ୍କୁ ପୁନଃ
ବର୍ଣ୍ଣିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜନଶନ ଗଠନ ବିଷୟରେ ।

ଅନୁଗ୍ରହର ଲୋକଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଇଁ ଶତକଦା ୧୭ ଭାଗ ସରବାରୀ ରୁକ୍ଷିତ ସଂରକ୍ଷିତ କରାଯାଇଛି । ସେମାନଙ୍କ ଆସନ୍ତିରୁ ଓ ଥିଲୁ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ଅନୁଗ୍ରହର ଶ୍ରେଣୀ ଉତ୍ସମନ ନିରମ ଶଠେ କରିବାକୁ ନିଷ୍ଠାତି ନିଆଯାଇଛି ।

୧୯୯୩-୯୪ ଆତ୍ମିକ ବର୍ଷରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ସୁଅ ଏକାଙ୍ଗ
ଜଣ ବେଳାର ଯୁଦ୍ଧକ ଯୁବତୀଙ୍କୁ ଆସନ୍ତିମୁକ୍ତି ପୁଣି
ଦିଆଯାଇଛି । ତଳିତ ଆତ୍ମିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୧,୭୮,୬୩୩ ଲକ୍ଷ
ବେଳାର ଯୁଦ୍ଧକ ଯୁବତୀମାନଙ୍କୁ ଆସନ୍ତିମୁକ୍ତିର ସୁବିଧା ସୁମୋହ
ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି ।

୧୪୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟସରେ ବିଶ୍ୱବିଜ୍ଞାନ କଗନୀଥ ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ
ଗଣ୍ଡଳୁହ ମରାମତି କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ କୃଷି କାମ୍‌
ନିମଟେ ୧୯୯୪-୯୫ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ୩୪.୮୩ ଟଙ୍କା
ଟଙ୍କା ବ୍ୟସ ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ମସ୍ତୁରେତ୍ତା ପଞ୍ଚମୀ
ଆଦିବାସୀ ଯୁବବ ଯୁବତୀଙ୍କ ପାଇଁ ସବାଇ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ମାତ୍ର
୧୫ ଡାରିଶ ପୁରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରୂପ ନେଉଛି । ୧୯୯୪-୯୫ରେ
୧୦୦ଟି ଗୋ-ପାଳନ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ୧୫୭ଟି କୁରୁତା ପାଳନ ଟେଟ୍
ଆହନିୟୁଷ୍ଟି ନିମଟେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରତିକ୍ରିଯା କରାଯାଇଛି ।
୫.୮୦୭ ହେତୁର ଲୁଣା ଅଞ୍ଚଳକୁ ପନ୍ଦିତ କରାଯାଇ ଚିରାତ୍ରୀ ଏହି
ପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ ଷେଷ ପ୍ରକ୍ଳବ କରାଯାଇଛି । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ
ପୁଣ୍ଡାଙ୍ଗ ବିକାଶ ପାଇଁ ସମନ୍ଵିତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରକ୍ଳବ
କରାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ କରିଆରେ ୧୯୯୩ ଟିଏସର ଷେଷ
ପୁରୀ ୩୪.୩୪୭ ଲକ୍ଷ ଉପକଳ୍ପ ହୋଇଛି ।

ବଜିତ ବଞ୍ଚି ୧୯୪୮-୪୯ କଣ ବ୍ୟକ୍ତ ଏହି କାନ୍ଦେଖରେ
ଉପରୁଚ ଦେବା ପାଇଁ ବ୍ୟସ ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ
ଆବାସ ଯୋକନା ଅନୁଯାୟୀ ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀ ଉତ୍ସବରେ
୩୨୭୪ରେ ପରିବାରକୁ ବାପଗୁହ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ
ଶୁଣିବ ଥରାନ ପାଇଁ ବଜିତ ପାଇୟୁକ ବଞ୍ଚିରେ ୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଶ୍ରୀମାତ୍ରାଜ ପଦାମାର୍ତ୍ତ ।

ଶ୍ରୀମାତ୍ରାଜରେ ରାଷ୍ଟ୍ରାସାର ନିର୍ଦ୍ଦାଶ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଯୋଗନା ୫
ଅଣ୍ୟାକରନା ବ୍ୟସ ଅଚକଳ ଯଥାଏତମେ ୧୦୦ ଲକ୍ଷ ଓ ୫୦୦
ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ ବିଷ
ସହାୟତାରେ ୧୯୭୩ ପରିବର୍ତ୍ତନା ଓ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ
ସହାୟତାରେ ୨୭୩ ପରିବର୍ତ୍ତନା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ନିର୍ଗମ, ମହିଳା ବିବାହ, ସମବାସ ନିର୍ଗମ,

ଜୀବନ ନିମତ୍ତେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି । ଯୌବୁକ ପ୍ରଥା ଉଲ୍ଲେଖ ଓ ଦେଶୀୟ ମହିଳା ନିବାସର ଦୟାରେ ଉଚ୍ଚ ନିଗମ ଉପରେ ନ୍ୟୋତ୍ତ ହୋଇଛି ।

ଶ୍ରୀମାନ୍ତଙ୍କରେ ୧୯୯୩ ମସି ବର୍ଷ ବସ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧକମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦିଆଯାଇ ହୃଦୀ ଓ ଅଣହୃଦୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଷ୍ପାଦିତ କରାଯାଇଛି । ବିଧାୟକ ହୃଦୀ, ଅଣହୃଦୀ ଓ ବିଧବୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ୪୦୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଡତ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

୧୯୯୩-୯୪ରେ ୧୫୭୭ଟି ଗ୍ରାମକୁ ସବୁଦିନିଆ ଗମନାଗମନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଗ୍ରାମ୍ୟ ପାନୀୟ ଜଳଯୋଗାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଗ୍ରାମ୍ୟ ପାନୀୟ ନିମିତ୍ତ ନିମିତ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୧୯୯୪-୯୫ରେ ୨୫୦୦ ଟି ନଳକୁପ ଖନନ ଓ ୧୫୨୮ ଟି ପକା କୁଆ ନିମିତ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଅବିଭିତ୍ତ କଟକ, ସୁରୀ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ନିମିତ୍ତ ୨୮୫୦ ହେତୁର ଭାଗରେ ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ୭୧୦ ଟି ଟଙ୍କା ଭଜପେଚନ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ।

୧୯୯୩-୯୪ରେ ୧୦୦ ଟି ତେଜୁ ଉତ୍ସାଦନକ୍ଷମ କରାଯାଇଛି । ୩୦୦ ମହିଳା ଉତ୍ସାଦନକ୍ଷମ ନିମ୍ନୁତି ପାଇଛନ୍ତି । ୧୯୯୩-୯୪ରେ ଅନୁସ୍ଥାନୀୟ ନାଟି ଓ ଅନୁସ୍ଥାନୀୟ ଉପକାରିତା ଦ୍ୱାରି ଯେଉଁରେ ଯାନ ସଂରକ୍ଷଣ, ୧୯୯୪ ଆଜନକ ସଂଶୋଧନ ବ୍ୟବସାର ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏବତ୍ତୁତୀୟାଙ୍ଗ ଯାନ ସଂରକ୍ଷଣ କରାଯାଇଛି । ୧୯୯୩-୯୪ ଟଙ୍କା ଆଜନକ ସହାୟତା ପାଇଁ ୩୦୩୦ କଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଛି । ଦେନିକ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ଟିନି ଉତ୍ସାଦିତ ହେବା ଡଲି ଛଟି କ୍ରୂହତ ବିନିକଳ ଖ୍ରାପନ

କରାଯାଇଛି । ସପଳପୁର-ରାଜରକେଳା ରାଜା ପ୍ରଶନ୍ତିବରଣ ଏମିଆନ୍ ଉତ୍ସାଦନ ବ୍ୟାବର ୧୯୯୩-୯୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ସହାୟତାରେ ଆଗେଇ ବୁଲିଛି । ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାବର ସହାୟତାରେ ୪୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟସ ଅଟକଳରେ ଗଞ୍ଜାମ ନିଲାର ଓ ଗୋଟି କ୍ରୂହତ ସେବର ନିମ୍ନାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ଗେଣ ହୋଇଛି । ୧୯୯୩-୯୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟସରେ ଯୋନପୁରଠାରେ ମହାନଦୀ ସେବର ନିମ୍ନାଶ ଗେଣ ହୋଇଛି । ୧୯୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟସରେ ବିଭିନ୍ନ ନିକଟରେ ମହାନଦୀ ଉପରେ ସେବର ନିମ୍ନତ ହୋଇଛି ।

‘ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା’ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନିମତ୍ତେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶ ଖୋଲାଯାଇଛି । ଅନ୍ଧରୁ ଦୂରୀବରଣ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାବର ସହାୟତାରେ ୭୫ କୋଟି ବାସଗ୍ରୁହ ନିମ୍ନାଶ ପାଇଁ ଦୂରୀବରଣ ସହାୟତାରେ ୮୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ସହାୟତାରେ ପାନୀୟକଳ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ୧୨୬ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି । ସହାୟତାରେ ବର୍ତ୍ତିର ଉତ୍ସାଦନ ଶ୍ରୀମାନ୍ ପରିସିଦ୍ଧି ଶାନ୍ତି ଓ ସନ୍ତୋଷଜନନ କରିଛି । ଲୋକାଭିମନ୍ଦୀ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ରୂପାୟନରେ ସରକାରଙ୍କର ଅପ୍ରତିହତ ଉଦ୍ୟମ ପ୍ରତି ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସମର୍ଥନ ଏକାଟ ବାହିନୀୟ ।

ମଧ୍ୟ,
ପୁରୀ ଓ ଖେଳ ପଞ୍ଚଶିଲ ଦିଲାଗ, ଓଡ଼ିଶା ।

ପଞ୍ଚଶିଲର ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ରାଜ୍ଯ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟାବର ଉତ୍ସାଦନ କରିବାରେ ପାଇଁ ଉତ୍ସାଦନ କରିଛନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚାସୁତିରାଜ — ଏକ ନୂତନ ଦିଗନ୍ତ

॥ ଡା: ଦାମୋଦର ରାଉଡ଼ ॥

ମହାନ୍ ରାଜୀୟ ପରମାର ଅନୁଗୀଳନ ଏବଂ ପ୍ରାଚୀ ସ୍ଥାନରେ ବାଲଗ ରାଜୀୟ ବନବୀବନ ଥେବା ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତିର ବିଶ୍ୱାସର ବରି ବାଟିର କନ୍ଦକ ମହାସା ଗାନ୍ଧୀ 'ପଞ୍ଚାସୁତିରାଜ' ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନା କରିଥିଲେ । ଦେଶକୁ ପରାଧୀନର ଶୁଖଳକୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ତାଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରସାଦ ବୋଧକୁ ଏ ସ୍ଥାନୀମୋତ୍ତର ରାଜତରେ ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ପୁନର୍ଗଠନ ନିର୍ମିତ ପଞ୍ଚ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଗାଇଥିଲା । ପଞ୍ଚାସୁତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବରିଆରେ ହୁଁ 'ଗ୍ରାମ ସାମାଜିକ ପଞ୍ଚାସୁତିରାଜ' ଏବଂ ଗାନ୍ଧୀନାମର ପରାଧୀନର ଆସ୍ତରେ ଆପଣ୍ଟେସକୁ ତାଙ୍କର ବହୁ ନିର୍ମଳର ପ୍ରକାଶ କରି ସ୍ଥଳିଥିଲେ । କେବଳ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରତିକାଳର ନୁହେଁ ଏହାର ସଫଳ କୁର୍ବାଯନ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ଚେତନା ସରଚିତ ବୀବା ତାଙ୍କର ଉଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ।

ଅବଶେଷରେ ଆମର ସ୍ଥିଧାନ ପ୍ରଶେଷମାନେ ସ୍ଥିଧାନରେ ରାଜ୍ୟ ବିଷୟକ ନାଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ୪୦ ଧାରାକୁ ସମ୍ମିଳିତ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ପଞ୍ଚାସୁତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତିକାଳର କରିବାକୁ ବୋଲି ପରାଧୀନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରୁ ଆପଣିକରାର ପର୍ଦତ ବାପ୍ରେସାରୀ କରିବାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ କରି ଆର୍ଥିକ ପ୍ରକାଶ କରି କଲେ ନାହିଁ । ଆମର ଯୋଜନାବିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟଗମ ଉପରେ ଅର୍ଥନ୍ତିକ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପଞ୍ଚାସୁତିରାଜ ଯୋଜନାରେ ପ୍ରସାଦ ପ୍ରବର୍ତ୍ତ କଲାବୁଲେ କନ୍ଦକାଧାରଙ୍କୁ ଏଥରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ତାଙ୍କ ସାମିଲ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ ଆର୍ଥିକ ହେଲା । ତୀର୍ଥ ଦେଶର କମ୍ପ୍ୟୁନ୍ଟର ସଫଳତାର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଭାରୀୟ ଗଣତାନ୍ତିକ ଧାରାକୁ ମୁକ୍ତିରେ ରଖୁଁ 'ପଞ୍ଚାସୁତିରାଜ' ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ନିର୍ମିତ ରୂପ ଦେବା ପାଇଁ କନ୍ଦକାଧାର ଯେତେବେଳେ ବମ୍ବିଟର ପୁପାରିଶକୁ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସ୍ଥାନରେ ଦେଶରେ ପଞ୍ଚାସୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପୁନଃ ପ୍ରତିକାଳ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

୧୩୧-୧୩୨ ମର୍ମିହା ଦେଶକୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଭାଗୀୟ ପଞ୍ଚାସୁତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରକାଶ ପ୍ରତିକାଳ ହେଲା । ସେତେବେଳେ ରୂପିମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ବିକ୍ରି ପଚନାସବର ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁ ଏବଂ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ବିଜ୍ଞାଧାରାକୁ ବହନ କରି ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାମ୍ୟ କୀରନକୁ ଏବଂ ନୂଆ ହୃଦୟ ଦେବା ଉତ୍ସବରେ ପଞ୍ଚାସୁତିରାଜ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପରିଷଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଗଣତାନ୍ତିକ

ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟାପ ବାପ୍ରେସମା ହାତକୁ ନେଲେ । ଗାନ୍ଧୀର ପ୍ରଦର୍ଶିତ ମାର୍ଗରେ ଏବଂ ସ୍ଥିଧାନରେ ପରିବେଶିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ନିର୍ମାଣରେ ଏକ ଗଣତାନ୍ତିକ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ପ୍ରତିକାଳ ସାମାଜିକ ରାଜ୍ୟରେ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନ୍ତିକ ପ୍ରଗତି ସାଧନର ବନ୍ଦ ପୁଷ୍ଟି କଲା । ପଞ୍ଚାସୁତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଆହୁତ ଏବଂ ମହା ସମାବେଶରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ବିକ୍ରି ପଚନାସବର କ୍ଷମତା ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ଏବଂ ଗଣତାନ୍ତିକ ଧାରାରେ ମୁଁ ଯେମିତି ଜାବ୍ୟର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ନିର୍ବାଚିତ ସରପଞ୍ଜ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପଞ୍ଚାସୁତର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ । ଓଡ଼ିଶାର ପଞ୍ଚାସୁତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସଫଳତାକୁ ପ୍ରଶାସନ କରିବାକୁ ପରିଚାରିତ କରାଗଲା । ଅନେକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଜାବ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାସୁତ ନିର୍ବାଚନକୁ ଏମ୍ପ୍ରତି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନ୍ ପରିବରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଆର୍ଥିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ଅଭିନନ୍ଦିତ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା । ଅଭିନନ୍ଦିତ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ମଧ୍ୟ ତଳେ କରିବାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଆର୍ଥିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା । ଅଭିନନ୍ଦିତ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ମଧ୍ୟ ତଳେ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା । ଅଭିନନ୍ଦିତ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ମଧ୍ୟ ତଳେ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା । ଅଭିନନ୍ଦିତ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ମଧ୍ୟ ତଳେ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା ।

ମାତ୍ର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ବିକ୍ରି ପଚନାସବର କ୍ଷମତା ଛାତ୍ରିବା ପରେ ପରେ ପଞ୍ଚାସୁତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସବୋଚନ ଆର୍ଥିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା । ଅଭିନନ୍ଦିତ ଶାସନ ଧାରାରେ ଅଭିନନ୍ଦିତ କ୍ଷମତାଲିପ୍ତୀ ଗଣତାନ୍ତିକ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ କଷ୍ଟଗୋଧ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ବିବାହ କେବଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ମୁହଁ, ସାମା ଦେଶରେ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ କ୍ଷମତାର କେନ୍ଦ୍ରୀକରଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଗଲା । ଅନେକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଜାବ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାସୁତ ନିର୍ବାଚନକୁ ଏମ୍ପ୍ରତି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଆର୍ଥିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା । ବେଳେ ସରକାର ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ କ୍ଷମତା କରି ଅଭିନନ୍ଦିତ କ୍ଷମତା କେନ୍ଦ୍ରରେ ତୁଳ କରି ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରଗତିକୁ ଶିଥିଲି କରିବା କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ତଳେ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା । ଅଭିନନ୍ଦିତ କରି ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନେ ମଧ୍ୟ ତଳେ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା । ନିର୍ବାଚନୀ ସଭାମାନଙ୍କରେ ଯେତେବେଳେ ଗାନ୍ଧୀ, ଗାନ୍ଧୀବାଦ ଏବଂ ଗାନ୍ଧୀ ବିଜ୍ଞାଧାରାକୁ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ମାନ ଲୋଡ଼ିଲେ, ପରିବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ କ୍ଷମତାଏୟାନ ହୋଇ ତିନି ଆଚରଣ କରିଲେ ।

କ୍ଷମତାର ପର୍ବତ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ କ୍ଷମତା ଅର୍ଥର ଏକ ପ୍ରଭୁର ସର୍ବତ୍ର ଧୂମି ହୋଇ ରହିଗଲା ।

ଦେଖି ଧରି ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଭୁର ସର୍ବତ୍ର ଧୂମି ହୋଇ ପରକାର ଓ ଶାସନର ଅବସାନ ଘଟାଇ ରାଜ୍ୟବାଦୀ ନିର୍ମାଣ

କୁ ଶମତାସୀନ କଲେ । ୧୯୬୭ ମସିହାରେ ଦୂଦମନା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ବିକୁ ପଚନାସବଳ ନେତ୍ରଭବରେ ୧୯୯୦ ମସିହା ମାତ୍ର ଓ ତାରିଖରେ ପଞ୍ଚାସ୍ତିତିକାଜ ଅନୁସାନମାନଙ୍କୁ ଶମତ ଦ୍ୱାରା ଉପରିତର କରିଗା ସପଞ୍ଚରେ ବନ୍ଦ ଗର୍ଭରେ ଦ୍ୱାରା ଆହାନ ନେଇ ଗଛେ । ଘରତବର୍ଷ ପରି ଏକ ବିଶାଳ ବାସ୍ତଵ ଶାସନକୁ ସଂପଦ ବା ବିଧାନ ସହାର ପରିଷ୍ଠ ମଧ୍ୟରେ ବିଶ୍ୱର ବରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାସ ପହଞ୍ଚାଇବା ଅସସବ । ଗାନ୍ଧୀବାଦର ଆଦିତ ଓ ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରଣେତାମାନଙ୍କର ଉତ୍ସୁକତାକୁ ରୂପ ଦେବା ନିମିତ୍ତ ପଞ୍ଚାସ୍ତିତିକାଜ ଅନୁସାନମାନଙ୍କର ପୁନଃ ଉତ୍ସାପନର କୌଣସି ବିଜ୍ଞ ନାହିଁ । ୬୧୯ ଥାର୍ଫ ବର୍ଷ ଧରି ଡିଶାର ୫.୨୩୩ର ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାସ୍ତ ପ୍ରତରେ ନିର୍ବାଚନ ନକରି ଗଣତନ୍ତର କଷ୍ଟଗୋଧ ବିଭାଗରୁଥିଲା । ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାସ୍ତ ଆଜନ, ୧୯୬୪ ଓ ପଞ୍ଚାସ୍ତ ସମିତି ଆଜନ, ୧୯୬୫ର ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗର ପଞ୍ଚାସ୍ତ ଓ ପଞ୍ଚାସ୍ତ ସମିତି ପ୍ରତରେ ନିର୍ବିଚନ ୧୯୬୭ ମସିହା ମେ-ଜୁନ ମାସରେ ବିଭାଗରୁଥିଲା । ଅତୁର୍ବ ଉତ୍ସାହ, ଉଦୀପନା ଓ ଜୟତାପରିଣାମ ସହିତ ନିର୍ବାଚନ ଅଭ୍ୟବ୍ୟବେ ସାଫଲ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରନ ବିଭିନ୍ନକୁ । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ, ସମ୍ବିଧାନ ସଂଗୋଧନ ଆଜନ ପ୍ରଣୟନ ହେବାର ବନ୍ଦ ପୂର୍ବରୁ ଏହି ନିର୍ବାଚନ ଆମ ଧର୍ମରେ ବିଭାଗର ପାରିଥିଲା । ଏହା ବର୍ଣ୍ଣମାନ ସରକାରଙ୍କର ନିର୍ମାଣ ଓ ବୃଦ୍ଧିତ୍ଵର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ଦଶନ । ପୁନରାସ୍ତ ସମ୍ବିଧାନ ଦିଶାପନ ଆଜନ ତୁଳନାରେ ବାଜ୍ୟରେ ଅଧିକ ଉଦାର ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତାଙ୍କ ଆଜନ ପ୍ରଣୟନ ବିଭାଗର ଆମ ବାଜ୍ୟରେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାସ୍ତ ପ୍ରତରେ ଯଦି ସରପଞ୍ଚ ପୁରୁଷ ହୁଅଛି, ତେବେ ନାଏବ ଦର୍ଶକ ଜଣେ ମହିଳା ହେବାକୁ ବାଧ । ପଞ୍ଚାସ୍ତ ପ୍ରତରେ ଏକ ହୃଦୟାଙ୍କ ମହିଳାଙ୍କ ନିର୍ବାଚିତ ବିଭାଗାବ୍ଦ । ସେହିପରି ପଞ୍ଚାସ୍ତ ସମିତି ପ୍ରତରେ ଯଦି ଚେଷ୍ଟାରମ୍ୟାନ୍ ମହିଳା ନହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ପାଇୟ ଚେଷ୍ଟାରମ୍ୟାନ୍ ଜଣେ ମହିଳା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସମିତି ପ୍ରତରେ ମଧ୍ୟ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏବଂ ତୃତୀୟାଙ୍କ ଯାନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ । ସେହିପରି ଶ୍ରୀମତୀ ସମ୍ବିଧାନ ସଂଗୋଧନ ଆଜନ ତୁଳନାରେ ବାଜ୍ୟରେ ପ୍ରଣୀତ ନିର୍ମାଣ ପରିଷଦ ସଂଗୋଧନ ଆଜନ, ୧୯୬୩ର କେତେକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ବିଷୟବିବସ୍ତୁର ଅବତାରଣା ବିଭାଗରୀତାରେ । ନିର୍ମାଣ ପରିଷଦର ଆଜନଙ୍କୁ ସାଫଲ୍ୟ ଏକିଆ ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବିଦ୍ୟ ବିଭାଗରୀତ ସମଗ୍ର ବାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗରୀତ । ବିନ୍ଧ୍ୟ ପରିଷଦ ପ୍ରତରେ ଯଦି ପ୍ରେସିଡେନ୍ସ ମହିଳା ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ଭାଇୟ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସ ଦିପାବରେ ଜଣେ

ମହିଳା କେବଳ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇପାରିବେ । ୨ୟରୁ ଅଧିକ ସଂତାନ ଥିବା ପୁରୁଷ ବା ମହିଳା ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ନିର୍ବାଚନ ଲଢିପାରିବେ ନାହିଁ । ପେରିପରି ଜଣେ ପଡ଼ି ବା ଏହୀରୁ ଅଧିକ ଥିବା ମହିଳା ବା ପୁରୁଷଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚନ ଲଢିବା ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବରାୟାଇଛି । ଆଜି ଦେଶରେ ସୀମିତ ପରିବାରର ତାକରା ଦିଆୟାଇଛି । ମାତ୍ର ଏହି ଦଶନକୁ ବୈଧତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଓ ରାଜନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରର ବିନିଯୋଗ କରିବା ଆମ ରାଜ୍ୟ ତଥା ପ୍ରତଳିତ ସରକାରଙ୍କ ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ଅବଦାନ । ଏତେ ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରର ସମସ୍ତ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର ଚେଷ୍ଟାରମ୍ୟାନ୍ତଙ୍କୁ ନେଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ୟୁକ୍ତିକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଏହି କାନ୍ତନ୍ଦୟିଲ୍ ଗଠନ କରାଯିବାର ପ୍ରବନ୍ଧ ରାଜ୍ୟ ଆଜନରେ ଉପଲବ୍ଧ । ଏହି ରାଜ୍ୟ କାନ୍ତନ୍ଦୟିଲ୍ବୁଝ ବା ତେବେଥୁକ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦ୍ୱଦ୍ୱକୁ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିବେ ଓ ରାଜ୍ୟର ପଞ୍ଚାୟତିଗାଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନଗ୍ରୂପିକର ଉତ୍ସମ ଶାସନ ନିମାତେ ସରବାରଙ୍କୁ ସୁପରାମଣୀ ଦେବେ ।

ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ଅଧ୍ୟକାରକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖୁ ସାମଗ୍ରୀକ କଳ୍ୟାଣ
ଓ ସୁଶ୍ରାଵନର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କେବଳ ସ୍ଵର୍ଗ ଗଣତନ୍ତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ
ସମ୍ବଦ୍ୟର। ଗଣତନ୍ତ୍ରର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ
ନିକର ଅଧ୍ୟକାର ଓ ବାସିଙ୍କୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିବା ପରିଚିତ ।
ଯମତା ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଦିଆଯାଇଥାଏ, ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ମୁହଁଁଁ ।
ଗଣତାତ୍ତ୍ଵିକ ପରିଚିରେ ଗଠିତ ପଞ୍ଚାୟତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ କେବଳ
ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ଓ ସର୍ବପାଧାରଣକ ନ୍ୟାୟ ଅଧ୍ୟକାରକୁ ସୁରକ୍ଷିତ
ରଖୁପାରିବେ । ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ଉପରେ ଯେତେବେଳ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ରା ରହିଥିବ, ସେତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣତନ୍ତ୍ର ବିପନ୍ନ
ହେବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲାଇଛି । ଏହୁନିମନ୍ତେ ଜନ ସରେଚନତା ଓ
ସମର୍ଥନ ସର୍ବାଦୀ ଆବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ସରକାର ସେହି ହେତୁ ଯମତାର ବିକ୍ର୍ମୀକରଣକୁ ସର୍ବାଧୂକାର
ଦେଇଛନ୍ତି । ଯଦି ପଞ୍ଚାୟତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏହି ସ୍ଵର୍ଗ ସରମାନକୁ
ସମ୍ଭାନ ଦେଇ ସଫଳ ରୂପାୟନ କରିପାରିବେ, ତେବେ ସମ୍ଭାନ
ପ୍ରଥମୀରେ ଭାରତର ଗଣତନ୍ତ୍ର ଅନ୍ୟ ରୂପ ପରିଶର୍ତ୍ତି ହେବ, ମୁଁ
ଏ ବାବଦରେ ସମ୍ମାନ ଆଶାବାଦୀ ।

ମଞ୍ଚ ।
ପରାୟତିଗାତ କିମ୍ବା, ଓଦିଶା ।

ନଗର ଉତ୍ସବ – ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ

॥ ନଳିନୀକାନ୍ତ ମହାନ୍ତି ॥

ପ୍ରତିହାନୀ କରିଥିଲୁବା ଦୂରେ ନୀତି ଓ ବାସ୍ତିମାନୁଷ୍ଠାନିକ ଗାନ୍ଧୀର ସାହାରୀଙ୍କ ଅତିର୍ଭବିତରେ ଏକ ଫଳପ୍ରମୁଖ ଛୁଟିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଏହବାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବା ଲୋକମାନେ ନିଜକୁ ଶୋଷୀରେ ସର୍ବାତ୍ମତ କରି ଏବଂ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ସହ ନିର୍ଭିତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସବୁ ସହବାଞ୍ଚଳର ବିଭିନ୍ନ ଶୈଳୀଗୋଲିକ, ସାମାଜିକ ଚଥା- ଅର୍ଥନୈତିକ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ଦିଶରେ ବୃତ୍ତୀ ହୋଇଛନ୍ତି ।

୧୯୫୦ ମସିହାଠାରୁ ସହଗାନ୍ତଳ ପରିବ୍ଲକନା ନିମିତ୍ତ ବିରିତ
ଏଥା ଗଠନ, ଆୟୁକ, ହୂଲ, ଜିଣିକୁଣ୍ଡି ପରିବ୍ଲକନାର ମୁଦ୍ରବୀବରଣ,
ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀବରଣ, ପରିବେଶ ଓ ବାସଗୃହ ଉତ୍ୟାବିର ସମ୍ବିତ
ବିକାଶ, ସହଗାନ୍ତଳ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ୟାବାନ ।
୧୯୫୦ ମସିହା ପୁଣ୍ଡିରୁ ଭାଜ୍ମାରେ କେବଳ ଘୋଟମ୍ପା, ଉତ୍ୟନ
ବର୍ତ୍ତଯେଷ, ଗାନ୍ୟ ଗୁରୁ ନିମିତ୍ତ ଏଥା, ଆଞ୍ଜଳିକ ଉତ୍ୟନ ଏଥା,
ସହର ଯୋବନା ପାଇଠନ ମାଧ୍ୟମରେ ସହଗାନ୍ତଳ ଉତ୍ୟନ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମାନ୍ତର୍ଥିକ ପରିବ୍ଲକିତ ହେବାଲା । ସହଗାନ୍ତଳର
ଉତ୍ୟାବିର ଏହି ପୁଣ୍ଡି, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀବରଣ ଯୋବନା ଦ୍ୱାରାନ୍ତିତ ଓ
ପରିବେଶର ସୁପରିବ୍ଲକନା ନିମିତ୍ତ ୧୯୫୦ ମସିହା ପରେ ଗାନ୍ୟ
ସହଗାନ୍ତଳ ଉତ୍ୟନ ଏଥା (SUDHA), ଜିଲ୍ଲା ସହଗାନ୍ତଳ ଉତ୍ୟନ
ଏଥା (DUDA), ଗାନ୍ୟ ନଳ୍ଯୋଗାଣ ଓ ନିଜ୍ଞାସନ ବୋର୍ଡ,
କାଚୀୟ ସାହତ ପରିବ୍ଲକନା-ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ନିମିତ୍ତ କେନ୍ଦ୍ର ଯୋବାଇଲି,
ଗୋଟୀୟ ପରିବ୍ଲକନା ବଣୀ ର୍ୟୋବି ବିଶେଷ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସବୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
କରି ଗାନ୍ୟର ସହଗାନ୍ତଳର ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଦ୍ୱାରାନ୍ତିତ
ହୋଇବାରିଛି । ସବୁଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟପ୍ରୋତ୍ସୁ ଆଣିବା,
ବିଶେଷରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ପାମାଜିକ, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତିକ ଓ
ଜାଗନ୍ନେତିକ ପ୍ରଗତି ଷେଷରେ ପାମିଲ କରିବା ଉଦୟକ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା
ମୁନିନ୍ଦୀପାଳ ଆବନକୁ ଅଧୁକ ଉତ୍ୟାବିକ ଓ ପ୍ରଗତିଶୀଳ
ବିଭାଗାବାକ୍ଷି ।

‘ନେଟ ପାର୍ଶ ଘରଟିଏ’ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ହୁଏ ଦେବା ପାର୍ଶ ଓ
ସମସ୍ତର ପାର୍ଶ ବାସଗ୍ରୂହ ବ୍ୟବଜ୍ଞା କରିବା ପାର୍ଶ ଖଣ୍ଡ ସ୍ଥିର
ନିମାନ ସମ୍ବନ୍ଧ କରିଲ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତେବୁ ନେଇଛନ୍ତି । ୧୯୭୯ର
୦୩୭ ମସିଥ ପଠ୍ୟକ ଦରଶାନୀ ଓ ଶ୍ରାମାଳକରେ ନିମିତ୍ତ
ହେବାକୁ ଅଧି ବାସଗ୍ରୂହ ଯୋଜନା ପ୍ରକୃତ କରାଯାଇ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ

କଳାଯାତ୍ରି । ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାସରେ ୮୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟାସରେ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିର୍ବାଚନ ମଞ୍ଚଳୀରେ 'କଳିଙ୍ଗ କୁଟୀର' ଯୋଜନାରେ
ନିମ୍ନ ଆୟୁ ସମ୍ପଦ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ୩୦୦ଟି ଲେଖାର୍ଥ ବାସରୁହ
ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି । ସପ୍ତମ ଯୋଜନା ଶେଷପୂର୍ବ
ବାଜ୍ୟରେ ପାନୀସନ୍ଧକ ଯୋଗାଣ ପରିମାଣ ଥୁଲା ୩୦
ୱମ୍ବକ୍ଲାଡ଼ିଃ କିନ୍ତୁ ଗତ ସାବ୍ଦେ ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଧୁକ ୧୫୫
ୱମ୍ବକ୍ଲାଡ଼ିଃ ପାନୀସନ୍ଧକ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇପାରିଛି । ତେବେ
ସାବ୍ଦେ ଏ ବର୍ଷରେ ପୂର୍ବରୁ ଯୋଗାଇଥୁବା କଳ ପରିମାଣରେ
ଗଢକବା ୪୦ ଭାଗ ଅଧୁକ ଉଲ୍ୟଯୋଗାଣ ସମ୍ବଦ ହୋଇପାରିଛି ।
ପ୍ରାୟ ୧୭୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗରେ ଆହୁରି ପାଠ୍ୟ ଏମ୍ବକ୍ଲାଡ଼ିଃ
ଅଧୁକ ପିଲବା ପାଣି ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ
ନିଆଯାଇଛି ।

ବସ୍ତି ବାସିଦାମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ ନକରି ସେମାନଙ୍କ ସମୟକୁ
ବିବାହ ନିମନ୍ତେ ବର୍ଣ୍ଣମାନର ସବାର ପୂର୍ବିତ୍ତିତ ବାୟ୍ୟକ୍ଷମ ହାତ୍ତେ
ନେଇଛନ୍ତି । ସହରାଅଳର ଗରିବ ଲୋକମାନଙ୍କର ଜନତି, ବର୍ଷ
ଅଶ୍ଵଲର ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିଭୂତି ପାଇଁ ଏକାର୍ତ୍ତମ୍ୟା
ପଦ୍ଧତି ପ୍ରତିରୋଧ କରାଯାଇଛନ୍ତି । ସହରାଅଳ ମୌଳିକ ସେବା
(PBSP) ଦରିଆରେ ମହିଳା ଓ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ ଶିଖ,
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ, ଉତ୍ତର ପରିବର୍ଗ ପୁଣି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଜାଗାଯରେ ୧୫୮
ସହରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଓ ୨୭ଟି ସହରରେ ସହରାଅଳ ମୌଳିକ
ସେବା ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସୁଛି । ଗରିବ ଲୋକଙ୍କ
କାମଧ୍ୱନୀ ଯୋଗାଇବା ଓ ବର୍ତ୍ତିର ଅଧ୍ୟବାସୀମାନଙ୍କ ପରିଚି
ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା “ନେହେବୁ ଜୋକଗାର
ଯୋଜନା” ମାଧ୍ୟମରେ ୧୯୯୦-୯୩ ମାସିହା ମଧ୍ୟରେ ୨୨.୫୩୯
ଲିଟର ଆସନ୍ତିପୁଣି ସୁରିଧିଆ ପାଇଛନ୍ତି । ସ୍ଵାତଂ ମୂଲ୍ୟରେ ପରିମଳ
ବ୍ୟବହାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ୧୯୯୦-୯୩ ମାସିହାରେ ଡାର୍ଶନ ସହରରେ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବରାଯାଇଛି ଓ ୨୮୮ ସହରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦେଶ ଯେ
ପାଇଶାନ ସବୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇ ମୋହେତ୍ତରମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଦିତ
ପ୍ରଥାର ବବଳକୁ କଷା ବରାଯାଇଛି ।

ସମ୍ବିତ ଶ୍ରୀ ଓ ମଧ୍ୟମ ସହର ଉତ୍ସନ ଯୋଜନାରେ
୧୯୫୦-୫୧ ମାର୍ଚ୍ଚିଆରେ ଏଥା ଗୋଟି ସହରର ବାଘରୁଦ ଉପରେ
ବନୀ ଦଖଳ ଓ ଚାହାର କିନ୍ତୁକୁଣୀ ପନ୍ଥି, ମାର୍କେଟ ନିରୀଣ, ଗାସ

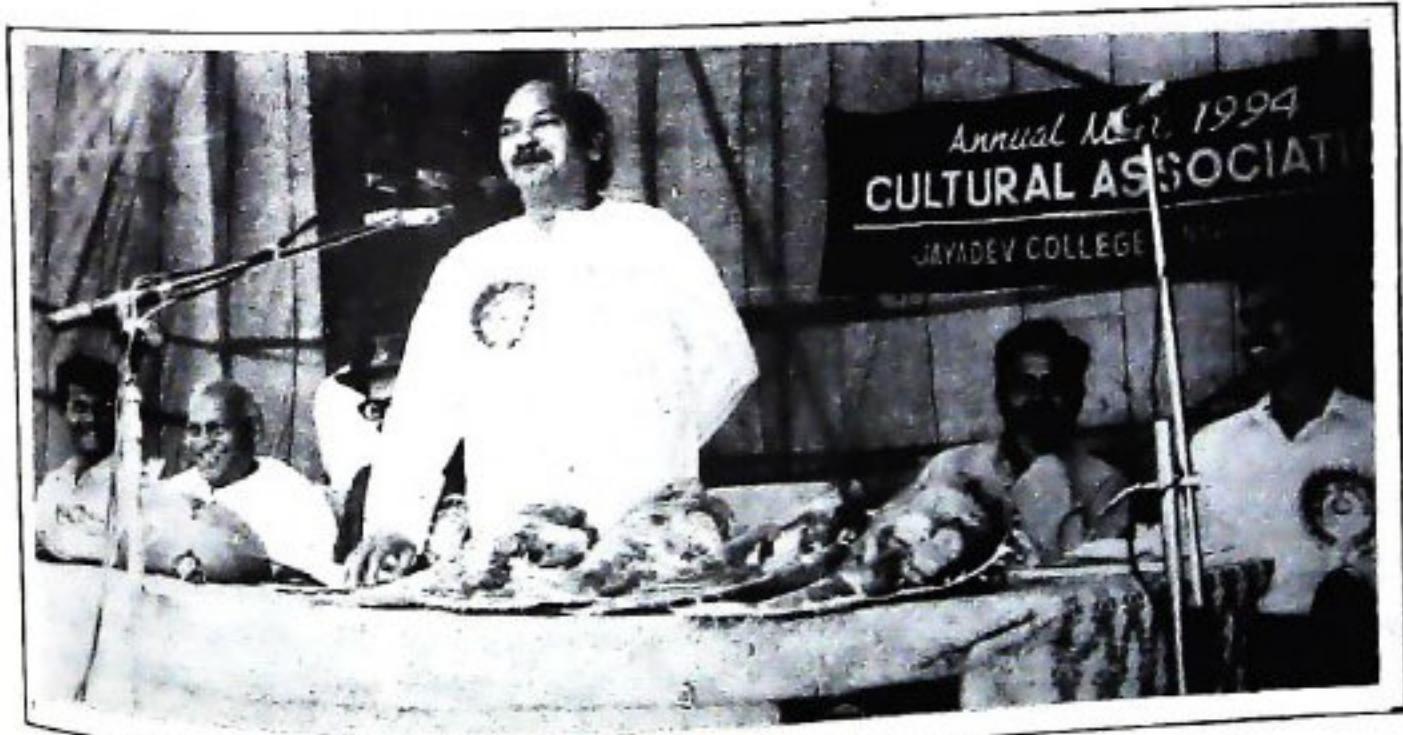
ଶ୍ରୀମତି ମରାମତି ଜ୍ୟୋତି ବିତ୍ତିନ୍ ଉନ୍ନସନମୂଳକ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକୁଳୀ ବଗାଯାଇଛି ଓ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁଳୀରେ ୧୯୯୩-୯୪ରେ ଅନ୍ତର୍ଭବ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭବ୍ୟ ବଗାଯାଇଛି ।

ବେଳେ ସହଚରେ ସମ୍ପଦ ବକ୍ଷି ଅନ୍ତର୍ଭବ ବିକାଶ ଲାଗି ବ୍ରିଜେନ୍ଦ୍ରିତ ଦରିଆପାରି ଉନ୍ନସନ ସଂଶ୍ଳା ମାଠ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକ୍ଷି ଉନ୍ନସନ ଯୋଜନା ମଞ୍ଚର କରିଛନ୍ତି । ଜମୀନୀ ବୈଷୟିକ ଉନ୍ନସନ ଆସ୍ତିକ ସହାୟତା ଆଣିବା ପାଇଁ ପୁରୀ, ବ୍ରଜପୁର ଓ ହୃଦୟରୁ ଆସ୍ତିକ ସହାୟତା ଆଣିବା ପାଇଁ ପୁରୀ, ବ୍ରଜପୁର ଓ ଉନ୍ନସନ ସହଚରାନ୍ତରେ ସହଚରାନ୍ତ ପାରିପାଶ୍ଵିକ ମୌଳିକ ଉତ୍ସମ୍ଭବ ପରିବାଲନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ତ୍ରୁଟାନ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବାଜ୍ୟର ଭାବୁ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ରାଜଗନ୍ଧୀଜା, ବ୍ରଜପୁର, ସମ୍ପଲପୁର, ପୁରୀ, ବାଲେଶ୍ୱର, ହେଲାନାଳ, ତାଳଚରେ-ଅନ୍ଧଗୁଳ ଓ ପାରାଦ୍ଵୀପ ସହଚରେ ମୌଳିକ ଉତ୍ସମ୍ଭବ ଉନ୍ନତି ନିର୍ମିତ ବାଜ୍ୟ ସରବାର ଦେଖୁଥାବା ପାଇଁ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯୋଜନା ବିଶ୍ୱ ସମୀକ୍ଷା ଦେଖୁଥାବା ପାଇଁ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯୋଜନା ବିଶ୍ୱ ସମୀକ୍ଷା

କରୁଛନ୍ତି । ଏହାଛିଥା ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ରେନିକ ପ୍ଲାନ୍ଟରେ ରାଜ୍ୟର ସର୍ବ ପ୍ରଥମ Ecological Engineering Project କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମୀ ବଗାଯାଇଛି ଯାହାଦ୍ୱାରା ଏକପ୍ରକାର ଜନର ମୂଳ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବଶ୍ୟକ ଜଳ ପରିଷାର ହୋଇପାରିବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଲୋଭସଂଖ୍ୟାର ଶତକଦୀ ୧୩-୧୪ ଭାଗ ଲୋକ ସହଚରାନ୍ତରେ ଦାସ କରୁଥୁବା ପରିପ୍ରେଷ୍ଟରେ ସହଚରାନ୍ତର ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଅବହେଳା ନକରି ସହଚରାନ୍ତ ଉନ୍ନସନ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଗରିବ ଖଚିତ୍ୱା ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନେ ଯେପରି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବେ, ତାହା ବର୍ଣ୍ଣମାନ ସରକାରଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ମହି,
ନଗର ଉନ୍ନସନ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ।

ନିରକ୍ଷା ନୟଦେବ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ୨ୟ ବାର୍ଷିକ ଉନ୍ନସନ ଶାଖା ଓ ଯୋଗାଶ ମହି
ଗ୍ରୀ ଉନ୍ନସନ ଦେବତା ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେବତା ।

ଓଡ଼ିଆରେ ଖାଉଟୀ କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

॥ ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ କୁମାର ମିଶ୍ର ॥

ଭାବ୍ୟର ଅନ୍ତରେ ପରିମିତ ପରିପ୍ରେସରେ ସାଧାରଣ ବନ୍ଦ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏକ ଗୁଡ଼ରୂପୁର୍ଣ୍ଣ କୁମିଳା ରଖିଛି । ବିଶେଷତେ ପୁନର୍ଜିନ୍ୟକ ସାଧାରଣ ବନ୍ଦ ଅଭ୍ୟାସ ଅଧୀନରେ ଉପରୁ ପଞ୍ଚମ ଆଦିବାସୀ ଜଳସ୍ନ ପ୍ରକଟ ଓ ମନ୍ତ୍ରି ପ୍ରବର୍ଗ ଅନ୍ତର ଘରେ ବିଶେଷ ଦୂର ଅନ୍ତରେ ଏହାର ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ଶୁଦ୍ଧ ଦେଖି । ଏହାର ବାଧା ହେଉଛି ଏହି ଅନ୍ତରମାନରେ ଅତ୍ୟାବର୍ତ୍ତମାନୀୟ ଜୀବ୍ୟ ବସ୍ତାର ସର୍ବର ସବୁ ଜଳସ୍ନରେ ଓ ସୁଲକ୍ଷଣ ମୂର୍ଖରେ ଉପରୁ ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ଆମ ବାଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ସାଧାରଣ ବନ୍ଦ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଦିବାସୀ, ହରିଜନ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଏହାକୁ ବୁଝିବେ ବର୍ଣ୍ଣନା ବାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ଏବଂ ସରକାର ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ସାଧାରଣ ବନ୍ଦ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ନୁଦ୍ରକ କିମ୍ବା ଅନୁପ୍ରକାଶ ରଖିବ କ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନେ ପାଇପାରିବେ, ପେଯପାର୍ଶ୍ଵ ଗୁଡ଼ ପୁଦାନ ବର୍ତ୍ତନ୍ତି ।

ଆମ ଦେଶ ସ୍ବାଧୀନ ହେବାର ପାଞ୍ଚଟି ବଗନ୍ତି ପୁରଣ ହେବାକୁ
ଆର ନାହିଁ ତିନିଟି ବର୍ଷ ଥୁବାବେଳେ ଆଜି ଆମର ସାମାଜିକ ଓ
ଅଞ୍ଚଳୀକରିତ ପ୍ରଗତି ସମକରେ ଆସ ସମୀକ୍ଷା ବରିବାର ଅବସର
ଆସିଛି । ସବୁ ଭାରତୀୟ ଦୁଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିଶ୍ଵର କଲେ ଆମ
ଜାତ୍ୟର ଅଗ୍ରଗତି ସମାନୁପାତ୍ତିକ ଭାବରେ ଯେ ହୋଇପାରି ନାହିଁ,
ତାହା ଆମରୁ ସ୍ବୀକାର କରିବାକୁ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଖ
ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ସୀମାରେଣ୍ଟା ତଳେ ଆମର ବହୁ ଭାଇ ଉତ୍ତରୀ ସଦୂର
ପଳୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏବଂ ଦୁର୍ଗମ ବଣ ବଜାଲ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଚିଲାବାରେ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବନ୍ଧିବାର ସବଧିମ୍ବ
ଆବଶ୍ୟକତା ଯୋଗାଇଦେବା ଯେ କୌଣସି ଉତ୍ତମମାନଙ୍କ ଭାସ୍ତୁର
ସ୍ଥନ କରୀବ୍ୟ । ବର୍ତ୍ତମାନର ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସେହି ସବୁ
ଗ୍ରାମାଳୀଳ ଓ ନିର୍ମାଣ କରିବ ଲୋକମାନଙ୍କର ଦିତ ସାଧନ ପାଇଁ ତଥା
ସେମାନଙ୍କ ସବଧିମ୍ବ ସୁଦ୍ଧା ସୁନ୍ଦର କିପରି ଯୋଗାର ଦ୍ୟାମାର
— ପାରିବ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତିପୁଣିବଦ୍ଧ । ଶାଦ୍ୟ, ଯୋଗାଣ ଓ ଶାରତୀ
କଲ୍ପାଣା ବିଭାଗ ସରକାରଙ୍କର ଏହି ଆନ୍ତିମଶ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉପ୍ରକାଶ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିତିନ ବାର୍ଯ୍ୟକମ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ଗାନ୍ଧୀର ପରିମାଣିତ ପରିପ୍ରେସୀରେ ସାଧାରଣ ବଢ଼ନ ବ୍ୟବସ୍ୟର ଏକ ଶୁଦ୍ଧମୁଖ୍ୟ ହୃଦୀକା ରହିଛି । ବିଶେଷତ୍ତ୍ୱ ମୂଳବ୍ୟବସ୍ୟର ସାଧାରଣ ବଢ଼ନ ବ୍ୟବସ୍ୟ ଅଧୀନରେ ଉପକୃତ ପମଦିତ ଆଦିବାସୀ ଦନ୍ୟର ପ୍ରକଟ ଓ ମହୁତ୍ ପ୍ରବଳ ଅନ୍ତର ଜାତେ ଚିହ୍ନିତ ବୁଦ୍ଧ ଅଭିଜନେ ଏହାର ପ୍ରୟୋକ୍ଷନୀୟତା ମୁହଁ ବେଶୀ । ଏହାର କାରଣ ହେବଳ ଏହି ଅନ୍ତିମାନଙ୍କରେ ଅଚ୍ୟାବିଷ୍ୟକୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଶାସ୍ୟ ଶାସ୍ୟ ବନ୍ଧୀର ପ୍ରକୁ ସମସ୍ୟରେ ଓ ପୁରୁଷ ମୁଖ୍ୟରେ ଉପଲଭ୍ୟ ମୁସ୍ତ ନାହିଁ । ଆମ ଭାବ୍ୟରେ ସତତ ସାଧାରଣ ବଢ଼ନ ବ୍ୟବସ୍ୟ ଆଦିବାସୀ ଦର୍ଜନର ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଦିତ୍ୟାତ୍ମି ଦ୍ୱାରେ ବର୍ଣ୍ଣନାନ ବାପ୍ରେସୀରା । ଏହାର ଏହା ପରିବାର ଯଥା ମାଧ୍ୟମରେ ସାଧାରଣ ବଢ଼ନ କୁ କିମ୍ପରି ଅନ୍ତର୍ବାଦ ଅଭିଜନ ଗାନ୍ଧୀର ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନେ ପାଇଯାଇଛି ବେଳୁପାର୍ଶ୍ଵ ପରିବାର ପ୍ରଥାନ ବର୍ତ୍ତନକୁ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ଲିଙ୍ଗ ହେଲା

କୋକମାନସ ନିବଚରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ଖାଦ୍ୟ ଏଥେ
ବେଳକୁ ବରାଇବା । ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ କେତ୍ର ସରବାର ଏହି
ପାଞ୍ଚ ସଦୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବାର ପାଇଁ ମାସିକ ୨୦ କି.ଗ୍ରା.
ଖାଦ୍ୟ ଶତ୍ୟ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ନୀତି ନିର୍ଣ୍ଣୟତା ବିରିଦ୍ଧିତାବେଳେ
ଜାତ୍ୟ ସରବାର ପୁନର୍ବନ୍ଦ୍ୟକୁ ସାଧାରଣ ବନ୍ଧୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିକରି
ଅନ୍ତର୍ଜାଲରେ ୨୧ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଖାଦ୍ୟ ଶତ୍ୟ ହେଲେ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଓ ୫ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଗହମ୍) ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଧ୍ୟାନ
ବିନ୍ଦିକୁ । ଯଦିଓ କେତ୍ର ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ତାଗରେ ମିଶ୍ରିତା
ମାସିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରିମାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୁତ୍ତାବକ ରଙ୍ଗୁଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏହା
ଯୋଗାଣ କ୍ଷେତ୍ରର ତାହାର ବ୍ୟକ୍ତିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥାରୁ ସାଧାରଣ
ଖାତରୀକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ଗହମ ଯୋଗାଇଦେବା ସହି
ହୋଇପାରୁ ନାହିଁ । ଏବୁ ଗାନ୍ଧୀ ସରକାର ଏହାର ପରିମାଣ କୁଠି
କରିବାକୁ କମାଗତି ଦାବୀ କରିବା ଫଳରେ କେତ୍ର ସରବାର
ନିବଚରେ ଏହାକୁ ମାସିକ ୨୫,୦୦୦ ଟଙ୍କାରୁ ୩୦,୦୦୦ ଟଙ୍କାରୁ
ହୃଦି କରିଛନ୍ତି । ଆଶା କରାଯାଉଛି ଏହା ଫଳରେ ଖାତରୀମାନେ
ଗହମ ପାଇବା କ୍ଷେତ୍ରର ଅବସ୍ଥାର ଭନ୍ଦତି ଘଟିବ ।

ଆମର ସବ୍ଦା ମନେ ଚକ୍ରବା ଭବିତ ଯେ, ସାଧାରଣ କୋଣ
ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବା ଜ୍ଞାନ୍ୟ ଶବ୍ୟବଂଗ୍ରହ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ପରେ ନିର୍ଭରଣୀଳ । ଅଧିକରୁ ଆମର ଗୁଣୀମାନଙ୍କୁ ନିଷ୍ଠା
ହୃଦୟ ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନହେଲେ ଆମ ଜ୍ଞାନ୍ୟ ଶବ୍ୟ ଉତ୍ସବନ
ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବାଧାପ୍ରାୟ ହେବ । ତେଣୁ ଏହି ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଆଖିରେ
ବହୁ ସରକାର ଜ୍ଞାନ୍ୟ ଶବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ନୀତି ନିର୍ଣ୍ଣାଯକ ଲାଭିଛନ୍ତି ।
ପ୍ରଥମଟି ଘରଜ କଲ ମାଲିକମାନେ ଧାନ ସଂଗ୍ରହ କରି ଦେଖୁଣ୍ଡ
ବସାଦିତ ଘରଜ ସରକାରଙ୍କୁ ଯୋଗାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରେଖା ।
ଦ୍ୱିତୀୟଟି ସରକାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାବେ ଭାନ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିରମଣ ଓ
ଆରତୀୟ ଜ୍ଞାନ୍ୟ ନିରମଣ ଦ୍ୱାରା ଜ୍ଞାନ୍ୟ ଶବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାର
ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । ଏମାଗତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫଳରେ ତେଣାମାନ
ଭାବ୍ୟରେ ଘରଜ ସଂଗ୍ରହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିରେଷ ପରିଚାଳା ହୋଇଛି । ଗତ ଜାରିତ ଭାବରେ (୧୯୬୭-୬୮) ଦୁଇ ଲିଙ୍ଗ

ମେତ୍ରିକ୍ ଶାହିବ ଗନ୍ଧ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବାବେଳେ ୩-୮୭ ମେତ୍ରିକ୍ ଚନ୍ ସୁଦନ ପଂଗ୍ରହ ବିଜ୍ଞାନ ଏକ ଦୂରନ ରେକଟ୍ ଆପିତ ହୋଇଛି । ଚନ୍ଦ ବର୍ଷ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ୩ ଲକ୍ଷ ମେତ୍ରିକ୍ ଚନ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଅଦ୍ୟାବନ୍ଧୁ ତାହା ପ୍ରାୟ ପୁରଣ ହୋଇ ପାରିଲାଗି । ଭାବ୍ୟ ସରକାର ଏ ବର୍ଷ ୪ ଲକ୍ଷ ମେତ୍ରିକ୍ ଚନ୍ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ପ୍ରସାଦ ଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ବେଳେ ବେଳେ ମାତ୍ରିଆ ପଂଗ୍ରହ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତ୍କୁ ନିଆଯାଇଛି ଯାହା ପ୍ରକୃତ ଭାଷାମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥିତ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ସୁଜଳତା ଆଣିଦେବା ଆଶା ବିଭାଯାଏ । ଭାବ୍ୟ ସରକାର ଆପଣ ବର୍ଷ ଅନ୍ଧୁକ ପରିମାଣର ମାତ୍ରିଆ ପଂଗ୍ରହ ବରିବା ପାଇଁ ପରିଷେପ ନେବାକୁ ଛିର କରିଛନ୍ତି ।

ଆମ ଶାତରୀମାନେ କିଗୋପିନ୍ଦି ପାଇବା ଷେଷରେ ଅସୁବିଧାର
ସ୍ଵର୍ଗୀନ ହେଉଥାରୁ ସରକାର ଏ ନେଇ ସବ୍ବଦା ବ୍ୟଥୁତି ।
କିଗୋପିନ୍ଦିଙ୍କ ବିପରି ସୁଷମ ବହୁନ ହୋଇପାରିବ ଓ
ଶାତରୀମାନଙ୍କର ବଞ୍ଚି ଲାଘବ ହେବ ଯେଉଁପାଇଁ ବେଳେକ
ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । କିଗୋପିନ୍ଦି ଯୋଗାଣ ଷେଷରେ
ଖୋଲେ ବିକଳ ଉଥ ନଥୁବା ଷ୍ଟଳେ ଆମେ କେତ୍ର ସରକାରଙ୍କ
ଯେରେ ନିର୍ଣ୍ଣଳୀଳ । ଦୁର୍ଗାଗ୍ୟର ବିଷୟ ହେତ୍କି ଯେ, ଏ
ଜୀବରେ ଆମ ଗାନ୍ୟ ଥିଲୁ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ଦୁଲନାରେ ସର୍ବ
ନିମ୍ନରେ ରହିଛି । ୧୯୯୩ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଫିଲ୍ଡରୁ ମାତ୍ର ୨୭-୨୮ କିଲୋମିଟର ଲେଲେ ମିଳୁଥିଲା । ଯାହା
ଅମର ଥା ବୋଟି ୨୭ ଲକ୍ଷ ଲୋକରୂପ୍ରାୟ ଅନୁପାତରେ ମୁଣ୍ଡ ପିଛା
ଥିଗାହାରି ମାତ୍ର ୦-୭୭ ଲିଟରରେ ସୀମିତ ରହିଥିଲା, ଯଦିଓ ପେହି
ଧର୍ମରେ କାତୀୟ ମୁଣ୍ଡ ପିଛା ହାର ୧-୦୪ ଲିଟର ଦ୍ଵିତୀୟରେ
ରହିଥିଲା । ଏହିପରି ନିଅନ୍ତିଆ ପରିଷ୍ଠିତରେ ଶାତରୀମାନେ
ବ୍ୟବ ଅଭିବର ସ୍ଵର୍ଗୀନ ହେବା ସ୍ବାଭାବିକ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର
ଏ ଧର୍ମରୂପ ଆଶ୍ରମ ସମାଧାନ ପାଇଁ କରିଲ ତରରେ ବେତ୍ର
ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଶ୍ରୀ ପରାଇବା ଫଳରେ ଆମ ରାଜ୍ୟକୁ
କିଗୋପିନ୍ଦି ଯୋଗାଣର ପରିମାଣ ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ
୨୦-୦୨୨ କିଲୋଗ୍ରାମକୁ ତୁର୍କି କିବାଗଲା, ଯାହା ଫଳରେ ବର୍ଷମାନ
କିଗୋପିନ୍ଦି ଯୋଗାଣର ପରିମାଣ ଲ୍ଯା ଗ୍ରାମ ହୋଇପାରିଛି ।
ଦ୍ୱାରୀ ଆମ ରୁହିଦା ପୁଟାବକ ଏହା ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ହେଉ ନଥୁବା ତୁର୍କିରୁ
ଧର୍ମ ଧରାର ପରିମାଣକୁ କାତୀୟ ମୁଣ୍ଡ ପିଛା ହାର ସହ ସମାନ
କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଶୋଧ କରିଛୁ । ପରିବର୍ତ୍ତତ ପରିଷ୍ଠିତରେ
ବର୍ଷମାନ ଧରାର ବନ୍ଦନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ କିବାଯାଇ
ତୁମାନରେ ମୁଣ୍ଡ ପିଛା ଥିବା ଲିଟର ଦ୍ଵିତୀୟରେ ପରିବାର ପ୍ରତି
ସହଧୂଳ ପଢ଼େଇ ଲିଟର ଓ ସହଗାନ୍ଧାଳରେ ମୁଣ୍ଡ ପିଛା ୮୦୦
ମିଳୋମିଟି ଦ୍ଵିତୀୟରେ ପରିବାର ପ୍ରତି ସର୍ବାଧୂଳ ଶ ଲିଟର
ଯୋଗାର ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି ।

ସାଧାରଣ ବିଷନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୁହୂର୍ତ୍ତିକେ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ
ପାଦ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟକ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ
ଦୋକାନ ଖୋଲାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରୁକ୍ତି କରି ସରକାର
୨୦୨୦-୨୧ '୪' କିମିଟର ଦୋକାନ ଖୋଲିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସବ୍ୟତ୍ୟ ବୈଷ୍ଣବ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୂଳ୍ୟ ନୀତିରେ ଆମ

ରାଜ୍ୟରେ ମାତ୍ର ୧୫,୦୭୩ ଟଙ୍କି ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ ଦୋକାନ
ଖୋଲାଯିବାର ଥୁଲା । ସରକାର ଖାର୍ଟୀମାନଙ୍କ ପୁର୍ବିଧାରୁ
ଦୁଷ୍ଟରେ ରଖୁ ଏହାର ପରିସରକୁ ଅଧୁକ ବ୍ୟାପକ କରିଛନ୍ତି ।
ବିଶେଷତଃ ଗ୍ରାମାଳ୍ଯକରେ ଅଧୁକ ସଂଶ୍ୟକ ଦୋକାନ ଖୋଲାଯିବା
ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ରିଫେଲର ନିୟମିତ ସମସ୍ୟରେ
ସମବ୍ୟା ସଞ୍ଚା, ମହିଳା, ଅନୁସ୍ଵରୀତ ଜାତି ଓ ଜୟକାରୀ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାଧକାର ଦିଆଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟର ଦୁର୍ଗମ
ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ବଢ଼ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିସରତ୍ରୁଟ କରାଯିବା
ଉଦେଶ୍ୟରେ ୩୯ ଗୋଡ଼ି ହ୍ରାମ୍ୟମାଣ ଦୋକାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ହୋଇଛି । ତଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଆଉ ୨୫ଟି ନୂଆ ଗାଡ଼ି
କିଣାଯାଇ ଏହାର ପରିସରକୁ ବିସ୍ତର କରାଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରତାବନ
ରହିଛି । ଏହି ହ୍ରାମ୍ୟମାଣ ଦୋକାନ ମାଧ୍ୟମରେ ସାଷାହିକ ହାଟ
ଓ ପେଞ୍ଚ ଝାନମାନଙ୍କରେ ନିତ୍ୟ ବ୍ୟବହାର୍ୟ ବସ୍ତୁ, ଯଥା-କ୍ଷୁଣ୍ଣ,
ଗରମ, କିରୋସିନି, କଷ୍ଟ୍ରୋଲ, ଲୁଗା ଆଦି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମୁଲଭ
ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗାଇ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି । ରାଜ୍ୟ
ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଏ ବାବଦରେ ହେଉଥିବା ଅଧୁକ ଖର୍ଜକୁ ଭରଣା
କରି ଆଭେନ୍ଦ୍ରଗୀରୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଚନ୍ଦ୍ରଥିବା ପମାନକର ନିମ୍ନ ବଣିର
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟାସଯକୀୟ ପାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଇ
ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଏ କଥା ସତ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ଅସାଧୁ ମୁନାଫାଖୋର ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଅସଥା ଦାଇଦା ହାସଳ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍‌ୟମ କରିବେ । ଏ ପ୍ରକାର ମନୋହରିକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠତ କରିବା ପାଇଁ ତେବେ ପାଧାରଣ ବିଷ୍ଟନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସଫଳତା ପାଇଁ ଏହାର ଦୋଷର ବ୍ୟବସାୟୀ ସ୍ଵର୍ଗତ କରାଯାଇଛି । ଏଥୁ ନିମିତ୍ତ ବହୁ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ଚଢ଼ାଇ କରାଯାଇ ଓ ବ୍ୟାପକ ଯାଞ୍ଚ ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କର ଦୋଷ ପୁଣି ଧରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କଳାବଜାର ନିରୋଧବ ଓ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କଳାବଜାର ନିରୋଧବ ଓ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଯୋଗାଣ କ୍ଷେତ୍ର ଆଇନ ବଳରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ୧୯୯୩ ମସିହାରେ ଏହିପରି ୧.୯୩୭ଟି ଘଟଣା ଧରାଯାଇ ସମ୍ଭବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ସହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟ ୭୦ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷର ଜିନିଷ ବାଜ୍ୟାବ୍ଦ କରାଯିବା ସହ କ୍ଷେତ୍ରର ଲାଗେପଦ୍ଧତି ନିର୍ମିତ କରାଯାଇଛି । ଯାଏ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ବୈରାଗ୍ୟ କାରିବାର ନିୟମଙ୍ଗ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଦର୍ଶକିଧାନ କରାଯାଇଛି । ଗନ୍ୟ ସରକାର ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଦର୍ଶକିଧାନ କରାଯାଇଛି । ଗନ୍ୟ ସରକାର ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଅନେକବିଧିରେ ଧରିପଦ୍ଧତି କାର୍ଯ୍ୟ କାରି ରଖିଛନ୍ତି ଓ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ମହିଦୁର ଓ ବୈରାଗ୍ୟ କାରିବାରରେ ଲିଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଧରି ଦର୍ଶିତ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟିତ ଅଛନ୍ତି । ଓଜନ ଓ ମାସ ସଞ୍ଚା ଏବଂ ମାନ ନିୟମଙ୍କ ସଞ୍ଚା ମାଧ୍ୟମରେ ଓଜନଗତ ଠକେଇ ଓ ନିମ୍ନ ମାନର ଦ୍ରୁବ୍ୟ ବିତ୍ତକୁ କିପରି ଫଳପ୍ରଦ ଭାବେ ଗୋବାଯାଇ ପାରିବ ପେଥୁପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଛି । ତମଶ୍ଶ ଏହାର ସୁଫଳ ନିର୍ମିତା ଆଗା କରାଯାଏ । ଏହିପରି ଧରିପଦ୍ଧତି କାର୍ଯ୍ୟ ଚାରି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି ବ୍ୟବସାୟ । ଏହିପରି ଧରିପଦ୍ଧତି କାର୍ଯ୍ୟ ଚାରି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି ଏବଂ ନିଃପନ୍ଦେହ ଭାବରେ ଅସାଧୁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ଠିକଣା ବାଟକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଏହା ପାହାଯ୍ୟ କରିବ । ୧୯୯୦-୯୧

ମୟିରାଠାରୁ ଅଟେବଜମାସ ଶେଷ ସୁର୍ବ ମାପ ଓ ଓଜନ ଆଇନ
ଖୁଲାଏ ଅତିଯୋଗରେ ୧୯,୫୨୧ଟି ମୋକଦମୀ ରୁକ୍ତି ହୋଇଛି
ସବୁ କୋରିମାନା ବାବଦରେ ୧୮,୫୫,୫୧୪ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ
ବରାପାଇଛି ।

ସାଧାରଣ ବହନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଫଳପ୍ରଦ କରିବାକୁ ହେଲେ ଏହା
ମାଧ୍ୟମରେ ଦିଆଯାଇଥୁବା ଅତ୍ୟୋବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ସବୁକୁ
ଗଲ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ମହନ୍ତିବ ରଖିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ
ଉତ୍ତରାଂଧ୍ର ଆବଶ୍ୟକତା ଗେଛି । ସେଥିପାଇଁ ଗଲ୍ୟର ସମସ୍ତ
୩୪୮ଟି ବୁକ୍କରେ ଗୋଦାମ ଘର ନିର୍ମାଣ କରାଯିବାର ଏକ
ଉତ୍ତରାଂଧ୍ରୀ ଯୋଜନା ପ୍ରକୃତ ବଗାଯାଇଛି । ପ୍ରାଥମିକ
ଅବଶ୍ୟକ ମୂଳବିନ୍ୟଷ୍ଟ ସାଧାରଣ ବହନ ବାଯ୍ୟକାରୀ ହେବାରୁ
୪୮୩ଟି ବୁକ୍କରେ ଅଗ୍ରମ୍ଭାବର ଭିତ୍ତିରେ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
ହେବାଯାଇଛି । ତଳିତ ବର୍ଷ ଏହି ଯୋଜନାରେ ୧୭ଟି ଗୋଦାମ ଘର
ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଗ୍ରହ ହୋଇଛି । ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନେ
ଅବଶ୍ୟକ ୧୨୮ ବୁକ୍କରେ ଗୋଦାମ ଘର ନିର୍ମାଣ କରାଯିବା ପାଇଁ
କେନ୍ତ୍ର ସରକାର ଆସ୍ତିକ ଅନୁମାନ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ
କରାଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବୁକ୍କରେ ଯଥାଗ୍ରୀକୁ
ଗୋଦାମ ଘର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପଞ୍ଚାସ୍ତିରାଜ ବିଭାଗ ପରିବ୍ରାନ୍ତ
ଭୟମ ହେବାଇଛି ।

ଗାନ୍ଧୀ ସରକାର ଖାତେଟୀମାନଙ୍କ ବଳ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଯେଉଁ ସବୁ
କାହିଁଏବଂ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ତଥାର ସମ୍ବଲ ଖାତେଟୀମାନେ ସମ୍ମୁଦ୍ର
ପାଇଁ କିମ୍ବା ଲାଭ କରିଯାଇବ ସେଥିପାଇଁ ସରକାର ମଧ୍ୟ
ବିତ୍ତିତ । ଏହି ଦୁଷ୍ଟିରୁ ଖାତେଟୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସତେନଟା ପୁଷ୍ଟି
କବାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଉଦ୍‌ଦୃଷ୍ଟି । ଏହି ସତେନଟାର ବାର୍ତ୍ତା
ପ୍ରମାର ପାଇଁ କିମ୍ବା କରିବାର ଓ ସବୁତିଜିନିନ୍ଦ୍ରିଯରେ ପ୍ରଥମ
ଭାବରେ ଖାତେଟୀ ମୁଗ୍ଧା ପରିଷଦମାନ ଗଠନ କରାଯାଇଛି ।
ଫନ୍ଦମେନ୍ଟର ବନ୍ଦରେ ଏ ସବୁ ସଂହାରେ ଖାତେଟୀ ଆମ୍ରାଜନ ପର
ମୃଦୁ ଖେଳାପେବୀ ସରଠନମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଅଧିକାର
ଦିଆଯାଇଛି । ପାଧାରଣ ବନ୍ଦନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ବାଧ
କରିବ ପାଇଁ ଚିତ୍ତଲେଖ ଲୋକଙ୍କ ବଦିଚିମାନ ତଳ ପ୍ରକରେ
ବଢାଯାଇଛି । ଏହି ସବୁ ବଦିଚିମାନଙ୍କରେ ସ୍ଵେଚ୍ଛାପେବୀ
ସଞ୍ଚାର, ଅନୁଯୁଦିତ ଭାବି ଓ ଜୟନାତି ଏବଂ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଓ
ପୌର ପାଲିକା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରହଶ କରାଯାଇଛି ।
ଶ୍ରାଦ୍ଧାର୍ଥକରେ ରହୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଖାତେଟୀ
ବାଜରଗର ସନ୍ଦେଶ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ପ୍ରତି ରୁକ୍ଷ ଭଗରେ ବଳ୍ୟାଣ
ମଧ୍ୟର ନାମରେ ସ୍ଵେଚ୍ଛାପେବୀ ଅନୁଯୁଦନମାନ ଗଠନ କରାଯିବା
ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ସମୟ ଦେଖରେ ଡିଗ୍ରା ଏ
ଜ୍ଞାନରେ ଏକ ନୂତନ ପରିଷାର ପୁଷ୍ଟି କରିଯାଇଛି ।

ବ୍ୟାକ ପରିଚାଳନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଛି ।
ବ୍ୟାକାନ ଆମ ଗାନ୍ୟରେ ଖାରତୀ ବଜ୍ୟାଏ କାର୍ଯ୍ୟକରନ୍ତୁ
ଯେଉଁପରି ଅଗ୍ରଧ୍ୱବାର ଦିଆଯାଇଛି, ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା

ନିମ୍ନଯୋଜନ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁନର୍ଗଠିତ ୩୦ କିଲ୍ମ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ଭାବେ କିଲ୍ମ ଖାତରୀ ଫୋରମ୍‌ମାନ ଗଠିତ ହୋଇଛି । ଏହି ୩୦ଟି କିଲ୍ମର କିଲ୍ମ ଫୋରମ୍ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଅବସରପ୍ରାସ୍ତ କିଲ୍ମ ଜନ ପାହ୍ୟାର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦିଆଯାଇଛି । ସମ୍ବଲ ଅଭାବ ହେତୁ ଜଣେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କେତେବେ ଝାନରେ ଏହାମୁକ୍ତ କିଲ୍ମ ପାଇଁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି । ଅଛି କେତେକ କିଲ୍ମକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କିଲ୍ମ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ଫୋରମ୍ର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦିଆ ପରିଣିତ ଏବଂ ଅବସର ଗୁଣ୍ୟ ଝାନକୁ ପୁରଣ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିର୍ମାୟାଇଛି । ଐସି କ୍ଷରରେ ଖାତରୀ ଆମୋଳନ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଗଣ ଆମୋଳନ ରୂପ ନେଉଥୁବାବେଳେ ଆମ ଗାନ୍ୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବେତନାର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରସାର ହୋଇନଥୁବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସରକାର ଲୁହ ଗୀତ୍ର ଖାତରୀ ସତେନତା ପ୍ରସାର ଉଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ଟେଲିଭିଜନ ପରିଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି । ଆସନ୍ତା ଏହିର ପରିକଳା ସୁନ୍ଦର ଏହାର ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର ଯୋଜନା ରହିଛି । ଏହା ଆମ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସତେନତା ପ୍ରତିକିରଣ ପରିବା ପରିଦ୍ଵାରା ଆମ ଗାନ୍ୟରେ ଖାତରୀ ଆମୋଳନକୁ ସ୍ଥାନ କରିବାରେ ଉପଯୋଗୀ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ୧୯୭୦ ମସିହା ଏମ୍ପିଲ୍ ମାସରୁ ୧୯୯୩ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଗାନ୍ୟ ଖାତରୀ ବନ୍ଦିଗନଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଳ ହୋଇଥିଲା ୧,୦୭୪୮ ମାମଳା ମଧ୍ୟରୁ ୬୦୭୮ ଟିର ଫଳବଳା ହୋଇଯାଇଛି । ସେହିପରି କିଲ୍ମ ଫୋରମ୍‌ମାନଙ୍କରେ ସମ୍ବଲାୟ ୨,୨୪୦୩ ମାମଳା ରୁକ୍ଷ ହୋଇଥୁବାବେଳେ ସେଥୁରୁ ୪,୩୩୪୮ ଟିର ଫଳବଳା ହୋଇପାରିଛି ।

ଆମ ଗାନ୍ୟରେ ଖାତଚୀ ଚେତନାର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏହି ଅଭିନବ ପଦକ୍ଷେପ ଭାବରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ 'ଜେନ୍ ଡବନ'ର ନିର୍ମାଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆୟାଇଛି । ଏହା ଅଭିନବ ଖାତଚୀ ସବେଳନତା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ । ଏହି କେନ୍ଦ୍ରରେ ଦୁଃଖ ଗ୍ରାବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ପରିପାଲନ ପ୍ରକାଶନ, ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଓ ସଂରକ୍ଷଣ, ଶିକ୍ଷା ଓ ଜଗନ୍ମହାତ୍ମା ପ୍ରକାଶନ, ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଓ ଆଲୋଚନା ବିଭିନ୍ନ ଆଧିକାରୀ ଆମ୍ବାଜନି ପାଇଁ ବନ୍ଦୁବିଧ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ଏହା ପୁଞ୍ଜୀଙ୍ଗ ହେଲେ, ଆମ ଗାନ୍ୟ ଖାତଚୀ ଆମୋଳନ ଓ ଖାତଚୀ ଚେତନା କ୍ଷେତ୍ରରେ କାଢିଯାଇବାର ଏକ ସମ୍ବନ୍ଧମବ ଫ୍ରାନ୍ସ ପାଇବା ।

ପଢିବ, ଶାଖ୍ୟ ମୋଗାର ଓ ଶାଇଳୀ
ଦକ୍ଷାର ବିଜୟ, ଓଡ଼ିଶା ସରବାର,
ହୁବିଲେଖାର ।

ପଞ୍ଚଦଶ ଶତାବୀ ଉତ୍କଳ : ଏକ ଭୌଗୋଳିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ

॥ ଅଧ୍ୟାପିକା ଅନୁସମା ରାତର ॥

ଓଡ଼ିଆ ଜିହାସରେ ଭୌଗୋଳିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପଞ୍ଚଦଶ ଶତାବୀ ଗୁରୁତ୍ବରୁ । ଏହି ଶତାବୀ ସ୍ମୀଯ ବଂଶର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଶ୍ଵଲେଖନରେ ରାଜତ୍ବ ସମସ୍ୟା । ସେ ନିଜର ଅମିତ ପରାପରା ଧୂରା ଗଜାଠାରୁ କୃତ୍ତାୟାର୍ଥ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ନିଜର ପରିସରରୁକୁ ରହିପାରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପୁର୍ବରୁ ଗଜବଂଶୀ ରାଜାମାନେ ଏତଳି ସମ୍ବନ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ର କରିପାରି ନ ଥିଲେ । ମାତ୍ର କପିଲେଖନରେ ନିଜର ଦେବତାରୀ ହୁରା ଓଡ଼ିଶାର ଭୌଗୋଳିକ ସୀମା ବୃଦ୍ଧି କଲେ । ସେଥିରେ ପଞ୍ଚଦଶ ଶତାବୀ ଓଡ଼ିଶା ଜିହାସରେ ସୁରଣୀୟ ।

ପୁର୍ବବଂଶ ବା ରାଜା କପିଲେଖନରେ ପୁର୍ବରୁ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟମାନେ ଉତ୍କଳରେ ଶାସନ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଭାବରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଚୀରେ ମୁସଲମାନ ରାଜତ୍ବ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହିଲା । ସେମାନେ ଅମାନୁଷିକ ବର୍ବିରଳୀଳା ଚଲାଥିଲେ । ଏବାବରା ଶତାବୀରେ ଗଜନୀର ମାହମୁଦ ପରେଥର ଭାବରେ ଆଜାଶ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ମୁସଲମାନ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିପାରି ନଥିଲେ । ଶୈଖେଦଶ ଶତାବୀରେ ମହାନଦ୍ୟୋରୀଙ୍କ ପୁର୍ବରେ ତାଙ୍କ ଫୀଦୋପ କୁତୁକୁଦିନ ଆଜବାକ ଦିଲ୍ଲୀ ଅଧୁକାର କରିବାରୁ ମୁସଲମାନ ରାଜତ୍ବ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲା । ସମ୍ବନ୍ଧ କପିଲେଖନରେ ପରି ମହାକବି ସାରଳା ଦାସ ପଞ୍ଚଦଶ ଶତାବୀର ଏକ ସୁରଣୀୟ ପୁଣି । ସେ ଭାବରେ ଭାବରେ ଏକ ଭୌଗୋଳିକ ପରିଷିଦ୍ଧିକୁ ତାଙ୍କ ମହାନ ପ୍ରକ୍ଷତ ମହାଭାରତର ପରିଷରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେଇଛନ୍ତି ।

"ଶୌତ୍ର ରାଜନ ତିହୁତି ତୋଚାନ ମନ୍ଦ୍ୟାର
ବାମାନ୍ତି ବବାଳା ଆଉ ବେଳାବଜିପୁର
ଥୀର ମାଳବ କୁତୁକ ପୁଣି ହେ ଶୌତ୍ର
ବାଗୀ ବଜାରିକ କୁତୁକ ଆଜ ମହାରାଜ୍ୟ
ହିନ୍ଦୁ ବୋଶଳପୁର ବାରଦ୍ଵାରୀ
ନେପାଳ ଆରବିନ ସେ ରାଜା ଗୋକୁଳ ଶୌତ୍ର"

ଏହି ସବୁ ଆନନ୍ଦ ତାଙ୍କ କୁତୁକରେ ପାଣିପ୍ରାହୀ ଯଥାରେମେ ଶୌତ୍ର ହିମାହୟର ବଜାରିକ ପାଦଗରି ଅଞ୍ଚଳଭାବେ, ତୋଚାନକୁ ତୁଳାନ, ବାମାନ୍ତାରୁ ଆସାମୀ, ବବାଳାକୁ ବଜାରାଷୀ ପ୍ରଦେଶ, କାଗୀକୁ ସାରଳାପ୍ରାହୀ ଅଞ୍ଚଳ ଭାବେ, ମହାରାଜ୍ୟକୁ ବିଶେ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା

ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହା ହେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଭାବରେ ଭାବରେ ମୁସଲମାନ ଅଧୁକାର ଭୌଗୋଳିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ।

ଏକାଦଶ ଶତାବୀରୁ ପଞ୍ଚଦଶ ଶତାବୀ ମଧ୍ୟରେ ଭାବରେ ଏକ ପ୍ରାଚୀରେ ମୁସଲମାନ ରାଜତ୍ବ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଥିବା ହେଲେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଚୀରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ହେ କେବଳ ଦିନ୍ଦୁ ଗଜ ରାଜାମାନେ ଶାସନ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ କେବଳ ପ୍ରବଳ ପ୍ରତାପୀ ନଥିଲେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିଶାର ଲିପ୍ଯା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଜାରର ରହିଥିଲା । ଯାହା ଫଳରେ କି ପେମାନେ ତାବର ସାମ୍ରାଜ୍ୟକୁ ଉତ୍କଳ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାବର ରାଜନେତିକ ଓ ଭୌଗୋଳିକ ସୀମାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରେ ଆଗଣା ଗୋଦାବରୀ ସେମାନଙ୍କର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପରିସରରୁ ହେଲା ।

ମାତ୍ର ଏପରି ସତ୍ତ୍ଵ ଗଜବଂଶର ଶେଷ ସ୍ଥାଧୀନ ରାଜା ନିପଜ୍ଜ ଭାନୁଦେବ ଅପୁର୍ବିକ ଥିଲେ । ଏହାରି ସୁଯୋଗ ନେଇ ସ୍ମୀଯବଂଶର ପ୍ରଥମ ରାଜା କପିଲେଖନ ଅଧୁକାର କରି ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନଥିଲେ । ସିଂହାସନ ଅଧୁକାର କରି ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ପରେ ରାଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର କରିବା ତାବର ଏକ ନିଶା ଥିଲା । ସେ ରାଜା ଜୀବନ ଉତ୍କଳ ଭୌଗୋଳିକ ସୀମାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ଯାହାର ବର୍ଣ୍ଣନା ତାବର ସମସ୍ତାନୀୟକ କବି ସାରଳା ଦାସ ଲେଖନୀରେ ପରିସ୍ଥିତି ଲାଭ କରିଛି ।

କପିଲେଖନ ଭାବରୀଙ୍କ ଅଧୁକାର ପରେ ବଜ ଓ ମାଳବର ମୁସଲମାନ ଶାସକମାନଙ୍କୁ ପରାପର କରିଥିଲେ । ଉତ୍କଳ ନିଧିରେ ଆଲୟବେମ ରାଜା ଥିଲେ । ମାତ୍ର କିମ୍ବା ରାଜନେତିକ ଦେବ ଭାବରେ ଆଲୟବେମ ରାଜା ଥିଲେ । ଏହି ଗୋଦାବରୀ ଓ କୁତୁକ ମଧ୍ୟରେ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଦୁର୍ଗର୍ଭ ବେଳାମ ରାଜବଂଶ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅଧୁକାର କରି ନେଇଥିଲେ ।

ସେହିପରି ବାହମନି ରାଜ୍ୟର ସୁଲତାନ ଆଲାଭଦିନଙ୍କ ପୁର୍ବ ତାଙ୍କ ପୁର୍ବ ଦୁମାମୁନ ସୁଲତାନ ହେଲେ । ମାତ୍ର ଆଧୁନିକ ନାଲଗୋଟ୍ରା ନିଲାକୁ ଦଳାର ଶୀ ନାମକ କଣେ ଅମାତ୍ୟ ପଳାଳାୟ ଦେବର କୋଷ୍ଟା ଅଧୁକାର କଲେ । ମାତ୍ର ପୁଣି କାନ୍ଦିଲାପାର ନେଇକାମ ରାଜବଂଶ ସାହାଯ୍ୟରେ ଦେବର କୋଷ୍ଟା ଥେ ଲେଖନାକୁ ଅଧୁକାର କରି ତାଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଭୌଗୋଳିକ ସୀମା ବୃଦ୍ଧି କଲେ । ତା'ପରେ କପିଲେଖନ ଭୌଗୋଳିକ ସୀମା ବୃଦ୍ଧି କଲେ ।

ଉତ୍ତରରେ ମୁହଁର କିଲାଠାରୁ ଦସ୍ତିରେ ତାଙ୍କେର ଦିଲ୍ଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମନ୍ଦ ଉପକୁଳ ଅଛି ଅଧ୍ୟବାର ବଳେ । ଏହି ମନ୍ଦସରେ
ପଡ଼ିଥାଇ ଗାନ୍ଧୀ ସୀମା ଉତ୍ତର ଦୂରାଳି ନଦୀ ପରାରିବୁ ଏହି
ମାନ୍ୟଲା କୃଷ୍ଣା ଓ କାବେରୀ ମଧ୍ୟବନ୍ତୀ ଅଛି ଉଦସଗିରି ଓ
ଚନ୍ଦ୍ରଗିରି ନାମକ ଦୁର୍ଗ କପିଲପ୍ରଦେଶକ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅଣ୍ଣାରୁତ
ଥିଲା । ଏହି ଉଦସଗିରି ଦୁର୍ଗରୁ ଉକପତି କପିଲପ୍ରଦେଶକର
ଦୂରାଳି ଶିଳାଲେଖ ମିଳିଛି । ଉଦସଗିରିର ଉତ୍ତରରେ ମୁନ୍ୟରୁ
ନାମକ ଶ୍ଵରୁ ନଦୀ ଦସ୍ତିରେ ପେନାର ନଦୀ ଓ ରୁକ୍ଷରେ ସମ୍ମୁଦ୍ର
ପଶ୍ଚିମରେ ପୁରୀ ପାତର ନାଲମଳାରୁପ ପର୍ବତ ଶ୍ରେଣୀ ରହି ଏହାର
ତୌରେ ପର୍ବତ ପାତା କରିଛି ।

ଏହିପରି ଗୋଟିଏବୁଝି ତେଣାର ଇତିହାସ ଓ ଜୀବନିକ
ପରିବାଳା ମଧ୍ୟରେ କବି ପାଦାଳା ଦାସଙ୍କ ଲେଖନୀ ଚକଚଳ
ଦୋଷରେ । ତାଙ୍କ ପୁଣୀତ ମହାଭାରତରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସଂଗରେ ସେ
ଗାନ୍ଧା କଥିଲେନ୍ଦ୍ରଦେବଙ୍କ ଘାୟନ୍ୟ କଥା ବଞ୍ଚିନା କରିଛନ୍ତି । ସେ
କଥ ବର୍ତ୍ତମାନ କୃତ୍ତବ୍ୟାକ୍ରମ ଦୂର ଓ ରେଣ୍ଟ ଗାନ୍ୟ ସାପନ୍ତରେ ଥିବା

ଉଠିମ ପଞ୍ଚମ ଦିନ ଯାଏଗର କୁଷ୍ଣୀନଗର ରାଜା ଉତ୍ତରକ ଯୁଦ୍ଧ
ସହ ମିଳିଯାଉଛି । ପୁଣି ରାଜା କପିଲେନ୍ଦ୍ରଦବସର କୋଣାର୍କରୁ
ଦୂରି ଅଧ୍ୟକାର ସଭା ପର୍ବତେ ବଞ୍ଚିତ ରାଜସ୍ୱ ଯଙ୍ଗ ପାଶ ଅନ୍ତର୍ମର
ବିଭିନ୍ନ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମିଳିଯାଉଛି ।
ମହାରାଜରେ ବ୍ରତସାହୀ ହେଉଛି ବାହମନୀ ରାଜ୍ୟ ଓ
ଅରୁଣାଚିର ଉଦସଗିରି । ଅମରତ୍ରତ ପର୍ବତ ହେଉଛି
ଦେବଗକୋଣା ଦୂରି । ଏଇଭଳି ରାଜା କପିଲେନ୍ଦ୍ରଦବସର
ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ କୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସାରଳା ଦାସଙ୍କ ମହାରାଜର ବର୍ଣ୍ଣନା
କବାଯାଇଛି । ସେ ପାରିପାଶ୍ଵିକ ଏପତ୍ରିହାସିକ ସାମାଜିକ
ଘଟଣାଙ୍କୁ ଯେଉଁଳି ବର୍ଣ୍ଣତ କରିଛନ୍ତି ତା ସହିତ ସମସାମହିତ
ଉତ୍ତର ତୌରେଳିକ ପରିଷିତିକୁ ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ଏହା
ହେଉଛି ପଞ୍ଚଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ତୌରେଳିକ ଦୃଷ୍ଟିବୋାର ।

ଓଡ଼ିଆ ଦିଉଗ,
ତୁମ୍ଭକ ମହିଳା ମରାଦିଦ୍ୟାଙ୍କୁ ।

ଦେବାଦିଷ୍ଟ ମହାବିଦ୍ୟାଜ୍ଞୟ ଛାତ୍ର ସଂଗଠ ଉତ୍ସବକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଞ୍ଜନାୟକ
ବଦ୍ୟାଚନ କରୁଥିଲା ।

କଗନାଥଙ୍କୁ ଦଶାଣ

॥ ପ୍ରଭାତ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା ॥

ପାଷାଣ ହେଲକି ପ୍ରଭୁ କାଳିଆ ଠାକୁର
ଦେଖନା କି ତବ ପୃଷ୍ଠି ରୂପ ନାରଣାର ॥
ସତ୍ୟ, ଶାନ୍ତି, ମୌରୀ-ମନ୍ତ୍ର ଭୁଲି ଆଜି ନର
ଯାଇ ଅଛି ସମାଜରେ ବେଶ ଭୟାୟନ ॥

ଅସୁଧରି ବସିଥାଏ ରହ ସିଂହାସନେ
ଏତେ ସରି ହେଲା ପରେ ମତ୍ତନେ ବେସନେ ॥
ନାରୀର ଲାଞ୍ଛନା ଆଉ ଗର୍ବିବ ଗଞ୍ଜା
ବହୁଅଛି ଦିନୁଦିନ ନାହିଁ ତା ଠିକଣା ॥

ସତ୍ୟର ପୁଜାରୀ ହୁଏ ସମାଜେ ନିର୍ଦ୍ଦିତ
ନିଷାର ନ ମିଳେ ମୂଳ ଲମ୍ପଟୀ ପୁଣିତ ॥
ଦିନୁ ଦିନ ପଶୁବଳ ହୁଅଇ ପ୍ରବଳ,
ନ୍ୟାୟର ଅକୁଣ୍ଡ କିବା ହେଲା କି ଅଚଳ ?

ଗବି, ଅହଙ୍କାର ବଶେ ଅନ୍ଧର ପରାୟେ
ମାନବ ଧରନ ହୁବି ଅପଥେ ତଜାଏ ॥
ପ୍ରେମ, ଭାଙ୍ଗ, ଭାତ୍ରୁଭାବ ସବୁଯାଏ ଲୁଚି
ଅହଙ୍କାର, କୁଟ ହୁବି ଉଠୁଅଛି ନୀତି ॥

ଦିଂଘା, ଦେଉ, ବିଦେଶରେ ଭରିଛି ଜଗତ
ଦୟା, କ୍ଷମା, ପ୍ରେତ, ଶ୍ରୀମା ହେଲାଣି ଅଚୀତ ॥
ଶୋଷଣ, ତୋଷଣ ଏବେ ସଂସାରର ରୀତି
ଅର୍ଥ ଆଗେ ନର କରେ ନରକରେ ଗତି ॥

ବିଦେକ ହେଲାଣି ଧଂଘ ହୁବି ମୁଣ ବାଟେ,
କହିଲେ ତେତାର ଯେତେ ଯାଏ ଯେ ଅବାଟେ ॥
ଦିନୁ ଦିନ ଅତିଶୟ ହେଲାଣି କବିନ
ଆକୁଳେ ଡାକର ଡକ ରଖ ନାରାୟଣ ।

ପୁଷ୍ପ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା,
ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ଓଡ଼ିଶାର ସାଂସ୍କୃତିକ ଏମ୍ପିଟିହ୍ୟ

॥ ଉତ୍ତର କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଘଡ଼ିଙ୍ଗୀ ॥

ଠାର ଏକ ବିଶାଳ ଦେଶ । ଶୈଳୋଲିକ ଓ ଏମ୍ପିଟିହ୍ୟିକ କାରଣରୁ ଏ ଦେଶରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଭାଷା, ଧର୍ମ ଓ ଜାତି ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ । ଅନେକବୀର ମଧ୍ୟରେ ଏକବୀର ହିଁ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । ଏ ଦେଶର ସଂସ୍କୃତ ଧର୍ମ ସହିତ ନିବିଢ଼ ଭାବରେ ସଂର୍ବିଷ୍ଟ । ପ୍ରାଥମିକ ବାଲରେ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତକୁ ପ୍ରଭାବିତ ବରିଥିବା ଧର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ବେଦ ଉପନିଷଦ ଆଧାରିତ ଦୟନ୍ଧମ ଓ ବେଦ ବିଗୋଧୀ ବା ଅବେଦିକ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ପ୍ରଧାନ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ବାଲରେ ବହୁ ବିଦେଶୀ ଜାତି ଶକ, ତୁଣ, କୁଗାଣ, ମୋଗଲ, ପଠାର, ସଞ୍ଜୁଗୀଜ, ଫରାସୀ ଓ ରଙ୍ଗରେଜ ପ୍ରଭୃତି ଆସି ଏ ଦେଶରେ ନିବନ୍ଧ ପ୍ରଭାବ ବିଜାର କରିଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କର ଧର୍ମ ଓ ସଂସ୍କୃତର ପ୍ରଭାବ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତର ଭୀବନରେ ପରିଲିଙ୍ଗିତରୁଥିବା ।

ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିକ ଧାରାକୁ ମୁଖ୍ୟରେ ଶୁଣିବାରେ ବିଭିନ୍ନ କଥାଯାଇପାରେ । ବେଦିକ ସଂସ୍କୃତ, ବୌଦ୍ଧ ସଂସ୍କୃତ, ଜୟଲାମ ସଂସ୍କୃତ ଓ ଖୁଣ୍ଟିଯାନ ସଂସ୍କୃତ । ତେବେ ଏ ଦେଶର ମୁଖ୍ୟ ସଂସ୍କୃତ ଦେଉଛି ଦୟନ୍ଧ ସଂସ୍କୃତ । ଏହା ସହୁତାରୁ ବ୍ୟାପକ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଭାରତର ସମ୍ରକ୍ଷ ଅଞ୍ଜଳରେ ଏହାର ବ୍ୟାପି । ବାଲକରମ ଅଥରୁ ବହୁ ଉପଧାରୀ ପୁଣିହୋଇ ଭାରତୀୟ ବନଦୀବନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି । ଏହାର ମୁଖ୍ୟୋତ୍ତମ ଦେଉଛି ଭାବଧାରା ।

ବେଦ ବିଗୋଧୀ ସମ୍ପଦୀୟ ଭାବେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ଭାରତରେ ପୁଣିଲାଭ କରିଥିଲେହେଁ ବିଦେଶରେ ଏହାର ପ୍ରସ୍ତର ଓ ପ୍ରସାର ଦେଇଛି । ଦୟନ୍ଧମ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ବିଶେଷତାକୁ ଅପରିଭବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଲେଲାଯେ ଭାରତରେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବାଲରେ ପ୍ରାୟ ଲୋପପାଇଗଲା । ବୌଦ୍ଧମାନେ ଦୟନ୍ଧମାନର ଦୟନ୍ଧମାନର କରିଥାଯାଇଲେ । ଏହା କିନ୍ତୁ ଆମ ଦେଶର ଉତ୍ସବରେ ଦୂଆ କଥା ନଥିଲା । ବେଦର ବର୍ମିବାକ୍ଷକୁ ବିଗୋଧ କରିବା ଉପନିଷଦସଂସ୍କୃତରେ ଆରାସ ହେଉଥାଇଥିଲା । ବିଶେଷକରି ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ନିର୍ଣ୍ଣାତ୍ତ୍ଵ ଓ ଦୟନ୍ଧମର ମୁକ୍ତିତ୍ତ ପ୍ରାୟ ଏବବଥା । ଦୟନ୍ଧ ବୌଦ୍ଧ, ବୈନି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ଭାରତୀୟ ସମ୍ପଦୀୟରେ ପୁଣିହୋଇ ପ୍ରତି ପ୍ରାୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାବନା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ।

ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମର ପ୍ରଭାବ ଏ ଦେଶରୁ କୁଣ୍ଡ ହୋଇ ଯାଇଥିବାବେଳେ ଜୟଲାମ ସମ୍ରକ୍ଷ ପ୍ରବେଶକରା । ଭାବନାଟିକ ଷମତା ବଜରେ

ଏହା ଦୟନ୍ଧମର ପ୍ରତିହ୍ୟାନୀ ଧର୍ମଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭକରି ଏ ଦେଶର କଳା ଓ ସାହିତ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ବିଜାର କଥା । ଏହାର ସୁନ୍ଦରିତମ ଭାରତୀୟ ବହୁଦୂରତେଥୁବା ହେତୁ ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭୀବନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଦଶ କୌଣସି ନୃତ୍ୟ ସର୍ବନାଥର ଚିତ୍ରା ବିଜାର ବରିପାରିନଥୁଲା । ଏ ଦୟନ୍ଧମ ଖୁଣ୍ଟିଯାନମାନର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରାୟ ନବାଣ୍ୟ । ଜତରୋପରୁ ଯେତୀପରୁ ପ୍ରଭାବ ଆସିଥିଲା ସେବା ଦୟନ୍ଧ ସଂସ୍କୃତ ସହ ମିଶ ଆସମାନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କଲା । ଏହା ସାରେ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତକୁ ଦୟନ୍ଧ ସଂସ୍କୃତ ବିହିତ ଦିଲ୍ଲି ନୁହେଁ । ତେବେ ଦୟନ୍ଧ ସଂସ୍କୃତ ଯେ, ଏ ଦେଶର ସର୍ବାପରେ ବ୍ୟାପକ ସଂସ୍କୃତ ଏହା ନିଃସମ୍ବେଦରେ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଜିଲ୍ଲୀୟ ସଂସ୍କୃତ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତର ଏକ ଅଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ଗାନ୍ଧୀଜିତର ପ୍ରତିଷ୍ଠାଳାତ କରିଥିଲେହେଁ ସଂସ୍କୃତିକ ଶୈଖରେ ଏହା ଭାରତେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ସହ ସମାନଭାବେ ଗତି କରିଥିଲା । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତର ଅଞ୍ଜଳୁଗୋଦ୍ଧରମ ହୋଇଥିଲା ଭାରତେ ଜଞ୍ଜି ପରିମାଳିତରେ । ଏହି ସଂସ୍କୃତର ରୂପରେଖ ବେଦ ଓ ଉପନିଷଦରେ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଏହା ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚହବାର ବର୍ଣ୍ଣ ଲେଖ କଥା । ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାରେ କେତେ ସମ୍ପଦାୟର ଲୋକ ବାସକରୁଥିଲେ ତାହାର କୌଣସି ପ୍ରତିନିଧି ପରବର୍ତ୍ତୀୟଗରେ ଆୟ୍ୟମାନେ ଆସି ଏ ଦେଶରେ ବସିଥାଏ କରିବା ଫଳରେ ଆଦିମ ଅଧ୍ୟବାସୀମାନଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ହ୍ୟାଏପାର ଅନେବାହାରେ ଲୋପପାଇଲା । ଆୟ୍ୟମାନେ ବେଦ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, ଜୀବ, ଭାଗବତ, ପୁରାଣ, କାବ୍ୟ, ନାଟକ ସମ୍ପଦ ସଂସ୍କୃତର ପ୍ରବୃତ୍ତ କଲେ ।

ଭାବବନ୍ଧର ଦୂର ବିଶିଷ୍ଟ ସତ୍ୟତା ଆୟ୍ୟ ଓ ଦ୍ଵାରିଦ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧ ଯେତେ ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶା । ପ୍ରଥମେ ଦୂରେ ଏତାରେ ହାବିଦ ବା ଅଷ୍ଟକ ଭାବରେ ଲୋକକର୍ମକା ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ହେଉଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଭାଲରେ ଆୟ୍ୟମାନଙ୍କ ଆଗମନରେ ସେମାନର ପ୍ରଭାବ ଧୀରେ ଧୀରେ ତୁର୍କିପାଇଲା । ସେମାନର ଦ୍ୱାରା ସାହୁତ ହୋଇ ଏ ଦେଶର ଆଦିମ ଭାବିମାନେ ଧୀରେପେ ସର୍ବାତ୍ମିତ ହୋଇ ବଣ ପାହାଡ଼ଦେଇବା ପାର୍ବତ୍ୟାକ୍ଷଳ ଓ ମାନ୍ଦୁନିରେ ବାପ କଲେ ଓ ଆୟ୍ୟମାନେ ସମକ୍ଳ ଛୁମିରେ ବସିଛି ଝାପନ ବିବେଦିତ ହେଲା । ଆୟ୍ୟମାନର ଆନ୍ତମାଣାପକ ମନୋକୁରି ଯୋଗୁ ଆୟ୍ୟ ସତ୍ୟତା ଅର୍ଥାତ ଦୟନ୍ଧ ସଂସ୍କୃତ ଏ ଭାବ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ସତ୍ୟତା କୁହେ

ପ୍ରମୁଖ ଏହି ଦୟା ପରିବର୍ତ୍ତନର ସହାୟକ ହେଲା ଏ ବାଜ୍ୟର
ଶୈଶବାଳିକ ପରିବେଶ । ଭୋଗୋଳିକ ଅବଶ୍ଵିତ ଦୁଷ୍ଟିରୁ
ଓଡ଼ିଶାରୁ ପାଧାରଣଟା ପାଞ୍ଚଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ ବରାୟାଳଥାଏ ।
(୧) ଯେବୁବର୍ତ୍ତୀ ପମଳେ ଅଞ୍ଚଳ, (୨) ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ
ପାର୍ଶ୍ଵାଞ୍ଚଳ, (୩) ନଦୀ ଅବବାହିକା ଅଞ୍ଚଳ, (୪) ଉଚ୍ଚ
ମାଲଭୂମି ଓ (୫) ନିମ୍ନ ମାଲଭୂମି । ବାଜ୍ୟର ଏହି ପ୍ରାକୃତିକ
ବିଭାଗରୁ ଶକ୍ତିଭାଣ୍ଡରେ ବରି ଏ ବାଜ୍ୟରେ ମହାନଦୀ, ବ୍ରାହ୍ମଣୀ,
ହେରେଣୀ, ପୁରୁଷୀରେଣୀ, ବୁଢାବଳଙ୍ଗ ଓ ରାଣୀକୁଳ୍ୟା ପ୍ରତ୍ଯେ ନଦୀ
ଓ ସେ ସବୁର ଶାଖାନଦୀ ପ୍ରବାହିତ । ଏହିପରି ନଦୀ ବାଜ୍ୟରୁ
ସ୍ଵର୍ଗ ବରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦରିଦ୍ର ବି ବରୁଥୁଲେ । ବର୍ଣ୍ଣାକାଳରେ
ଜୀବଜୀବନ ନଦୀରେ ଆସୁଥୁବା ବନ୍ୟା ବାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କୁ ଆବେଳିତ
ରହୁଲା, ପରଦ୍ଵାର ଭାଙ୍ଗୁଥୁଲା ଓ ବାଜ୍ୟର ସ୍ଥାଭାବିକ ଗତିବିଧୁଙ୍କୁ
ଜୀବି ଆନନ୍ଦପରି ବିଧୁତ କରିଦେଉଥୁଲା । ନଦୀପରି ଏହି
ଜୀବଜୀବନ ମୂଳଯାତ୍ରୀ ଗ୍ରେ ଶିମିଲିପାଳ, ମେଘାସନ,
ପନ୍ଦିତନାନୀ, ମାଲ୍ୟଶିରି, ମହେମ୍ବରିରି, ଦେବଗିରି ଓ ଦେଓମାଳି
ପରି ପର୍ବତ ଏ ବାଜ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏ ସବୁ ପରିବର ନୌସିନି
ଶୋଭା ଏ ବାଜ୍ୟର ଅଧିବାସୀଙ୍କ ପ୍ରତ୍ଯେକି ପ୍ରଭାବିତ

କରିନ୍ଥିଲା ତା' ଅପେକ୍ଷା ଦେଶୀ ଆତକିତ ରାଜ୍ୟରେ
ବାସ ବରୁଥିବା ବ୍ୟାଘ୍ର, ଭାଙ୍ଗକ ପ୍ରତି ହିଁସନ୍ଧିକ ଯୋଗ ।

ବୋଧକୁ ରାଜ୍ୟର ବାରତାର ପ୍ରାକତିକ ବିପୟୁସ୍ତ ଯୋଗୁ
ଲୋକେ ମାତ୍ରଭୂମି ଉପରେ ନିର୍ଭର ନବରି ପାଗରାତିମୁଖୀଁ ହେବାକୁ
ବାଧିଛେଲେ । ଫଳରେ କଜିଙ୍ଗ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଭାରା, ପୁନାନ୍ଦ,
ବୋର୍ତ୍ତା ପ୍ରତ୍ରତି ଦୀପପୁଞ୍ଜକୁ ପ୍ରସାରିତ ହେଲା । ସେ ସବୁ
ଦୀପପୁଞ୍ଜରୁ ଆସୁଥିବା ଧନରାଶି ଏ ରାଜ୍ୟର ସାଧବମାନଙ୍କୁ
ସମ୍ମରଣାକାରୀ ହେଲା । ଏ ରାଜ୍ୟରେ ଶତିଷଠିଲା ପୁରୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ
କୋଣାର୍କର ମନ୍ଦିରମାଳା । ଏ ରାଜ୍ୟର ସାହସୀଲୋକେ
ପ୍ରାକୁତିକ ବିଦ୍ୟାରେ ବିପୟୀୟ ନହୋଇ କଳା, ଶ୍ରାପତ୍ୟ, ସଙ୍ଗୀତ,
ସାହିତ୍ୟ ଓ ଚିତ୍ରର ଏକ ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ପରିପାଠୀ ପୁଣ୍ଡିକଲେ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘେରାର ପରିଷ୍କାରହେଲା ଦଶିଶ ଓ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳର ଏକ
ସମନ୍ତରାବ, ଉଦାରତାର ଏକ ମହୋକ୍ଷୟ ।

ଅଧ୍ୟାପକ, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ,
ବ୍ୟାଏନ୍‌ଦିଲାର କ୍ଲେବ୍, ମାହୀପୁରରୋଡ଼,
ମାହୀପୁର-୨୫୩୦୧୯ ।

ବିଜ୍ଞାନଗରତାରେ ମାନ୍ୟବର ରାବ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ବି. ସତ୍ୟ ନାଗାସ୍ଥଣ ଚେଷ୍ଟୀ ଶାରୀରିକ ଅନ୍ତର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଦିନିକିଆ ସାରକେଳ ଓ ଆଗାବଦି ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ମରତେ ଯା'ର ତୁଳନା ନାହିଁ

॥ ଶ୍ରୀ ଗାଧାନାଥ ଦାସ ॥

ଉତ୍ତର ମୋର କମମ ହୁଣ୍ଡି	ଉତ୍ତର ମୋର କମମ ହୁଣ୍ଡି	ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟ, ଓଡ଼ିଶୀ ଶୀତଳ	ଆବର ଲୋକନୃତ୍ୟ, ସଙ୍ଗଠନ ପଢିଲୁ କରେ ଗୋଲ ॥୩॥
ତୁଳନା ନାହିଁ ମାଆ	ଦେବଦା ବାସ କରନ୍ତି ଯହି	ଶ୍ରୀକଷ୍ମଦେବ ଉତ୍ତର ରଚନା	କଟକ ଜାଗନ୍ନାଥ ଉପରି
ମରତେ ଯା'ର ତୁଳନା ନାହିଁ	ବାଲିଆ ଯା'ରୁ ଘାହା ॥୩॥	ମାଣିଆବନ୍ଧି, ସମ୍ବଲପୁରୀ	ବଜଗୁର ପାଠ
ଅଜଳ ରାଜ୍ୟ ଦେଖୁଇ କାହିଁ	ବୀର ସନ୍ତାନେ ଭରା ଯା'ଗୋଲ ଯା' ପୁଣ୍ୟ ହୁମେ ଶ୍ରୀନୀଳାଚଳ	ଦିପିଲିର ପ୍ରମୁଖା, ଛତା	ଓଡ଼ିଆ ଘର ଖୋଟି ଓ ବିଜା
ବୀର ସନ୍ତାନେ ଭରା ଯା'ଗୋଲ ଯା'	ଯୁଗ ଯୁଗକୁ ରାଜେ	ପଢିଲୁ ଆଜି କରେ ବାରଳା	କଟକୀ ମେଡ଼, ଥାର ॥୪॥
ଦଗା, ବଳିଆ ଯେ ଜାତି ପାଇ	ମାତ୍ରିକ ହାତୁ ଶାରଣ ଦହି	ଓଡ଼ିଆ ଘର କାଞ୍ଚି ପଶାଳ	ଦେହରେ ଆଶେ ଅମାପ ଜୀ
ବାଟିର ମାନ ରଖୁବା ପାଇ	ଯୁଦ୍ଧକୁ ହେଲେ ବିଜେ ॥୫॥	ବରୁଜି, ମଞ୍ଚାପିଠା	ବରମାସରେ ତେରଣୀ ଯାତ୍ର
ଶୈତରେ ଭରା ମୁନା ଦସଳ	ଯା'ରୁପ ଅଣେ ଅନୂଳ ମୁନା	ପ୍ରୁଣିଗ୍ରୁ, ଦୋଳ, ଅଷା, ବରତ	ପ୍ରୁଣିଗ୍ରୁ ଆହାର ସତେ ମିଠା ॥୫॥
ନିଏ ପରାଣା ମୋହି	ନିଏ ପରାଣା ମୋହି	ଯାହାର ମହାପ୍ରସାଦ ପାଇଁ	ଆହାର କରନେ ଆସନ୍ତି ଧାରୀ
ବଣ ପାହାଡ଼େ ନୀଳିମା ଭରା	ପ୍ରମାଦ ପାହାଡ଼ି ଖରଣା ଧାରା	ଯା' ମହୋଦଧୀ ପଶାଳେ ପାପ	କଳେ ଯେଉଁଠି ମଇଷୀ ୧୦
କେତେ ଯେ ନବୀ ଯାହାନ୍ତି ବହି	ମଧୁର ଗାତ୍ର ଗାତ୍ର ॥୩॥	ବାତିର ନନ୍ଦୀଯୋଷ ଗଢ଼କ	ଯାହାର ବଢ଼ ଦାଷ୍ଟେ ॥୧୦॥
ବିଳିକା ପାଇ ଗୋଟା ସମାର	ପଞ୍ଚୁପା ଆହାବି ମନୋରତ୍ର !	ଧରିବା ପାଇଁ ତୁଷ୍ଟେ	ଧରିବା ପାଇଁ ତୁଷ୍ଟେ
ବୁଦ୍ଧକ ଆଖୁ ଲାଖୁ	ବୁଦ୍ଧକ ଆଖୁ ଲାଖୁ	କଳେ ଯେଉଁଠି ମଇଷୀ ୧୦	କଳେ ଯେଉଁଠି ମଇଷୀ ୧୦
ବିର ସବୁଦ ପରମାଳା	ମନ୍ଦିର ଜାବେ ଖୋଦିତ ଗୀଳା	ଯାହାର ବଢ଼ ଦାଷ୍ଟେ ॥୧୦॥	ଯାହାର ବଢ଼ ଦାଷ୍ଟେ ॥୧୦॥
କୁହଟି ଦେବେ ଅନୁହା କଥା	କାରିର ହୋଇ ପାଷୀ ॥୪॥	ଧରିବା କହେ ଯେ' କାତି ବଥା କୋଣାକି ଗାସ ଯେ' କାତି ଗାସ	ଧରିବା କହେ ଯେ' କାତି ବଥା କୋଣାକି ଗାସ ଯେ' କାତି ଗାସ
କଳା ସାହିତ୍ୟେ ଭରା ଏ ହୁଣ୍ଡି ଏ ମାହି ପୁଅ ସେ ଭାନ ହୋଇ	ଶ୍ରୀନୀଳାଚଳ, କବି ପୁରୁଷ	ପାତ ପାଗର ହୋଇଣ ପାରି	ପାଧବ ପୁଅ ବଣିଜ ଧାରୀ
"ମୋର ବୀବନ ପଦୁ ନନ୍ଦକେ	ମେହେର, ରାଧାନାଥ	ବୋଇତ ବାହି ଆସଇ ଫେରି	ଭରମ ଚବାଆଖୁ ॥୧୬॥
ବୀବନ ପାମ-ସଙ୍ଗୀତ ଗାଇ	ଏବେ ବି ପୁରା ଜିଜିନ ମନୁ	ପୁଗ ଯୁଗକୁ ନଗା କାଲିଆ	ଯେହି ଜାତିକ ହୁଅନ୍ତି ସାହା
ବାରଳା ଦାସ ଉପେକ୍ଷ ଉତ୍ତର	ବୈଶିଷ୍ଟ ପାତୀ ପାତୀ ॥୫॥	ବବାନସନ ମେଲି	ବବାନସନ ମେଲି
ଶ୍ରୀକଷ୍ମନାଥ, ସେ ଅଭିମନ୍ୟ	ବେୟାଟିଥ ବିଦ୍ୟା, ବିଷ ବଳା	କଳା ହୀଗାରେ ଭରା ଯା' ହୁଣ୍ଡି ଲୁହା ପଥରେ କଳନା ନାହିଁ	କଳା ହୀଗାରେ ଭରା ଯା' ହୁଣ୍ଡି ଲୁହା ପଥରେ କଳନା ନାହିଁ
ବ୍ୟାସ କବିକ ପାହିତ୍ୟେ ହୃଦି	ପାରକ ଖରା ଖେଳ	ବିଏ ରେ ବହେ ଏହି ଓଡ଼ିଶା ଗରିବ ରାଜ୍ୟ ବୋଲି ?? ॥୧୭॥	ବିଏ ରେ ବହେ ଏହି ଓଡ଼ିଶା ଗରିବ ରାଜ୍ୟ ବୋଲି ?? ॥୧୭॥
ତିର ପୁରା ମହିରମାଳା			
		ପଦ୍ମବାହି, ଅଂଶୁର ଚାରି, ବିବିହା-ପରିଷାର ।	

ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀଙ୍କ କଲ୍ୟାଣକଷେ ବିଗତ ଶୁରୁ ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ସାଫଳ୍ୟ

ପ୍ରସିଧାନ ଧାରା ୪୩ ଅନୁଯାୟୀ ଦୁର୍ବଳଶ୍ରେଣୀ ବିଶେଷତଃ ଫେସିଲାର୍ଡ ଜାତି ଓ ଚନ୍ଦ୍ରପିଲାର୍ଡ ଜନଜାତିର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ସୁବାରର ସାମାଜିକ ଶୋଷଣରୁ ମୁକ୍ତ କରି ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ସ୍ଵରୂପ ସହିତ ପେମାନଙ୍କର ଶିଖା ଓ ଆଶ୍ରୀକ ଛିତିରେ ଉନ୍ନତି ଅଶୀଥା କେନ୍ତ୍ର ତଥା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଗୁରୁ ଦସ୍ତି ଅବେ । ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱରୁ ପରିପ୍ରେଷ୍ଟୀରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦୁର୍ବଳଶ୍ରେଣୀ ଯେ ଫେସିଲାର୍ଡ ଜାତି ଓ ଚନ୍ଦ୍ରପିଲାର୍ଡ ଜନଜାତିମାନଙ୍କର ଉତ୍ସିପ ଉନ୍ନତି ନିମିତ୍ତ ସବ୍ଦା ସବେଳେ ଓ ଅଣ୍ଟିଆରବଦ ।

ଓଡ଼ିଶା ଏକ ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ରାଜ୍ୟ ହେଉଥିବାରୁ ଏହାର ୨୭ ଗୋଟି ଓ ୧୩ ଗୋଟି ଜାତିଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟାତ୍ମମେ ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ଡାଲିକାର୍ତ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଜାତି ଡାଲିକା ଅନୁଯାୟୀ ୧୯୯୨ ଜନଶରୀରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ୨୦୩୭,୨୧୪ ଆଦିବାସୀ ଓ ୪୨,୨୯୩ ହରିଜନ ବସବାସ ବିଷ୍ଟି, ଯାହାକି ସମ୍ଭାବ ବାକ୍ୟର ଜନସଂଖ୍ୟାର ଯଥାତ୍ମମେ ପରେଦ୍ଵାରା ୨୭-୨୯ ଓ ୧୨-୧୦ ଅବସ୍ଥା ।

ସ୍ଥାନିତା ପରିମାର୍ବ ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନତିମୂଳକ ଯୋଜନା ମଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟ ତଥା କେନ୍ତ୍ର ସରକାର ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକାରେ ଉନ୍ନତି ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକାରେ ବିଭିନ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନମାନର ଲୋକପ୍ରିୟ ସରକାର ଉତ୍ସ ଦୁଇ ହରିଜନ । ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ ସୁରୂପ ଶାସନଗତ ସ୍ଵଭିଧା ଦୁଇରୁ ଦେଇଲା ମଧ୍ୟ ଓ ଆଦିବାସୀ ମଧ୍ୟରେ ନାମରେ ଦୁଇଟି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଯୋଜନା ବାଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଅଧୁକ ଅର୍ଥ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ସୁରୂପ ୧୩୮୭-୮୮ ରୁ ୧୩୮୯-୯୦ ମଧ୍ୟମରେ ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀଙ୍କ ଉନ୍ନତି କଞ୍ଚକେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାର ଏଣ୍ଟା-୨୨ ବୋଟି ଚକ୍ର ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିବା ହେଲେ ହୀନ ୨୩୩-୨୪ କୋଟି ଚକ୍ର ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଛନ୍ତି । ଯାହାକି ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ପ୍ରାୟୀମାନଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶୈରରେ ଅଧୁକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶୈରରେ ସଂଭାବମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ କରାଯାଇଛି ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୨୧ଟି ଆଦିବାସୀ ଉପଯୋଜନା, ୧୭ଟି ଆଦିମ ଅଧୁବାସୀଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଅଗ୍ରପରି ଯୋଜନା, ୪୮ଟି ପରିବର୍ତ୍ତି ଆପଳିକ ଉନ୍ନତି ଆତିମୁଖ୍ୟ, ୧୩ଟି ପୁଣି ଯୋଜନା, ଗୋଟିଏ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନତି ଯୋଜନା କୋଣ୍ଠପୁର, ବିକୁଳିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନତି କାଯ୍ୟେତା, ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉପାଧା ଯୋଜନା ହେରିଜନମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନତି ସମବାସ ନିଶମ, ଆଦିବାସୀ ଉତ୍ସ ଓ ସଂହୃଦୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ଗବେଷଣା ତଥା ପ୍ରଶନ୍ନା ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିଆଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନତିମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପ କାଯ୍ୟକାରୀ କରୁଛନ୍ତି ।

ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୁର୍ଗରାଜନା କାଯ୍ୟେତମରେ ବିଗତ ୪ ବର୍ଷରେ ଉପକ୍ରମ ହୋଇଥିବା ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା ଯଥାତ୍ମମେ ୨,୫୭,୪୪୭ ଓ ୧,୯୮,୫୩୩ ।

ଆଦିବାସୀ ଉପଯୋଜନା ଅନ୍ତଳରେ ୧,୫୪୭ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗ୍ରହ, ଶାସନାବ୍ୟ ଗ୍ରହ ଜ୍ୟୋତି ନିମାଣ, ୧୩୦ କିଲୋମିଟରର ଧାରଣ ସତ୍ତବ, ୧,୫୮୪ଟି ବିଭିନ୍ନ ଗୋଟି ଉନ୍ନତି କାଯ୍ୟେତମ, ୨୪୪ଟି ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ୩୭୪ଟି ଆଦିବାସୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟୁତି ଯୋଗାଣ ଏବଂ ୪୨,୫୨୭ ଏକର ଜମିରେ ଜଳସେବନର ସ୍ଵଭିଧା କରାଯାଇଛି ।

ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ଶାସନାବ୍ୟମାନଙ୍କ ଶିଖାର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଶାସନାବ୍ୟରୁ ଶାସନାବ୍ୟ ଉତ୍ସ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ସ ବିଭାଗ ଶାସନାବ୍ୟ ଏଣ୍ଟା-୮୮ ରୁ ୧୩୮୩-୮୪ ବର୍ଷ ସୁରୂ ୧୩୮୫ ତଳ ଜଂଗାନୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ (୨୭ଟି ବାଲିକାର ପାଇଁ ୧୦୪ଟି ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ୩୧୮ଟି ବାଲିକାର ପାଇଁ), ୧୦୩ଟି ଆବାସିକ ସେବାଶ୍ରମ, ୧,୦୧୪ଟି ସେବାଶ୍ରମ, ୮୮ଟି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ପରିବାର ଉପଯୋଜନା ଅନ୍ତଳରେ ୧,୪୧୧ଟି ପ୍ରାୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶାସନାବ୍ୟ କରିଥିବା ହେଲାଯାଇଛି । ବିଗତ ୪ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ସ ବିଭାଗ ଶାସନାବ୍ୟ ଏଣ୍ଟା-୮୮ ରୁ ୧୩୮୩-୮୪ ବର୍ଷ ସୁରୂ ୧୩୮୫ ତଳ ଜଂଗାନୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ (୨୭ଟି ବାଲିକାର ପାଇଁ ୧୦୪ଟି ଆଶ୍ରମ ସେବାଶ୍ରମ, ୩୧୮ଟି ଆବାସିକ ସେବାଶ୍ରମ, ୧୦୩ଟି ଆବାସିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶାସନାବ୍ୟ ଏବଂ ୩୧୮ଟି ନୂତନ ଶାସନାବ୍ୟ କରିଥିବା ହେଲାଯାଇଥିଲା । ଏହେ ବ୍ୟବୀତେ ୧୭୪ଟି ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଶୈରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ୪୭,୬୩୦ କଣ ଆଦିବାସୀ ଓ ୫୭,୫୫୭ ଜଣ ହରିଜନ ଛାନ୍ତାଶୀରୁ ମେହିକ୍ ପରିବାରୀ ଛାନ୍ତାଶୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲି ଏବଂ ଏଥୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ୭,୫୭,୫୭୧ କଣ ଆଦିବାସୀ ଓ ୭,୧୯,୨୯୯ ଜଣ ହରିଜନ ଛାନ୍ତାଶୀରୁ ପ୍ରାକ୍ ମେହିକ୍ ଛାନ୍ତାଶୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲି । ଏହି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଉଚ୍ଚ ଜୀବାଳୀ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବା ଛାନ୍ତାଶୀନାବର ମଧ୍ୟରୁ ୧୯୫୦, ୧୯୫୧, ୧୯୫୨ ଓ ୧୯୫୩ ମଧ୍ୟରେ ହାଜରୁଲ୍ ପାଠୀରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିବା ଆଦିବାସୀ ଛାନ୍ତାଶୀରେ କୁକୋଯି ହାର ଯଥାପରେ ୨୫,୨୦,୩୦-୦୦, ୩୨-୩୦ ଓ ୩୪-୩୪ ଏବଂ ହରିଜନ ଛାନ୍ତାଶୀରେ କୁକୋଯି ହାର ଯଥାପରେ ୨୭,୨୦,୩୪-୩୦, ୪୪-୩୦ ଓ ୪୭-୩୮ ।

ଜାତୀୟ ହରିଜନ ଆଦିବାସୀ ଅର୍ଥ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମର ଗଣ ସହାୟତା ହିମେ ଉତ୍ସମାନତିରିତ ପରିଚକ୍ରନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ :—

ଘେରେ ହରିଜନ ଆଦିବାସୀ ପରିବାରର ବାର୍ଷିକ ଆୟ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଏୟାମାରେଖାର ଦୁଇକୁଣ୍ଡ ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥନେତିକ ଉନ୍ନତି ଓ ଆୟ ଅଭିଭୂତକଣେ ସୁନିଟ୍ ପ୍ରତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଯୋଗସୀମା ୩୫,୦୦୦ଟଙ୍କାରୁ ରହି ସୁନିଟ୍ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀ ଅର୍ଥ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମରେତାରୁ ସଂଜ୍ଞ୍ୟ ଦାରି ରଖି ଏହି ସହାୟତା ସମକାଳୀନ ନିଗମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ବାର୍ଯ୍ୟକମର ବାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଉଦୟରେ ଜାତୀୟ ନିଗମରୁ ଠ କୋଟି ଟଙ୍କା ଜଣ ଆହରଣ ଉଦୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରବାର ରାଜ୍ୟ ନିଗମ ପାଇଁ ବ୍ୟାରେଷ୍ଟ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଜନେମାନ ଭିତର କାର୍ଯ୍ୟକମ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ କୁକୁର, ଡିନେଲ୍, ଚ୍ୟାକ୍ସି, ଅବୋ ପିରାନ୍ତ୍ସମାନ, ଚରେକ୍ଟର୍କ୍ୟାନ୍ଦିକ୍ ମାର୍କେଟ୍ ସେକ୍ଟର, ଧାନକଳ, ଫଟୋକପି ସୁନିଟ୍, ତ୍ରୀର କୁନିକ୍ କମ୍ ଲକ୍ଟ୍, ପ୍ଲାଟବିହୀନ କାଲେଣ୍ଡି କୋଇଲା, ବିକ୍ରିଷ୍ଟାଫ ଆଦି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ରଖାଯାଇଛନ୍ତି । ବର୍ଷମାନ ସୁର୍ଖ ଗ୍ରାମ ଉତ୍ସମାନ ଉତ୍ସମାନ ପରିବହନ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ନିଗମ ୨୫୬-୮୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରାଜ୍ୟ ନିଗମ ସପରିରେ ରଖି ପ୍ରଦାନ କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ବିକ୍ରି ବର୍ଷମାନୀୟ ଏହି ଯୋଜନାରୁ ବେବାରୀ ଦୁଇବରଣ କାର୍ଯ୍ୟକମ ଅଧୀନରେ ଆସନ୍ତିରୁ ଯୋଜନା କୁପେ କୁହଣ ବରାଯାଇ ୧୫ କଣ ଦିତାଧୂବାରୀରୁ ରଖି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛନ୍ତି । କଷ୍ୟ ହାସଳ ବରାଯାକୁ ସମ୍ମ କରିବିରେ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟ ପଦଶୈଖ ନିଆଯାଇଛନ୍ତି ।

ମେହେତ୍ରମାନଙ୍କର ସଫେଇ ବାର୍ଯ୍ୟକୁ ମୁକ୍ତ କଥା ସୁହ ମେହେତ୍ର ଓ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆସ୍ତିମାନଙ୍କ ପୁନର୍ବସତି ଦାସ୍ତିର ରାଜ୍ୟ ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀ ଅର୍ଥ ଉନ୍ନୟନ ସମବାସ ନିଗମଙ୍କଠାରେ ନ୍ୟୟ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହି ଯୋଜନାରେ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ମ ୧୦୨ ସହରାଶିଳ ଓ ୩୧୪ କୁକୁର ମଧ୍ୟରୁ ମୋଟ ବୁକ୍କରେ ୧୭,୨୭୭ ମେହେତ୍ରଙ୍କୁ ପୁନର୍ବସତି ସହସ୍ରତାପାଇଁ ଉନ୍ନତ ବରାଯାଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩୨୩ ଜଣକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଅଛି ବୈଷଣିକ ତାଲିମ ଦିଆଯାଇଛନ୍ତି । ଅର୍ଥନେତିକ ଉତ୍ସମାନ ଉଦୟରେ ବ୍ୟାକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ପଠାୟାଇଥିବା ୧,୧୪୭ ଜଣ ଦିତାଧୂବାରୀକ ମଧ୍ୟରୁ ୧୦୦ ଜେଣ୍ଡୁ ଗଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛନ୍ତି । ବିକ୍ରି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମେହେତ୍ର ହୃଦୀରୁ ମୁକ୍ତ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆସ୍ତି ୫,୦୦୦ ଦିତାଧୂବାରୀରୁ ଥିଲାଯାଇ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ଜଣ ପୁରଣ କରାଯିବାକୁ ତସ୍ତରତାର ସହ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦଶୈଖ ନିଆଯାଇଛନ୍ତି ।

ମନ୍ଦିର କମିଶନଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ଭାରତର ସର୍ବୋ ନ୍ୟାସାଳୟକ ବାସକୁ ଭିତ୍ତିକରି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ରାଜ୍ୟ ସାମାଜିକ ଓ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁଗ୍ରହ ଗ୍ରେଣୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପଢକଢା ୧୭ ପ୍ରତିଶତ ଲାକ ସଂରକ୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ନ୍ୟାସମୂହୀ ଶୀଘ୍ର ନବକୁମାର ଦାଶ କମିଶନଙ୍କ ପୁପାରିଶକୁ ଶୁହରରେ ୩୮୨ କାଟ/ବର୍ଷକୁ ପାମାଜିକ ଓ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁଗ୍ରହ ଗ୍ରେଣୀ ତାଲିବାରୁ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ବର୍ଷମାନକୁ ପ୍ରମାଣପଥ ଦେବାପାଇଁ ସମ୍ମତ କିଲାପାଳ, ଅଭିରିତ କିଲାପାଳ, ତେବେଲିଦାର ଓ ଅଭିରିତ ତେବେଲିଦାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛନ୍ତି ।

ଏହି ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟର ସେ କୌଣସି ବର୍ଷର ନାଗରିକ ଅନୁଗ୍ରହ ଗ୍ରେଣୀ ତାଲିବାରୁ ହେବା ପାଇଁ କରିଥିବା ଅନୁଗ୍ରହ ଏବଂ ଏହି ଭାରିକାରେ ପାମିଲ୍ ଅଯୋଗ୍ୟ ବା ପାମିଲ୍ ଯୋଗ୍ ବର୍ଷର ପାଇଁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ବିରୁଦ୍ଧ କରି ରାଜ୍ୟ ସରବାରକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୁପାରିଶ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଜି ନ୍ୟାସାଳୟର କଣ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ବିଶ୍ୱରପଟିଙ୍କ ଅନ୍ଧରାଜ୍ୟ କମିଶନ ଗଠନ କରାଯାଇଛନ୍ତି ।

ଦୁର୍ବର୍ଷ ଜାତି ଏ ଉତ୍କଳ

॥ ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ କେଶରୀ ବର୍ମା ॥

(୧)

ଦୁର୍ବର୍ଷ ଜାତି ଏ ଉତ୍କଳ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତାଳ ଚେଗେ
ତାର ନଥୁଲା ଖାତର ।

(୨)

ଦରିଆ ଗରଇ ମେଲି ବାଣିଜ୍ୟର ତରୀ
ଦୂର ଦେଶ ଯାଉଥୁଲେ ସିଂହନାଦ କରି ।

(୩)

ପାଞ୍ଚାଶକୁ ଜୀବଦାନ ପାରୁଥୁଲେ ଦେଇ
କୋଣାକିର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖୁଆସ ଭାଇ ।
ନିହାଣ ମୁନରେ ଖୋଲି ପାଞ୍ଚାଶର ଗାସ
ଜୀବନ୍ତ ପରାୟ ଛବି ଆଜିଛି ଯା ହାତ ।
ଛୋଟିଆ ନୁହେଁ ଘେ ଜାତି
ମଗରେ ରଖୁଆଛି ଅଦ୍ଭୁତ କିରତି ।

(୪)

ବିଗାଚ କଷନା ତାର
ସମଗ୍ରାନେ ନାମ ଦେଲା ଯିଏ ସ୍ଵର୍ଗଦ୍ଵାର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମହୋଦୟ
ବାହା ନାମ ବଡ଼ ଦାର
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗତିକ ଗଢ଼ିଲ୍ୟ ଘେ ବିଶାଳ ପ୍ରକାଶ ।

(୫)

ପର୍ବତ ନାମ ସେ ଦେଇଅଛି ମେଘାଏନ
ନଦୀ ତାର ମହାନଦୀ
ତୀଏ ତାର ଅଗର ଶ୍ରାନ୍ତେ

ଘେ ବିଶାଳ ଜାତି କେବେ

ହୋଇପାରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ପୀଡ଼ିତ ?

(୬)

ଚନ୍ଦ୍ର ଗର୍ତ୍ତ ଏ ଉତ୍କଳ
ଗର୍ଜେ ତାର ରମ୍ଭୁର
ଲୁହା ଓ କୋରଳା
ଅତୁ, ମାଙ୍ଗନିକ ଆଉ
ଗ୍ରାନାରାତ୍ର ଶିଳା
ମୂଲ୍ୟବାନ ରତ୍ନ ପଥର
ଶାଳ ପିଆଶାଳ
ଶାରୁଥାନ ଜଗଳରେ ଭାଇ ।

(୭)

ମାନୁଷି ହଜିଛି ଆହି ପୁରୁଷ ଗୌରବ
ପଡ଼ିଥାଇ ହିର୍ମା ବନା
କୁଷ ଆଜି କରୁର ଘୋରଭ
ଦରିଦ୍ର ପଞ୍ଚ ଅକ୍ଷର
ହୋଇଥାଇ ଆମର ସମ୍ମାନ ।

(୮)

ତ୍ଥାପି ରହିଛି ଆଶା
ସ୍ଵରୂପିନେ ରହିବନି ଏହି ଅମା ଜାତି
ଅକ୍ଷର ରାତିର ଛାତିକୁ ଚିକି
ଜନ୍ମ ନେବ ବିପୁଲ ପଞ୍ଚାନ,
ଭାଟିବ ଏ ଜାତି ସିଂହ ନାଦ କରି
ନାହିଁ ଆଉ ତେରି ବେଶୀ ଦିନ ।

ଅଧ୍ୟେ,
ଶାଖ ବିହନ ନିଶମ, କୁଳମେସୁର ।

କନ୍ଦ ନିସ୍ତରଣରେ ପୁରୁଷର ଦାସିତ୍ତ

॥ ତା: ଅନନ୍ତ କୁମାର ଆଗ୍ରୟ ॥

କନ୍ଦ ନିସ୍ତରଣରୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ପରିବାର କଳମାଣ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ବଚାଯାଏ । ଗୋଟିଏ ସନ୍ତାନଠାରୁ ଅନ୍ୟ ଏବଂ ସନ୍ତାନ ହେବାର ବ୍ୟବଧାନ, ସନ୍ତାନର ସଂଖ୍ୟାଲଗ୍ନୀତା ଏବଂ ବିଷ୍ଣ୍ଵାଦ୍ଵାରା ସପଞ୍ଜୀୟ ଉପଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଛାନ ପାରଥାଏ । ଆମ ଉଚଚବର୍ଷ ମୁଖ୍ୟତଃ ପିତୃଭେଦକ ପରିବାରମୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଆମେ ପୁରୁଷକୁ କନ୍ଦ ନିସ୍ତରଣ ଦିଗରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦାସୀ କରିବା । ପ୍ରଥମତେ ସ୍ତ୍ରୀର ପ୍ରସବଯମରୁ ଏତ ବର୍ଷ ବସ୍ତରୁ ୩୦ ବର୍ଷ ବସ୍ତରୁ ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବିନ୍ଦ ହୋଇଥିବାବେଳେ ପୁରୁଷର ଏତ ବର୍ଷ ବସ୍ତରୁ ମୁହଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଦିଗରେ ଭୂଲିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ସ୍ତ୍ରୀର ଗର୍ଭଧାରଣ ନିମିତ୍ତ ମାସର ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ସମସ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷତ୍ରୁଷ (Fertilised Ovum) ଫ୍ରାଙ୍କିଟିଗତରୁ ବେଳେ Ovaryରୁ ବାହାରି ଆସିଲାବେଳେ ପୁରୁଷ ଘେପରେ ଯେ କୌଣସି ସମସ୍ତରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଶୁଷ୍କତାଟ ଗର୍ଭଧାରଣ ନିମିତ୍ତ ବାହାରୁ ଆସିଥାଏ । ଏତେବେଳୀଟ ଗର୍ଭଧାରଣ ସମୟ ଏବଂ ଶିଶୁଜନ୍ୟପାନ ବିରୁଦ୍ଧବା ସମସ୍ତରେ ସ୍ତ୍ରୀ ମୁନନ ଗର୍ଭଧାରଣଯୋଗ୍ୟା ହୋଇ ନଥାଏ । ଏହି ଗର୍ଭଯଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ ଅପେକ୍ଷା ପୁରୁଷଠାରେ କାରଣ ବହୁଜତା ପରିଲାଭିତ ହୋଇଥାଏ । ଏବୁ ନାରୀ ଅପେକ୍ଷା ପୁରୁଷର ନମ୍ବନିସ୍ତରଣ ଦିଗରେ ଦାସିତ୍ତ ଅଧିକ ରହିବା ବାହାରୀୟ ।

ସ୍ତ୍ରୀର ଗୋଟିଏ Ovum ସହ ପୁରୁଷର ଗୋଟିଏ ଶୁଷ୍କତ୍ରୁ ମିଶ୍ର କନ୍ଦାୟୁକ୍ତ ଗର୍ଭଧାରିତ ହୁଏ । ଏହି ସମସ୍ତରେ ମାର �Ovumରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଯୋଡା x x ଜେମୋକୋମ ସହ ପୁରୁଷର ଗୋଟିଏ ଯୋଡା X Y ଜେମୋଯୋମର ମିଳନରୁ ଏହି ଗର୍ଭ ପୁଅ ହେବ ନା କିମ୍ବା ହେବ କାଣିବୁଏ ।

ମାର X ସହ ପୁରୁଷର X Chromosome ମିଶ୍ରିତେ କିମ୍ବା ଏବଂ ମାର X ସହ ପୁରୁଷର Y Chromosome ମିଶ୍ର ପୁଅ କନ୍ଦ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ କୌଣସି ପରିବାରରେ କେବଳ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପରିବାରରେ କେବଳ ପୁଅ କନ୍ଦ ନେଇଥିଲେ ଆମେ ପୁରୁଷକୁ ଏଥୁ ନିମିତ୍ତ ପରିବାରକେ ଦାସୀ କରିଯାଇବା । ତେବେ ଆପଣ କୁହକୁ ତ ଯଦି ପୁଅ ବା କିମ୍ବା କନ୍ଦ ନେବା ପାଇଁ ପୁରୁଷ ଦାସୀ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ପୁଅ ବା କିମ୍ବା ନ ହେବା ଦିଗରେ ପୁରୁଷ ବା କାହାକୁ ଦାସିତ୍ତ ନ ନେବ ?

ନିମିତ୍ତ ବହୁଜତା ବାହୁ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ରାହିକାର ଆନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଯାଉଥିବାବେଳେ ଆମ ଉଚଚ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀର ଦିଗରି

ନିମିତ୍ତ ପକ୍ଷତ୍ରୁଆ ହୋଇଯାଉଛି । ୧୯୦୧ ଜନଗଣନା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିମିତ୍ତ କନ୍ଦ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହା ୨୪ କୋଟି ମୁହଁ ବେଳେ ୧୯୭ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ୮୪ କୋଟିରେ ପ୍ରାୟ ପରିପରିଷାର ନିର୍ଣ୍ଣୟାବଳୀ କରିଯାଇଛି । କୌଣସି ପରିବାରରେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟା ସନ୍ତାନ ଥିଲେ ଆମେ ସ୍ତ୍ରୀର ସମସ୍ତ ଦୋଷ ଦେଇ ବସରଟି ଧାର୍ଯ୍ୟ, Oralpill ସେବନ ଏପରି କି ଗର୍ଭରୋଧକ ଅଷ୍ଟୋପ୍ରସର (Tubectomy) ପାଇଁ ତାରୁ ହେତୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥାଏ । ସହେ ଯେମିତି ବୈବାହିକ ଜୀବନ ପାଇଁ ସ୍ତ୍ରୀ ଜନରଦତ୍ତ ପୁରୁଷର ହାତ ଧରିଛି । ଏତ୍ତେ ବ୍ୟବ୍ୟତିତ ପ୍ରତି ମାସରେ ଗୁରୁତ୍ବାବ୍ୟ, ଗର୍ଭଧାରଣ, ପ୍ରସବବନିତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସହିତ ଶିଶୁ ଲାଲନ୍ୟାଳିନ ଏବଂ ଦେନିମନ୍ଦିନ ଶୁଷ୍କତାଟ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ ବିତ୍ତନା ହୋଇ ରହିଛି । ଯଦି ପୁଅ ବୁଝିରେ ଏ ସବୁକୁ ବିଶ୍ୱାସ ବଚାଯାଏ ତେଣେ ସ୍ତ୍ରୀର ଅବଳା ଉପରେ ସମସ୍ତ ଦାସିତ୍ତ ନ୍ୟାକ କରି ନ ଦେଇ ନହିଁ ନିସ୍ତରଣ ନିମିତ୍ତ ସମ୍ମର୍ଶ ଦାସିତ୍ତ ପୁରୁଷ ଉପରେ ଲିଖିବେ ପାଇଛି ।

(୧) ପୁରୁଷମାନେ ସଂଯମତା ଆଚରଣ କରି ଏହବାବ ସମସ୍ତରେ ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ନିସ୍ତରଣ ନିର୍ମାନ୍ୟାବ୍ୟକ୍ରମ କରିବା ଉଚିତ । ନିସ୍ତରଣ ରହି ହେଉଥିବା ସ୍ତ୍ରୀର ରହି ବା Menstruation ର ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ଗଣନା ଆରଥ କରି ଏତ୍ରୁ ଏତ୍ର ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିନରୁତ୍ତରେ ସହବାସ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । କାରଣ ଏହି ସମସ୍ତରେ ସ୍ତ୍ରୀ ପକ୍ଷତ୍ରୁଷ (Fertilised Ovum) ଡିପାଶ୍ୟାବ୍ୟକ୍ରମ ଆସିଥାଏ ଏତେବେ ଗର୍ଭଯପାଦନା ସବୁଠାରୁ ବେଶି ଥାଏ ।

(୨) ଗର୍ଭବତ୍ତା ଓ ଶିଶୁ ପରିପରା ସମସ୍ତରେ Delayed Ovulation (ବେଳସରେ ଡିପାଶ୍ୟକ୍ରମ ହେବା) ଯୋଗ୍ଯ ପରିବାର ଶିଶୁ କନ୍ଦ ନେବାରେ ବ୍ୟବଧାନ ରହେ । ଏହି ସମସ୍ତରେ ସହବାସ ଦ୍ୱାରା ଗର୍ଭଯଙ୍କ ଶତକଡ଼ା କମ ମାତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଉଥାଏ ।

(୩) ପୁନର୍ଥ ପୁରୁଷ ଶୁକ୍ର ସନ୍ଦରଭ ଅବ୍ୟବହିତ ପୁରୁଷର (Penis)କୁ ଅପବାହଣ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ଗର୍ଭ ସରବ ହୋଇ ଥାଏ ।

(୪) ଏତେବେଳୀଟ ସିବାପନ, ପନ୍ଥାପନ, ପନ୍ଥ ପ୍ରାଣରେ ମଧ୍ୟାବଳୀ ପରି ବେଳେ ଆସନ ଅଭାବ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଵର୍ଗତରେ କାହାକୁ ଦାସିତ୍ତ ହୋଇ ଥାଏ ।

(୫) ସହାୟ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ଜଳରେ ବୋଷ
[Semen]କୁ ପାଞ୍ଚମିନିଟ ରଖିଲେ ଶୁଅଗୁରୁ ଉତ୍ତାଦନ କରିଯିବା
ହେଉଥିବା Oligospermia ପ୍ରକରଣ ତୁଏ ଏବଂ ଗର୍ଭ ସପବ
ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ।

(୬) ସହାୟ ପୁରୁଷ କଷମ/ନିଗୋଧ ଧାରଣ ପରି
ହେବେ ବହୁଦିନରୁ ପ୍ରତିକିତ ପ୍ରକିଷ୍ଟା ଉପଯୋଗ କରିବା
ହେବି ।

(୭) ଏପରି ଅବଳମ୍ବନ କରି ମଧ୍ୟ ଯଦି ଗୋଟିଏ ବିଷା ଦୁଇଟି
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଯାଏ ତେବେ Vasectomy ମୁରୁଷ ଅଷ୍ଟୋପଶ୍ରବ
ନିରକ୍ଷଣ ତାତର ଜୀବାରେ ନିଜେ ଯାଇ କରାଇନେବା ଉପିତି ।
Vasectomy ପୁରୁଷ ନିଜର ଶୁଅଗୁରୁ ଶୁଦ୍ଧ ଉତ୍ତାରମାନଙ୍କରେ
ହେଉଥିବା କରି ଗର୍ଭ ଦେଇଥିଲେ କନ୍ଦିତ ଶିଶୁର ଅକାଳ ଚଢ଼ିବା
ଦେଖାଇଲେ ମଧ୍ୟ ପୁନଃ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ତାଦନରେ କୌଣସି
ଅସୁଧା ହୁଏନାହିଁ । ପୁନଃ Vasectomy ହୋଇଥିବା ପୁରୁଷ
ଏବଂ AIDS ଦ୍ୱାରା ଆଗ୍ରହ ହୋଇଥାଏ ଏହି ପ୍ରକିଷ୍ଟା ଦ୍ୱାରା ଶୁଅକମନ୍ୟ
ଦେଖାଇ ପାଇବାରେ ହୋଇ ନ ଥାଏ ।

୨ ସବୁ ଦିଗରେ ଆଜିର ବିଜାନୀମାନେ ନୁଆ ବିକାମାନ
ପରାବନ କଲେଣି । ପୁଣ୍ଡରାଷ୍ଟ୍ରର ବୈଜାନିକମାନେ ଉତ୍ତମୋଳ
ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତମ କଲେଣି । ପୁଣ୍ଡରାଷ୍ଟ୍ରର ବିଜାନୀମାନେ
ଦ୍ୱାରା ବିଅକ୍ରିୟ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତମ କରିଛନ୍ତି; ଯାହାକି ମନ୍ତ୍ରିକର
ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମ ପ୍ରକିଷ୍ଟା କରିଦିଏ । ଏହି ଦମରେ ଜଣେ
ଟ୍ରେଟ୍ ଟେସ୍ଟୋରୋନ ଉତ୍ତାହକ୍ରୁ ଥରେ ଶୁଅଣ କଲେ

ଏହା ଶୁଅଣସରୁ ପ୍ରାକୃତ �Testosteron ବନ୍ଦ କରିଦିଏ ।
ବିଶ୍ୱ ସାମ୍ବା ସଂକ୍ଷା ବା W. H. P. ମରେ ଏହି ଉତ୍ତାକ୍ଷସନ
ଶୁଅଣ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିର ଶୁଦ୍ଧ ଶଳନରେ ଶୁଅଗୁରୁହୀନତା
(Azoospermia) ଶତକତା ୭୦ ଶେଷରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ।

ହାର୍ଦିର ଡକ୍ଟର ମେଡିକାଲ ସେଟ୍ରର ଅନ୍ତଃସ୍ତ୍ରୀ ବିଭାଗ
ମୁଖ୍ୟ Ronald S. Swerdflof ମରେ GNRH
(Gonadotrophin Releasing hormone) ପ୍ରସ୍ତାବ ଦ୍ୱାରା
ପ୍ରାକୃତିକ ଶାରୀରିକ GNRH ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇ ପୁରୁଷଠାରେ ଅନ୍ତ
ସଂଖ୍ୟକ ଶୁଅଣ (Oligospermia) ଦେଖାଯାଏ । ଏହି ଅନ୍ତ
ସଂଖ୍ୟକ ଜୀବାଶ୍ରୀ ଗର୍ଭ ସପବରେ ସମ୍ମା ହୋଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।
ଏ ପ୍ରକାର ଉତ୍ତମୋଳ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଵାରା ଶାରୀରିକ Testosteron ପ୍ରାଦୁର୍ବନ୍ଦ
କରି ଗର୍ଭ ସଂକ୍ଷା ହୁର କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କାମେଜା ଦ୍ୱାରା
ହୁଏ । W. H. P. ମରେ Testosteron ସପାହକୁ ଥରେ ନେବା
ପାଇଁ ହୋଇଥିଲାବେଳେ GNRH ଦେନ୍ତିକ ନେବାକୁ
ହୋଇଥାଏ ।

ଫଳରେ ଗୋଟିଏ ବଚିକା/ଉତ୍ତାକ୍ଷସନ ଶୁଅଣ ବଲେ ଆଉ
ବନ୍ଧକ ମଧ୍ୟରେ ଗର୍ଭ ସଞ୍ଚାରର ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ନ ଥିବ । ସବୋପରି
ପୁରୁଷ ଉପରେ କନ୍ଦ ନିସ୍ତରଣ ପରି ଶୁଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟୟ କରି
ଦିଆଗଲେ ମଧ୍ୟ ଜାହା ଅନ୍ତେଶରେ ପାଖ୍ଯତ ହୋଇ ପାରିବ ।

ପରାମାରୀ ଆସୁରେହ ତିହିଥାଧୂରା,
ଶୁଅଣତ ।

କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦୀପାରେ ଆସ୍ତାନିତି କିଜାନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରଦଶନରେ ପାଞ୍ଚମିନିଟ ମଞ୍ଚି ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ଶାର୍ମି
ଉତ୍ତମବୋଧନ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ସାକ୍ଷରତାର ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଗୀତ

॥ ରାଧାମୋହନ ଗଡ଼ିନାୟକ ॥

ଆମ ଏ ଦେଶର

ଆମ ଏ ମାତ୍ରର

ନିର୍ଜ୍ଞର ମୋ ଭାଇ ଓ ଉତ୍ତରୀମାନେ
କୀବନରେ ପାଠ ପଢ଼ି ପାରି ନାହିଁ,
କୀବନକୁ ଶୈଶ୍ଵର ଗଢ଼ି ପାରି ନାହିଁ,
ରାଧାରଣ ସନମାନେ
ରାଧାରଣ ଅଭିମାନେ,
ନିର୍ଜ୍ଞର ମୋ ଭାଇ ଓ ଉତ୍ତରୀମାନେ ।

ଅନୁକୂଳ ବେଳ ଆସିଥିଛି ଖଲ
କାଗ ଏବେ ତୁମେ ଜାଗ ।
ସମାଜ ଚିତ୍ରରେ
କୀବନ ପଥରେ
ନିଅ ତୋଳି ନିଅ
ନ୍ୟାୟ ତୁମର ଭାଗ ।
ସାକ୍ଷରତାକୁ ମଣ ନାହିଁ ତୁମେ
ଅଭିର ପରିଚୟ,
ସଚେତନତାର ଅର୍ପନ ତାହା
କୀବନର ସମୟ ।
ନାରୀ ପ୍ରଭୃତିର ବିଷ୍ଣୁ ମିଳନରେ
ସବୁ ମିଳଇ ତାର,
ନାରୀ-କାଗରଣ ନାରୀ-ହାତେ ଦିଏ
ଆପଣାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷାର ।
ନାରୀ ପ୍ରଭୃତିର ଭିତରେ ଲୋଢା ଛେ
ସମାନତା ସହଯୋଗ ।

ମଣିଷ ତିରରେ କୀବନ ପଥରେ

ଘେନେହ ଆଦର ଘେନ ।

ବିର କନ୍ୟାର ବିଭାଗର ହେଲେ

କିଏ ଦେବ ଯଜରୁକ ?

ସ୍ଵର୍ଗ କୀବନେ ପୁଣ୍ୟତା ଆସେ

ସବଳ ସୁବିଧା ସୁଖ ।

ଅନ୍ଧମ ଆଉ ଅଚଳ କନରେ

ସହାୟତା ଦେବା ପାଇଁ,

କତିର ଏକତା ସେନହ ମମତା

ଲୋଢା ସଦା ସବୁଠାଇଁ ।

ସେଇ ଅର୍ଥରେ

କୀବନ ପଥରେ

କର ତୁମେ ଅଭିଯାନ,

ପନ୍ଦିତ ହୁଅ

ପନ୍ଦିତ କର

ପନ୍ଦିତ କର ପ୍ରାଣ ।

ସେଥିଯାଇଁ ଆଜି

ଜାଗ ଆଜି ତୁମେ ଜାଗ,

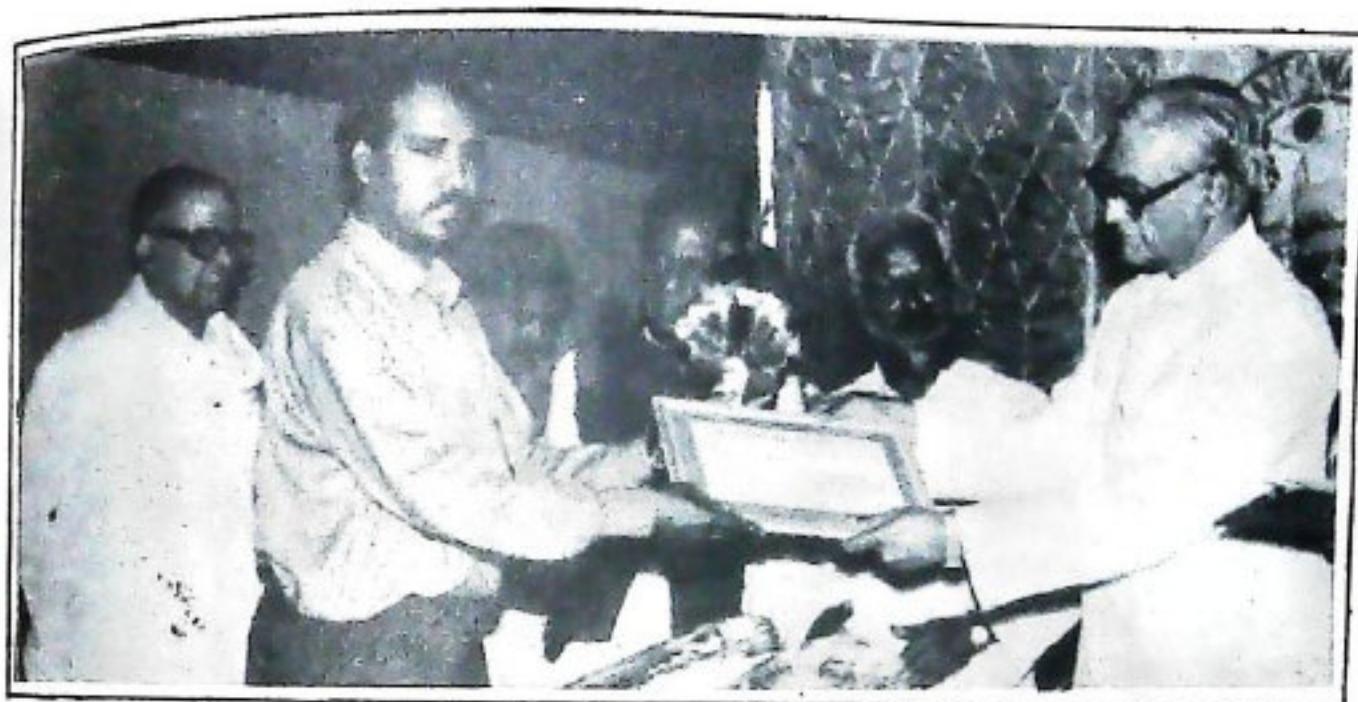
ନିଅ ତୋଳି ନିଅ

ନ୍ୟାୟ ତୁମର ଭାଗ ।

ବାଣୀହିତାଳ,

ଗୋପ: ଅନୁରୂପ,

ଦିଲ୍ଲୀ-ଅନୁରୂପ ।

ପୁଣକ ମେଳାର ଉତ୍ସାହନୀ ଉତ୍ସବରେ ମାନ୍ୟବତ ରାଷ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ବିଜେନାରାୟଣ ରେଣ୍ଡୀ ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

୨୫ମେ କହୁ ଦିବସରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଞ୍ଜନାୟକଙ୍କୁ ଚାର ଏଲେକ୍ଟ୍ରମାର୍କ୍ଷିତ ବାସଭବନରେ ସପରିଚିତ ବଚାଯାଉଛନ୍ତି ।

බාන්ති ප්‍රාදිකුම්බාධාරී මූල්‍යමණී ශ්‍රී ඩිනු පහනාසුක එගේ තුළේ ගෙෂ ගෙෂ සෙලඵ සෙකාල් මානකු යාපාට බුදුජන්ති ।

ඩුඩුනේ බුදුජන්තාරේ ආයෝජිත මහිජාමානක දුෂ්චාර්ච මොයේඟ යාගැබු ආධාමණී ශ්‍රී අනුජ ගෙෂ ගෙෂ දෙප එගා දැඩා දැඩා මුදාරුව බුදුජන්ති ।

ବୁଦେଶ୍ୱର ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ତ୍ରିତାରେ ମହାଶିବରାତ୍ରି ଉପକ୍ଷେ ଆସ୍ଵାଦିତ ଏକ ଉଚ୍ଚନ ସାମାଜୋହକୁ ମାନ୍ୟବର ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ବ୍ୟୋନାରାୟଣ ରେଣ୍ଡୀ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରୁଥିଲା । ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶାରୀରିକ ଶ୍ରୀମତୀ ଅନୁଗାଧା ପୋଡୁଆଳ୍ ରାଜସ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମୁଖେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ନାସକ ଓ ପ୍ରତ୍ଯେକିମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନିତୀକାନ୍ତ ମହାନ୍ତି ମଧ୍ୟାସୀନ ଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ସମାଜ ମରଳ ବୋଢ଼ି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୀରେ ଆସ୍ଵାଦିତ ପାତରୀଟିବ ମହିଳା ସଭାହକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ପଞ୍ଜନାସୁକ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରୁଥିଲା ।

ବାରିପଦାଠାରେ ମାନ୍ୟବର ଗାନ୍ଧିଯାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ବିଃ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ରେଣ୍ଟେ ରେଡ଼ୋଟ୍ ବ୍ୟାହିନ୍ କଟ୍ଟେଜକୁ ଉତ୍ସାହନ କରୁଥିଲା ।

ଚିତ୍ତନୀଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ର ସଂସଦର ଉତ୍ସାହନୀ ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟମତୀ ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରୀ ପଚନାୟଙ୍କ ଉତ୍ସବୋଧନ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସୁତେନା ଭବନଠାରେ ଗାନ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗ ସଂତୋଷ ଲିଙ୍ଗେରୀ ଘଟାଣ ।

ତୁମେଶ୍ୱରାରେ ଆନନ୍ଦାଚିକ ମହିଳା ସମ୍ମାନ ଉପଲବ୍ଧ ଆୟୋଜିତ ଏକ ଉତ୍ସବରେ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ଗାସ୍ତମନ୍ତ୍ରୀ
ତାଙ୍କର କମଳା ଦାସ ଉତ୍ସବୋଧନ ଦେବତା ।

ହୋଇଲୁ ସ୍ଵପ୍ନିତାରେ କାତୀୟ ନିଗାପତା ଦିବସ ଉପଳକ୍ଷେ ଆସେଇଟି ଏକ ଉହବରେ ପ୍ରମ ଓ ନିଯୁତ୍ତି ମଞ୍ଚୀ ଶୀଘ୍ରପ୍ରଫୁଲ୍ଲ
ପାମଳ, ଗାଜ୍ୟ ନିଗାପତା ପୁରୁଷର ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ବାର୍ତ୍ତକବେଳାଠାର ମାନ୍ୟବର ରାଜ୍ୟପାଲ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱେନାଗାସଙ୍ଗ ରେଣୁ ଆହ୍ଲିକ ଉତ୍ସନିଷ୍ଠର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଦାସିକ
ଦିନ "ପ୍ରିଣ୍ଟ ଟାଇମ"ରୁ ଉଦ୍ସାଚନ କରୁଛନ୍ତି ।

କୁବନେଶ୍ୱରଠାର ସଂକ୍ଷିତ ବିଭାଗ ଆମ୍ବାକୁଳ୍ୟରେ ଆସୋଇତ ରାଜ୍ୟପରୀୟ କବି ସାହଳା ଦାସ
ଦୟକୁ ଉଦ୍ସବ୍ରତ କରିଯେବନ ମତ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ମହାପାତ୍ର ଉଦ୍ସାଚନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଶେଳସାଲା ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳସର ବାଣିକ ଉତ୍ସବ ପାଳନ ଥବୁଥରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଚନାସକ ଛାତୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେସରାଜ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଆ ଧରଗୋଟେତ୍ତୁ ସମନ୍ୟ ଘର୍ମିତି ସଦସ୍ୟମାନେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଚନାସକଙ୍କୁ ବିଧାନସଭା ସ୍ଥା ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଡେବି ସ୍ଵାରକ ପଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା ।

ହୃଦେଶ୍ୱରାରେ ଆସ୍ୟକିତ ମନ୍ଦିରାମବ ପାଇଁ ବିଜାନ ଓ ବାଗୀଗରି କର୍ମଶାଳାରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପତନାୟକ ଏକ ପୁଣକ ଉତ୍ସାହ କରୁଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଦିବସ ଉପଲବ୍ଧ ସତିବାଜ୍ୟତାରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଏକ ଚର୍ଚିବରେ ପ୍ରେସରେ ପ୍ରୁତ୍ରନା ଓ ଲୋବ ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବୈଜ୍ଞାନିକ
କେନା ଉଦ୍ଘବାଧନ ଦେଇଛନ୍ତି ।

କଳିଙ୍ଗର ଜତିବୃତ୍ତ

॥ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପରୀକ୍ଷା କୌଣସି ॥

ଭାବେ କଣିକାରେ ଏକ ଗୋରବୋଦ୍ଧଳ ଅଧ୍ୟାୟ କଲିଙ୍ଗ ।
ଭାବେ ପୁର୍ବ ଉପକୂଳରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କରିଥିବା ଏହି ରାଜ୍ୟ
ସମସ୍ୟାମନ୍ୟକ ବାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ବହୁ ଉତ୍ସର୍ଗ ଅଧ୍ୟକାରୀ
ହାତପାରିଥିଲା । ପ୍ରତିବେଶୀ ବାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଲିଙ୍ଗ
ନିରା ବହୁପ୍ରତାବ ବିକାର ରହିଥିବା ସବ ସୁତ୍ରର ଦରିଆ
ସେବିରେ ମଧ୍ୟ ନିନ୍ଦ୍ୟ ପ୍ରତାବ ବିକାର କରିପାରିଥିଲା ।
ଅନୁର ମୁଲରେ ଥିଲା କଲିଙ୍ଗ ଜାତି ଓ ଜୀବନର ଦୁର୍ଗତି
ପରିପା । ଏହୁ କୁହାଯାଇଛି—କଲିଙ୍ଗର ସାହାସିବାର ।

ପୌରାଣିକ ଆଶ୍ୟାନଷମ ରାଜା ବଳିଙ୍କ ପଢ଼ୁଁ ପୁଦେଷ୍ଠ ପଞ୍ଚତଥା ରଖି ଦୀପିତମାଙ୍କ ନିଷ୍ଟେଗ ଓରିଯାରୁ ପାଞ୍ଜଳି ପୁନ୍ଦର ତ୍ରୁଟି ସୁହରା କଲେ । ସେମାନେ ହେଲେ— ଅଜ, ବଜ, ବଳିଙ୍କ, ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ପୁଣ୍ଡି । ପରେ ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ପୂର୍ବିଆଜତରେ ନିରନ୍ତର ନାମର ପାଞ୍ଜି ଗାଧ୍ୟ ଛାପନ କଲେ । କଳିଙ୍ଗଙ୍କ ସାଥ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଗାଧ୍ୟ ଖାକ ନାମାନ୍ତ୍ରୟାୟୀ କଳିଙ୍ଗ ଭୁବେ ଅଭିହିତ ହେବା । କଳିଙ୍ଗର ଉତ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୌରାଣିକ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଯାହା ହୁଏବି ଏଥାର ଉତ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାଟିତେବୁ ତଥ୍ୟକୁ ଅଧିକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦ୍ୟାମାନ୍ତ୍ରାରେ । ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟରେ କଳିଙ୍ଗ ଶବ୍ଦ ନଥୁଲେ ମଧ୍ୟ “ବଳି” ନାମର ଏକ ବନବାସୀ ଜାତିଙ୍କ କଥା ଉଚିତର ହେବା । ଏହି, ବଳି, ପଣି, ବଳି, ବଳୁ, ବନଗୁ ପ୍ରତ୍ୟେ ଆର୍ଦ୍ଦ୍ୟାଭରଣ ଓ ବନବାସୀ ଶ୍ରେଣୀର ବନଜାତି ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳେ । କଳିଙ୍ଗାୟୀ ବନବାସୀମାନେ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କଲେ କମେ ଯେହି ପଞ୍ଜିକ ନାମ କଳିଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଅଧିକ ସମୀର୍ବନ୍ଦି । କଳିଙ୍ଗର ଆଦିମ ଅଧ୍ୟବାସୀ ଥନାର୍ଥ୍ୟ ଅଶିକ୍ଷିତ ଥୁଲେ । ସ୍ଵର୍ଗତ ପଦର, ପୌରା, କନ୍ଦ ଆଦି ଜାତିମାନେ କଳିଙ୍ଗର ଅଧିନ ଅଧ୍ୟବାସୀ ଥୁଲେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଅବଶିତ ତେଜାଙ୍ଗ, ପେପା, ତେଜଙ୍ଗ, ସେରଙ୍ଗ, ନିରାଙ୍ଗ, ନଶୀଙ୍ଗ, ବାରଙ୍ଗ, କୁନ୍ଦଙ୍ଗ, କୁରୁକୁର, କୁରୁକୁର, ପରଜଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟେ ଝାନର ନାମଗୁଡ଼ିକ କଳିଙ୍ଗ ହେବା ସମ୍ବନ୍ଧାୟୀ ଶବ୍ଦ । ଦାତାତ୍ତ୍ଵ ଦୁଃଖରୁ ମଧ୍ୟ ଏହିପରୁ ଶବ୍ଦ ଅଧିବାସୀ ଉତ୍ତାର ଶବ୍ଦ ବୋଲି ଉତ୍ତାତ୍ତ୍ଵବିଦ୍ୟାନେ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି । ଦିନକ ମତରେ “ଶଙ୍କାନଦୀର ଏପଚକୁ କଳିଙ୍ଗ ନମନ୍ତ ଏହି ଆଦିବାସୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ବାସ କରି ଥାଏଥିଥୁଲେ । ସେମାନେ ଆସ୍ୟରାସୀର ବିଜାପୀ ଥୁଲେ ।” ଏଥରୁ ଅନୁମିତ ଯ ଶଙ୍କାନଦୀର ଦେଇଗରୁ କଳିଙ୍ଗ ନାମକ ବନବାସୀମାନେ ବାସ ପରେଇଲେ । ଆବଶ୍ୟକ ହେତୁ ସେମାନଙ୍କ ଧର୍ମଧାରୀଙ୍କ, ବଞ୍ଚୁଟି ଓ ବୀବନ୍ୟାଙ୍କ ବୈଦିକ ସମାଜଠାରୁ ପ୍ରଥକ ଥିଲା ଏଣୁ କୌଣସି

ମନ୍ୟରେ କଳିଙ୍ଗ ଏହି ଅପବିହ ଗାନ୍ୟ ବୋଲି ଦୁଃଖ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ।

ପାଣିନୀଙ୍କ ଅଞ୍ଚାଧାୟୀ ପୁଣି, ବୌଦ୍ଧିଲ୍ୟଙ୍କ ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର-ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ-ପୁରାଣ, ବ୍ରହ୍ମ ସଂହିତା ଆଦିରେ କଳିଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଛଵା ଅଛି । ଅଞ୍ଚାଧାୟୀ ପୁଣରେ କଳିଜ, ମଗଧ ଓ ବୋଶଳ ଚିନୋଟି ଦେଖ ପାଖାପାଞ୍ଚ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛି । ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାରେ ଅଜବଜା ଓ ମଗଧର ପାଖାପାଞ୍ଚ କଳିଜ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି । ସେଇପରି ମହାଭାଗତ ଓ ରାମାୟଣରେ ମଧ୍ୟ କଳିଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖାଯାଇଛି ।

ପୁନଃ ବଞ୍ଚିନାରେ ତିନିଶୋଟି କଳିଙ୍ଗ ବିଷୟ ବଞ୍ଚିନା କରି
କଳିଙ୍ଗ, ମେକୁବୋ କଳିଙ୍ଗ ଓ ଗଣରୀଦ୍ଵାରା କଳିଙ୍ଗ ଦେଲି
ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ଯାହା ପରଦର୍ଶୀକାଳରେ ଗବେଷକମାନେ ସିବଳିଙ୍ଗ
ଦୋଲି କହନ୍ତି । ତତ୍ତର ଦେଶୀମାଧ୍ୟ ପାଢ଼ୀ ଏହା ତୃତୀୟ
କଳିଙ୍ଗ, ମଧ୍ୟ କଳିଙ୍ଗ ଓ ଉତ୍ତର କଳିଙ୍ଗ ଆଦି ହେବ ଦେଲି
ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ବ୍ରଜାକ୍ଷ୍ମୀ ପୁରାଣରେ କଳିଙ୍ଗ ଓ ସିବଳିଙ୍ଗ ଗାନ୍ୟର
ସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ କଲାଯାଇଛି । ରାଜିବୁଲ୍ୟାଠାରୁ ଖାତଚୀ ନବୀ
ଯାଏ କଳିଙ୍ଗ ଗାନ୍ୟ ବିଶ୍ଵତ ଥୁଳା ଏବଂ ଖାତଚୀଠାରୁ ଦେବଦତ୍ତ
ନବୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥୁଳା ସିବଳିଙ୍ଗ । ଦେବଦତ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣମାନର ଉତ୍ସାହତ
ଦୋଲି ଚିନ୍ତା ବରାଯାଇଛି । ପୁରୋଃ ସିବଳିଙ୍ଗ ଆଧୁନିକ
ବୋଗାପୁଟ ଓ କଳାଧାରୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ତିନିଙ୍ଗ ବିଶ୍ଵତ ଥୁଳା । ଅନ୍ୟ
ବେବେବେ ଆଲୋକବସ ମରେ “ଚିରୁ” କଳିଙ୍ଗରୁ ସିବଳିଙ୍ଗ ଶବ୍ଦ
ପ୍ରସ୍ତରୀୟ । ତାମିଲ୍ ଭାଷାରେ “ଚିରୁ” ଶବ୍ଦ ଅର୍ଥ ଉଚ୍ଚଦତ୍ତ ଉଚ୍ଚ
କଳିଙ୍ଗ ଅର୍ଥାତ୍ କଳିଙ୍ଗର ମାଜଭୁଲି ଅଞ୍ଚଳ ।

ଚାନ୍ଦ ପରିବ୍ରାଜକ ହୁଏନ୍‌ଦାମ୍ ଭାବରେ ତୁମଣରେ ଶାଖା
ଶ୍ରୀଷ୍ଟାବରେ ଆସିଥିଲେ । ଏହି କାଳରେ ସେ ଭାବରେ ବିଭିନ୍ନ
ଅଞ୍ଚଳ ପରିଦର୍ଶନ କରି ଓଡ଼ି, କୋଣ୍ଠାଦ, କଲିଙ୍ଗ ଓ କୋଶଳ ଆଦି
ଭାଜ୍ୟ ସମ୍ରକ୍ଷରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ହୁଏନ୍‌ଦାମ୍ କଣ୍ଠରୁ
ଦୟାଗ ପଢ଼ିମରୁ ପ୍ରାୟ ନାହିଁ ମାରିଲୁ ଯାଏ କବି କଲିଙ୍ଗ ବା
କ-ଲିଙ୍ଗ-କିଆରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏହି ଭାଜ୍ୟ ମହେନ୍ଦ୍ରଶିରିଠାରୁ
ଗୋଦାବରୀ ନଦୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ଵତ ଥିଲା । ଏହାର ପରିଧୂ ପ୍ରାୟ
ଏକ ହଜାର ମାରିଲୁ ଓ ଗନ୍ଧାନୀର ପରିଧୂ ପ୍ରାୟ ସାବେ ଦିନ
ମାରିଲାଥିଲା । ହୁଏନ୍‌ଦାମ୍ ହୁଏତ ଏହି ଗନ୍ଧାନୀର ନାମ
ଭଜଣ କରି ନଥୁରେ ମଧ୍ୟ ତାହା କଲିଙ୍ଗ ନଗର ଅର୍ଥାତ୍
ପାରଳାଶେମୁଣ୍ଡି ନିକଟ ମୁଶକିମଦ୍ରୁ ବୋଲି ଅନୁମାନ

କରୁଥାଏ । କଲିଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ସଙ୍କୁଳ ଥୁଳା ଓ ଏଠାରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ କୃଷ୍ଣ ବନ୍ଦର ହୁଣୀ ଧରା ଦୋକ ବିଦେଶକୁ ରଖାନ୍ତି ହେଉଥିଲା । ଦୁଃଖନ୍ୟାଃ କଲିଙ୍ଗରେ ୧୦ ଶାହି ନାମାବାନ୍ତ ଦେଖୁଥାନ୍ତ ପାଇଥିଲେ । ଯେଠାରେ ମହାଯାନ ଶୋବ ଧରୀର ପ୍ରାସ ପାତଶତ ଦେଖି ଅଧ୍ୟସନ ଓ ଅଧ୍ୟାସନରେ ରତ୍ନ ଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏହି ରାଜ୍ୟର ଅଧୁକାଂଶ ଅଧୁବାସୀ ହିନ୍ଦୁ ଧରୀବଜମୀ ଥିଲେ ଥିବା ଏହି ଧରୀର ଦେବଦେବବୀନ୍ୟାନନ୍ଦର ଶତାବ୍ଦୀକ ମନ୍ଦିର ଏଠାରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୀତ ଥିଲା । କଲିଙ୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୁଃଖନ୍ୟାଃ ଏକ କୌଣସିଲ ଘରର ଅବଶ୍ୟକତା କରିଥିଲା । ସେ ଲେଖିଥିଲେ ଯେ କଲିଙ୍ଗ ଏକଦିନ ତନବନ୍ଦୁଳ ରାଜ୍ୟ ଥୁଳା । ନନ୍ଦ ମନ୍ଦିର ଏହି ଆଖି ପରିଚାଳନରେ ଆସି କଲିଙ୍ଗର ରାଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରମାଦିକ ଦେଲେ । ମନ୍ଦିରର ଅଭିଶାପରେ ରାଜ୍ୟର ବନ୍ଦ ଲୋକ ଏକ ମାଗାଦିକ ତୋରେ ପାରିଥିଲେ । ଅଧୁକାଂଶ ପ୍ରାସ ଉତ୍ତରାଳେ ଏବଂ ଅନେକଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ି ପଲାଶରେ । ଏଲାରେ ରାଜ୍ୟ କରନ୍ତାନ୍ୟ ଓ ଶୁଣୀନ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଯଦେଖୀଁ କାଳରେ ଯେତ୍ୟାର ଉତ୍ତରିତନେ ଅନ୍ୟରାଜ୍ୟର ବନ୍ଦ ଲୋକ ଧାରି ଏଠାରେ ଦସବାସ କଲେ ହେବ କଲିଙ୍ଗର ପୁରୁଷ ପରିଶାର ଏବଂ ଆସିପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଦୁଃଖନ୍ୟାଙ୍କ ପରିଦଶନ ମନ୍ୟରେ ଏହା ସେତେ ଉନ୍ନତୀଏ ନଥୁଲା ଏହି ରଜ୍ଞର ଅତିମହିକ ପତ୍ରୀର ଏପାବର୍ତ୍ତ ନିର୍ମିତ ଫୋରପାରି ନାହିଁ ।

ଦୁଃଖନ୍ୟାଙ୍କ ବନ୍ଦ ପ୍ରତିଶ୍ରୀ କଲିଙ୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଲିଙ୍ଗ ମୁଦ୍ରା ପରିଶାର କିମ୍ବରୀ । ସମ୍ଭାବ କରିଥିଲେ । ମନ୍ଦିର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏଠାରେ କଲିଙ୍ଗ ମୁଦ୍ରା କରିଥିଲେ । କଲିଙ୍ଗ ମୁଦ୍ରା କାରଣ କରାଯଦି ନଥୁଲେ ମଧ୍ୟ ତେବେବୀବ୍ୟାୟ ରାଜା ମୁରଥର ସହ ପରମାଦି କଲିଙ୍ଗ ମୁଦ୍ରରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । କଲିଙ୍ଗ ମୁଦ୍ରାକରୁ ବର୍ତ୍ତନାରେ ଏବଂ ସଂଗଠିତ ଦାତି ତୁମେ ଦେବକାଳୀନ ଅନ୍ୟରାଜ୍ୟରେ ଏହାର ଜୀବିତାର୍ଥିଲା । ଅଶୋକ କଲିଙ୍ଗର ଦୀର୍ଘ ବନ୍ଦର ମୁଦ୍ରା ପରିଶାରକା କରି ପାରିଲାଥିଲେ । ଉତ୍ତରାଳୀ ନଦୀ ଚାର ପଥାର ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତିଶାରିତମାତ୍ର ନିକଟରେ କଲିଙ୍ଗ ମୁଦ୍ରା ବିବତି ଯୋଗରୀ ହୋଇଥିଲା । ମୁଦ୍ରା ଏମାନ୍ଦରୁ ଅଶୋକ ସେହି ଯନ୍ତ୍ରରେ ଏବଂ ସୀମାନ୍ତ ରାଜଧାନୀ ଦୀର୍ଘ ନାମରେ ଯାଏନ କରିବା ସହ ମୁରଥାରେମୁରଥାରେ

ଜତଗଢ଼ ଶିଳାଲିପି ପ୍ରତିକୀର୍ତ୍ତ କରାଇଥିଲେ । କଲିଙ୍ଗ ବାନ୍ଦା ଜନଜୀବନର ବନ୍ଦ ପ୍ରତିକିର୍ତ୍ତ ଶିଳାଲିପି ରାଜ୍ୟ ଦେଖି ପରିଶାର ଅବଶ୍ୟ ବୁଝେ ବନ୍ଦ ରହିଛି । ରାଜ୍ୟରେ ପରିଶାର କଲିଙ୍ଗ ପାଠି, କଲିଙ୍ଗ ବଳା, ତଥା କଲିଙ୍ଗ ପାଠା ପ୍ରତିକିର୍ତ୍ତ ସାନ୍ ପ୍ରାଚୀନ କଲିଙ୍ଗର ବାତାବଦ ସେତକି କଲିଙ୍ଗର ବନନାଟି ନିର୍ମିତ କଲିଙ୍ଗ ନାମରେ ପରିଚିତ ଥିଲେ । କଲିଙ୍ଗୀ ଶବ୍ଦ ପରମ ବାରିତା ହୋଇଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଦ୍ରା ରାଜ୍ୟ ଦେଖି ବନ୍ଦ କାରିତି ବାବ କରନ୍ତି । ସେତକି ବିଶ୍ଵାସ ପ୍ରାଚୀନ କନବାଟି "ବକ୍ଷି"ମାନବ ସହ ସାମ୍ରାଜ୍ୟକ ରାଜ୍ୟରେ ସାର ବିରାମବା "ଜୋକି" ନାମକ କାରିକୁ ଚିନ୍ତନ କରାଯାଇଥାଏ । କଲିଙ୍ଗର ସାମାଜିକ ଜୀବନ ତଥା ଜନସମାଜରେ ବ୍ୟାହର ଷ୍ଟେଷୀୟ, ବେଶ୍ୟ, ଗୁରୁ ଆଦି ତେବେରେ ମାତ୍ର ପ୍ରକାର ଜାତିର ଲୋକ ବାବ କରିଥିଲେ ବୋଲି ବିଶିଷ୍ଟ ଗବେଷକ ଉତ୍ତର କେଣୀମାତ୍ର ପାଦୀ ଦସାଇଛନ୍ତି । ଯଥା— କାରିତାପାଇକ, ମୁମାର୍ତ୍ତି, ଲେନ୍, ଶୁଦ୍ଧିଆ, କାରତା, ଚିପକର, ବାତରି, ଭନ୍ଦାରି, ଗର୍ବତ, ମୋରି, ମାଳି, ପାତିଆ, ପନରା, ଲୁହୁରା, କୁପାର, ପାଟରା, ରେଣ୍, ପାଲିଆ, କଞ୍ଚାରି, କାନ୍ଦି, ପୋବା, ବଢେଇ, ଦଳୁଆ, ସାଧି, ମାରିଆ, ମାହୁତିଆ, ଗୋଲା, ବିଜାନୀ, ହାରୁଆ, ଲୋର, ମେ, ମାଦାର, ବେଶିତତ, ପଥୁରିଆ ଏବଂ ପ୍ରତିଥା । କଲିଙ୍ଗମାନେ ଦୁଷ୍ଟ ଓ କୃଷି ବାଣିଜ୍ୟପ୍ରିୟ ଜାତି ଥିଲେ । ଅନ୍ୟତଃ କଲିଙ୍ଗମାନେ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରର ସମର ପ୍ରିୟ ନାତି ଥିଲେ । କଲିଙ୍ଗରେ ବନ୍ଦ, ନଦୀ ଓ ଉତ୍ତର ନଦୀ ଉପରେକା ରହିଥିଲା । ପ୍ରାସ ଦ୍ୱିତୀୟ ଗତାବୀ ବେଳକୁ କଲିଙ୍ଗମାନେ ନୌରୀ-ବାଣିଜ୍ୟ ପାଇଁ ଦରିଆ ସେପାରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କରିଥିଲେ । କଲିଙ୍ଗମାନେ ଯେ କେବଳ ଦରିଆ ସେପାରେ ବ୍ୟସାୟ ବାଣିଜ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଥା ନୁହେଁ । ଦରିଆ ସେପାରେ ମୁଦ୍ରା ଉତ୍ତରୀୟ ଦ୍ୱିପାନ୍ଦରେ କଲିଙ୍ଗ ରାଜାମାନେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ରାଜତ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟରେ କଲିଙ୍ଗ ଏବଂ ଗୋରବମୟ ଅଧ୍ୟସ ଏହି କଲିଙ୍ଗୀ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜାତି ଥିଲେ ।

ଆଧ୍ୟେତ୍ତବ୍ରାତା,
ବିଷ୍ଣୁର-୧।

ଜନନୀର ଦିନ୍ଦୁ ଦିନେ.....

॥ ବନପ୍ରଭା ପରିଡ଼ା ॥

ଆଜି ମୋ ମା'ର ଜନ୍ମ ଦିନ;
ମୋ ଉତ୍ତଳର ।
ସାଜି ଦିଅ ଥଙ୍ଗତାର
ବାଜିଦୟୁ ମାଜଳିକ
ରାଜିବ ରାଜଶ୍ରୀ ପରି
ସିଏପରା ମଧ୍ୟମଣି
ତାରତ ମାଟେର ॥
କେତେ ଦୁଃଖ ସହିଛି ସେ
କିଏ ବା ନକାରେ ?
ନ'ଅବାର ବଳାହାର
ଖାଲି ପେଟ ଉତ୍ତଳ-ବିକଳ
ପାତିର ଭାଷାକୁ ପୁଣି
କିଏ କେତେ ନକଲେ ସ୍ଵୀକାର
ମା'ମୋର ନିରୀମାନ୍ତି
ସମସକୁ ସାକ୍ଷୀଦେଇ
ସହିନେଲା ସବୁ ହତାଦର ॥
କିନ୍ତୁ, ବୀରର ଜନନୀ ଯିଏ
ସେକି କେବେ ଲୁହ ବାଲିପାରେ
ହତାଶ-ଦୀର୍ଘରୀଯ ତଳେ
ସେ'କି କେବେ ଜଳିପାରେ
ଚିରଦିନ ଅଶାନ୍ତିର ଅଳିଭା ନିର୍ମାରେ ??
ଏଇ ଦେଖ !
ମୁଦା ଆଖୁ ସପ୍ତ ତା'ର ସତ ଥାଇ
ତା'ବଶ୍ରର ନାନାବାସ୍ଥା
ପ୍ରତିପ୍ରାଣେ ପ୍ରତିଟି ସନ୍ଦର୍ଭ
ଉରି ଦିଏ ନୂତନ ପୁଲିବ,
ଆମେତ ସନ୍ତାନ ତା'ର
ଏ ପୁତ୍ରଜନେ ଆସ
କରିବା ତା'
ନବ ଅଭିଷେକ ॥

ସ୍ରୀମ-ଶାରୀରିକ,
ପୋ: ଅ:-୪୫୩୩,
ଭୟ-ବେଙ୍ଗାର,
ତିଥ୍ୟ-ବରତ-୭୫୫୦୭୭

କୁଣ୍ଡ ଉତ୍ତଳ ଜନନୀ

॥ ଭାଷ୍ମର ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ॥

ପ୍ରାଣ ପ୍ରାଚୁର୍ୟ ରୋ ଏହି ଆମ ପବିତ୍ର ଉତ୍ତଳ ବା ଓଡ଼ିଶାର
ଶୋଭା ପସବା ଅନ୍ୟେତ୍ତ ମନୋରମ । ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ ଯେତା
ଏହି ବନରାତିର ଅନ୍ତୁରତ ଶୋଭା ପସବାର ପ୍ରତିବିତ୍ର ଉତ୍ତଳୀୟ
ପ୍ରାଣରେ ଆହି ସଞ୍ଚାର କରେ ନବ ପ୍ରାଚୁର୍ୟ, ନବ ଖେଳ ।
ବଜା-ଉଦୟେର ଅନ୍ତୁରତ ରୂପ ବନ୍ଧାଲୀରେ ସେ ଆଜି
ସୁଶୋଭିତ । ସେ ଦିନ ଏହି ପୁଣ୍ୟାତୋୟା ଉତ୍ତଳର
ଗୋଟାଗାନ୍ଦିରେ ମୁସ୍ତ ହୋଇ ଭବି କଳମର୍ଦ୍ଦ ଖରି ପଡ଼ିଥିଲା :

ବନେ ଉତ୍ତଳ ଜନନୀ

ରୂପ ହାସ୍ୟମୟୀ, ରୂପୁ ଭାଷମୟୀ
ଜନନୀ, ଜନନୀ, ଜନନୀ ॥
ରୂପ ପ୍ରୟୋଧୁ-ବିଶ୍ଵେତ ଗରୀର
ତାଳ ତମାଳ ସୁଶୋଭିତ ଚାର
ରୂପ ଚର୍ଚିନୀ ବୁଲ-ଶୀରି-ସମୀର
ଜନନୀ, ଜନନୀ, ଜନନୀ ॥
ଅନ ବନରୂପି ରଞ୍ଜିତ ପଙ୍ଗେ
ନୀଳ ରୂପରାଜା ପାଇଁ ତରଣେ
କର କର ପ୍ରାଣରେ ରୂପୁ ବିହଙ୍ଗେ
ଜନନୀ, ଜନନୀ, ଜନନୀ ॥

ମନିର ମାଲିନୀ ଆମର ଏହି ପବିତ୍ର ଉତ୍ତଳ ଜନନୀ ଅନୁକ୍ରମଶୀଳେ ବିନନ୍ଦିତ । ଜଗତର ନାଥ ପ୍ରଭୁ ନରନାଥ ଦୟା
ଯେତେବେଳେ ଏହି ଅଭ୍ୟାନ କରୁଥିଲୁ, ଅନ୍ୟ ଦେବଦେବୀମାନେ
ବା ତାଙ୍କୁ ଛାହିଁ ଯାଇଲୁ କେତେବେଳେ ! ପୁତ୍ରା- ଦ୍ରୁତ୍ରେବେଳେ ଦ୍ରୁତ୍ରେବେଳେ ନୀଳାଳ ଭୁଲି ହେତୁରେ ଏହି ଉତ୍ତଳ ଭୁଲି ।
ସେଇପାଇଁ ପ୍ରତିବିତ୍ର ଉତ୍ତଳୀୟ ପ୍ରାଣରେ ଆଜି ଜଗନ୍ନାଥ ଦୟାନ୍ତିର
ଶମୀୟ ଧାରା ପ୍ରାହିତ । ବାରଗ ଏ ଧାମ ଦେବତା ଉତ୍ତଳାଧ
ଧାମ, ଏ ଧାମ ଦେବତା ପୃତ ପରିଷିତ ଧାମ । ଏ ଧାମର ମହିଦ
ସୁରେ ସୁରେ ବିଦିତ । ଏ ମାତିର ଦାରୁ ଦେବତା ପ୍ରଭୁ ନୀଳାଦ୍ରୀ
କିମ୍ବାରୀ ଆର ଏହି ପୁଣ୍ୟ ଧାମ ନୀଳାଚଳରୁ ନେଇ ସେ ଦିନ ବଢ଼ି
ଗାନ୍ଧୁଳା :

"ଭରତ-ସରବର ଭାରତ-ବନାଳ
ତା ମଧ୍ୟ କେଉଁର ପୁଣ୍ୟ-ନୀଳାଚଳ ।
ହୁଲେ ଯହି ତହେ ଭାରତ-ବନରେ
ମନିବ ମୁଁ ଅଛି ଆସଗା ବନରେ ।

ମୋ ନେବେ ଭାରତ-ଶିଳା ଶାଲଗ୍ରାମ
ପ୍ରତି ଶାନ ମୋର ପ୍ରିୟ ପୁରୀ ଧାମ ।
ସବକ ସଲୀଳ ପଞ୍ଚ ଚାରୀ ଜଳ
ପ୍ରତି ଧର୍ମାଲୟ ମୋର ନୀଳାଚଳ ।"

ଅନେକ ମୃତ୍ତି ବିଜନ୍ତିତ ଅଚୀତର ସେହି କଲିଙ୍ଗ ଆଜି ଉତ୍ତଳ ବା
ଓଡ଼ିଶା ନାମରେ ପରିଚିତ । ଉତ୍ତଳର ଶୌରବମୟ ପଞ୍ଚଶିର,
ଦାହିତ୍ୟ-ଦୟାନ୍ତି, ପ୍ରକୃତିର ବିପୁଳ ରୂପର ଦଶାତୀ,
ଭାବର ପବିତ୍ର ଆଦାନ-ପ୍ରଦାନ କିଛି ବାଲ ପାଞ୍ଚ ରଙ୍ଗମାନର
ବିଦ୍ୟୁତ ମଧ୍ୟରେ ରହି ଏକ ପ୍ରକାର ଅଶନିଶ୍ଚାରୀ
ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ସେହି ପରାମରଶାରୀ
ଜିଂରେନ ଗନ୍ତି ପୃତ୍ତୁଥିଲା ଆମ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଓଡ଼ିଆ ଜନି
ଓଡ଼ିଆ ପୁଅର ବିଲୋପ ସାଧନ । ହେଲେ କିନ୍ତୁ ନିଷ୍ଠିତ
ନିଷ୍ଠତା ଥିଲା ତିନ୍ଦ ଧରଣର । ବିଦେଶୀର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା
ବିଶୋଧୀ ଉତ୍ସତ୍ର ପଞ୍ଚ କରିବା ସକାଶ ସେ ଦିନ ଆମେ
ଆସିଥିଲେ ଥାମ ଏ ଉତ୍ତଳର ମହାମନିଷୀଗଣ । ସହ
କରିବାକୁଥିଲେ ସେହି ପରାମରଶାରୀ ବିଦେଶୀର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା
ବିଶୋଧୀ ହୀନ ବନ୍ଦାତ୍ମକ ।

ସେ ଦିନ ଥିଲା ୧୯୪୮-୪୯ ମସିହା । ପଢ଼ଗାତ
ଅଶନିଶ୍ଚାରୀ ଓଡ଼ିଶା ସହିତ ନିଶିରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଏହା
ପୁଣ୍ୟାତ୍ମକ ଉତ୍ତଳ ଖର୍ତ୍ତ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ବାରଗ, ଏହେ ବି
ଆମର ଉତ୍ତଳ ଜନନୀ ଲିଙ୍ଗମତ୍ରା । ଓଡ଼ନେଲୁ କମିଟିର ସିଂହ
ସତ୍ରେ ବି ବିଶାଖାପାତାରାଗ ମାଳ ଅଞ୍ଚଳ ସମେତ ପଢ଼ଗାତା ଓ
ଶର୍ମିଶ୍ଵରୀ ଆଦି ଏବେ ବି ବିହାର ରାଜ୍ୟ ପଞ୍ଚଶିର । ଯେଥୀଥି
ଆଜି ମନରେ ଦୁଃଖ ଆସେ, ଲଜ୍ଜା ବି ଆସେ । ବାରଗ ଉତ୍ତଳ
ଜନନୀ ଆମର ଆଜି ବି ଲିଙ୍ଗମତ୍ରା ।

କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ସେହି ବିଦେଶୀ ଉତ୍ସତ୍ର ହୀନ
ମନୋଭାବକୁ ପ୍ରଦେଶକାଳ କରି ତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ସ୍ଵର ଉତ୍ତଳର
ପୁରୁଷ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର, ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ସମ୍ବାନ୍ଧ ବନ୍ଧୁତା
ପାଇଁ ଆସଗାର ଆସିଥିଲେ ଆମର ମହାମନିଷୀଗଣ । ତାହା
ଦେବାରୁ ପଢ଼ିଥିଲା ବସମାନଙ୍କୁ ।

ମାତ୍ର, ପୁଣ୍ୟ ଆର ପରିଚାପର ବିଷୟ ଯେ, ସେତେବେଳେକାଂକ୍ଷି
ବସନ୍ତ ସବକାର ଆମ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଗଠନକୁ

ଚାଟ ବିଶେଷ କରିବାକୁ ପଛାଇ ନଥିଲେ ଏବଂ ଆମ ଓଡ଼ିଶାର ସେବେବକଙ୍କାର କେତେକ ନୟନସ୍ଥାଯି ଗୋଟୀୟୀ ନେତ୍ରବର୍ଣ୍ଣ ହୀନ ଉତ୍ସତ ଜ୍ଞାନ ନିବାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଥାନୀୟ ସାଧନରେ ମସିଗୁରୁ ହୋଇ ଯେମାନଙ୍କ ସହିତ ମଧ୍ୟ ହାତ ମିଳେଗବାକୁ ପଣ୍ଡାଦ୍ୱାରା ହୋଇ ନଥିଲେ । ତେବେ ସେ ଯାହା ହେଉଳା ବାହିକ ସେହି ସବୁ ହୀନ ହୃଦୟ ପ୍ରତିହତ ବରି, ଚାଟ ସଂଗ୍ରାମୀ କରି ଉତ୍କଳ ଜନନୀର ମୁଖ୍ୟ ସଂତୋଷନାମନେ ହେଣାଟ ମୟିହା ଆଜି ଡଳ ଏହି ଏପ୍ରିଲ ମୁହଁରା ଦିନ ଶାସନଟେ ମୁହଁରା ଆମର ଏହି ଉତ୍କଳ ବା ଓଡ଼ିଶାକୁ ପରିବାର ପ୍ରଦେଶ କରି ଗଢ଼ି ତୋଳିବାର ଶୌରବ ଆଣି ତେବେ ହେବାରି ଥିଲେ । ଯାହା ଫଳରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍କଳବାସୀ ସ୍ଵତ୍ତେ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନର ଶୌରବରେ ଆଜି ଶୌରବାନ୍ତିତ ।

ଯାହି ଆସନ୍ତୁ, ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍କଳବାସୀ ଆଜିର ଏ ପରିଦ୍ୱାରା ବିବସରେ ଆମର ସେହି ମହା ମହିମ, ଅଗ୍ର ପୂର୍ବ୍ୟ ମହା ମନ୍ଦିରୀମାନଙ୍କ ଚରଣାରବିନ୍ଦରେ ଉଚ୍ଚି ଅର୍ଥ୍ୟ ଅପଣ କରି, ଆମ ହାତିର, ଆମ ଉତ୍କଳ ଉନ୍ନତି କରେ ଆଗ୍ରହାର ହେବା । ତେବେ

ଯାଇ ଆମର ଉତ୍କଳ, ଆମର କାହିଁ ତଥା ଆମର ସାହିତ୍ୟ-ସଂସ୍କରିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଶ୍ୱ ଦରବାରରେ ଆଶାନ୍ତରୂପକ ସମଲତା ଆଣି ଦେଇ ସାରିବ ଏଥୁରେ ତିଳେ ମାତ୍ର ସନ୍ଦେଶ ଅବକାଶ ନାହିଁ ।

ପରିଶେଷରେ ଆମେ ଯେତେ ସବୁ ଉତ୍କଳବାସୀ, ଆଜି ଆମେ ଆମ ସ୍ଥାନ୍ତ୍ୟତାର ମଧ୍ୟ ବୁଝୁଇରେ, ଆମ ସ୍ଥାପିନୀତାର ମଧ୍ୟ ବୁଝୁଇରେ, ସେହି କୋଟି ପ୍ରାଣ ଆଜି ଆମ ଉତ୍କଳ ଜନନୀର ଚରଣାରବିନ୍ଦରେ ନିରକ୍ଷୁ ପମ୍ପଣ କରି କୋଟି ବସରେ ଗାଇଯିବା :

ଉତ୍କଳ ମାତ୍ରର ସଂତୋଷ ଆମେ
ସବେ ଆମେରେ ଉତ୍କଳୀୟ
ବୀର ଦୟରେ ଆଗେଇ ଯିବାରେ
ତେବେବାନ୍ତି ଯେତେ ଆୟୁ ଜୟ ।

ଅମ୍ବାଇ ରମେଶ୍,
ବାଲେଶ୍ୱର ।

ଗଜପତି ଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରଦଶୀନୀରେ ବଦ୍ଯ ମହୀୟ ଶ୍ରୀ ପ୍ରୁଣ୍ଣେ ନାଥ ନାୟକ ।

ଆମର ଓଡ଼ିଶା

॥ ୭୫ ହପିଦୁଲ୍ୟ ନେଓଳପୁରୀ ॥

ଓଡ଼ିଶା ହୃଦୟ ଆମେ ହେ ରଖୀ
ଓଡ଼ିଶା ତ ଆମର ସ୍ଵର୍ଗ ପକ୍ଷୀ

ସାଧୁ ସର୍ବକ ଭୂମି, ଏ ରତ୍ନମାନଙ୍କ ଦେଶ
ଧର୍ମର ଉପଦେଶକ, ଏ ଦୁଲିମାନଙ୍କ ଦେଶ
ଦୂଲର ଶୁଳ୍କନ୍ଧ, ଏ ବଳୀମାନଙ୍କ ଦେଶ
ସାହିତ୍ୟର ଭୂମି, ଏ ବହିମାନଙ୍କ ଦେଶ

ଏଠାରେ ଧରିଛୀ ପାଦନ, ସୁନ୍ଦର ଆବାଶ
ଓଡ଼ିଶା ତ ଆମର, ସ୍ଵର୍ଗର ପ୍ରକାଶ

ଚୀଏର ଭୂମି ଏହି ଜଗନ୍ନାଥ ଧାନ
କାରପଦର ବାବା ବୋଖାରୀଙ୍କ ନାମ
ସୁର୍ୟ ମନ୍ଦିରର ଶୁଭୁଲଜା ତମାନ୍
କେତେ ଯେ ଏଠାରେ ମନୋରମ ମୁକାନ୍

ପଦିଷ ଏଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବାସ
ଓଡ଼ିଶା ତ ଆମର, ସ୍ଵର୍ଗର ପ୍ରକାଶ

ଜହାନ୍ତି ଏଠାରେ ଗୋପଦିନୁଙ୍କ ଶାଖା
ମଧ୍ୟଭଦ୍ରନଙ୍କ ସବୁଜ ବିଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟାଖ୍ୟା
ସୁରାଷ ବୋଷକ ବୀରତ୍ତ କଥା
ତପେତ୍ର ଭଜନ କାହିଁରେ ପ୍ରଥା

ଯେଉଁଠାରେ ନଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ନିହାସ
ଓଡ଼ିଶା ତ ଆମର ସ୍ଵର୍ଗର ପ୍ରକାଶ

ବୋଶାର ପରି ନାହିଁ ତ ଦ୍ୱିତୀୟ ମନ୍ଦିର
ନଈ ଯାଏ ଯେଉଁଠି ବଳାର ଶିର
ଏଠାର ପଥର ଲୁଝ ବରେ ସମୀର
କାରୁବାୟି ଓ ବଳାରେ ଓଡ଼ିଶା ସଞ୍ଜିତ

ଏଠାରେ ପାଶାଣକୁ ମିଳିଛି କଥନ
ଓଡ଼ିଶା ତ ଆମର ସ୍ଵର୍ଗର ଜୟବନ

ଏଠାରେ କୁଳକୁଳ ବହେ ନଈ
ଏଠାରେ ଲହ ଲହ ଫାସଳ ଛଇ
ଏଠାରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାରୀ ଜଳପ୍ରପାତ
ଏଠାରେ ଶିରୀଶ୍ରୀ, ହୃଦ ଅକାତ

ଏଠାରେ ସମୁଦ୍ରର ମନୋରମ ପ୍ରଶାନ୍ତ
ଓଡ଼ିଶା ଭୂମିରେ ସ୍ଵର୍ଗର ଶବ୍ୟ

ଓଡ଼ିଶାର ଅଟେ ଅଶ୍ଵାଶ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ
ନାହିଁ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନଙ୍କ ବିକୁତି
ଶୋଭା ପାଏ ହୃଦୟେ ପମନ୍ଦସ୍ତ ନୀତି
ଭାଷାର ଦସ ନା କେହି ଅପ୍ରିତି

ଶାନ୍ତିର ଆକାଶ ପବନ ପୁନଃ
ଓଡ଼ିଶା ତ ଆମର ସ୍ଵର୍ଗ ମନ୍ଦିର

ଓଡ଼ିଶା ଆମର ପବିତ୍ର ଦେଶ
ଓଡ଼ିଶାର ମାତି ଆଶ୍ରମ ନେୟାତି
ଓଡ଼ିଶା ପତଙ୍ଗ ଶାଲିଦ୍ଵାରର କମଳ
ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଲୋକ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ

ଶାରବି ଅବାକି ଶୁଣି ଏହାର
ଓଡ଼ିଶା ତ ଅଟେ ସ୍ଵର୍ଗର ଦ୍ୱାର

ପ୍ରାଥମିକ, ଜନ୍ମତ ପର୍ଶିଷ୍ଟ ବିଭାଗ,
ବେଳେନ୍ଦ୍ରା ବରେତ,
ଦିନବ-୨୦୩୦୩୧ :

ଉତ୍କଳ ଦିବସ ଓ ଆମେ

॥ ୯୦ ସତ୍ୟବ୍ରତ ରଥ ॥

୧୦୦ ଶୁଣିବ ପୁଷ୍ପକୁମିରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଭବ ବିମନ୍ତିତ । ଏ ମହିରେ ଗାନ୍ତି, ମେହୀ ଓ ପ୍ରୀତିର ଶବ ଚରଙ୍ଗ ପ୍ରତିଧୂନିତ ହୁଏ । ଜନବନାନୀ, ଲତାକୁଞ୍ଜ, ଶୋଭାମୟ ଅନୁକ ପରିମାଳା, ନଦୀ ସ୍ମୃତି, ସୟାକ୍ଷେତ୍ର, ଜନଜୀବନରେ ଉତ୍ସାହ ତ୍ରୁଷ ଭାବ ସ୍ମୃତି ରଖ୍ୟାଇଛି । ଉତ୍କଳ କଳାୟକ, ଏ ଦେଶର ଅଧ୍ୟବାସୀଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଏ ଉତ୍କଳୀୟ ବୁଦ୍ଧାୟାଏ ।

ଶାକର ଉତ୍ସାହ, ସମସ୍ତର ଲପା ପାୟୁଳିରେ ସେହି ଓଡ଼ିଶାର ଶୀର୍ଷର ଆଦି ଅନେକ ପରିମାଣରେ ମଳିନପ୍ରଭା । ଆମେ ନିର୍ମୁଳ ଓଡ଼ିଆ ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଉଥିବା ବେଳେ ମନ ଭିତରେ ହିଁ ଶୋଇ, କିଛି ହୁୟନତା ଏବଂ କିଛି ଜ୍ଞାନ ସମ୍ପର୍କିତ ହୁଏ । ଯାଏ ଆମର ପରିଚୟ ‘ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ’ । ସାମ୍ୟ, ମେହୀ ଏବଂ ସର୍ବୋପରି ବିଶ୍ୱମୟ କଗନୀଅ ସଂଚୂଚିତ ଅନେକ ଉତ୍ସାହ ମଧ୍ୟମରେ ଆମେ ଓଡ଼ିଆ ବା ଉତ୍କଳୀୟ । ଆମ ଦେଶ ପୋଷାକ ହିତେୟ, ଶାକ୍ୟ ସମ୍ମର୍ତ୍ତି, ବାପ ପ୍ରତାବିତ ପ୍ରକାଶ୍ୟା, ଜାତୀ ଓଡ଼ିଆ ଏବଂ ସଂଚୂଚିତ ଉତ୍କଳୀୟ କଗନୀଅ ସଂଚୂଚିତ । ଆମ ଭିତରେ ଉତ୍ସାହ ସାମାନ୍ୟ ତାରମ୍ୟ ଥୁଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଉତ୍କଳୀୟ ସ୍ଵରୂପୀରୁ ପ୍ରଥକ୍ ହୁଅଛେ ।

ଏହା ଦିବସ ଉତ୍କଳ ଏକ ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ବାକ୍ୟଭାବୀୟ ପବିତ୍ର ଦିବସଟି ଯାହା କରିବା ଅବସରରେ ଆମର ମନେହୁଏ-ଓଡ଼ିଆ କାତି ଏହା ମଧ୍ୟ ନିଜ ଶୌଭିଗ୍ୟରେ ଆମର ମନେହୁଏ-ଓଡ଼ିଆ କାତି ହୁଏବାର ବାଧା ବିନ୍ଦୁ, ଘାତ ପ୍ରତିଦ୍ୟାତ ଉତ୍ତରେ ଆମେ ନିଜ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରାତୀନି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଵାଧୀନ ଭାବରେ ଏକ ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ପରିପ୍ରକାଶ ପଦିଲା, କଂଚାକୀ କ୍ୟାଲେଣ୍ଟର ଗୋଟିଏ ଦିନ ।

ଏହା ଯାହା ପ୍ରତି ଆମର ସମ୍ବାନ୍ଧ, ଅନୁଗାମ, ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରକାଶ ମେହୀନେ ହୁଏ ପାରିବେ— ଏକ ମାତିର ପାଣି ପବନ, ବନ ପରିପ୍ରକାଶ ।

ମାତୃହତି ମାତୃଭାବ ମମତା

ମା'ହୁରଦ ଜନମି ନାହିଁ
ଆମୀଙ୍ଗରେ ଗଣିବା

ଅଜାନ ରହିବେ ବାହି ?

ତେଣୁ ହେ ମୋର ଦେଶପ୍ରେମୀ ଭାଇଭଣୀମାନେ ! ଆମେ ଓଡ଼ିଶାର ନାଗରିକ, ଓଡ଼ିଶା ଆମର ଜନ୍ମଭୂମି, ଓଡ଼ିଆ ଆମର ମାତୃଭାବ । ଏହି ପରିଚୟ ହୁଏତ ଆମର ପରିଭୂରେ ପୁନରଭାବ ପ୍ରାସାଦ ହୋଇପାରେ । ତେଣୁ ସହପ୍ରକାର ମଳିନତା, ଦୁଇବନା ମନଭୂତ୍ୟାଗ କରି ଦେଶପ୍ରେମି ଯଦି ଆମେ ନିଜର ଆନୁଗତ୍ୟ ଅନୁଭବ ରଖିବା ତେବେ ହେ ଆମେ କଣେ ସଫଳ ଏବଂ ପୁରୋଣ୍ୟ ନାଗରିକ ସମ୍ବାନ୍ଧ ପାଇବା ।

“ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ବିଜାନାମ ପ୍ରସାଦେପି ଶୟକିତ ।

ଦେଶଦ୍ରୋହୀ, ଦେଶନିହୃଦ ନାଗରିକ ଯେତେ ଶିକ୍ଷିତ, ବିଭବଶାଳୀ, ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ କୃତ୍ସମ୍ମ ଏବଂ ଜାହାର ଅନୁଗ୍ରହ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିପଦର କାରଣ । ରାଜ୍ୟରେ ଅଶାତି ଓ ଉତ୍ସବ ସ୍ମୃତି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସଦ୍ଵାଚନ କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ହୃଦୟ ହିଁସା, କର୍ଣ୍ଣା ଓ ସ୍ଵାର୍ଥପରତାରେ ପରିପୁଣ୍ଡି । ରାଜ୍ୟର ସବୀଜୀନ ଉତ୍ସତ କରିବାରି, ଦେଶଦ୍ରୋହୀ, ଜନସ୍ଵାର୍ଥ ବିରୋଧୀ ଅମଣିଷମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ଯେକ ସଦ୍ଵର୍ତ୍ତି ଦିଅନ୍ତି ।

ସୁତ୍ରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନରେ ଯେଉଁ ମହାପୁରୁଷମାନେ ଆସ୍ତାନ ଉଦ୍ୟମ ଲୋକାନ୍ତରେ ପେମାନଙ୍କ ଉଦେଶ୍ୟରେ ଆଜି ଉତ୍ସବୁର୍ଗପ୍ରଶାମ ବଣାଇବା ଆମର ପ୍ରଥମ କର୍ଣ୍ଣିବ୍ୟ । ଉତ୍କଳ ଶୌଭିଗ୍ୟର ମଧ୍ୟମାନ, ଯୋଗୀ ଶୋଭାବନ୍ଧୁ, ପଞ୍ଚିତ ଶୋଦାବରୀଶ, ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଜଜପତି, କର୍ମଚାର ଶୌଭିଗ୍ୟର ପ୍ରତ୍ଯେକ ଯୋଗୀଙ୍କୁରୁଷମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ରୂପରେ ପୂର୍ବକ ଆଜି ଓଡ଼ିଶାର ସବ୍ୟବିଧ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ସକଳବଦି ହେବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆର ଏକାଟ କର୍ଣ୍ଣିବ୍ୟ ।

Hindu Mythologyରେ ତଃ ପଲ୍ ଲେଖାଧ୍ୟଲେ— ନିଜମାତିର ବାପ୍ରା, ଆକାଶର ସୁର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ଏବଂ ପାତି ପବନର ପରିଷକୁ ଜୈବ ପାଇବା ଭାବରେ ଏକ ଅନ୍ୟ ଅଣ୍ଣିବାର । ସ୍ଵାଧୀନ ଭାବରେ ଉତ୍ସବୁର୍ଗପ୍ରଶାମରେ ଉତ୍କଳୀୟମାନଙ୍କର ବୋଜତ ଯାଇ ନିଷିଦ୍ଧ ଭାବରେ ଶୌଭିଗ୍ୟ ।

“ଜନମୀ ଜନ୍ମଭୂମି ସ୍ଵର୍ଗାଦୟ ଗରୀୟପୀ” ।

ଯେଉଁ ମାତିରେ ଆମେ ଜନ୍ମଭୂମି ବରିଛେ, ସେହି ଆମର ମାଥା । ମାଆ ସର୍ବଦା କଲ୍ୟାଣ ବାରିଣୀ । ସେ ସର୍ବଦା

ସନ୍ତାନର କଲ୍ୟାଣ ବାମନା କରେ । ମାଆ ସମାନ ମନ୍ଦିରକାରୀଙ୍କୁ ଆଉ କେହି ପ୍ରାୟକେ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଆ ଆମର ମାତୃଭୂମି, ମାତୃ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ । ଆମର ସମ୍ମାନ ଉଚ୍ଚି, ଶ୍ରୀ, ଅନୁଗାମ ତା'ର ପାଦକେ ଅର୍ପିତ ହେବା ହିଁ ଆମ ଜୀବନର ସାଧିକତା । ନିଜ ମାତା, ମାତୃଭୂମି ପ୍ରତି ଅଶ୍ରୁରୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଜୀବନରେ କେହି କେବେ ଶାନ୍ତି ଲାଭ କରିଲାହଁ । ଏହା ଏକ ଚିରାଚରିତ ସମ୍ବେଦନ ।

ରୁମେ ଥାମକୁ ଯମାକର ଚନ୍ଦ୍ରତାରା ! ଗୋଟିଏ ଦାତିର ସ୍ଥାନିମାନ ଆଜି ସତେ ଯେପରି ଶିଥୁଳ ହୋଇ ଯାଇଛି । ବଜେପଦାଗରର ଦେଇ କିମ୍ବରେ ସମାଧ୍ୟ ନେଇଛି ଦେବଦାସୀ ବନବଳତାର ଦରଦରା ସୁର । ଗୋଟାଏ କାଟିର ମହାନ୍ ଐତିହ୍ୟ ପରମାଣୁ କେତେ ସବର୍ଗୀୟ । ଧୂଳିଖଢ଼ରେ ଘରବିଷ୍ଠତ । ସମୀମେୟ ଭତ୍ତାର ପୁଞ୍ଜା ଆମକୁ କିଛି ଶୁଣାଇଲା ବେଳେ ଆମେ ନିଜ ନିଜ ସ୍ବାର୍ଥ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତ ।

ସାର୍ଥିପରଦା ଭିତରେ ପାଧାରଣ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି କିଶେଷର ପରିଧି ଅଛି ନଗନ୍ୟ । କାଟି, ଦେବ ଏବଂ ବିଶ୍ୱବ୍ରତାଧର ପରିଧି ବ୍ୟକ୍ତତର ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତତମା । ଆଚରଣ, କଥୋପକଥନ

ମାଧ୍ୟମରେ ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତି ପରିଧି ସ୍ଥୁତି ବା ବ୍ୟକ୍ତତ ତାହା ପରିଷ୍ଠେ ଜାଣିବେବ ।

(ବିବେକ ବ୍ୟକ୍ତତ)

ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତେ ଆଜି ସାରା ବିଶ୍ୱବାସୀ ଚିତ୍ତ । ଯେଥୁପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରକ୍ରିୟା କରି ତାହା ଉପରୁତ୍ତ ତାହା ବାୟ୍ୟକାରୀ ହେବା ପାଇଁ ଜନନୀୟକମାନେ ବ୍ୟାକୁକ । ଦେଇ ମାନସିକ ପରିବେଶ ସ୍ଥୁତି ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରହିଲେ ସମ୍ମାନ ଯୋଜନା ସଫଳ ହୋଇପାରିବ । ମନଭିତରେ ଦେଶପ୍ରେସ୍, ରାତ୍ରିପ୍ରେସ୍ କାଗଜିତ ହେଲେ ମନୁଷ୍ୟର କମୀ ଶୁଭବ୍ୱର ହେବ ଓ ବାରି କଲ୍ୟାଣ ହେବ ।

ତେଣୁ ଉଛଳ ଦିବସ ପାଳନ ଅବସରରେ ଜାନ୍ୟର ସର୍ବାପାଇଁ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଆମ ମନ ସଂକଷମୟ ହେବା ।

ନିର୍ଦ୍ଦାସୀ ପଣ୍ଡିତ,
କୃତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବ୍ୟ,
୪-୧୭, ସୁନ୍ଦରୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

କେନ୍ଦ୍ରପଦା ଉତ୍ସବରୀୟ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ପରିବେଶ କଲ୍ୟାଣ ଶାସ୍ତ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ବିମଳା ଦାସ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଧୂସର ଧରିଷୀ

॥ ଅଧାରିକା ପ୍ରତିକା ମହାରଥୀ ॥

ଦୀର୍ଘାର ମନାକଳା ପରେ
ତୁ କିଞ୍ଚି ଅମାନିଆ ହେଲୁ
ଲଙ୍ଘଣର ଗାର ପେ ଅସତ୍ୟକୁ ସାର୍ଜତି ଆଶିଲୁ ।

ତେବେ ନଜି ସାତ ସମୁଦ୍ର ପାର ହୋଇ
ତୁ ଆସିଲୁ ରାତିର ଅନ୍ଧରେ
ଛେତି ଛେତି ନିଶବ୍ଦରେ,

ରାତି ଏବେ ଯାଇଅଛି ପାହି
ଦିବସର ଆଲୋକରେ
ଆକାଶଟା ଫାଳା ଏବେ
ଧୂସର ଧରିଷୀ ।

ନା ଅଛି ସେ ଅଭାଲିକା
ନା ଅଛି ସେ ରାଜକୁମାର
ଦେଖୁଥିଲୁ ଯାହା ମାତ୍ର ଥୁଲା ଗୋଟେ ସ୍ଵପ୍ନ
ତୁ ମଧ୍ୟ ହାରିଗଲୁ ଶେଷେ, ଏ ପଶା ପାଲିରେ,
କିନ୍ତୁ ୧ ଦୁର୍ଯ୍ୟାଧନର ଦାସ୍ୱାଦରେ ସାରି,
ସ୍ଵୀକାରି ନେଇୁ ଅବିଲମ୍ବେ
ଏଠି ସତ୍ୟ ନୁହେଁ
ସ୍ଵପ୍ନ ହଁ ଜୀବନ ।

ଅଧାରିକା,
ପିପିରି ମହାବିଦ୍ୟାକଷ୍ଟ, ପିପିରି ।

ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଓ
ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗନ୍ଧପତି

॥ ଶ୍ରୀ ବେଣୁଧର ପାତ୍ର ॥

୧୯୬୭ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ୧ ତାରିଖ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିହାସରେ ଏକ ଅବ୍ୟକ୍ତିଗତୀୟ ଦିବସ । ଉତ୍ତଳବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଶୌଭିକ ତଥା ପବିତ୍ର ଦିବସ । ଏହି ଦିନ ଆହୁତି ଠିକ୍ ଖା ବର୍ଷା ଫୁଲେ ହସ୍ତପଦହୀନ ଶାନ୍ତିଜୀବିତ ବିକଳାଙ୍ଗୀ ଗରୀଗା ଉତ୍ତଳ ନନ୍ଦୀ ବନ୍ଦୁ ପାଇଁ ପ୍ରତିବାତ ଧର୍ଦ୍ଧକ୍ଷଣା ସହେ ସୂଚନ ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଦେଶରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାହାଗା ଶତାବୀ ଶତାବୀ ଧରି ସ୍ଵୀୟ ରତ ପରମଗା, ସଂକୃତ ଓ ମୂଳ୍ୟବୋଧର ସ୍ଥାନକ୍ୟ ବହାୟ ରଖୁ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ସ୍ଵଦେଶ ଗଠନର ଆଶା, ଆକାଶ ଓ ସମ୍ର ବାସ୍ତବତାରେ ରୂପ୍ୟିତ ହୋଇଥିଲା ଓ ଆହିର ଓଡ଼ିଆ ଏକ ଭାଷାର୍ତ୍ତିକ ସୂଚନ ପ୍ରଦେଶ ଆବରେ ପ୍ରଥମେ ଭାରତ ମାନଦିନରେ ଛାନ ପାଇଥିଲା । ତୁଟନ ଓଡ଼ିଶାର ସେହି ସଞ୍ଜା ବହୁଜଳ ନିର୍ମାଣ ପରିକରେ ଯେଉଁ କେତେକଙ୍ଗ ସୁଲାମଧନ୍ୟ ପୁରାପ୍ରବର୍ଷକ ବୀରବୁଜାବ ନିର୍ବିକାରରେ ଆସୋଏଗି ଓ ସ୍ବାର୍ଥ୍ୟବ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅକାତର ଉଦ୍‌ୟମ କରି ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶର ନାମ ରଚିହାଏ ପୁଷ୍ଟାରେ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ବରିତ୍ତନ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାଇଲାଖେମୁକ୍ତିର ମହାରାଜା ହୃଦୟରେ ଶକ୍ତି ନାଗାୟଣ ଦେବ ଅନ୍ୟତମ । ଓଡ଼ିଶା ଭାବିତାଏରେ ମେ ନରେ ବିର କାନ୍ତୁଳ୍ୟମାନ ଭାଷିଲ ନିଷାନ । ତୁଟନ ଓଡ଼ିଶାର ଯେ ଥୁଲେ କର୍ଷଧାର, ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ତୁଟନ ଓଡ଼ିଶାର କର୍ତ୍ତ୍ତବ୍ୟାତା କହିଲେ ଅଧ୍ୟେତ୍ ହେବନାହିଁ । ମହାରାଜା ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଜନ୍ମପତି ଦେବ ସତ୍ୟପୁରୁଷ ହୋଇ ଯେଉଁ ଦେଶାଭିନାନ ରହାଇ, ଅକାତର ସ୍ବାର୍ଥ୍ୟବ୍ୟାଗ କରି ଅଛିନ୍ତି ଅର୍ଥଶାକ ଓ ଅତୁଳିତ ପ୍ରେରଣା ଦେବଥୁଲେ ତାହା ବିରବୁଗଣୀୟ ହୋଇ ଜାତି ଭାବିତାଏରେ ଅବିତ ରହିବ । ଏଥିପାଇଁ ସେ ନିକ ଭାଜ୍ୟ 'ପାଇଲାଖେମୁକ୍ତି' ଏବଂ ପାଇ ଓଡ଼ିଶାରେ ପୁନ୍ୟ ହୋଇ ପାଇଛି । ତାକର ବିଶାଳ, ମାନ୍ଦିକ ତୁଦୟ, ଅନ୍ୟକାରୀ, ଏ କାହିଁର ପିତାମିତ ପରି ସ୍ଵରଣୀୟ ହୋଇ ରହିବ, କାରଣ ସେ ଏ ପ୍ରଦେଶର କର୍ତ୍ତ୍ତବ୍ୟାତା । ଓଡ଼ିଆ ଭାବି ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଅଭିନାନୀୟ ।

ଗାଜ ଗବ୍ପଟ ବାକିଦ୍ୱାରା ଗବ୍ପଟ ଶୋଭିତିତ୍ତକ ଆଜିଏ ଓ
ଗାଣୀ ପାଧାମଣି ଦେବୀଙ୍କ ଗର୍ଭକୁ ଡିହା ନାହିଁ ପାଦକଣ୍ଠୀ
ବୃକ୍ଷରୁ ଗବ୍ପଟ ନାଗାସାଙ୍କ ଦେବ ଦୋଷ ନେବା ଏପ୍ରିଲ ୨୩
ତାରିଖ ମରାଜବାର ପରିଦିନେ ଶେଷାଖ ଅମାବାସ୍ୟା ତିଥୁରେ ଘାଟ ୧୦
ପଞ୍ଚ ୪୫ ମହିନ୍ଦ୍ର ସମୟରେ ଗବ୍ପଟ ଘାଜ ପ୍ରାପାଦର କୁମିଳ୍ପ
ଦୋରାହୁଲେ । ବାଲ୍ୟବାହକୁ ଦିଲ୍ଲି ଶୋଭିତିତ୍ତ ଗବ୍ପଟକ
—୩୮ —

ଶ୍ରୀଜଳା, ପିତୃବ୍ୟ ପଡ଼ୁନାଇ ଦେବକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ୍ରେ ୧ଚି ରଥା ଗାନ୍ଧିଷ୍ଠର
ପୂର୍ବକ ପ୍ରସ୍ତରମାନଙ୍କ ସୁକାର୍ଯ୍ୟାବଳୀର ପ୍ରୟୋଗ ଓ ପଣେ
ପ୍ରଭାବ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପଟିଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ହାଜି
କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବାଲ୍ୟଶିଳ୍ପୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଶୁଭରୀକବ ତାହେ
ଆସନ୍ତା ପଞ୍ଚ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଇଥିଲେ ଓ ଶିଳ୍ପାଦାନ ତଥାରଜଣ କରିବା
ଦ୍ୟାନ୍ତରେ ଜଞ୍ଜାମର ପ୍ରଥମ ଗ୍ରାନ୍ତୁଏଟି ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଗନ୍ଧିଷ୍ଠ
ନିଷ୍ପାତିତ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରାଥମିକ ଶିଳ୍ପୀ ସମାପନ ପଣେ
ବାଦକୁମାର କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପଟି ସ୍ଵୀଏ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛାପିଛି
“ମହାରାଜା ହାରମ୍ଭୁଲ”ରେ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିଳ୍ପୀ ଅର୍ଦ୍ଦନ ବରିଷ୍ଠରେ
ହାତ ଦିଗାବରେ ତାଙ୍କର ନିସ୍ତମାନୁବର୍ତ୍ତିତା, ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତିତା ଓ
ଶ୍ରୀଜଳା ପାଇଁ ସେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୁଭରାଜନ
ହୋଇଥିଲେ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅନୁସରଣର ପଥ
ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କାଳର ଜତି ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର । ତାଙ୍କ ହୁଏ
ହାତରୁ ବେହି ରଞ୍ଜା ପାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସୁଶାପନ,
ସଂକ୍ଷିପ୍ତ୍ରେ ୧ ଗଜପଟି ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ୧୯୦୩ ମେରାରେ
ପାରକା ବାନନ୍ଦେତିକ ଆକାଶରେ ଏକ ବିରାଟ ଶୂନ୍ୟତା ସ୍ମୃତି କରି
ଏହି ନିମ୍ନର କାଳର ଶିକ୍ଷାର ହେଲେ । ପିତା ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର
ବିଷ୍ୟାଗବେଳକୁ କୁମାର କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଥିଲେ ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଲୟର ହାତୀ
ତାଙ୍କ ବସ୍ତବ ଥିଲା ମାତ୍ର ୧୩ ବର୍ଷ, ସେ ଥିଲେ ନାବାଲକ ।
ଦେଖୁ ମାତା ଶାଧାମଣି ଦେବୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଗନ୍ଧିଷ୍ଠ ଏହି
ପରାମଣୀ କରି ପୂର୍ବ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପଟିଙ୍କ ନାବାଲକରୁ ପୂର୍ବ
ଦେବାୟାର ଗାନ୍ଧିଜୀର “କୋର୍ଟ ଅଟ୍ ଡ୍ରାଫ୍ଟସ” (Court of
Words) ଦ୍ୟାନ୍ତରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇଲା ।

ପାଇଲା ଗାହ୍ୟ କୋର୍ଟ ଅଫ୍ ଡ୍ରାବ୍ସ୍ ଅଧୀନରେ ରହିବା ପାଇଁ
ବ୍ରିଟିଶ୍ ସରକାର କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପଟ୍ଟିଙ୍କୁ ମାତ୍ରାରେ
ବାଜକୁମାରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍‌ଦିଷ୍ଟ “ନିୟୁକ୍ତିନ କଲେଜ”
(Newington College)କୁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଲାଭ ପାଇଁ ପଠାଇଲେ।
ପାଧାରଣ ଛାତ୍ରକାଳୀ ଦୂରରେ ରହି ବିଦେଶୀ କାରବାରେ ବ୍ରିଟିଶ୍
ସରକାରଙ୍କ ନୀତିକୁ ସୁହାଜିଲା ତଳି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ ଗଢ଼ିବା ଏହି ସ୍ଵର୍ଗ
ଶିକ୍ଷାନର ମୂଳ ଲିଙ୍ଗ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ରାଜରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ବିଦ୍ୟୁବା ସମସ୍ତରେ ଖାଲିକାଟ ବାଜକୁମାର ଗମଚନ୍ଦ୍ର ମନ୍ଦିରର
ଦେଓଇ ସହିତ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପଟ୍ଟିଙ୍କ ଘନିଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁତା ଯ୍ୟାହିଁ
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଓ ବିଶାଖାପାଟ୍ଟେ
ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଇଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀ ବାଜକୁମାରମାନଙ୍କ
ସହଯୋଗରେ ସେ ଅନେକ ଡତ୍ତିଆ ବାୟ୍ୟପ୍ରମ ମଧ୍ୟ ଅନୁର୍ଭୁବି

ବ୍ୟାପ୍ତିରେ ଉଚିତ୍ ପରିସମାପ୍ତି ପରେ ବାଜକୁମାର
ପ୍ରେସ୍ ପାଇଲାଖେମୁଣ୍ଡି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରି “କୋର୍ଟଅପ୍ପ ଦ୍ୱାଦ୍ସ୍”
ପାଇଁ ଯଥ୍ ଗାସନଭାର ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଏସ୍ଟିଲ୍ ୨୩, ୧୯୧୩
ମେହିରାଜ ପାଇଲାଖେମୁଣ୍ଡିରେ ତାଙ୍କର ଅଭିଷେକ ଉତ୍ସବ ପାଇତା
ହେଲା ଓ ସେହି ଦିନଠାରୁ ସେ “ବୀର ଶ୍ରୀଗନ୍ଧିପାତି ଗୌଡେଶ୍ଵର
ନନ୍ଦାଚାରୀ କଣ୍ଠାଚୋହଳ ବର୍ଣ୍ଣଶ୍ଵର ବୀରାଧୁବୀରବର
ପ୍ରାଣୀଶ୍ରୀ ଜନପାତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଶ୍ରୀ କ୍ଷେତ୍ରପାତି ମେହରବାନ-ଇ-
ଦ୍ୱାରାନ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗନ୍ଧିପାତି ନାଗାସ୍ତଣ ଦେବ” ଭାବରେ
ପାଇଛି ହେଲେ । ଶ୍ରୀ ୧୯୧୪ ଜାନୁଆରୀ ୨୮ ତାରିଖରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦିନ୍ଦ୍ରାଜ ଖଣ୍ଡମୁଣ୍ଡି ଗାନ୍ଧି ମହାତ୍ମା ନାଗାସ୍ତଣ ବିହଦେଓଙ୍କ
ରେୟା ନନ୍ଦିନୀ ୧୯୧୫ ବିବାହ କରିଥିଲେ ।

ମହାରାଜା କୁଞ୍ଚିତସ୍ତୁ ଗଜପତି ସିଂହାସନ ଆବେଦନ କରିଲେ ପାଇଲାଖେମୁଣ୍ଡି କମିବାରୀରେ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ଓ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ କନିଛିତକର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତେବେଙ୍କେ ସଙ୍ଗେ ଓଡ଼ିଆ ଆମୋଳନର ନିଜକୁ ପାଇଲା ବରିଦେଇଥିଲେ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଆମୋଳନର ପୁରୋଧା ମଧ୍ୟରୁଦିନ ବାସର ପ୍ରିସପାର୍ଟ ହୋଇପାରିଥିଲେ । ଏହି ଦୁଇଜଣା ହୀଠ, ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରାଣ, ଦେଶପ୍ରେମୀଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୱେ ଫଳରେ ଉତ୍ତଳ ସମ୍ମିଳନୀର ଦଶମ ଅଧ୍ୟବେଶନ ୧୯୧୪ ଡିସେମ୍ବର ୨୨ ଓ ୨୩ ଦେଇପୁର ରାଜା, କୁଞ୍ଚିତସ୍ତୁ ଗଜପତିଙ୍କ ମାତ୍ରକ ବିଭିନ୍ନ ଦେବ ବର୍ମାଙ୍କ ସମ୍ପଦିରୁଗେ ପାଇଲାଖେମୁଣ୍ଡିଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀର ସମ୍ପଦ କାର୍ଯ୍ୟ ତଥାରଖ ଦାସିତ ନିଜେ କୁଞ୍ଚିତସ୍ତୁ ପରିପତି ବହନ କରିଥିଲେ । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀର ପ୍ରାବଲ୍ୟରେ ଉପରିପତି ପୃଷ୍ଠାର ସହିତ ପ୍ରକାବ ଦେଇ କରିଲେ “ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରାଷ୍ଟ୍ରୀକୁ ଏକ ଶାସନାଧୀନ କରିବା ପାଇଁ କେବଳ ଦାବୀ ନ ହେବା ସମ୍ପଦ ବିଜ୍ଞାନ ଓଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଏକଦିତ କରି ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦେଶୀ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ଦାବୀ କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରପୁଣ୍ଡି । ଏତଜି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାପତି ପିଲାର୍ଯ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ସମ୍ମିଳନୀର ସମ୍ମିଳିତ ନେତା ଏପରିବି ଦେଖାଯେଥୁବୁ ନେତା ମଧ୍ୟବାହୁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କରିବ କରି ପରାପରାଯୁଦ୍ଧ । ଯୁଦ୍ଧକ ରାଜା ଗଜପତି ନିକର ମୁଣ୍ଡ ଜୟଞ୍ଜାପନ ହେଉଥିଲେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ”, ବଞ୍ଚିମାନ କ୍ରିଟିଶ୍ ସରକାର ଜମୀନ ମୁଣ୍ଡ ହେତୁ ଆହୁରି ହୋଇ ଆସମାନଙ୍କୁ ସହଯୋଗ ଓ ସହାନ୍ତ୍ରତି ହାତମା ବିରୁଦ୍ଧକେ । ଏତକିବେଳେ ଆମେ ଯଦି ଏହି ପୁରୋଗଣି ଦୂରାଧା ଦେବେ କିମ୍ବରେ ଜଳ ଏକ ବିରାଟ ଅନୁଷ୍ଠାନର ମନୋରୂପ ଯାହା ପେଖୁଯୋଗୁ ଓଡ଼ିଆ କାତି ସେହି ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ହୁଏ ରହିବ । “ପରେ ଗଜପତିଙ୍କର ଏହି ଦକ୍ଷ ନିର୍ମୀତ ନିମାତ, ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ, ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତି, ଶରୀରୁଷଣ ମୁଣ୍ଡ, ହୁନ୍ଦୁମାର ଦାସ ଉତ୍ୟାଦିଙ୍କ ସମର୍ଥନ ପାଇଁ “ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ” ପ୍ରକାବ ଭାବରେ ଉତ୍ତଳ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଗୁହୀତ ହେଇବା । ପାଇକା ଅଧ୍ୟବେଶନର ଏହି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉତ୍ତଳ ପ୍ରଦେଶ ଦାବୀ ଉତ୍ତଳ ସମ୍ମିଳନୀ କାର୍ଯ୍ୟଧାରାରେ ଏକ ମୁଢନ ମୋଡ଼ ଅନ୍ତର୍ଭୟାବୁ । ମଧ୍ୟବାହୁ ମଧ୍ୟ ଏ ପ୍ରକାବକୁ ସମର୍ଥନ କଣାର ଥିଲେ ଏ ପଦକଷେତ୍ରର ହୁନ୍ଦୁମା ପ୍ରଗମ୍ପା କରି ତାଙ୍କର ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ସବରେ ନିର୍ମାନୀ ମନ୍ତ୍ରପକ୍ଷ, ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ, “କୁଞ୍ଚିତସ୍ତୁ ଗଜପତି ନିର୍ମାନୀ ମନ୍ତ୍ରପକ୍ଷ ମୁଖ ଉତ୍ସବ କରିବ । ଯୁଦ୍ଧକ ରାଜାକର ବୁଝି ଓ

କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ଦିନେ ଓଡ଼ିଆ ଜାଟିର ହୃଦୟଗୀରବ ଫେରାଇ
ଆଣିବ ।” ଏହାପରେ ଶବ୍ଦପତି ସମ୍ଭବ ଓଡ଼ିଆ ଭୁଷଣରେ ସବୁ
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀଙ୍କର ଥିଲେ ଆପଣାର
ହୋଇପାରିଥିଲେ ।

ମହାରାଜା କୃତ୍ତବ୍ୟ ଗନ୍ଧି ଥିଲେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଦର୍ଶା ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ଓ ଡିଶା ପ୍ରଦେଶ ଗଠନର କର୍ତ୍ତାଙ୍କାର । ୧୯୧୭ରେ ମହେଶୁ-ମେମେଶୁଫୋଟ୍ ଚିପୋଟ୍ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପ୍ରବର୍ତ୍ତ ଉକ୍ତଳ ସମ୍ମିଳନୀୟ ସମକ୍ଷ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଏକଦିତ କରି ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ଓ ଡିଶା ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ କିମ୍ବା ସେହି ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଏକଟିତ କରି ବିହାରର ଏକ ଭୟ-ପ୍ରଦେଶ ରୂପେ ଖ୍ରୀଣ ଦେବା ଭାବରେ ଦୁଇଟି ଦାବୀ ବଡ଼ଲାଗୁ ଲାଗୁ ହେଲା ଫୋଟ୍ରିକ୍ସୁ ବିଳିକତାରେ ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ମହାରାଜା ଏହାକୁ ଚୀତ୍ର ଭାବରେ ସମାଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ସେ ଦ୍ଵିତୀୟ ସୁଭିତ୍ରିକୁ ସମ୍ମର୍ଶ ଭାବରେ ବିଗୋଧ କରିଥିଲେ ଓ ପ୍ରଥମଟି ବିଷୟରେ ବିଷ୍ଣୋଦୁରାଜ କରି କହିଥିଲେ ଯେ କାହିଁକି ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ଓ ଡିଶା ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନୁହେଁ । ଏହି ପ୍ରକାଶକୁ ନେଇ ସେ ମ୍ଲାନକପଦ ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧି ଦକ୍ଷରୁ ଅଳଗା ରହିଥିଲେ ।

ଫିଲ୍‌ପ୍-ଡମ୍ କମିଟି ନିଯୁକ୍ତରେ ଓ ଏହି କମିଟିର ଚିପାରେ
ଦିଆରିରେ ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗନ୍ଧାରୀ ପ୍ରଶାସନୀୟ ତୁମିବ
ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଫିଲ୍‌ପ୍-ଡମ୍ କମିଟି ଗଠନ ଓଡ଼ିଆ
ଆନ୍ଦୋଳନ ଜୀବିତାସରେ ଏକ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଘଟଣା
ମଞ୍ଚଗ୍ରୁ-ଚେମ୍‌ସଫ୍ଟ୍‌ଫାର୍ଡ୍ ଚିପାର୍ଟରେ ମାତ୍ରାକ ସରକାର
ଯୋଗଣ କଲେ ଯେ ରତ୍ନିକୁଳ୍ୟା ନଦୀର ଦସ୍ତି ପାଶୀରୁ ଜୟେଷ୍ଠ
ଜମି ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଦେବାକୁ ସେମାନେ ପ୍ରକୁପ ନୁହୁଣ୍ଟି । ଏହା
ଦ୍ୱାରା ସାରା ଦେଶରେ ବ୍ରିଟିଶ୍ ସରକାର ବିଗୋଧୀ ଏକ
ଆଲୋଡନ ପୁଣି ହେଲା । ତେଣୁ ବ୍ରିଟିଶ୍ ସରକାର ବାଧହୋଇ
ମାତ୍ରାକ ଶାସନାଧୀନ ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କର ମତାମତ ସଂଗ୍ରହ କରି
ଚିପାର୍ଟ ଦେବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ତତ୍କାଳୀନ ପଳ୍କିବାଲ ଏକେଷ୍ଟ
ସି-ଏଲ୍‌ଫିଲ୍‌ପ୍ (ଆଇ-ସି-ଏସ୍) ଏବଂ ବିଶାଖାପାଟଣା କଲେକ୍ଟର
ଓଡ଼ିସି-ଫେଝ୍ (ଆଇ-ସି-ଏସ୍)ରୁ ନେଇ ଏକ କମିଟି ଗଠନ
କଲେ । ସେବେବେଳେ କେତେବେଳେ ପ୍ରତିବଶାଳୀ ଦେଲେଖା
ଅର୍ଥୀର ପାଇଲାଖେମୁଣ୍ଡ ଓ ଜୟସୁର ଅଞ୍ଜଳ ମାତ୍ରାକ
ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି ଅଧୀନରେ ରହିବା ପାଇଁ ଯୁକ୍ତି ବାବୁଆଛି । କିନ୍ତୁ
ଫିଲ୍‌ପ୍-ଡମ୍ କମିଟି ପ୍ରଥମେ ୨-୧୧-୧୯୭୪ରେ
ପାଇଲାଖେମୁଣ୍ଡରେ ପହଞ୍ଚି ଗଞ୍ଜାମର ଅନ୍ୟ ଜମିଦାରୀ ସହିତ
ପାଇଲାଖେମୁଣ୍ଡ ଜମିଦାରୀ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ସହିତ ମିଶ୍ରଗର
ପ୍ରାସଜିକତାକୁ ବଞ୍ଚିନା କରିଥିଲେ । ପରେ ବ୍ରଜପୁର, ରାସ୍ତା ଆଦି
ଅଞ୍ଜଳ ପରିଦର୍ଶନ କରି ସାନ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ପରେ ପାଇଲାଖେମୁଣ୍ଡ,
ବ୍ରଜପୁର, ଛବ୍ରପୁର, ଧରାକୋଟ, ପ୍ରମୁଖର, ଜୟସୁର ଜମିଦାରୀ
ଜତ୍ୟାଦି ଓଡ଼ିଶାରେ ମରିଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ମତପ୍ରବାଗ
କରିଥିଲେ । ଏ ଚିପାର୍ଟ ଉପରୋକ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ
ଆଲୋକବନ୍ଧିକା ଜାଲ ଦେଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଏ ସବୁ ପଛରେ ଯେ
ରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗନ୍ଧାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ହାତ ରହିଥିଲା, ଏହା
ନିଃସମ୍ଭବ । ୧୯୭୩ ମରିଯାରେ କରକଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠାତ

ପି.ଏ.ଲ୍.ରେଲିପ୍ରକାଶ ବିଦୟାସୁବାଳୀନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପିଲିପ୍ର
ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଯେ "Our recommendations in the
Committee Report of 1924 was mostly guided by the
views and wishes of the Maharaja of Paralakhemundi,
the leading Zamindar of Ganjam."

ମନେଶ୍ବର-ଚେମେସୁଫୋର୍ଡିଙ୍କ ଜିପୋର୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟବାରିତା
ଅନୁଧାନ ସକାଳେ ୧୯୭୮ ମସିହାରେ ସାରୁ ଜନ୍ମ ପାଇମନ୍ଦଙ୍କ
ଅଧ୍ୟତ୍ତରେ “ପାଇମନ୍ କମିଶନ” ଆସିଥିଲା । ବିନ୍ତୁ “Simon,
Go Back” ଡାକତା ଦେଇ ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ ବଂଗ୍ରେସ ସମେତ
ସର୍ବଭାରତୀୟ ହୃଦୟ ନେଟ୍‌ଓମାନ୍ୟ ବିଗୋଧ କରୁଥିବା ସମସ୍ୟରେ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆହୟିଯାନ୍ତି କରି ପାଇଲା ତାତୀ ଗନ୍ଧପତି କୁଷ୍ଠବନ୍ଦୁ
ଦେବ ଓ ମଧୁବାହୁଙ୍କ ନେତୃତ୍ବରେ ଉଛଳ ସମ୍ପିଳନୀୟ ପାଇମନ୍
କମିଶନଙ୍କୁ ସ୍ଥାଗତ କରିଥିଲେ । ସ୍ଵତଂ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ
ଗଠନରେ ପାଇମନ୍ କମିଶନଠାରୁ ସହାନୁଭୂତି ଲାଭ କରିବା
ନିର୍ମିତ ପାଇମନ୍ ବିଭିନ୍ନଙ୍କୁ ସ୍ଥାଗତ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କୁ
ଗନ୍ଧପତି ମହାରାଜା ବିନ୍ମୁ ନିର୍ବେଦନ କରିଥିଲେ । କେବେବଣୀ
ସହଯୋଗୀଙ୍କୁ ନେଇ ମାତ୍ରାକରେ ପାଇମନ୍ କମିଶନ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ
ଏହି ପାଥାବ କରି ସ୍ଵତଂ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ
ଏକ ସ୍ଥାଗକ ପଦ ଦେଇଥିଲେ । ଫଳରେ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଓ ପିନ୍ଧିଙ୍କୁ
ସ୍ଵତଂ ତାଷାତିତିକ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ କରିବା କଥା ପାଇମନ୍
କମିଶନ୍ ଦେବଥିବା ପ୍ରସାଦରେ ୧୯୭୩ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହେଲା । ପାଇମନ୍ କମିଶନ୍ ଜିପୋର୍ଟର ଲେଖାଥିଲା “An
urgent case for consideration and treatment is that of
the Oriya speaking people.” ଏସବୁ ପାଇଁ କୁଷ୍ଠବନ୍ଦୁ ଗନ୍ଧପତି
ମୁଖ୍ୟ ହୃଦୟ ପ୍ରଦେଶ କରିଥିଲେ ।

୧୯୩୦ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ଗୋଲଟେବୁଲ
ବୈଠକ ଲଖନୂରେ ବେବାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁରେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ
ସମିନିଧିର ବରିବା ସାଥେ ବିହାର-ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମହାରାଜା
କ୍ଷୁଣ୍ଣ କନ୍ଦପଟ୍ଟିଙ୍କୁ ମନୋନୀତ କରି ପଠାଇଥିଲେ । ମାତ୍ର
କ୍ଷୁଣ୍ଣକୁ କନ୍ଦପଟ୍ଟି ଗୋଲଟେବୁଲ ବୈଠକରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ
ଲଖନୂରେ ପଥରିବା ହେଲକୁ ସାରା କାର୍ଯ୍ୟପୁଣୀ ଆରାଇ
ସରିଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଯାନ ପାଇଥିଲା,
ଯଦିଓ ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ବିଷୟ ଯାନ ପାଇଥିଲା । ବିନ୍ଦୁ
ମହାରାଜା କନ୍ଦପଟ୍ଟି ଏହିରେ ହତୋଇବ ନହୋଇ ତାଙ୍କ ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ
ବହୁମାନଙ୍କ ଦିଦ୍ୟାସତାରେ ପ୍ରଧାନମତୀଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶିତ କରି ବିନ୍ଦୁ
ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ ପ୍ରସାବକୁ ଡିଜିକରି ଏକ ଜିଲ୍ଲାତ ବିହୁଟି ଆବେଗପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅବରେ ପାଠକରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଝବଧ ବରିଦେବାଥିଲେ । ସାର
ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ହୋଇ ଏ ବିଷୟରେ ଲେଖିଛନ୍ତି, "The Maharaja of
Paralakhemundi put the case of Orissa province at the
First Round Table Conference in 1931 and laid stress
on it with the result that the British Government came
to the conclusion that the time had come to re-unite
the Oriya speaking areas under their own, separate
provinces."

ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗନ୍ଧପତି ଯେଉଁଳି ହିନ୍ଦୁଶର୍ମ
ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ନ୍ୟାୟ ଦାବୀ ପ୍ରଥମ ଗୋଲଟେବୁଲ ବୈଠକେ
ଯେତ୍ରାପନା କଲେ, ଫଳତେ ସବବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ, ୧୯୭୨
ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୭ ତାରିଖରେ ଦିତୀୟ ଗୋଲଟେବୁଲ ବୈଠକେ
“ଓଡ଼ିଶା ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରଦେଶ” ଘୋଷଣା କରାଗଲା । ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ
ହେବା ପରେ ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ଓଡ଼ିଶାର ସୀମା ନିରୂପଣ କରିବା ସବାରେ
୧୯୩୯ ମସିହାରେ ସାର ସାମ୍ବାଲ୍ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନ୍ଧାଶରେ ଏହି
କମିଟି ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଜ୍ଞାନ ବୁଲି ପ୍ରମାଣ, ସଂଗ୍ରହ କରା
ଗନ୍ଧପତି ମହାରାଜା ଓଡ଼ିଶାରେ କମିଟି ସହିତ ସାମାଜିକ କର୍ତ୍ତା ରୂପ
ସାମାଜିକ ପ୍ରମାଣ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପରିଚାପର ବିଷ୍ୟ
ଏହି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବଦିତ ସୀମାନ୍ତର୍ଧରେ
ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରକାଶ କଲା ଯେତେବେଳେ ଜଣାଗଲା ଏହି
ପାଇଲାଶେମୁଣ୍ଡି ଓ ଜୟପୁର ଅଞ୍ଚଳକୁ ନୃତନ ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ଓଡ଼ିଶା
ପ୍ରଦେଶରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି । ମହାରାଜା ଏଥିରେ ବ୍ୟାପକ
ବ୍ୟକ୍ତିବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ କିନ୍ତୁ ଧୈର୍ୟହତା ନହୋଇ ଏହି ସାମାଜିକ
ବଣିଆ ବନିରୀଚି ନେତ୍ରତ ନେଇ ପୁନର୍ବାର ତାଙ୍କର ଦାବୀରେ
ବ୍ୟକ୍ତିବ୍ୟକ୍ତ ସରକାରେ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ କଲେ । ଫର୍ମରେ
୧୯୩୯ ମସିହାରେ ବ୍ୟକ୍ତିବ୍ୟକ୍ତ ସରକାରଙ୍କ ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ
ସୀମା ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟବସରରେ ପାଇଲାଶେମୁଣ୍ଡି ଓ
ଜୟପୁର ଜମିଦାରୀକୁ ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ସହିତ ବାନିଶ
ବିଭାଗରେ ଓ ଏହି ଫର୍ମରେ ୧୯୩୯ ମସିହା ମାତ୍ର ଏହି ତାରିଖରେ
ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଜାନ ଆଦେଶନାମା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ।
ସେହି ବର୍ଷ ଏପ୍ରିଲ ପରିଲାଗେ ନୃତନ ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ
ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ ହେଲା । ଏଥକୁ ଯେ ବେଳେ
ଗନ୍ଧପତି କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦେବକ ପ୍ରାଣମୁଣ୍ଡା ଜଦ୍ୟମ ଓ ବିପୁଳ କୋଣ
ଫଳରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇପାରିଲା ତାହା ନିଃସମେହିରେ
କୁହାଯାଇପାରେ ।

ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଦେଶ ଗଠନର ଠିକ୍ ବର୍ଣ୍ଣକ ପରେ ଅଣ୍ଟାର
୧୯୩୫ ମସିହା ଏସ୍‌ଟିଲ୍ ମାସ ଏ ତାରିଖରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ
ଜଗତୀର ପାରୁଜନ୍ ହବାକୁ ଅଣ୍ଟିନ୍ ଗଜପତି କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖିଲୁ
ନେତା ହୃଦୟ ନିର୍ବାଚିତ କବି ପ୍ରଥମ ମନ୍ତ୍ରୀମନ୍ତ୍ରଳ ଗଠନ କରିଲା
ପାଇଁ ନିମନ୍ତଣ କଲେ । ଦେଖୁ ଗୋଟାଗୁମ ପଞ୍ଜାମହ ଏ
ଲିଟିପୁଲ୍ ଉଦ୍‌ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମନ୍ତ୍ରୀମନ୍ତ୍ରଳ ଗଠନ କରି ଓଡ଼ିଶାର
ପ୍ରଥମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବେ ୧୯୩୫ ମସିହା ଏସ୍‌ଟିଲ୍ ଏହିଲାହୁ
ଦୂରାଜ ମାସ ଥିର ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ପରେ ୧୯୭୧ ମସିହା
ନିର୍ଭେଦର ବିଶ ତାରିଖଠାରୁ ୧୯୪୪ ମସିହା କୁଣ୍ଡ ୧୦ ତାରିଖ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୃଦୟ ମନ୍ତ୍ରୀମନ୍ତ୍ରଳରେ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହୃଦୟ
ଯୋଗଦେଇ ଦୟତାର ସର ଓଡ଼ିଶା, ଓଡ଼ିଆ ଜାତି, ଭାଷା, ପାରିଷ
ଓ କୃଷ୍ଣର ଜନତା ପାଇଁ ନିଷ୍ଠାପନ ଭାବରେ ବହୁ ନମ୍ରିତରେ ଏ
ଦୟନିମ୍ନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ପରାବର୍ତ୍ତ ସମୟରେ ଏ
ପର୍ଯ୍ୟ ରାଜନୀଟିକୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଓ ୧୯୭୪ ମସିହା
ମର ୨୫ ତାରିଖରେ ଜନଲୀଳା ସାଙ୍ଗ କରିଥିଲେ । ତାରିଖ
ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀର ସମୟରେ ଉତ୍ତଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବେ
ପରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥାନ୍ ଶୀଘ୍ର ସୁରିଧି ପାଇଁ
କବକ ମେଟିକାଲ୍ ବୁଲକ୍ ମେଟିକାଲ୍ କଲେଜରେ ପରିଚାରି

କରିଥିଲେ । ସେ ଦେଖାଇଁନ ଓଡ଼ିଶାର କୃଷକମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତି ହେତୁମୁଁ ଧାନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ହାରକୋଟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକ ପ୍ରାଚୀନ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସମସ୍ତରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ପାରଳାଶେମୁକ୍ତିରେ ଏକ ଛୋଟ ଉପାଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଏହାକୁ ଗାନ୍ଧୀ ପାରଳାଶେମୁକ୍ତି ସଂଯୋଗ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ନିର୍ମାଣ ଦେହ ପର୍ଯ୍ୟାୟୀ ବାକର କବଳିତ ହୋଇଯାଇଛି ସତ୍ୟ, ମାତ୍ର ଦେଖାଇବା ଉପରେ ନବକଳେବର ପାଇଁ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ଅବଦାନ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ନାମ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଶା

ଜାତିହାସରେ ସ୍ଵର୍ଗାଶ୍ରମରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ବରି ଅବିନିଶ୍ଚର ଓ କାନ୍ତୁଳମାନ କରି ବର୍ଣ୍ଣାଖବ । ନିଜର ତୁତ ନିଷା ଓ ଅବିଶ୍ଵାସ ଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଗଠନ କରି ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର ସେ ଯେଉଁ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ଶୌରବ ରକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଭୁଲି ଏ ମହାନ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି କେବେ କୃତ୍ସମ୍ମ ହୋଇଯାଇବ ନାହିଁ ।

ଗବେଷକ, ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ବିଭାଗ,

ବ୍ରଜପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ,

ବ୍ରଜପୁର, ପଞ୍ଜାମ-୨୩୦୦୦୭ ।

ବ୍ରଜନେଶ୍ୱରଠାରେ ସାରଳା ମୁରକୁଳୀ ବାର୍ଷିକ ପାଳନ ଅବସରରେ ବିଧାନସଭା ବାବସତି ଶ୍ରୀ ସୁଧାଶ୍ରମ ଦାସ
ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କୁ ପୂରଙ୍ଗାର ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

କଣୋଡ — ଏକ ଦୃଷ୍ଟିପାତ

॥ ଶ୍ରୀମତୀ (ଡଃ) ଶାନ୍ତି ମହାପାତ୍ର ॥

ଆମର ସାହୁଚିକ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ବିଭିନ୍ନ ନାମରେ ନାମିତ ଦେଉଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର ଦିନିର ଅଞ୍ଚଳ ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ତରେ କଳିଙ୍ଗ ପରିଷଳାର, କୋଣାରକ ଓ ତୁ ନାମରେ ପରିଚିତ ଥିଲା । ଏହାର ସର୍ବପ୍ରାଚୀନ କଳିଙ୍ଗ ନାମଟି ସଂସ୍କୃତ ଓ ପାଳୀ ସାହିତ୍ୟରେ ଆନ ପାଇଛି ଏବଂ ବହୁ ପୁରାଣରେ ଅଜ ବଜ, ପୁଣ୍ଡର ସୁଜ ନାମ ସହିତ ସଂସ୍କୃତ ହୋଇ କଳିଙ୍ଗର ବଞ୍ଚିନୀ ରହିଛି । ମହାଭାରତର ବନ ପଢି, ବାଲିଦାସକର ମେଘଦୂତରେ କଳିଙ୍ଗର ନାମ ଉଚ୍ଛଵା ରହିଛି । ସେହିପରି କଳିଙ୍ଗ ମୁଦ୍ରା ପରେ ଅଗୋକକର ଶିଳାଲୋକ, ଖାରବେଳକର ହାତୀରୂପରେ କଳିଙ୍ଗଧୂପତି ବଞ୍ଚିନୀ, ମାଠର, ବିଶ୍ଵର, ଯୋମବଂଶୀ ଓ ଗରବଂଶୀ ଶାକାମାନଙ୍କର କଳିଙ୍ଗଧୂପତି, ଟିକଳିଙ୍ଗଧୂପତି, ମକଳେବଳିଙ୍ଗଧୂପତି ପ୍ରତ୍ୱତି ରାଜକୀୟ ଉପାଧିର ସବିଶେଷ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ କଳିଙ୍ଗ ନାମରେ ରୁକ୍ତି ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛି । ଗରବଂଶର ପୁଣ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କର ରାଜଧାନୀ ପ୍ରୀକାରୁଳମ୍ ଭାଲୁର କଳିଙ୍ଗ ନଗରୀର ଅବଶ୍ୟାନ କଳିଙ୍ଗର ଗଞ୍ଜାମ ଓ ଗୋଦାବରୀ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାପ ଥିଲା ବୋଲି ବିଶ୍ଵାସ କରାଯାଏ । କୁରୁକ୍ଷାସ ବିଭାଗ ରଜ୍ଜୀ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜୀବ କରିଥିବା କଳିଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା କୌରାଜୀଙ୍କ ଅର୍ଥଶାସରେ ବଞ୍ଚିନୀ ବଜାଯାଇଛି ।

ସେହିପରି ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟତମେ ଶୌଗୋଳିକ ତଥା ଐତିହାସିକ ନାମ ରହିଲା ରାମାୟଣ, ରମ୍ୟବଂଶ, ଶର୍ମବଂଶୀ ରାଜା ଓ ବଜାର ପାଇବଂଶୀ ରାଜା, ରାଜା ରାମପାଲଙ୍କ ତାମ୍ରପତରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଛି । ଶୌଭର୍ତ୍ତୁରେ ତ୍ୟାଗ, ଭର୍ତ୍ତର ନାମଶେଷ ରହିଲାର ବିଶେଷ ଦୟ ଉତ୍ସବ ବାଣୀ ପ୍ରବଶ କରି ଶୌଭର୍ତ୍ତୁରେ ଦୀର୍ଘ ହେବାର ଉଚ୍ଛଵ ଅଛି । ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭାବ ଓଡ଼ିଶାକୁ ରହିଲା ନାମରେ ଅଭିଭିତ କରାଯାଏ ।

କୋଣାରକ ଅବସ୍ଥାରେ ବଞ୍ଚିନୀ ସମ୍ଭାବରେ ଆଦି ବୌଦ୍ଧ ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ଅବଦ୍ୟେକରେ ଉତ୍ସବ ଓ ଦୟିତ କୋଣାରକ ରୁକ୍ତି ଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ଉଚ୍ଛଵରେ ଉଚ୍ଛଵ କରାଯାଇଛି । ମହାଭାରତର ବନ ପରିଶରେ ଯେଉଁ ଦୟିତ କୋଣାରକ ଅବସ୍ଥାରେ ଆନ ପାଇଛି, ରାଜା ସାମ୍ରଦ୍ଧିକ କିଳାଦୁର୍ବଳ ରାସ୍ତାରୁ ଓ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ନେଇ ଗଠିଛି । ୩୧୯ ପରିଶରକ ରୁକ୍ତିପାଠର ବନ୍ଧୁତ କୋଣାରକ ରୁକ୍ତି ରାଜ୍ୟପୂର୍ବିକ

ସହିତ ସୁନ୍ଦରଗଢି ବଲାଙ୍ଗୀର ମଧ୍ୟ ସଂସ୍କୃତ ବଜାଯାଇପାରେ ଅଞ୍ଚଳ ଓ ନବମ ଶତବିରେ ପଞ୍ଚବଂଶୀ ଓ ତେ ପେନବଂଶୀ ଶାକାମାନେ ମହାବିଦ୍ୟମଶାଳୀ କାଳାଚରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିତରିତ ହୋଇ ସମ୍ବଲପୁର ବଲାଙ୍ଗୀର ଅଞ୍ଚଳରେ ବା କୋଣାରକ ରାଜ୍ୟରେ କାଳେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ରାଜଧାନୀ ବିନୀତାରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳରେ ପ୍ରଥମ ଯମାତି କେଗରୀଙ୍କ ନାମାବ୍ୟାସେ ଯମାତିନଗର ଜାବରେ ପରିଚିତ । ଯୋମବଂଶୀ ପ୍ରଥମ ଯମାତି ହେଉଥିବା କୋଣାରକ ଓ ଉତ୍ସବର ଏକଥାକରଣ ଦ୍ୱାରା ରାଜନୈତିକ ରେ ସଂସ୍କୃତିକ ଐସିବ୍ୟ ଜ୍ଞାପନ କରିବାରେ ସମୟ ହୋଇଥିଲେ ।

ଜନ୍ମ, ଓ ତୁ ଏବଂ ଓ ତୁବ ଶବ୍ଦରୁ ଓଡ଼ିଶା ଶବ୍ଦର ଉପରୀ ମନ୍ଦୁ—ସଂହିତାରେ ଓ ତୁବ ଶବ୍ଦର ଉତ୍ସବ ସହିତ ତ୍ରୀକ୍ରମରେ ମେଘାଶିନୀରୁ ଓ ଏତିହାସିକ ମୁନିଙ୍ଗ ବ୍ୟବହୃତ 'ଓରେଶାସ' ଶବ୍ଦ ସାମାଜିକ୍ୟରୁ ଏତିହାସିକମାନେ ସ୍ବୀକାର କରିଛନ୍ତି । ନବମ ଓ ଦ୍ୱଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ପାଶୀ ଲେଖକ ଯଥାନ୍ତରେ ବବନୀ ମୁଦ୍ରା ଏବଂ ହାତୁବି—ଆଲ—ଆଲାମ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଅଶୀନ୍ତି ଅଶୀନ୍ତି ଭାବରେ ନାମିତ କରିଛନ୍ତି । ଆଲବେଶାନୀର ପଢ଼ିବର ଟିବତୀରୁ ଏତିହାସିକ ତାରାନାଥକର ଓଡ଼ିଶା ଓ ସାରଳା ମହାଭାରତରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୱତି ଶବ୍ଦ ସଂସ୍କୃତ ଓ ତୁଭିବ୍ୟ ଶବ୍ଦରୁ ହେଉଥିଲା ।

ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଞ୍ଚଳର ନାମ କଣୋଡ଼ର ଉତ୍ସବ ସଭମ ଶତାବୀ ପୁଣ୍ୟରୁ ଜୀବନୋଟ ବୌଦ୍ଧ ସଂସ୍କୃତ ବା ପାଶୀ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତରେ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ । ଏପରିକି ଭାବରେ ଶୌଗୋଳିକ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତରେ ବିଶବ୍ଦ ଆନ ଲାଭ କରିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବରାହମିହିର ତାବର କୁହଦ୍ସ୍ୟରୁତା ପ୍ରକଟକରେ ମଧ୍ୟ କଣୋଡ଼ ନାମ ଉଚ୍ଛଵ କରିନାହାନ୍ତି । ଶୈଳେଶବ ରାଜବଂଶର ଉତ୍ସବ ପୁଣ୍ୟରୁ ବୌଦ୍ଧ ଶିଳାଲୋକ ବିଶବ୍ଦ ସଭମ ଶତାବୀର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ୍ୟ (୩୧୩୦୩) ବିଶ୍ୱବଂଶୀ ଶାକାମାନଙ୍କର କୌଣସି ନିଷ୍ଠାପନ୍ତି (records)ରେ କଣୋଡ଼ ନାମରେ ଆଭାସ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ ।

ତେବେ ସଭମ ଶତାବୀରେ କଣୋଡ଼ ରାଜ୍ୟର ଉତ୍ସବ ଶୈଳେଶବମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶାବିତ ଏହି ରାଜ୍ୟ ପମରେ ଦୀର୍ଘ

ଏହିପ୍ରାଚିକ ତୁୟନ୍ୟାସ୍ତ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାପଡ଼େ । ତୁୟନ୍ୟାସ୍ତ
ଏହି ଗାନ୍ଧୀରୁ କୋ-ସ୍ଟାର୍ଟୋ ଭାବରେ ବଞ୍ଚିଲା କରିଛନ୍ତି । ଏହା
ଭାବରେ ମହାନଦୀଠାରୁ ଦକ୍ଷିଣରେ ମହେତ୍ର ପରିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାପ ଥିଲା । ପାଳିମା ବା ଆଧୁନିକ ପାଳିଆ ନବୀ କୁଳରେ
ଫର୍ମିଟ ବଣ୍ଣୋଦ-ବାପାକ ରାଜ୍ୟର ରାଜଧାନୀ ଥିଲା ।
ତେରେ ରାଜଗୁରୁଙ୍କ ମତରେ କରିଛା ଓ ଓଡ଼ି (ଓଡ଼ି) ଶବ୍ଦର
ମନ୍ଦ୍ୟରେ ଜଳିଗୋଦ ଶବ୍ଦ ଓ ଚାହେରୁ କଣ୍ଠାଦର ସ୍ମରି । ପାଧବ
ଦୟନକର ବୁରୁଢା ଚାମ୍ପପଦରେ ଜଳିଗୋଦ ନାମର ଜଳେଖ
ଥିଲା । ବନ୍ଦିଙ୍କ ରାଜ୍ୟର କିଛି ଅଂଶ ଏବଂ ଓଡ଼ି ବା ଓଡ଼ି ରାଜ୍ୟର
ଉତ୍ସବର ସମ୍ମିଶ୍ରଣରେ କଣ୍ଠାଦ ରାଜ୍ୟର ଉତ୍ସବି ବୋଲି
ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟାସିକମାନକର ମତ । ଅନ୍ୟ ଏକ ଆକ୍ରମିକ ଅର୍ଥରେ
ମନ୍ତିଳରେ ବଜୁଁ ଅର୍ଥ ମହୁ—ଗେଣ୍ଟୁ ବଜୋଦ ଅର୍ଥ ମହୁର ଦେଶ ।
ପ୍ରଫେସର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ବାନାର୍ଜୀଙ୍କ ମତରେ— ‘ସମ୍ବଦତ୍ତ
ଜିଲ୍ଲା ଦୁଃ ଏବଂ ମହେତ୍ରାଜିତିର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ କଣ୍ଠାଦ
ନାମରେ ଆଖ୍ୟାୟିତ । *୧ ଉତ୍ତରାସୀମା ଏପିତ୍ତାସିକମାନଙ୍କ
ମନ୍ତିଳ କଣ୍ଠାଦ ବା କଣ୍ଠାଦମଞ୍ଚକ ଚିଲିବାର ପାଣ୍ଠବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ
ଏବଂ ଏହାର ରାଜଧାନୀ କଟକ ଏବଂ ଆସିକା ମଧ୍ୟରେ
ଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ମହାମହିମ ପମ୍ବାତ
ପଞ୍ଚାବକର ଜିଲ୍ଲାଲେଖ ଅବ୍ୟାପ୍ତି ବିଦ୍ୟମାନ ।

କିମ୍ବାଦ ସୁଖ୍ୟତରେ ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଜଳି ଓ ସମତଳ ଅଞ୍ଜଳିକୁ
ନେଇ ଗଠିଛି । ବିଜୋପନାଗର ଓ ଚିଲିବାର ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଜଳି
ଏହି ମହେସୁ ପର୍ବତର ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଜଳି ମଧ୍ୟରେ ତାରାତାରିଣୀ
ମହାଦେଵ ଯୋମାନିଷିକୁଟ ପ୍ରତ୍ତିତି ବହୁ ଶ୍ରୋଟ ବଡ଼ ପାହାଡ଼
କିମ୍ବାଦର ଶ୍ରୀକୃତି କରିଛି । ସାଲିମା ଓରଫ ସାଲିଆ ବ୍ୟତୀତ
କିମ୍ବାଦର ଦୀଘମେ ନଦୀ ଗଣ୍ଠିକୁଳମାର ଦୁଇକୁଳ ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ
ହାତି ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମିଳିତ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେନିଗର ସଭ୍ୟତାର ପ୍ରତୀକ
ଦ୍ୱୀ ପ୍ରାଚୀନ ଓ ପ୍ରତ୍ରିତାକି କୀର୍ତ୍ତି ମନ୍ତ୍ରିତ ଗଞ୍ଜାମ ସଭରର
ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଦେବୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲାଭ କରିଛି । କିମ୍ବାଦର ପ୍ରତିରକ୍ଷା
ନିର୍ମାଣ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତ୍ରିଷ୍ଠାତମପୁର, ଆଠଗଢ଼ପାଟନା, ପୋଗଡ଼ ଦୁର୍ଗ
ଅମ୍ବାଧ୍ୱର କିମ୍ବାଦର ସାମରିକ ଗନ୍ଧିର ସ୍ଥାପନ ବହନ କରୁଛି ।
ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଗାବାମାନକର ତାମ୍ରଲେଖରୁ କିମ୍ବାଦର ବ୍ୟାସ୍ତି
ପ୍ରାଚୀନ ସୀମା ଓ ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିଶାଦ ବିବରଣୀ
ମେଲିବ । କିମ୍ବାଦ ବାଜ୍ୟ ବେତେକ ମଞ୍ଜଳ, ଭୁକ୍ତ, ବିଶ୍ୟ ପାଟକ
ଓ ପ୍ରାମରେ କିରାତ ହୋଇଥିଲା । ତନ୍ଦୁଧରୁ କୁଞ୍ଜଗିର ବିଶ୍ୟ,
ଚନ୍ଦସ୍ତାମ୍ୟ ବିଶ୍ୟ କମ୍ପପୁର ବିଶ୍ୟ, କଟକ ଭୁକ୍ତ ବିଶ୍ୟ ଓ
ହାତିବିହିବ ବିଶ୍ୟ ପ୍ରତ୍ତିତି ଦଗର ବିଶ୍ୟର ନାମୋଜେମ

ପ୍ରଥମ ବିତକାର ୪୯ ଦଗକରେ (୨୩୩୫) ଚୀନ୍ ପରିବ୍ରାଜକ
ହୁଏନ୍ସାଂ ଓ ତଥା ପାନ୍‌ ପ୍ରାଚୀ ତାଙ୍କର କ୍ଷମଣା ହୃଦୟରେ ବଜ୍ରାଦ
ଅଧିକ ତାହାର ପରିସୀମା, ଅଧ୍ୱରାସୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଭାଷା
ବିଶ୍ୱାସରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ବିବେଳିତ । ହୁଏନ୍ସାଂ ବର୍ଣ୍ଣତ ସମ୍ବନ୍ଧ

ତେବୁଳଙ୍କ ଏହି ପାର୍ବତ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଆଧୁନିକ ପୁରୀ ଓ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଦ୍ରୁଷ୍ଟାଜ୍ଞି । ସାମରିକ ବାହିନୀ ଦ୍ୱାରା ପୁରୀର କଣୋଦର ବାଦଧାନୀ ନଗର ବନିଶ୍ଵରାମଙ୍କ ମତରେ ଗଞ୍ଜା—ଏହି ‘ଗଞ୍ଜା’ ଲେଖି ତାଷା ପ୍ରତିବରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଞ୍ଜାମ ନାମରେ ପରିଚିତ । ନବମ ଓ ଦଶମ ଶତବରେ ଭୁଗୋଳବିଦ୍ୟମାନେ ଏହି ଗଞ୍ଜା ଶବ୍ଦକୁ କଞ୍ଜା ଭାବରେ ଅଭିହିତ କରିଛନ୍ତି ।

କଣ୍ଠେ ରାଜ୍ୟରେ ଅଧୁଷ୍ଟିତ ଶୈଳୋରବବଂଶୀ ରାଜମାନଙ୍କର
ଉତ୍ସତ୍ତ୍ଵ ଦିଷ୍ଟମ୍ସରେ ଏକ କିମ୍ବଦନ୍ତୀୟ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ଯେ ମହେଦ୍ରଗୀରିର
ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ଗବର କାତୀୟ ପୁଲିମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ
ପୁଲିମୟେନା ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ପୁରୁଷା ଓ ପରିଶୂଳନା ନିମନ୍ତେ
ସ୍ଵର୍ଗଭୂମି ପୁନା ଓ ପ୍ରାୟନା ରହିଥିଲେ । ତେଣୁଗାର୍ତ୍ତ ପ୍ରକୁ
ସ୍ଵର୍ଗଭୂମି କୃପାରେ ଶିଳା ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ସୁଦର୍ଶନ ତ୍ରୁଣଙ୍କର
ଆବିର୍ଭାବ ହେଲା । ଶିଳା ମଧ୍ୟରୁ କାତ ବା ଉଚ୍ଚବ ଏହି କୁମାର
ଶୈଳୋରବ ଓ ତାଙ୍କର ରାଜବଂଶ ଶୈଳୋରବ ବଂଶ ନାମରେ
ଜ୍ୟାତ । ଏହି କିମ୍ବଦନ୍ତୀୟ ସହିତ ଏତିହାସିକ ଦେଖର ସମ୍ବନ୍ଧ
ଏହିପରି ପ୍ରତିପାଦିତ ହୋଇପାରେ ଯେ, ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ଏହି
କୁମାର କଣ୍ଠେ ରାଜ୍ୟ ଗଠନ କରିଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ବଂଶକୁ
ଶୈଳୋରବ ବଂଶ ନାମରେ ଅଭିହିତ କରାଯାଉଛି । କିମ୍ବା
ପୁଲିମୟେନା ଏହି ପାର୍ବତ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ଭାବରେ ତାଙ୍କୁ
ମନୋନୀତ କରିଥିବେ । ବରାହମିହର ତାଙ୍କର ତୁଳତ୍
ସଂହିତାରେ ପାର୍ବତୀୟ ପୁଲିମାନଙ୍କ ସହିତ ଶୈଳନା କାତିର
ସମ୍ବନ୍ଧ ଥୁବାର ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୁମାର
ଶୈଳୋରବ ଶୈଳନା କାତିର ଅଭିର୍ଦ୍ଦ୍ଵାନ୍ତ ଓ ସେ ପୁଲିମୟେନାଙ୍କ
ସହାୟତାରେ କଣ୍ଠେ ରାଜ୍ୟ ଗଠନ କରିବାକୁ ସମ୍ମି
ହୋଇଥିଲେ । ଶୈଳୋରବବଂଶୀ ରାଜମାନଙ୍କର ତାମ୍ରଲେଖରୁ
ଜଣାଯାଏ ଯେ, ଶୈଳୋରବ କଣ୍ଠେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଏତିହାସିକ
ନରସତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ଉତ୍ସତ୍ତ୍ଵଭୂବାରୀ ରାଜମାନେ ଗଣତି,
ସେନ୍ୟଭିଜ, ଅସ୍ତ୍ରୋତ୍ତିଜ ଓ ଶ୍ରୀମାନଭିଜ ଉପାଧୁରେ ଭୁତି
ହୋଇଥିଲେ ।

ଶୌଲୋଦରବିହାଗୀ ରାଜୀ ଏବଂ ତତ୍କାଳୀନ ଗାନ୍ଧିନୀତିକ
ଅବଶ୍ୟକ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହି ରାଜାମାନଙ୍କର ତାମ୍ରଲେଖ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ତାମ୍ରପତ୍ର ବନ୍ଦୁ ବିଷୟ ଜଣାପଡ଼େ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ସୁମନ୍ତଳ ପଦ
ଶକ୍ତିପଦା ନୂଆପଞ୍ଚୀ ପଦ, ମାଧବଗାନଙ୍କର ଶୁର୍ଣ୍ଣ ଓ ବୁରୁଢା ପଦ,
ମଧ୍ୟମରାଜଙ୍କର ବାଂପୁର, ପାରିବୁଦ୍ଧ ପଦ ଓ ଧୂମରାଜଙ୍କର
ରଣ୍ଝେଣର ଓ ପରୀପତ ପ୍ରଧାନ ।

ଶୈଳୋରବବ୍ୟଙ୍ଗୀ ରାଜାମାନେ ଉପି ଉପି ସମସ୍ତରେ
ବିଗ୍ରହବବ୍ୟଙ୍ଗୀ ରାଜା ପୃଥ୍ବୀବିଗ୍ରହ ଓ ଗୌଡ଼ର ଗଗାଙ୍କ, ଦକ୍ଷିଣର
ଘୁଲୁଳ୍ୟବବ୍ୟଙ୍ଗୀ ଦ୍ଵିତୀୟ ପୁଲବେଶୀ ଏବଂ ଉତ୍ତର ଉଚ୍ଚତର ଶେଷ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନରପତି ଦୁର୍ଗବର୍ଣ୍ଣନବର ଅଧୀନରେ ସାମାନ୍ୟ ରାଜା
ଥିଲେ । ତଥାନୀତିନ ରାଜନୈତିକ ପରିକିଳିର ପୁଯୋଗ ନେଇ

ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ବେହି ସ୍ଥାଧୀନ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଶାସନ ବଚିଛନ୍ତି । ଶୈଳୋରବ ଗାନ୍ଧାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରେନ୍ୟଭିତ୍ତି, ପ୍ରଥମ ଅସ୍ତ୍ରୟାଭିତ୍ତି, ଦ୍ଵିତୀୟ ମାଧ୍ୟବରାବ ସେନ୍ୟଭିତ୍ତି ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ଧର୍ମଭାଜନ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଉତ୍ତରଭାବ ନାମ ଦର୍ଶନଯୋଗ୍ୟ ।

ଶୈଳୋରବବଂଶୀ ଗାନ୍ଧାମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶୈବ ଥୁଲେ ଏବଂ ଶୈବ ଧର୍ମର ପ୍ରସ୍ତର୍ୟାଭିତ୍ତି କରିଥିଲେ । ମହେପ୍ରଗତି ଶିଖରରେ ଗୋକୁଳେଶ୍ୱର ଜାତୀୟମର ଦୁମାଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଦର୍ଶନର ମନ୍ଦିର, ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଶର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରାଶ୍ୱର ସ୍ତର୍ଣ୍ଣକାଳେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର ଏବଂ ପ୍ରାଚୀ ଉତ୍ସବରେ ଭାନୀ ମହେଶ୍ୱର ପ୍ରତ୍ତିତି ମନ୍ଦିର

ଏହି ବଂଶର ଗାନ୍ଧାମାନଙ୍କର ଅଷ୍ଟୁବୀର୍ଜି ଭାବରେ ୧୯୫୫ ବିଦ୍ୟମାନ ।

*⁸ Most Probably the Country between the Chilka Lake & Mahendragiri was called Kangoda' History of Orissa, Vol. I, 1955 P. 4

ପହାୟକ ପୁଷ୍ଟି :

1. Prof. S. C. Behera, 'Rise & Fall of the Sailodbhavas'
2. Dr. H. K. Mahatab, 'History of Orissa'
3. Dr K. C Panigrahi, 'History of Orissa'
4. Dr N K Sahu & others, 'History of Orissa'

ଶ୍ରୀମାନ୍ ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରସ୍ତର୍ୟାଭିତ୍ତି, କାନ୍ଦାମାନଙ୍କର ମହାବିଦ୍ୟାଜୟ, ରଜକ ।

ଶ୍ରୀମାନ୍ ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରସ୍ତର୍ୟାଭିତ୍ତି ଦିନେ—୧୯୫୫ରେ କୃତି ବିବେଚିତ ହୋଇଥିବା ଦଳକୁ ଉଜଳ ଓ ସମାୟ ମଞ୍ଚୀ ଶ୍ରୀଅଶ୍ରୁତ ପ୍ରସାଦ ସିଂହ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସିଲତ୍ ପ୍ରଦାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ।

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ
ସ୍ଵର୍ଗ ଦେଖା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁଚନା ସମ୍ପର୍କ ବିବରଣୀ

ପର୍ମ ନଂ-୪

(ନିସ୍ତରଣାବଳୀ-୮)

୧। ପ୍ରକାଶନର ସ୍ଥାନ	..	ଭୁବନେଶ୍ୱର
୨। ପ୍ରକାଶନର ସମସ୍ତ କାଳ	..	ମାସିକ
୩। ମୁଦ୍ରଣକାରୀଙ୍କ ନାମ	..	ଶ୍ରୀ ତି: ପି: ଏସ୍: ଗୋହାନ୍, ଆଜି: ପି: ଏସ୍: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଓ ବେଳେ
ଜାତୀୟତା	..	ଭାରତୀୟ
ଠିକଣା	..	ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ କଟକ-୨୫୩୦୧୦ ।
୪। ପ୍ରକାଶବଳ ନାମ	..	ଶ୍ରୀ ସୁରଜେନ କେନା, ଆଜି: ଏ: ଏସ୍: ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦେଖା ଅଭିରିଷ୍ଟ ଶାସନ ସଚିବ, ସୁଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨୫୧୦୦୨ ।
୫। ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ମାଦକଙ୍କ ନାମ	..	ଶ୍ରୀ ସତୀଶ ପାତ୍ର
ଜାତୀୟତା	..	ଭାରତୀୟ
ଠିକଣା	..	ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ମାଦକ ସୁଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨୫୧୦୦୨ ।
ଶ୍ରୀ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ସମାଦରଦ ସମ୍ପର୍କକାରୀ ହୋଇଥିବେ ଓ ଅଧୀଦାର ହୋଇଥିବେ କିମ୍ବା ସମୁଦ୍ରାୟ ମୂଳଧନର ଏକ ଚଢାଂଶ୍ରୁ ଅଧୁକ ମୂଳଧନ ବିନିଯୋଗ କରିଥିବେ ହେମାନ୍ତଙ୍କ ନାମ ଓ ଠିକଣା	..	ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସୁରଜେନ କେନା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦେଖା ଅଭିରିଷ୍ଟ ଶାସନ ସଚିବ, ସୁଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ, ଭୁବନେଶ୍ୱର,
ମୁଖ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟତା ବହୁଅଛି ଯେ, ଉପର ଲିଖିତ ବିବରଣୀମାନ ମୋ ବାଣିବାରେ ସତ୍ୟ ଅଟେ ।

ଶ୍ରୀ-ସୁରଜେନ କେନା
 ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ଦର୍ଶକ
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦେଖା ଅଭିରିଷ୍ଟ ଶାସନ ସଚିବ
 ସୁଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ
 ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଦେଖାନାଳର ଟିନୋଟି ଉପକାତି

॥ ଗନ୍ଧିଶେନ ରଣା ॥

ଆଦିବାସୀମାନେ ଆମ ଭାବରେ ପ୍ରାଗୁ ଏମିତିହାସିକ ବାଲକୁ ରହି ଥାଏଇଛି । ଦଜାର ଦଜାର ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଦେଶର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏମାନେ ଘର ବସାଯିବା କୋରତ୍ତ ଭିତରେ ହେଉ ବସବାସ କରି ଥାଏଥିଲେ । ସଭ୍ୟତାର ବିକାଶ ସହିତ ଏମାନଙ୍କ ବସବାସ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବହୁ ଜନନ୍ତି ଘଟିଛି ।

ଏଇ ଆଦିବାସୀ ନାନା ରୂପିଳେ ଆମର ସ୍ଵତଃ ମନେପଡ଼ିଯାଏ କହ, କୋଟ, ସାଙ୍ଗାଳ, ଗଞ୍ଜ, ମୁଖ୍ରା, ବଞ୍ଚା ରଖ୍ୟୋଦି ବେଳୋଟି ସମ୍ମଦ୍ୟ କଥା । କାରଣ ଆମେ କେବଳ ଏଇ ଅଛ ବେଳୋଟି ଆଦିବାସୀ ସମ୍ମଦ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିନ୍ତି କିନ୍ତି କାଣ୍ଟି, କିନ୍ତୁ ଏଇ ଆଦିବାସୀମାନେ ଯେ ଏହ ଏହ ସମ୍ମଦ୍ୟରେ ବିଦିତ, ଏହା ରୂପିଳେ ଆମକୁ ଆଶ୍ୟକ ଲାଗେ । ଏକ ଅନୁଧାନକୁ କଣାଯାଏ ଯେ ଆମ ଦେଶରେ ପ୍ରାୟ ୪୭୫ ପ୍ରକାର ଆଦିବାସୀ ଭାବିର ଲୋକ ରହିଛନ୍ତି । ସେମୁଣ୍ଡିକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ୩୩୮ ଉପକାତି ବେଳୋଟି ଅନ୍ତିଶାରେ ବସବାସ ରହନ୍ତି ।

ଅନ୍ୟ ବେଳୋଟି କିମ୍ବା ତଳୀ ଦେଖାନାଳ କିମ୍ବାରେ ମଧ୍ୟ କେମେଟି ଆଦିବାସୀ ସମ୍ମଦ୍ୟ ବାସ ରହନ୍ତି । ସେମୁଣ୍ଡିକ ମଧ୍ୟରୁ ଦେଖୋଟି ସମ୍ମଦ୍ୟ ଉପରେ ସାମାନ୍ୟ ଆଲୋକପାତ କଣାଯାଇ ପାରେ ।

ଏମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ପାହାଡ଼ ଓ ନଙ୍ଗଳରେ ବାସ ରହନ୍ତି । ପ୍ରକୃତର ସତ୍ତାନ ହୋଇ ଏମାନେ ଗର୍ବ ଅନୁଭୂତି ରହନ୍ତି । ବଣ ନଙ୍ଗଳର ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ନିଜ ନିକର ଦରସ ପୁନର କୀର୍ତ୍ତନ ଅନ୍ତିବାହିତ ରହନ୍ତି ।

କିଷାନ :

ବେଳୋଟି ଉପକାତି ମଧ୍ୟରୁ କିଷାନ ଅନ୍ତରେ । ଡଢିଗା ପାରା ଏମାନେ ଦେଖାଯାଆଇ । ମୁଖ୍ୟତଃ ଦେଖାନାଳ କିମ୍ବାରେ ଏମାନେ ଦେଖି ସଂଖ୍ୟାରେ ହୁବାର କଣାଯାଏ । ଏମାନେ ସାଧାରଣତଃ ମୁଖ୍ଯ, ଓଲାଟି, ଭରିଆ ପ୍ରାକୃତି କାଟିପରି ଏମନାଟି ରହି । ଦାଳଚନ କୁହଟି-“ଆକୁଡ଼ ତୁଟୁଟୁ କିଷାନାନବର କୋହମାନର ଦହିଟ ପାଦୁଗ୍ୟ ଅଛି । ଓଲାଟ ପାଦା ସହିତ କିଷାନ ଅନ୍ତର କେତେବେଳେ ସାମଜିକ୍ ରହିଥାଏ ।” ହେ, କୁଅଜ ଦା ତେବୁକୁ ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟ କେତେବେଳେ କିଷାନ କଥାକାରୀ ହୋଇଥାଏଇ । ଏମାନେ ଏହି କାଣ କାଣ ପଦାପଦି

କଲେଣି । ନିକର ନା ମଧ୍ୟ ଦକ୍ଷତଃ କରି ଶିଖିଲେଣି ଯାଯାବର ତାବେ କଳପ୍ରତଳ କରିବାପାଇଁ ତଳ ପାଣ୍ଡି ସବାବେଳେ ସତ୍ୟ ସମାଜର ପଦୋଶୀ ତାବେ ରହିବାପାଇଁଣେ କରନ୍ତି । ସାମାଜିକ କୀର୍ତ୍ତନ ଯାଏ ଅନ୍ତିବାହିତ କିମ୍ବା ଅବସରରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଧୋବା, ଭଞ୍ଚାରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ସେବ ପାଇଁ ନାହିଁ । ଏଥୁମେବେ ମନଦୁଷ୍ଟଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ କି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସ୍ଵର୍ଗ ହରାନ୍ତି ନାହିଁ । ସବାପରିଦା ହିନ୍ଦୁ ପଦୋଶୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ଉପକାତିରେ ଏମାନେ ପ୍ରଭାବିତ ।

କିଷାନମାନେ ଶୁଭ ପରିପ୍ରମୀ । ସମଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦ୍ୱିନି ଜମିରେ କୃଷବାସ କରି ପେଟ ପୋଷନ୍ତି । ଦେବେ ମଧ୍ୟ ବଢ଼େଇ, ଜାରମିଷୀ କାମ କରିବାକୁ ନଙ୍ଗଳରୁ ପହରସ୍ତ୍ର ପ୍ରମେ କଲେଣି । ଦେବେବି ପହରୀ ସଭ୍ୟତା ସେମାନରୁ ପ୍ରମେ ବରିପାରୁନାହିଁ । ଶାକୁ ଫେରିଯାଇ ବିବାହ ମୁଣ୍ଡି ସ୍ବାମୀ-ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ ଛାଢ଼ିପଦ ଦିଆନିଆ ନାହିଁ କିମ୍ବିଲେ ହେ । ପ୍ରକୃତମାନେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀ ଖୁଦାବେଳେ ୨ୟ ସ୍ତ୍ରୀ ପରିପ୍ରମେ ନାହିଁ କି ରାତି ମଧ୍ୟ ରହନ୍ତି ନାହିଁ । ଏମାନେ ହେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାଏଇ ପଦୋଶୀମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ଉତ୍ସବକୁ ମଧ୍ୟ ମୁଖ୍ୟା ଲୋକୁ ପ୍ରେରଣ କରିଥାଆଏ । ସେଇ ମୁଖ୍ୟାମାନଙ୍କୁ “ଶିଆଶ” ନାମରେ ନାମିତ କରିଥିବାର ମଧ୍ୟ ଶୁଣାଯାଏ । ଆଉ ଦିନ ଶ୍ରୀ ପେମାନଙ୍କୁ “ମାଟି” କୁହନ୍ତି । ସେମାନେ ହେଲେ ଦୁଇ ବାଟି ପାଇଁ ବରଦ । ଖଢାଫୁଲକ କରନ୍ତି । କିଷାନମାନବର ପୁଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସମାପନ କରନ୍ତି । ଆଉ କେବେକିମୁକ୍ତ ପାଇଁ ହୁହନ୍ତି । ସେମାନେ ଅନ୍ୟନାମରେ ଥୁଲେ ପାଟ କରୁଥାଏ । କିଷାନମାନେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଅଞ୍ଚଳର ବୋରି ଯାଇଲେ ନିଜ, ନାଲ ବା ଖଣ୍ଡା କୁଳରେ ସେମାନେ ପର ରହିଥାଆଏ । ପିତ୍ର ପ୍ରକୃତ୍ସବର ଶ୍ରଦ୍ଧ ପେଇବି ସମାଜ ବରନ୍ତି । ଅଛି ମଧ୍ୟ ବିସର୍ଜନ କରନ୍ତି । ପେଇ ପାଟ ହେଲେ ସେମାନବର ଗଲା ।

ମଲହାର :

ମଲହାର ଏ କିମ୍ବାର ଅନ୍ୟତଃ ଆଦିବାସୀ ରହନ୍ତି ଏମାନେ ଦେଖୁବାକୁ ଗେଡ଼ା ଥଥା ପିଲାକ ରଗର । ଦେଖନ୍ତାରେ ଏମାନବର ଫରକ କିନ୍ତୁ ନଥାଏ । ପଦୋଶୀ ପର ନରିଜିନ୍ଦା ପରି ଧୋଇ, ଶାକୀ ପରିଧାନ କରନ୍ତି । ଅଜରାର ନଥାଏ

ଯେତିରି। ଏଗୁରେ ହୃଦୟ, ପିତଳର ଧାରୁର ପରିମାଣ ହୋଇ। ଯେମାନଙ୍କ ଶିଖା ଦୀର୍ଘ ପ୍ରାୟ ନାହିଁ। କାରଣ ଯେମାନେ ଯାଯାବର ଶ୍ରେଣୀର। ଗୋଟିଏ କାଗାରେ ଯଥିବାକୁ ଉଲପାଆନ୍ତି ନାହିଁ। ଏବେ ଯଦିଓ ସେମାନେ ଏହି ହୃଦୟ ଶ୍ରେଣୀ ଭାବରେ ରହିଲେଣି, ତଥାପି ଗୋଟିଏ ଯାଯାବର ନରି ସେମାନେ ଅଳଗା ଅଳଗା ଘରଦ୍ୱାର କରି ଛନ୍ତି। ବିଶେଷକରି ଶାଶ୍ଵତରେ ଥୁବା ପାହାଡ଼, ମୁଣ୍ଡଗାନଙ୍କରେ ରହିବାକୁ ଉଲପାଆନ୍ତି। ସେମାନେ ଗୁଣବାୟ ଛନ୍ତି ନାହିଁ। ବରା ଜଗଳରୁ ମହୁ, ଫଳମୂଳ ଆଣି ହାତବଜାର ଧ୍ୟେ ଶିଖା ବୁଲିବୁଳି ବିହି କରି ପେଟ ପୋଖୁଛନ୍ତି।

ସେମାନେ ସାଧାରଣ ଆମିତ ପ୍ରିୟ। ମୁଖ୍ୟ ଓ ସାପକୁ ଛାହି ଦେଇ ଏମାନେ ଆଉସକୁ ପଶୁପତ୍ରୀର ମଞ୍ଚ ଖାଆନ୍ତି। ଅନ୍ତରେ ପରେ କୁକୁରା ଓ ଛେଳି ମାଘକୁ ଆଦୌ ଛୁଅନ୍ତି ନାହିଁ। ଶରୀର ପଢ଼ି ପୁରୁଷାନ କରିବାକୁ ଏମାନେ ଖୁବ୍ ଉଲପାଆନ୍ତି। ଶିଖାନଙ୍କରେ ମିଳିଥୁବା ପଢ଼ି ଏମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟ ପାନୀୟ। ଯାନେ ପୁନିର୍ଥ ପରିବେ ପଢ଼ି ପିଇ ମସଗୁଲ ହୋଇ ରୁହନ୍ତି। ମହାରମାନେ ରଙ୍ଗା ପୁନେର୍ବେ, ରଜପର୍ବ ଜତ୍ୟାଦି ପାଳନ ହେବି।

ମହାରମାନଙ୍କ ମୁଖ୍ୟାକୁ ‘ବେହେରା’ କୁହାଯାଏ। ଯୁଦ୍ଧର ବିଥାକୁ ଅସର ଅସର ପାଳନ କରିବାରେ ଏମାନେ ଯହାନ୍ତି ନାହିଁ। ଏମାନଙ୍କର ଦୁଇଜଣା ଦେହୁରୀ – କଣେ କନ୍ଧ ପ୍ରେସ୍ସର ଓ ଅନ୍ୟକଣେ ତାଙ୍କରି ମଲହାର ଜାତିର। କନ୍ଧ ପ୍ରେସ୍ସର ଏମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ଦେବୀ ମରଳା, ବନଦେବୀ ତଥା ବିହିବାକୁ ପୁଜା ଅର୍ତ୍ତନା କରୁଥୁବାବେଳେ ମଲହାର ଦେହୁରୀ ଯହିବେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ହେଁ ପୁଜା କରନ୍ତି।

ଗୋଟାମୋଟିରେ ଏମାନେ ନିବକୁ ଭାବା ଶବରର ବଂଶଧର ହେବି ହୁଏନ୍ତି। ଏମାନେ ତେଣୁ ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିମଜାତିମାନଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋଲି ମନେ ହୁଅନ୍ତି। ତେବଳାକ ବିଜ୍ଞାନ ଶିଖାଯାଏ ଆମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରଙ୍ଗାଙ୍କି ଗ୍ରାମରେ ଏମାନେ ପୁରୁଷରେ, ଫୁଲବାଗୀ, କୋରାପୁଟ, ଗଞ୍ଜାମ, ପୁରୀ, କଟକ ସଂଖ୍ୟା ତିହାରେ ଏମାନେ ବାସକରନ୍ତି।

ଏମାନଙ୍କ ନିଜ୍ୟ ଭାଷା ଥାରି, ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ହେବି ବୁଝିପାରନ୍ତି ନାହିଁ। ଏବେ ଶ୍ରେଣୀ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ସେମାନଙ୍କ ଭାଷା ଟିକେ ଟିକେ ବୁଝିବାରେ ସମ୍ମ ହେଉଛନ୍ତି। କିମ୍ବା ସେମାନେ ଏମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ବାହାରେ କାତିର କନ୍ୟାରୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି।

ନାହିଁ। ପିଲାକକୁ ଦେଇ ପୁଟିବା ପାଳନ କରିଥାଆନ୍ତି। ବେହି ମରିଗଲେ ଡା'ପାର୍ସି ଶୋବ ମଧ୍ୟ ପାଲିଥାଆନ୍ତି।

ବୋର :

ଅବିଭିନ୍ନ ତେବଳାକ ବିଜ୍ଞାନ ରେଞ୍ଜିପଦା, କିଶୋରନଗର ଓ ଆୟମଙ୍କିକୁ ନେଇ ଗଠିତ ଆୟମଙ୍କି ନିର୍ବାଚନ ମଞ୍ଚକୀର ଶାଶ୍ଵତମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟତଃ ଏଇ ଲୋକମାନେ ଦେଖାଯାଏନ୍ତି। ଉପଜାତିର ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦସହରା, ଗାହାସ ପୁଣ୍ୟମା, ମାର୍ଗଶୀର ଶୁଭ୍ରବାର, ପୁଷ୍ପ ପୁନିର୍ଥ, ହୋଲି, ଚିତ୍ତ ମଙ୍ଗଳବାର ପ୍ରତ୍ୱତି ଓ ଷାତ୍ରୁତ ପାଳନ କରନ୍ତି। ବ୍ରାହ୍ମମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେବା ଦେବୀକୁ ପୁଜା କରନ୍ତି। ପିଲା ଜନ୍ମହେଲେ ଏବୋଜଗ ଦିନଧିତି ପୁଟିବା ପାଳନ କରନ୍ତି। ବାର୍ତ୍ତମାନରେ ଏମାନେ ପତ୍ରପୁରୁଷଙ୍କ ଗ୍ରାବ ପାଳନ ବରନ୍ତି। ନିଜର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଵର୍ଗତାକୁ ନେଇ ଏମାନେ ପ୍ରତି ବ୍ୟକ୍ତିର ଶବଦିକୁ ପୋତି ଦିଅନ୍ତି ବା ଯୋଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି ବା ସମାଧୁ ଦିଅନ୍ତି। ଏହି ଦିନମାନଙ୍କରେ ମାତ୍ର ମଞ୍ଚ ଖାଆନ୍ତି ନାହିଁ। ଯେତେ ଯାହା ପରିଷିଦ୍ଧ ଉପ୍ରଜିଲେ ମଧ୍ୟ ଏମାନେ ଦୁଷ୍ଟିର, ଗୋମଞ୍ଚ ମୋଟ ଖାଆନ୍ତି ନାହିଁ।

ଏମାନଙ୍କର ପେଶାହେଲା ମାତ୍ର ଖୋଲିବା ଓ ବୁଝକରିବା। ଏମାନେ ବେଳେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଶିବାର କରନ୍ତି ଏବଂ ନିଜନାକୁ ମାତ୍ର ଧରନ୍ତି। ଏମାନଙ୍କ ବାସପୁରୁଷପୁଟିକ ଖାଚିମାଟିରେ ଶୋଟ ହୋଇ ଆକାରରେ ଚିଆରି କରାଯାଏ। ନିଜନିଜ ଭିତରେ ଗନ୍ଧଗୋଳ ହେଲେ ଆପୋଷ ସମାଧାନ କରନ୍ତି ନିଜ ସମ୍ପଦାୟର ମୁଖ୍ୟାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା। ଯଦିବା କେତେବେଳେ ମୁଖ୍ୟାମାନ ନିଷତ୍ତିରେ ପୁନେହ ଉପ୍ରଜି, ବାହାରୁ ନଶକୁ ଢାକି ସମାଧାନ କରାଯାଏ। କୋଟ କରେଗେଇ ମୋଟ ଯିବା ଦରବାର କରାଯାଏ। ଏମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଧଳୋ, ମଳୋ, ଶିଖରିଆ, ପଡ଼େନି। ଏମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଧଳୋ, ମଳୋ, ଶିଖରିଆ, ବାଦାମିଆ ସମ୍ପଦାୟ ବା ଗୋଟ ଥୁଲେ ମଧ୍ୟ ଏମାନେ ନିଜକୁ ପୁର୍ଯ୍ୟବଂଶୀ ବୋଲି ସଦାବେଳେ ଦାବୀ କରନ୍ତି। ତେବେଦି ବିବାହ ଷେଷର ଅନ୍ୟ ସମ୍ପଦାୟ ସହିତ ସମେର ଆସନା କରିବାର ଦେଖାଯାଏ। ବ୍ରାହ୍ମ ଦ୍ୱାରା ହୋମ ତଥା ବାରିକର ସାହାଯ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ। କନ୍ୟାର କପାଚିରେ ପ୍ରଥମେ ସିନ୍ଧୁର ମାରିଥାଏ ଦର।

ଏବେ ସେମାନେ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇ ବୁଝିବି ବାବିର କରିଲେଣି। ଏବେ ସେମାନେ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇ ବୁଝିବି ବାବିର କରିଲେ କିମ୍ବା ସ୍ଵର୍ଗକୁ ପୁର୍ଯ୍ୟବଂଶୀ ବୋଲି କହି ଏମାନେ ନିଜକୁ କ୍ଷତିଯ ନିଜ ସମ୍ପଦାୟ ସହିତ ସମେର ଆସନା କରିବାର ଦେଖାଯାଏ। ଏବେ ସେମାନେ ଏମାନଙ୍କ ବୁଲିଗଲେଣି, ଯଦିଓ ଏମାନେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ସେଇ ଶିଳଗ ଭାବରେ ପରିଚିତ ହେଉଛନ୍ତି।

ବ୍ୟାପକ ନଂ ଛ-୩୩,
ମୁନିଟି-୮, କୁନ୍ଦନରୀ-୩।

ଅମ୍ବାପୁଣ୍ଡିତା

**ବାସଭବନ ନବୀନ ନିବାସଠାରେ ଚିତ୍ତା ଓ
ଚେତନା ପକ୍ଷରୁ ଅପୂର୍ବ ଗସ୍ତୀର୍ଯ୍ୟ ଓ ମାଦକତା
ପରିବେଶରେ ହୃଦୟ, ସଜୀବର ତାଳେ ତାଳେ
ବିନ୍ଦୁବାବୁଙ୍କ ତେବେମା ଜୟନ୍ତୀ ଅନୁଷ୍ଠାତ**

ବାବ୍ୟର ପ୍ରମତ୍ତା ଓ ପର୍ବତ୍ତର ସାହିତ୍ୟ, ପାଞ୍ଚମିତିବ ଓ
ସମାଜସେବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଚିତ୍ତା ଓ ଚେତନାର ଅଧିକ ମାନ୍ୟବର
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପୁର ସାରଥୀ ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ପଚନାୟକଙ୍କର ତେବେମା
ଜୟନ୍ତୀ ମାତ୍ର ଓ ଚାରିଶ ଏନିକାର ଦିନ ସକାଳ ଉଚାରେ ଅପୂର୍ବ
ବନ୍ଧୁତି ଓ ଗାସିଯ୍ୟପୁଣ୍ୟ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠାତ
ହୋଇଯାଉଛି । ବିନ୍ଦୁବାବୁଙ୍କ ହୃଦୟରେ ବାସଭବନ ନବୀନ
ନିବାସଠାରେ ସକାଳ ତାଳାରେ ଶ୍ରୀ ଗୋଟି ଶକ୍ତିବାଦନ, ମଙ୍ଗଳ
ସାହାନାଳର ନମ୍ବ ତାଳର ଛନ୍ଦେ ଛନ୍ଦେ ବେଦଧୂନ, ହୁଲହୁଳିଯର
ଛନ୍ଦ, ପାପ, ଆଳାଙ୍କ, କୁମର ଓ ପୁଷ୍ପହୃଦୀ ଯନ୍ତ୍ର ଏହି ଏହି
ତେବେମା ହୃଦ୍ୟରେ ଅପୂର୍ବ ବନ୍ଧୁତି ମଧ୍ୟରେ ଚିତ୍ତା ଓ ଚେତନାର
ଅଧିକ ମୁଖ୍ୟମାତ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ପଚନାୟକଙ୍କୁ ମଞ୍ଚପାଶକୁ ପାରୋଟି
ଆଗେର ହୃଦୟ ସମବେତ ବିନ୍ଦୁପ୍ରେମୀଙ୍କୁ ବାପରରେ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ
ରାଜ୍ୟରେ ପଦାଳ ଦେଇଥିଲା । ପରେ ପରେ ବିନ୍ଦୁବାବୁଙ୍କ
ସହଧରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଆନ ପଚନାୟକଙ୍କୁ ମଞ୍ଚଲିକୁ ପାରୋଟି
ଅଗାମାରଥିଲା ।

ପରେ ପରେ ବିନ୍ଦୁବାବୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଦିନର ଅଭିନନ୍ଦ କଣାଳ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ଭାଜୀ ପାଧାରଣ ସମାଦବ ଶ୍ରୀ ପୁରେନ୍ଦ୍ର
ବାସବ ନେତ୍ରଦ୍ଵରେ ବାୟନିଦିବୀରୀ ପଥରୁଡ଼ି ଶ୍ରୀ ଶିବାନନ୍ଦ
ବାସ, ତରୁକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ମୁଖ୍ୟ ସମାଦବ ରଥା ବିନ୍ଦୁ ଓ ଚେତନାର
ଆକାଶ ପଥର ଶ୍ରୀ ପଢ଼ୀର ପାଦ, ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ
ଏକାଡେମୀର ସମାଦବ ଶ୍ରୀ ପର୍ବତୀଷଙ୍କ କର, ଅବୀବୋଢ଼
ଦେନା, ଶ୍ରୀମତୀ ସୁରତା ଦାସ, ଶ୍ରୀ ଲୋକନାୟ ତିପା୦୧,
ଶ୍ରୀ ନିରାଜନ ତାଳେ, ତଥ ବାମୋଦର ହୋଡ଼,
ଶ୍ରୀ କରୁଣାଳକତ ନାସର, ଶ୍ରୀମତୀ ତେବୀରା ମିତ୍ର,
ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚ ରୁମାର ନାହାଟି ଓ ଶ୍ରୀ ନୀଳକଟ ବାରିକ ପ୍ରମତ୍ତ
'ଏବେବେ ଦର ଜିଲ୍ଲାପ୍ରାଚୀ ଓଜନର ଏବି ବିଗାଚାର୍ଯ୍ୟ ପୁଷ୍ପମାଳ୍ୟ
ବିନ୍ଦୁବାବୁଙ୍କ ପଥର କରିଥିଲେ । ପରେ ପରେ ବିନ୍ଦୁବାବୁ ପ୍ରଦୀପ
ପ୍ରଦ୍ଵଳ ରତ୍ନ ଦିନର ସୁନ୍ଦର ଯୋଗଧାରଣ କରିଥିଲେ । ପରେ

ତେବେମା ଜୟନ୍ତୀ ପରିହିତ ଶତ ଜଣ ସୁବତୀ ଶତ ଗୋଟି ପୁଣ୍ୟ
ପ୍ରଦ୍ଵଳ କରିଥିଲେ ।

ଚିତ୍ତା ଓ ଚେତନାର ରାଜ୍ୟ ସାଧାରଣ ସମାଦବ ଶ୍ରୀ ପୁରେନ୍ଦ୍ର
ବାସ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ପଚନାୟକଙ୍କୁ ଏବି ସ୍ଵତ୍ତେ ଜୟନ୍ତୀ
ଓ ଶ୍ରୀମତୀକଣନାୟକ ନୀଳକଟ ପ୍ରଦ୍ଵଳ କରିଥିଲେ । ଚିତ୍ତା ଓ ଚେତନାର
ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଶତ କିଲୋର ଏକ ବିଗାଚାର୍ଯ୍ୟ ଶତ
ଶ୍ରୀ ପଚନାୟକ ଓ ସହଧରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଆନ ପଚନାୟକ
ମିଲିତ ତାବେ କାରିଥିଲେ ଏବଂ କେବୁ ଓ ମିଶାନ ସମବେତପ୍ରେସ
ଶତ ଶତ ଶତ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ପଚନାୟକ ଚିତ୍ତା ଓ ଚେତନାର ପ୍ରକାଶିତ ଶ୍ରୀ
"ପିଲାକ ବିନ୍ଦୁ ଅକା" ଓ "ତେବେମା ଜୟନ୍ତୀ ଅଜିଯନ ଶତ"
ବିଶେଷ ପୁରଶିଳୀକାରୁ ବିପୁଳ ଦର୍ଶନ କରିଥାଏ ଓ କରିଥାଏ ଦର୍ଶନ
ତରାକାଳ କରିଥିଲେ । ଚିତ୍ତା ଓ ଚେତନାର ଅନ୍ତିମ ଶତ
ଜୟନ୍ତୀମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ନିରାଜନ ରାତର ଓ ସାଥୀମାନର ସାଥୀମାନ
ଶତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ପ୍ରାୟ ଶତ ଗୋଟି ସଜୀତ ଏବଂ ଶତ
ଶତ ସହଧରୀ କରି ବିନ୍ଦୁବାବୁ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ପଚନାୟକ
ସମେତ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ୍ଦମୂଳ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବୋଦବେଶରେ ଦିପଦ କହି ମଧ୍ୟେ
ଯେ ଆଜିର ଏ ଦିନରେ କେବଳ ଏତିବି ପ୍ରାୟମା କଳାପୁରୁଷ
ପାଖରେ ଯେ ମୋ ଓଡ଼ିଶା ମାତ୍ରିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା, ମୁଚ୍ଚବୁଲୀ
ମୋ ଓଡ଼ିଶାର ଗୋରବ ତୃତୀ ଥୋ ପ୍ରଗତି ପାଇଁ ପାଖରେ
ସାଧନା କରିଥିଲା । ଜଗନ୍ନାଥ ତାଙ୍କୁ ଗଣ୍ଠ, ପାହସ ଓ ପାହସ
ପ୍ରଥାନ କରିଥିଲା ଏହାହାହ ମୋର ଏକାତ୍ମ ଜଳା । ଚିତ୍ତା ଓ ଚେତନାର
ବାୟନିଦିବୀର ସେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଗମ୍ୟା କରି ଏହାର ସାଧାରଣ ପାଖରେ
ଶ୍ରୀ ପୁରେନ୍ଦ୍ର ବାସକ ଉନ୍ନତ ରୁଚିମାନର ପରିପ୍ରକାଶିତ ଶତ
ସାଧନା ଦେଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀମତୀ ଆନ ପଚନାୟକ ଶତ
ଯେ "ମୋ"ର ପମତ ଆୟୁଷ ବିନ୍ଦୁବାବୁଙ୍କ ଲାଗିଥାଏ । ଯୋଗ
ଦିନ ନିରାଜନ ବାରିକ ପାଆନ୍ତି-ଏହାହ ଯୋଗ
ଶ୍ରୀମତୀକଣନାୟକଙ୍କୁ ପ୍ରାୟମା ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଦ ଶତ ଏହାହ
କହୁଥିନ ଦେଇଥାଏ ।"

ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନା କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଦୂରଘଟା ପରି ବୁଝିଥିଲା ଏବଂ ଶତ
ଅଧିକାଳ ବର୍ଷର ମତୀ, ଅର୍ଦ୍ଦିତର, ଲେଖକ, ଚିତ୍ର, ଫିଲ୍ମ,

ପରାମର୍ଶେବୀ, ଶିକ୍ଷାବୀରୁ ଓ ବୃତ୍ତିଜୀବୀରୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମରେ
ରିତୁଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରସରଣ ଓ ଅଭିନନ୍ଦ ଜଣାଇଥିଲେ । ଏ ସମ୍ମାନ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମକୁ ସୁଧାରୁ ହୁଏ ପରିଶୁଳମା ବରିଥିଲେ ଶ୍ରୀ ସୁଭେନ୍ଦୁ
ରାମ, ଶ୍ରୀ ପଚୀଶ ପାଦ, ଶ୍ରୀ ଶିବାନନ୍ଦ ଗାସ ଏବଂ
ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଜାତା ଦାସ ପ୍ରମୁଖ ।

ଜୁହବରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦିମୋହିତ କରିଥିଲା ବରେଣ୍ୟ ନେତା ବ୍ରିଦ୍ଧାରୁଙ୍କ ଧର୍ମପତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଜ୍ଞାନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ରେତୋର ତୁଳ୍ୟଷଶୀ ବାବ୍ୟ । ତାହା ଥୁଲା ଜଗନ୍ମାଧପୁ ତାବୁଛି “ସେ ସବା ମୁସି ଓ ସବେ ରୁହନ୍ତି । ମୋ” ଆୟୁଷ ତଙ୍କୁ ଲାଗିଯାଉ - ଏମିତି ପରି ବର୍ଷ ଦ୍ୱାରା ବିନରେ ମୁଁ ତଙ୍କୁ ଦେଖୁଥାଇ ।

ରାଜ୍ୟକ୍ଷରୀୟ ପଞ୍ଚାୟତ ରାଜ ଦିବସ ସମାଗୋହ

ଶତ ମାର୍ଜ ଓ ଚାରିଶଦିନ ଅପଗାନ୍ଧରେ ଜ୍ଞାନୀୟ ସୁଚନା ଉତ୍ତମାରେ ଗାନ୍ୟ ଉତ୍ତରୀୟ ପଞ୍ଜାବୀଭାଷା ଦିକ୍ଷାଯ ସମାଜୋହରେ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ବଚନାସ୍ଵକ ମୁଖ୍ୟ ଅଧିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୋଗଦେଇ “ଭ୍ରାମ୍ୟ ଉତ୍ତମ୍ସନ ଶ୍ରେଷ୍ଠରେ ଲୋକଙ୍କ ଅଂଶ ପ୍ରଦଶ” ସମ୍ବର୍ତ୍ତି ଏକ ଆଲୋଚନାଚନ୍ଦ୍ର ଉଦ୍ୟାନର ବରିଥିଲେ ।

ବିଭାଗୀୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଡାଃ ଦାମୋଦର ଗାଉଡ଼ଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ
ଅନୁଷ୍ଠାତ ଏହି ସମାବୋହରେ ଉତ୍ସବାଧନ ଦେଇ ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ
ବିହିଲେ ଯେ ତାରତ ବର୍ଷରେ ଶ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ବ୍ୟବହାର ବହୁ
ସୁରାଜନ । ସରବାରୀ ପ୍ରତିରେ ଏହି ବ୍ୟବହାର ପ୍ରବତ୍ତିନ
ବିଳାବନେ ଦଳମତ ନିବିଶେଷରେ ଶ୍ରାମାଳକର ଲୋକମାନଙ୍କ
ଶାସନ ଏହିତ ସଂର୍କ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିଲା ।
ପରିର୍ଦ୍ଦୀ କାଳରେ କେତେକ ରାଜ୍ୟରେ ପଞ୍ଚାୟତ ରାଜ
ଅନୁଷ୍ଠାନଗ୍ରୂପ୍ତିକର କରିକାର୍ତ୍ତାମାନକୁ ଦଳୟୁତିତିରେ ନିର୍ବିଚିତ
ବର୍ଗିବାଯୋଗୁ ଏହାର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଗୋଟିଏ ହେବାକୁ ଲାପିଲା
ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଅପ୍ରତିକର ପରିଷିତି ଉପୁରୁଷଙ୍କାରେ । ଏତୁ ଏହାକୁ ଆଜି
ବିପରି ଲୋକାତ୍ମକୁମୁଖୀ ବର୍ଗିବ ସେଥିପାଇଁ ବିଶ୍ୱଦ ଆଲୋଚନା
ହିବା ଉଚିତବୋଲି ମତବ୍ୟକୁ କରିଥିଲେ ।

ପଞ୍ଚମିତାକ ବ୍ୟବହାର ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସଂଶୋଧ କରିବା
ଛେତର ଆମ ଗାନ୍ୟ ସାରା ଦେଶରେ ପ୍ରଥମ । ଏହାକୁ
ଅନୁଯାୟୀ କରି କେତେ ସରକାର ଅନୁରୂପ ବ୍ୟବହାର କରିଥିବାରୁ
ପିଲାମନ୍ତ୍ରୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ମାତ୍ର କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଅବସରରେ ସେ ପୁରୁଷା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପଦ ବିଜାଗ ପଞ୍ଚମୀ
ସୁବାରିତ ସରବାରକୁ ମୁଖ୍ୟତ ଉଛଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଓ ଓଡ଼ିଶା ରିଝ୍ୟୁନି
ପଞ୍ଚମୀକାଜ ବିଶେଷାକ୍ଷ ମାର୍କେଟଙ୍କୁ ଉନ୍ନୋଚନ କରିଥିଲେ ।
ପଞ୍ଚମୀକାଜ ଦିବସ ଉପଳକ୍ଷେ କାର୍ଯ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଚର୍ଚାରୁ
ଆସ୍ବାନିତ ଓଡ଼ିଆ ଓ ଭାରାକୀୟ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର କ୍ରତି
ପ୍ରତିଯୋଗୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିକାର ଦିତରଣ କରିଥିଲେ । ପୁରୁଷ
ପଞ୍ଚମୀକାଜ ପ୍ରବନ୍ଧ ଉବନ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସ୍ବାନିତ ଗ୍ରାମସ୍ଵର୍ଗ
ମେଲାର ଉଦ୍ଘାଟନ କରିଥିଲେ ।

ନୁଆ ଦିଲ୍‌ଲିଟ ବାର୍ପାଟ୍ ସଂଗ୍ରା ପକ୍ଷରୁ ତାଣ ପରେଳିନୀ
ମହିଷୀ ଏହି ସଂଗ୍ରାର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ସମରଜରେ ସୁଚନା ଦେଇଥିଲେ
ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜିଞ୍ଚିବଦ୍ୟାଗା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତ୍ଯେ ଗଣପତିଙ୍କ
ଏକ ମୁହଁର ମୁଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର
ଦୀର୍ଘ ଜୀବନ କାମନା ବଚିଥିଲେ ।

ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ବିଭାଗୀସ ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସତିବ ସ୍ଵାଜତ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ । ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ ବିଭାଗ ଓ କାପାର୍ଗ ମିଳିତ ଆନୁକୂଳମରେ ଅନୁଷ୍ଠାତ ଏହି ଗ୍ରାମ୍ୟଶ୍ରୀ ମେଲା ଫେବୃଆରୀ ୧୩ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେହ ପୁର୍ବାନ୍ତ ତଙ୍କ ଠାରୁ ଭାବ ତଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବପାଧାରଣକ ପାଇଁ ଖୋଲା ରହିଥିଲା ଏଥୁପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରବେଶିକା ଦ୍ୱାରା ନଥୁଲା ।

ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବହାରରେ ସଂୟମତା ଅବଲପନ
ପାଇଁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ବୋର୍ଡ୍ ପକ୍ଷରୁ ପରାମର୍ଶ

ଗାନ୍ୟରେ ଥୁବା ବିରିନ୍ଦ କଳଗ୍ରାତ୍ମାତ୍ମକର ଜନ୍ମପତନ ତୁ
ଗାନ୍ୟରେ ହ୍ରାସ ପାଉଥିବାରୁ ବିଦ୍ୟୁତ ରହାଦନ ଶମତା ଏବୁଚିତ
ହେବା ଫଳରେ ଗାନ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ ପକ୍ଷ ଅଧୁକ ନାଚିଲ ହେବାରୁ
ଯାଉଛି । ଗାନ୍ୟିତ ଥୁବା ସ୍ଵତ୍ତ ପରିମାଣର କଳ ସମ୍ବନ୍ଧ
ସାହାଯ୍ୟରେ ଗତ କାନ୍ତୁଆରୀ ମାସରୁ ଆରସ କରି ଆସନ୍ତା ଦୂର
ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେନିକ ହାଗାହାରି ୨୨୭ ମେଗାଓର୍ କଳ
ବିଦ୍ୟୁତ୍ଶକ୍ତିର ଉତ୍ସାଦନ ବିଭାଗର ପାରିକ ବୋଲି ଅଟବଳ
କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ତାଳଚେର ତାପନ
ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଦେନିକ ହାଗାହାରି ୧୩୭ ମୋଗାଓର୍ ଏବଂ
ପୁର୍ବାଞ୍ଚଳ ବିଦ୍ୟୁତ ପରିଷଦ, କାଠୀୟ ଆଲୁମିନିସମ୍ କମ୍ପାନୀ ଓ
ଭାରତୀୟ ଗ୍ରେନ୍ଡ୍ ପଂଘାର ଦେନିକ ହାଗାହାରି ୪୧
ମେଗାଓର୍ ଗଣ୍ଡ କ୍ଷେତ୍ର କରାଯାଇ ପରିମୋର୍ ୮୪୦ ମେଗାଓର୍
ଶକ୍ତି ଗାନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବଢ଼ନ ପାଇଁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସବାଗେ
ଯୋଜନା ପଢ଼ିବ ହୋଇଥିଲା ।

ପୁରୀ ଅଚକଳ ଅନୁସାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁଷ୍ଠୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ପରିମାଣର
ଗତି ମିଳି ନ ପାରିବାରୁ ଏବଂ ଗାନ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ
ବ୍ୟବହାରୁ ଶୁଣି ଗରୁବା ପାର୍ଶ୍ଵ ରହୁଳୀଚାଳୀନ ଭିଜିରେ ୩୫୦
ମେଗାଓଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ଉତ୍ସାଦନ କରିବା ଅପରିହାୟ୍ୟ
ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଏହା ଫଳରେ ବାଲିମେଲା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ରିତ
ଜଳପତନ ପ୍ରାୟ ସର୍ବଦିନ୍ ପରିଚାଳନା କରିପରି କରିବା
କୋଳାର ଓ ମାନ୍ଦିଲୁଷ ନଳକ୍ରାନ୍ତର ଜଳପତନ ଗବେଷ୍ଣ ଏହି
ସମସ୍ତ ତୁଳନାରେ ପ୍ରାୟ ସଞ୍ଚାରମେ ୨୧ ଫୁଟ ଓ ୩୪ ଫୁଟ
ନିମଗ୍ନ ଅଛି ।

ଏହି ପରିପ୍ରେଷୀରେ ଆସନ୍ତା କୁନ୍ତ ମାତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍
ପ୍ରେସ୍ତ୍ରିକୁ ସରମୋଟ ଦେଖିବ ୧୮୯ ମେଗାଓର୍ ତାଙ୍କରେ
ତାପନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ୨୦୫ ମେଗାଓର୍ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଞ୍ଚାଶ୍ରୀ
୪୭୪ ମେଗାଓଟ୍, ଏବଂ ସମ୍ପଦୀସ ୮୦ ମେଗାଓଟ୍ ଗଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ
ମଧ୍ୟରେ ରହିଲା ପାଇଁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ । ବଢ଼ ବଡ଼
ଶତ କେନ୍ଦ୍ରସ୍ତରିକ ଉପରେ ବୈଧାନିକ କଟକଣା ଓ ସକାଳେ

ଦୁଇଟା ଏବଂ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମସ୍ତରେ ଏକ ଘଣ୍ଟା ବିହୁର କାଟ ହେବା ସବୁ ଜଳିତ ମାସର ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱାରୀୟ ସାହରେ ନିସତିତ ଶୁଦ୍ଧିଦା ପ୍ରାସ ଏଠିମେଗାତ୍ମାର ହୋଇଥିଲା ।

ଆସନ୍ତା ମୌସୁମୀ ପ୍ରବାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗାନ୍ଧରେ ବିହୁର ଯୋଗାଳ ଷ୍ଟେଟରେ ଯେଉଁ କଟିଲ ପରିଷ୍ଠିତି ଦେଖାଦେବ, ତା'ର ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହୃଦୟର ଅଧିକ ଗନ୍ଧ କରିବା ନିମିତ୍ତ ବୋଢ଼ି ପଞ୍ଚର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଶୁଦ୍ଧିଦା ମେଲାରବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବନାହିଁ । ଏହୁ ବିହୁର କବିତାରରେ ସର୍ବାପ୍ରକ ଯତ୍ନମତୀ ଅବଲମ୍ବନ ପାଇଁ ବିହୁର ଶ୍ରାବକମାନଙ୍କୁ ବୋଢ଼ି ପଯ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

କାନୁଆରୀ ସୁରା ନିୟୁତ କୃପ ଯୋଜନାରେ ୧୩.୭୩୫ଟି ସେବକୁପ ଖନନ

ଜଳିତ ଆର୍ଥିକ ବିଷ୍ଟରେ ଜତ କାନୁଆରୀ ମାସ ଗେଷ ସୁରା ନିୟୁତ କୃପ ଯୋଜନାରେ ବାନ୍ୟରେ ୧.୭୭୩.୩.୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବ ବଗାଯାଇ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଏଣ୍ଟା.୭୩୫ଟି ସେବକୁପ ଖନନ ବଗାଯାଇଛି ଓ ୧.୪୪୩ଟି କୃପର ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ଦରିଛି । ଏହି ଯୋଜନାରେ କେବଳ ଜତ କାନୁଆରୀ ମାସରେ ୧୩୦.୭୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ୧.୦୨୭ଟି ସେବକୁପ ଖନନ ବଗାଯାଇଛି ବୋଲି ପଞ୍ଚାୟଟିକାର ବିଭାଗର ଅଗ୍ରଗତି ବିବରଣୀରୁ ଜାର୍ଯ୍ୟାଇଛି ।

ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଜୀବନୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଫଟାଚିହ୍ନ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଉଦ୍‌ୟାନିତ

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁରନା ଉଦ୍ଦିନଠାରେ ପୁରୀ ଥେବା ଓଡ଼ିଶାର ବିଶ୍ଵାସ ବିପରୀତୀ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀପାତ୍ର ପାପକ ଦୀର୍ଘ ଅକ୍ଷିତ ଓଡ଼ିଶାର ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବାତା ଓ ଜୀବନୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ଅତୋତିଷ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ମାନ୍ୟବର କାର୍ଯ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ବି. ସମ୍ପୋରାୟଙ୍କ ରେଷ୍ଟୀ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାବେ ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦଳନ କରି ଉଦ୍ୟାନନ କରିଥିଲେ ।

ପରେ ପରେ ପୁରୀ ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ ଜମାବରତ ଲେଖକ ସବୁପରିଚିତ ଆଯୋଜିତ ଏକ ସବରେ ବାନ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀନ୍ୟୁତ ରେଷ୍ଟୀ ସମ୍ପ୍ରେ ଅତିଥି କାବେ ଯୋଗ ଦେଇ ପ୍ରବାସ ବରିଥିଲେ ଯେ ସାଧାରଣ ବନ୍ଦୁ ପୁରୀରୁ ବିନୁବାବୁ ଓଡ଼ିଶାର କରିବ ଓ ବେବାରୀ ହୃଦୟରେ ପାଇଁ ନେଇଥିବା ତତ ଆଗା ଆକାଶକୁ ଆଜି ଓଡ଼ିଶାର ଉନ୍ନତି ରଜନେ ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ବିନ୍ଦୁ ବାବୁ ହେ ବୋଲି କରିଥିଲେ ।

ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅତିଥି କାବେ ଯୋଗ ଦେଇ ସୁରନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ନାଟୀ ଶ୍ରୀ ବୈବାରୀ କେନା କରିଥିଲେ ଯେ ସାଧୀନତା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବରି ବିଜୀବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ବିଜୀବନ ଶ୍ରୀ ପାପ ପଟ୍ଟ ନିର୍ମାଣ କାବେ ତାବର ଫଟାଚିହ୍ନଗୁଡ଼ିକରେ ଝାନ

ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଇଲି କୁଟୀ କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ମେଳ ଓଡ଼ିଶା ଅନ୍ତିମ ବୋଲି ସେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ମୁଖ୍ୟବରା ତାବେ ପେନ୍ସନ୍ ଓ ସାଧାରଣ ଅଭିଯାଗ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଡଃ ପ୍ରପନ୍ଦ କୁମାର ପାତ୍ରଶାଣୀ ଯୋଗ ଦେଇ ସୁରକ୍ଷିତିଲେ ଯେ କଳାକାର ବିପରୀତୀ ଶ୍ରୀ ଦାସ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ପଞ୍ଜନାୟକର ଦୁରତ୍ବିକୁ ଏହି ଲୋକ—ଲୋଚନକୁ ଆଣିପାରିଛନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦୁରତ୍ବିକ ଅନ୍ୟଏକ ଉଦ୍ବାଧରଣ କଳିଙ୍ଗ ପୁରମାର ବୋଲି ସେ କରିଥିଲେ ।

ଗେଷରେ ଡଃ ବୀରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମହାନ୍ତି ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ ।

ଜଳିତ ମାସ ପାଇଁ କିରୋସିନି ତେଲ ବିଷନ

ଜଳିତ ମାସରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ୧୪.୫୫୬ ମେଟ୍ରିକ ଟନ କିରୋସିନି ତେଲ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ସେଥିମଧ୍ୟ ୧୦.୦୪ କିଲୋଲିଟର ତେଲ ଖାତରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ନିମିତ୍ତ ବାନ୍ୟର ସମ୍ପର୍କ କିମ୍ବାକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ପାରଣ ମିମିତେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା କିରୋସିନି ତେଲର ଜିମ୍ବାରୀ ଦିପାଦ ହେଲା :

କଟକ-୧୩୭୩ କି. ଲିଟର, ନଗତପିଲାପୁର-୨୩୧ କି. ଲିଟର, ଯାଜପୁର-୨୪୩ କି. ଲିଟର, ବେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା-୨୩୧ କି. ଲିଟର, ଖୋଣ୍ଡା-୨୨୭୪ କି. ଲିଟର, ନୟାଗଡ଼ା-୨୩୦ କି. ଲିଟର, ପୁରୀ-୨୩୭ କି. ଲିଟର, ଅନୁଗୁଳ-୨୩୦ କି. ଲିଟର, କେଳାନାଳ-୨୩୧ କି. ଲିଟର, ବାଲେସୁର-୨୩୩ କି. ଲିଟର, ଭଦ୍ରବୁନ୍ଦୁ-୨୩୭ କି. ଲିଟର, ମୟୁଗଣ୍ଡା-୨୦୦୮ କି. ଲିଟର, କେନ୍ଦ୍ରର-୨୪୩ କି. ଲିଟର, ଗର୍ବପଥ-୨୦୦ କି. ଲିଟର, ଗାନ୍ଧାମ-୨୩୮୦ କି. ଲିଟର, ଫୁଲବାଣୀ-୨୩୮ କି. ଲିଟର, ବୋଲପୁର-୨୦୦୦ କି. ଲିଟର, ମାଲକାନ୍ଦିରି-୨୩୦ କି. ଲିଟର, ନବରଜପୁର-୨୩୧ କି. ଲିଟର, ରାୟଗଡ଼ା-୨୩୮ କି. ଲିଟର, କିଲାହାରୀ-୨୩୭ କି. ଲିଟର, ହୃଥାପଡ଼ା-୨୩୭ କି. ଲିଟର, କଳାଙ୍ଗୀର-୨୩୮ କି. ଲିଟର, ସୋନପୁର-୨୩୪ କି. ଲିଟର, ବରଦା-୨୩୪୨ କି. ଲିଟର, ସପଳପୁର-୨୦୪୦ କି. ଲିଟର ।

କାନୁଆରୀ ମାସରେ କବାହର ଗୋଜଗାର ଯୋଜନାରେ ୧୦୨୬ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ଦିବସ ସ୍ଥିତି

ବାନ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା କବାହର ଗୋଜଗାର ଯୋଜନାରେ ଗତ କାନୁଆରୀ ମାସରେ ୨୮-୨୭ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ଦିବସ ସ୍ଥିତି ବିଭାଗ କରିଛି । ତତ୍ତ୍ଵପରେ ରକ୍ତକରନମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତି ୫-୬୭ ଲକ୍ଷ ଓ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତି ୮-୧୨ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ଦିବସ ଅନୁରୂପ । ଏହାଦ୍ୱାରା ୮-୩୬ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରୀମହିନୀ ଶ୍ରୀମତୀ ୧୦-୧୨ ଲକ୍ଷ ମହିଳା ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍ତମିକ ଉତ୍ତମିକ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ଯୋଜନାରେ ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ୧,୧୫୮·୮୦ ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ବ୍ୟସ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଶାବ୍ୟଗଣୟ
ପରିମାଣ ଶ୍ରୀମତୀବିମାନଙ୍କ ମନୁଷୀ ବାବଦରେ ବ୍ୟସ ହୋଇଥିବା
୨୦୨୨-୨୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓ ଅଣ-ମନୁଷୀ ବାବଦରେ ବ୍ୟସ
ହୋଇଥିବା ୨୭୦·୯୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ।

ରୁଷ ମାପରେ ଗ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ମନ୍ଦୁରି ବାବଦରେ
୩୦-୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ୨,୨୪୫-୩୯ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଶୁଦ୍ଧ ଓ
୪୭-୬୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ୧,୩୮୧-୧୭ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଗହମ
ଏପରି ମୋରୁ ୧୩୩-୨୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ୩,୨୩୦-୮୪
ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଖାଦ୍ୟଗ୍ରହ୍ୟ ଯୋଗାଇ ବିଆୟାକି ବୋଲି
ପଞ୍ଚାୟଟିକାଜ ବିଭାଗ ସୁଚତ୍ର କଣାୟାଇଛି ।

କାନୁଆରୀ ସୁଷା ୩,୭୪୩ଟି ଲକ୍ଷିତା ଆବାସ ଶୂନ୍ୟ ନିର୍ମିତ

କଣିତ ଆୟୁକ ବର୍ଷର ଗତ କାନ୍ତୁଆରୀ ମାସ ପୁରୀ ଜାନ୍ୟରେ
ଛିଲା ଆବାସ ଯୋଜନାରେ ୭୮୪-୦୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟସ
ବର୍ତ୍ତାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ୨,୭୪୭ଟି ଗ୍ରୁହର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଛି ଏବଂ ୩,୪୪୦ଟି ଗ୍ରୁହର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ଚାହିଁ ।
ଏହି ଯୋଜନାରେ କେବଳ ଗତ କାନ୍ତୁଆରୀ ମାସରେ ୮୫-୨୫
ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟସରେ ୮୩୮୮ ଗ୍ରୁହ-ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି ବୋଲି
ପଞ୍ଚାୟତ୍ରାକ ବିଭାଗର ମାସିକ ଅଗ୍ରତି ବିବରଣୀରୁ
ଦିଶାଯାଇଛି ।

ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ଵାମ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଓଷଧ ବୋକାନ ଖୋଲାଯିବ

ହିତିନ ପରିବାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ତିକିଥା ପାଇଁ ଆସୁଥିବା
ଗୋଟୀମାନଙ୍କୁ ପୁର୍ବିଧାରେ ଅୟଷ୍ଟଧ ଦେବା ପାଇଁ ପରିକାର
ଜେଣ୍ଠିବାଲ କଲେନ ହସ୍ତିଗାଲ, ନିଲ୍ଲା ସଦର ମହାକୁମା
ହସ୍ତିଗାଲ ଏବଂ ସବ୍ରତିଜନାଳ ହସ୍ତିଗାଲ ପରିଯର ମଧ୍ୟରେ
୨୪ ଘନ୍ତା ଅୟଷ୍ଟଧ ଦେବାନ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଆଗରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ବର୍ତ୍ତିତ । ସେହିପରି ଗୋଟୀୟ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଉନ୍ନୀତ ପ୍ରାଥମିକ
ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବ୍ୟୋମାଦିକୁ ଆସୁଥିବା ଗୋଟୀମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତରୁପ ପୁର୍ବିଧା
ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଟୀୟ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଓ
ଉନ୍ନୀତ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାର୍ଥ ଅୟଷ୍ଟଧ
ଦେବାନ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ସରକାର ସମ୍ପଦ ନିଷ୍ଠତି ଗୁହଣ
ବର୍ତ୍ତିତ ।

ଦିଇବା ମୁଣ୍ଡ୍ ବିକିଷାଧୁକାରୀ ଯେଉଁ ଗୋପୀ ଚିକିତ୍ସା କେନ୍ଦ୍ର ଓ
ହରୀତ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ଥାନ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ୨୪ ଏକଟା
ଅଧିକ ଦୋକାନ ଖୋଲା ହେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭବ
ହରିବେ, ସେହି ହସ୍ତକ୍ଷତାଳ ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରେସ୍‌ନୋର୍ ପ୍ରବାଳିତ
ଦେବାର ଏକମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଦରଖାସ୍ତ ଆହ୍ଵାନ କରିବା ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାନୀ
ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ଏହି ବିଜ୍ଞାନିକ ସମ୍ମନ ଗୋପୀ ସ୍ଥାନ୍ୟ
ଦେହ/ହରୀତ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ଥାନ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର ନୋଟିୟୁ ବୋର୍ଡରେ

ପ୍ରକାଶିତ ହେବ । ଦିଲ୍ଲୀ ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଧୂକାରୀ ଦରଖାସ୍ତଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାପନ୍ୟସେବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକାଙ୍କ ଜରିଆରେ ସ୍ଥାପନ୍ୟ ବିଭାଗରୁ ପ୍ରେରଣା କରିବେ ।

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଫାର୍ମାସୀଗେ ଡିଗ୍ରୀ ବା ଡିପ୍ଲୋମା ହାତଳ କରି
ରେବେଷ୍ଟ୍ରୀଭ୍ରତ ଫାର୍ମାସିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବେ ବିଷା କଣେ ଫାର୍ମାସିଷ୍ଟଙ୍କୁ
ନିୟମିତ କରିପାରିବେ, ସେ ଏଥୁପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇପାରିବେ ।
ପୁର୍ବରୁ ମେଡିକାଲ ଷ୍ଟୋର୍ ଚଳାଇବାର ଅଭିଭିତା ଥୁବା ବେକାର
ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷମ୍ବ ଅଗାଧକାର ଦିଧାଯିବ ।

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନୋଦୀତ ହେବେ, ତାଙ୍କୁ ଚିନିବର୍ଷ ପାଇଁ ମେଡ଼ିକାଲ ଷ୍ଟୋର୍ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ । ତାବୁର କାର୍ଯ୍ୟ ସଞ୍ଚୋକନକ ହେଲେ, ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ନବୀକରଣ କରାଯିବ । ଏହି ମରୀରେ ତାଙ୍କୁ ଏକ କୁତ୍ତିପଦ ସମାଦନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏତେବେଳେ ୨୪ ଘନ୍ତା ପାଇଁ ଦୋକାନ ଖୋଲା ରଖିବାକୁ ଏବଂ ଥିଏବାର୍ଥ୍ୟକ ଫୌଷଧ ଯୋଗାର ଦେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅଞ୍ଜୀକାର ପରି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯେଉଁ ଯୁଦ୍ଧରେ ମେଡ଼ିପିନ୍ ଷ୍ଟୋର୍ ଖୋଲାଯିବ, ସେଠାରେ ସେ କୌଣସି ଯାହାୟୀ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାୟୀ ଗୃହକୁ ବେବଳ ଅନ୍ତର୍ମାୟୀ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ । ଆବଶ୍ୟକ ଛନ୍ଦେ ଏକ ମାୟ ନୋଟିସ୍ ଦେଇ ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାୟୀ ଗୃହକୁ ଆନାତର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ । ତୁର୍ଗସ ଏଷ୍ଟ ବସ୍ତମେଟିକ୍ ଆଜନ ପାଲନ କରିବେ ବୋଲି ଏକ ଅଞ୍ଜୀକାର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ପ୍ରବର୍ତ୍ତ ମନୋଦୀତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପାଇଁ ହଜାର ଦିପୋକିର୍ ଦେବାକୁ ଏବଂ କାଷ୍ଟକ ନବୀକରଣ ସମସ୍ତରେ ବାର୍ଷିକ ଦୁଇ ହଜାର ଟଙ୍କା ଲେଖାଣ୍ଟ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ତର୍ଗୁଷର କାଟି ତାଳିକା କେତ୍ର
ଗେନେର୍ଚ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶନ ନିମିତ୍ତ ପଦ୍ଧତିର
ନିଆୟାତିକ୍ଷେ

ଓଡ଼ିଶାର ସାମାଜିକ ଥ୍ୟା ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁଗ୍ରହ ତୁପେ
ଚିନ୍ହଟ ହୋଇଥିବା ଜାତି ଚାଲିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜାଣ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ
ଦେଶରୁ ମୁହଁ୧୮ ପଦକ୍ଷେପର ବିଶେଷ ବିବରଣୀୱ ପ୍ରଦାନ କରି
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ପଞ୍ଜନାସ୍ବକ ଏହି ଜାତି ଚାଲିବା କେନ୍ଦ୍ର
ସରକାରଙ୍କ ଚରଣରୁ ତୁଳିତ ପ୍ରବାସ ନିମିତ୍ତ କେନ୍ଦ୍ର କଲ୍ୟାଣ
ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । କେନ୍ଦ୍ର କଲ୍ୟାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ସଫ୍ରତି
ଓଡ଼ିଶାର ଏହି ଅନୁଗ୍ରହ କାତି ମେଲିବା କେନ୍ଦ୍ର ରାଜ୍ୟର
ଗୋଟେହରୁରେ ପ୍ରକାଶନ ନିମିତ୍ତ ସତ୍ୟୀକୃତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି
ବୋଲି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।

କେତେ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ହୁବା ପଦପଦ୍ଧତିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ
ଶୈଳରେ ଗାନ୍ଧୀର ଅନୁଗ୍ରହପଦ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥୀର ଓ
ଦରଖାସ୍ତ ମୁଦ୍ରାଗ ମୁଣ୍ଡି ନିମଟେ ଡକ୍ଟିଗାର ଯାମାଜିକ ଓ ଶିକ୍ଷା
ଶୈଳରେ ଅନୁଗ୍ରହପଦ ବର୍ଗର ଏହି ଚାରିକା କେତେ ଗୋଟେବେଳେ
ପ୍ରକାଶନ ନିମଟେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଗତ ୧୯୯୩ ମସିଥା

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ କେତ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯତୀନ୍ତରୁଲେ । ପୂର୍ବ ୧୯୯୮ ମସିହା ବାନ୍ଦୁଆରୀ ମାସରେ ବିଭାଗୀୟ ଶାସନ ସର୍ବିତ ଅନୁଯୁକ୍ତ ପଦ ମାଧ୍ୟମରେ କେତ୍ର ବିଭାଗୀୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ଅନ୍ତରେ ପାଇନ ସର୍ବିତ ଓ ଜାତୀୟ ଅନୁଗ୍ରହ ବର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗରେ ସର୍ବିତ ଏବଂ ପରେ ଫେବୃଆରୀ ପ୍ରତିମ ସମ୍ବାଦରେ ରୂଆଦିଲୀଠାରେ ସମ୍ମନ କେତ୍ରୀୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାରୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରି ଏହି ଅନୁଗ୍ରହ କାର୍ତ୍ତିକା କେତ୍ର ଗେନେରେ ପ୍ରକାଶନ ନିମନ୍ତେ ଅନୁଗ୍ରହ କରିଥିଲେ ।

ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଯାରେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନ୍ତରୁ ପାରାଦିକ ତଥା ବିଭାଗରେ ଅନୁଗ୍ରହ ରୂପେ ବିଭିନ୍ନ ହୋଇଥିବା ୧୦୧ ଗୋଟି କାର୍ତ୍ତିକା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ

(ଗେନେରେ)ରେ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ପଦ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ନିୟମିତ ସମୟରେ ୧୭ ଶତାଂଶ ପଦବୀ ଅନୁଗ୍ରହ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସଂତୋଷପାତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିବାଧିତ ହେବାର ବର୍ଷର ବାର୍ଷିକ ପାଇଁ କାର୍ତ୍ତିକା ପ୍ରମାଣ ପଦ ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ଆଦିବାସୀ ବିଭାଗ ପକ୍ଷର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଓ ବିଶେଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିବାଧିତ ହେବାର ବର୍ଷର ବାର୍ଷିକ ପାଇଁ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭାଗ ମାନ୍ଦିଶ୍ଵର ଓ ଜିଲ୍ଲାପାଳକ, ଅନ୍ତରିକ୍ଷ ଜିଲ୍ଲାପାଳକ, ଉପରକ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ପଦ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏହି ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାଦ୍ୱୀପାଇଛି । କିନ୍ତୁ କେତ୍ରୀ ନିର୍ଧାରିତ ଦରକାର ଫର୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନରେ ଅନ୍ତରୁ ସମ୍ମନପ୍ରାପ୍ତ ଅଧୁକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ବାର୍ଷିକ କରିପାରିବେ ।

ବିଭାଗୀୟ ଅନୁଗ୍ରହ ରୂପେ ବିଭାଗ ପାଇଁ କାର୍ତ୍ତିକା କେନା ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇଛନ୍ତି । ପାର୍ଶ୍ଵରେ ମାତ୍ରାବୀନ ବଜର ମହିଳା ଦମାତ୍ ରେଫ୍ରାର୍ ମୁଖ୍ୟ ଅତିରୁ ଶ୍ରମୀଙ୍କ ଆଶାମାନୀ ମହାପାଦ୍ମବୁଦ୍ଧ ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପଦନା ।

ବୁଦ୍ଧ ବନ୍ୟା ଦିବସ ଉତ୍ସବ ଓମନ୍ଦରେ ଓମନ୍ଦରେ ଆନୁକୂଳ୍ୟରେ ଆୟାନିତ ଏକ ବିଶାଳ ସ୍ଵତ୍ତୀ
ସମାବେଶରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିହୁ ପଞ୍ଜାବୀକ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇଛନ୍ତି । ମହ୍ୟ ଓ ପର୍ବ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ପୁର୍ଣ୍ଣନାରାୟଣ ପାତ୍ର ଓ ପଞ୍ଚାୟତିକାଜ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ଗାତ୍ର ଉପର୍ଦ୍ଦିତ ଥିଲେ ।

IN THE PRESENCE OF
III VILLEY POWER PVT LTD 2x210 MW
 A SUBSIDARY OF TELCO JOINTLY OWNED BY
SHRI BIJU PATNAIK
 HON. CHIEF MINISTER ORISSA
SHRI N.K.P. SALVE
 HON. MINISTER OF POWER GOVT OF INDIA
 PRESIDED BY
SHRI KALINDI CHARAN BEHERA
 HON. MINISTER ENERGY, ORISSA

ଶ୍ରୀ ତାପକ ବିଜୁଏହ ସୁନ୍ଦରୀସ୍ଟର୍ ପ୍ଲଟ୍ଫର୍ମ (୨x୨୧୦ ମ୍ବେ) ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
 ଶ୍ରୀ ବିଜୁଏହ ରାଜ୍ୟକ - ପାତାଳ - ୩୦୦୦
 ମୋହାରୀ ପରିମା - ଶ୍ରୀ ସୁନ୍ଦରୀ ପରିମା, ମୋହାରୀ, ୨୦୦୦୦୦
 ପର
 ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତକେପି ସାରୁଦ୍ଧ ମୋହାରୀ
 ସାରୁଦ୍ଧକାଳୀ - ଶ୍ରୀ କାଲିଙ୍ଗ ଚରଣ ବେହେରା, ମୋହାରୀ, ୨୦୦୦୦୦
 ପର ଉପର୍ଯ୍ୟଳେ ଏହି ପାତାଳ

ଶ୍ରୀ ତାପକ ବିଜୁଏହ ପ୍ରକଟ ନାୟି ଓ ଶ୍ରୀ ସୁନ୍ଦରୀ (୨x୨୧୦ ମ୍ବେ) ପ୍ଲଟ୍ଫର୍ମ
 ଉପରେ ମୋହାରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ଏହ ପରିମା ଉଦ୍ବୋଧନ ଦେଉଛନ୍ତି । ବେହେରା ଶକ୍ତି ମହୀୟ
 ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତକେପି ସାରୁଦ୍ଧ ପାତାଳ, ମୋହାରୀ ଶକ୍ତି ମହୀୟ ଶ୍ରୀ କାଲିଙ୍ଗ ବେହେରା ଓ ଏହି ଏଥି
 ନିଷମର ଅଧିକ ଶ୍ରୀ ବିଜୁଏହ ବେହେରା ଉପରେ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଓକ୍ତାବିଦୀ

